

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 966/2012 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Οκτωβρίου 2012

σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίδα
ΜΕΡΟΣ I	ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	17
ΤΙΤΛΟΣ I	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	17
Άρθρο 1	Αντικείμενο	17
Άρθρο 2	Ορισμοί	17
Άρθρο 3	Συμμόρφωση της παραγωγής νομοθεσίας προς τον παρόντα κανονισμό	18
Άρθρο 4	Προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες	18
Άρθρο 5	Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	18
ΤΙΤΛΟΣ II	ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ	18
Άρθρο 6	Τήρηση των αρχών που διέπουν τον προϋπολογισμό	18
Κεφάλαιο 1	Αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού	18
Άρθρο 7	Πεδίο του προϋπολογισμού	18
Άρθρο 8	Ειδικοί κανόνες που διέπουν τις αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού	18
Κεφάλαιο 2	Αρχή της ενιαυσιότητας	19
Άρθρο 9	Ορισμός	19
Άρθρο 10	Είδος πιστώσεων	19
Άρθρο 11	Λογιστικοί κανόνες για τα έσοδα και τις πιστώσεις	19
Άρθρο 12	Δέσμευση πιστώσεων	19
Άρθρο 13	Ακύρωση και μεταφορά πιστώσεων	19
Άρθρο 14	Κανόνες μεταφοράς εσόδων για ειδικό προορισμό	20
Άρθρο 15	Αποδέσμευση πιστώσεων	20
Άρθρο 16	Κανόνες που εφαρμόζονται στην περίπτωση καθυστερημένης έγκρισης του προϋπολογισμού	20
Κεφάλαιο 3	Αρχή της ισοκλίσης	21
Άρθρο 17	Ορισμός και πεδίο εφαρμογής	21
Άρθρο 18	Υπόλοιπο του οικονομικού έτους	21

		Σελίδα
Κεφάλαιο 4	Αρχή της ενιαίας λογιστικής μονάδας	21
Άρθρο 19	Χρησιμοποίηση του ευρώ	21
Κεφάλαιο 5	Αρχή της καθολικότητας	21
Άρθρο 20	Ορισμός και πεδίο εφαρμογής	21
Άρθρο 21	Έσοδα για ειδικό προορισμό	21
Άρθρο 22	Παροχές από χαριστική αιτία	22
Άρθρο 23	Κανόνες για τις εκπτώσεις και τις προσαρμογές συναλλαγματικών ισοτιμιών	22
Κεφάλαιο 6	Αρχή της ειδικότητας	23
Άρθρο 24	Γενικές Διατάξεις	23
Άρθρο 25	Μεταφορές από θεσμικά όργανα εκτός της Επιτροπής	23
Άρθρο 26	Μεταφορές από την Επιτροπή	23
Άρθρο 27	Προτάσεις για μεταφορές από τα θεσμικά όργανα που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο	23
Άρθρο 28	Ειδικοί κανόνες για τις μεταφορές πιστώσεων	24
Άρθρο 29	Μεταφορές που υπάγονται σε ειδικές διατάξεις	24
Κεφάλαιο 7	Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης	24
Άρθρο 30	Αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας	24
Άρθρο 31	Υποχρεωτικό δημοσιονομικό δελτίο	25
Άρθρο 32	Εσωτερικός έλεγχος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού	25
Άρθρο 33	Οικονομικά αποδοτικά συστήματα ελέγχου	26
Κεφάλαιο 8	Αρχή της διαφάνειας	26
Άρθρο 34	Δημοσίευση λογαριασμών, προϋπολογισμών και εκθέσεων	26
Άρθρο 35	Δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τους αποδέκτες των πόρων της Ένωσης και άλλων πληροφοριών	26
ΤΙΤΛΟΣ III	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	26
Κεφάλαιο 1	Κατάρτιση του προϋπολογισμού	26
Άρθρο 36	Κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών	26
Άρθρο 37	Εκτιμώμενος προϋπολογισμός των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 208	26
Άρθρο 38	Σχέδιο προϋπολογισμού	26
Άρθρο 39	Διορθωτική επιστολή στο σχέδιο προϋπολογισμού	29
Άρθρο 40	Υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από την έγκριση του προϋπολογισμού	29
Άρθρο 41	Σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών	29
Άρθρο 42	Έγκαιρη διαβίβαση καταστάσεων προβλέψεων και σχεδίων προϋπολογισμών	29
Κεφάλαιο 2	Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού	29
Άρθρο 43	Διάρθρωση του προϋπολογισμού	29
Άρθρο 44	Ονοματολογία του προϋπολογισμού	29
Άρθρο 45	Απαγόρευση αρνητικών εσόδων	30
Άρθρο 46	Προσωρινές πιστώσεις	30
Άρθρο 47	Αρνητικό αποθεματικό	30

		Σελίδα
Άρθρο 48	Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας	30
Άρθρο 49	Παρουσίαση του προϋπολογισμού	30
Άρθρο 50	Κανόνες για τον πίνακα προσωπικού	32
Κεφάλαιο 3	Δημοσιονομική πειθαρχία	32
Άρθρο 51	Συμμόρφωση με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	32
Άρθρο 52	Συμμόρφωση των πράξεων της Ένωσης με τον προϋπολογισμό	32
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	32
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	32
Άρθρο 53	Εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης	32
Άρθρο 54	Βασική πράξη και εξαιρέσεις	32
Άρθρο 55	Εκτέλεση του προϋπολογισμού από άλλα όργανα πλην της Επιτροπής	33
Άρθρο 56	Ανάθεση αρμοδιοτήτων ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού	33
Άρθρο 57	Σύγκρουση συμφερόντων	33
Κεφάλαιο 2	Μέθοδοι εκτέλεσης	34
Άρθρο 58	Μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	34
Άρθρο 59	Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη	35
Άρθρο 60	Έμμεση διαχείριση	36
Άρθρο 61	Εκ των προτέρων επαληθεύσεις και συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων	38
Άρθρο 62	Εκτελεστικοί οργανισμοί	38
Άρθρο 63	Όρια στην ανάθεση εξουσιών	38
Κεφάλαιο 3	Δημοσιονομικοί παράγοντες	38
Τμήμα 1	Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων	38
Άρθρο 64	Διαχωρισμός των καθηκόντων	38
Τμήμα 2	Διατάκτης	38
Άρθρο 65	Ο διατάκτης	38
Άρθρο 66	Εξουσίες και καθήκοντα του διατάκτη	39
Άρθρο 67	Εξουσίες και καθήκοντα των επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης	40
Τμήμα 3	Υπόλογος	41
Άρθρο 68	Εξουσίες και καθήκοντα του υπολόγου	41
Άρθρο 69	Εξουσίες που μπορούν να ανατεθούν από τον υπόλογο	42
Τμήμα 4	Υπόλογος πάγιων προκαταβολών	42
Άρθρο 70	Πάγιες προκαταβολές	42
Κεφάλαιο 4	Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων	42
Τμήμα 1	Γενικοί κανόνες	42
Άρθρο 71	Ανάκληση και αναστολή της ανάθεσης αρμοδιοτήτων σε δημοσιονομικούς παράγοντες	42
Άρθρο 72	Ευθύνη του διατάκτη για παράνομη δραστηριότητα, απάτη ή δωροδοκία	42
Τμήμα 2	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες	42

		Σελίδα
Άρθρο 73	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους διατάκτες	42
Τμήμα 3	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους και τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών	43
Άρθρο 74	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους	43
Άρθρο 75	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών	44
Κεφάλαιο 5	Πράξεις εσόδων	44
Τμήμα 1	Απόδοση των ιδίων πόρων	44
Άρθρο 76	Ίδιοι πόροι	44
Τμήμα 2	Πρόβλεψη απαιτήσεων	44
Άρθρο 77	Πρόβλεψη απαίτησης	44
Τμήμα 3	Βεβαίωση των απαιτήσεων	44
Άρθρο 78	Βεβαίωση απαίτησης	44
Τμήμα 4	Εντολή είσπραξης	45
Άρθρο 79	Εντολή είσπραξης	45
Τμήμα 5	Είσπραξη	45
Άρθρο 80	Κανόνες περί είσπραξης	45
Άρθρο 81	Προθεσμία παραγραφής	45
Άρθρο 82	Εθνική μεταχείριση των απαιτήσεων της Ένωσης	46
Άρθρο 83	Πρόστιμα, κυρώσεις και παραγόμενοι τόκοι που επιβάλλονται από την Επιτροπή	46
Κεφάλαιο 6	Πράξεις δαπανών	46
Άρθρο 84	Απόφαση χρηματοδότησης	46
Τμήμα 1	Ανάληψη των δαπανών	46
Άρθρο 85	Είδη δεσμεύσεων	46
Άρθρο 86	Κανόνες που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις	47
Άρθρο 87	Επαληθεύσεις που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις	47
Τμήμα 2	Εκκαθάριση των δαπανών	47
Άρθρο 88	Εκκαθάριση δαπάνης	47
Τμήμα 3	Εντολή πληρωμής των δαπανών	48
Άρθρο 89	Εντολή πληρωμής δαπάνης	48
Τμήμα 4	Πληρωμή των δαπανών	48
Άρθρο 90	Είδη πληρωμών	48
Άρθρο 91	Πληρωμές που περιορίζονται στα διαθέσιμα ποσά	48
Τμήμα 5	Προθεσμίες των πράξεων δαπανών	48
Άρθρο 92	Προθεσμίες	48
Κεφάλαιο 7	Συστήματα πληροφορικής και ηλεκτρονική διακυβέρνηση	49
Άρθρο 93	Ηλεκτρονική διαχείριση των πράξεων	49
Άρθρο 94	Διαβίβαση εγγράφων	49
Άρθρο 95	Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Government)	49
Κεφάλαιο 8	Αρχές διοικητικής λειτουργίας	49
Άρθρο 96	Καλή διοίκηση	49

		Σελίδα
Άρθρο 97	Επισημάνση των μέσων προσφυγής	49
Κεφάλαιο 9	Εσωτερικός ελεγκτής	50
Άρθρο 98	Διορισμός του εσωτερικού ελεγκτή	50
Άρθρο 99	Αρμοδιότητες και καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή	50
Άρθρο 100	Ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή	50
ΤΙΤΛΟΣ V	ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	51
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	51
Τμήμα 1	Πεδίο εφαρμογής και αρχές που διέπουν την ανάθεση	51
Άρθρο 101	Ορισμός των δημόσιων συμβάσεων	51
Άρθρο 102	Αρχές που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις	51
Τμήμα 2	Δημοσιότητα	51
Άρθρο 103	Δημοσίευση δημόσιων συμβάσεων	51
Τμήμα 3	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	51
Άρθρο 104	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	51
Άρθρο 105	Περιεχόμενο των εγγράφων των διαγωνισμών	52
Άρθρο 106	Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται για τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων	52
Άρθρο 107	Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται στις αναθέσεις	53
Άρθρο 108	Κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς	53
Άρθρο 109	Διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις	54
Άρθρο 110	Κριτήρια ανάθεσης για τις συμβάσεις	54
Άρθρο 111	Υποβολή προσφορών	54
Άρθρο 112	Αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας	55
Άρθρο 113	Η απόφαση ανάθεσης	55
Άρθρο 114	Ακύρωση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης	55
Τμήμα 4	Εγγυήσεις και διορθωτικά μέτρα	55
Άρθρο 115	Εγγυήσεις	55
Άρθρο 116	Σφάλματα, παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης κατά τη διαδικασία	56
Κεφάλαιο 2	Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα όργανα για ίδιο λογαριασμό	56
Άρθρο 117	Η αναθέτουσα αρχή	56
Άρθρο 118	Εφαρμοστέα κατώτατα όρια	56
Άρθρο 119	Κανόνες για τη συμμετοχή σε διαδικασία υποβολής προσφορών	56
Άρθρο 120	Κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τις δημόσιες συμβάσεις	56
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ	57
Κεφάλαιο 1	Πεδίο εφαρμογής και μορφή των επιδοτήσεων	57
Άρθρο 121	Πεδίο εφαρμογής των επιδοτήσεων	57
Άρθρο 122	Δικαιούχοι	57
Άρθρο 123	Μορφές επιδοτήσεων	58

		Σελίδα
Άρθρο 124	Χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους και με ενιαίο συντελεστή	58
Κεφάλαιο 2	Αρχές	59
Άρθρο 125	Γενικές αρχές που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις	59
Άρθρο 126	Επιλέξιμες δαπάνες	59
Άρθρο 127	Συγχρηματοδότηση σε είδος	60
Άρθρο 128	Διαφάνεια	61
Άρθρο 129	Αρχή της μη σωρευτικής χορήγησης	61
Άρθρο 130	Αρχή της μη αναδρομικότητας	61
Κεφάλαιο 3	Διαδικασία χορήγησης	62
Άρθρο 131	Αιτήσεις επιδότησης	62
Άρθρο 132	Κριτήρια επιλογής και χορήγησης	62
Άρθρο 133	Διαδικασία αξιολόγησης	62
Κεφάλαιο 4	Πληρωμή και έλεγχος	63
Άρθρο 134	Εγγύηση προχρηματοδότησης	63
Άρθρο 135	Καταβολή των επιδοτήσεων και έλεγχοι	63
Άρθρο 136	Περίοδοι τήρησης αρχείων	64
Κεφάλαιο 5	Εκτέλεση	64
Άρθρο 137	Συμβάσεις εκτέλεσης και οικονομική ενίσχυση τρίτων	64
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΕΠΑΘΛΑ	64
Άρθρο 138	Γενικοί κανόνες	64
ΤΙΤΛΟΣ VIII	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ	65
Άρθρο 139	Πεδίο εφαρμογής	65
Άρθρο 140	Αρχές και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στα χρηματοδοτικά μέσα	65
ΤΙΤΛΟΣ IX	ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	67
Κεφάλαιο 1	Απόδοση των λογαριασμών	67
Άρθρο 141	Διάρθρωση των λογαριασμών	67
Άρθρο 142	Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	67
Άρθρο 143	Κανόνες που διέπουν τους λογαριασμούς	67
Άρθρο 144	Λογιστικές αρχές	67
Άρθρο 145	Δημοσιονομικές καταστάσεις	68
Άρθρο 146	Καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού	68
Άρθρο 147	Προσωρινοί λογαριασμοί	68
Άρθρο 148	Έγκριση των οριστικών ενοποιημένων λογαριασμών	68
Κεφάλαιο 2	Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού	69
Άρθρο 149	Έκθεση σχετικά με τις εγγυήσεις του προϋπολογισμού και τους κινδύνους	69
Άρθρο 150	Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού	69

		Σελίδα
Κεφάλαιο 3	Λογιστική	69
Τμήμα 1	Κοινές διατάξεις	69
Άρθρο 151	Το λογιστικό σύστημα	69
Άρθρο 152	Κοινές απαιτήσεις για τη λογιστική των θεσμικών οργάνων	69
Τμήμα 2	Γενική λογιστική	69
Άρθρο 153	Η γενική λογιστική	69
Άρθρο 154	Εγγραφές γενικής λογιστικής	69
Άρθρο 155	Λογιστικές διορθώσεις	70
Τμήμα 3	Λογιστική του προϋπολογισμού	70
Άρθρο 156	Λογιστική του προϋπολογισμού	70
Κεφάλαιο 4	Απογραφή των περιουσιακών στοιχείων	70
Άρθρο 157	Το βιβλίο απογραφής	70
ΤΙΤΛΟΣ Χ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ	70
Κεφάλαιο 1	Εξωτερικός έλεγχος	70
Άρθρο 158	Εξωτερικός λογιστικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο	70
Άρθρο 159	Κανόνες και διαδικασία στον τομέα του λογιστικού ελέγχου	70
Άρθρο 160	Επαληθεύσεις όσον αφορά τις αξίες και τα μετρητά	70
Άρθρο 161	Δικαίωμα πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου	71
Άρθρο 162	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου	71
Άρθρο 163	Ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου	72
Κεφάλαιο 2	Απαλλαγή	72
Άρθρο 164	Χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας απαλλαγής	72
Άρθρο 165	Η διαδικασία απαλλαγής	72
Άρθρο 166	Μέτρα παρακολούθησης	72
Άρθρο 167	Ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ΕΥΕΔ	72
ΜΕΡΟΣ ΙΙ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	73
ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ	73
Άρθρο 168	Ειδικές διατάξεις σχετικά με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	73
Άρθρο 169	Δεσμεύσεις κονδυλίων του ΕΓΤΕ	73
Άρθρο 170	Συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις πιστώσεων του ΕΓΤΕ	73
Άρθρο 171	Χρονοδιάγραμμα και προγραμματισμός των δημοσιονομικών δεσμεύσεων κονδυλίων του ΕΓΤΕ	73
Άρθρο 172	Λογιστική μεταχείριση των δαπανών του ΕΓΤΕ	74
Άρθρο 173	Μεταφορά πιστώσεων του ΕΓΤΕ	74
Άρθρο 174	Έσοδα για ειδικό προορισμό του ΕΓΤΕ	74
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	74

		Σελίδα
Άρθρο 175	Ειδικές διατάξεις	74
Άρθρο 176	Τήρηση των χορηγήσεων σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων	74
Άρθρο 177	Πληρωμές συνεισφορών, ενδιάμεσες πληρωμές και επιστροφές	74
Άρθρο 178	Αποδέσμευση πιστώσεων	75
Άρθρο 179	Μεταφορά πιστώσεων	75
Άρθρο 180	Διαχείριση, επιλογή και λογιστικός έλεγχος	75
ΤΙΤΛΟΣ III	ΕΡΕΥΝΑ	75
Άρθρο 181	Πιστώσεις έρευνας	75
Άρθρο 182	Δεσμεύσεις πιστώσεων για έρευνα	76
Άρθρο 183	Κοινό Κέντρο Ερευνών	76
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	77
Κεφάλαιο 1	Γενικές διατάξεις	77
Άρθρο 184	Εξωτερικές ενέργειες	77
Κεφάλαιο 2	Υλοποίηση των ενεργειών	77
Τμήμα 1	Γενικές διατάξεις	77
Άρθρο 185	Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών	77
Τμήμα 2	Στήριξη από τον προϋπολογισμό και καταπιστευματικά ταμεία πολλαπλών δωρητών	77
Άρθρο 186	Χρησιμοποίηση στήριξης από τον προϋπολογισμό	77
Άρθρο 187	Καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για τις εξωτερικές ενέργειες	77
Τμήμα 3	Άλλες διαχειριστικές μέθοδοι	79
Άρθρο 188	Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης	79
Άρθρο 189	Συμφωνίες χρηματοδότησης σχετικά με την υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών	79
Κεφάλαιο 3	Σύναψη των συμβάσεων	79
Άρθρο 190	Σύναψη συμβάσεων για τις εξωτερικές ενέργειες	79
Άρθρο 191	Κανόνες συμμετοχής σε διαγωνισμούς	80
Κεφάλαιο 4	Επιδότησεις	80
Άρθρο 192	Πλήρης χρηματοδότηση εξωτερικής ενέργειας	80
Άρθρο 193	Εφαρμοστέοι κανόνες για τις επιδοτήσεις εξωτερικών ενεργειών	80
Κεφάλαιο 5	Λογιστικός έλεγχος των λογαριασμών	80
Άρθρο 194	Λογιστικός έλεγχος των εξωτερικών ενεργειών από την Ένωση	80
ΤΙΤΛΟΣ V	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	80
Άρθρο 195	Οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες	80
Άρθρο 196	Πιστώσεις όσον αφορά τις Ευρωπαϊκές υπηρεσίες	80
Άρθρο 197	Διατάκτης των Ευρωπαϊκών υπηρεσιών	81
Άρθρο 198	Οι λογαριασμοί των διοργανικών Ευρωπαϊκών υπηρεσιών	81

		Σελίδα
Άρθρο 199	Ανάθεση εξουσιών διατάκτη στις διοργανικές Ευρωπαϊκές υπηρεσίες	81
Άρθρο 200	Υπηρεσίες σε τρίτους	81
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	81
Άρθρο 201	Γενικές διατάξεις	81
Άρθρο 202	Αναλήψεις υποχρεώσεων	81
Άρθρο 203	Ειδικές διατάξεις όσον αφορά τις διοικητικές πιστώσεις	81
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ	83
Άρθρο 204	Αμειβόμενοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες	83
ΜΕΡΟΣ III	ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	83
Άρθρο 205	Μεταβατικές διατάξεις	83
Άρθρο 206	Αιτήσεις παροχής πληροφοριών από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο	83
Άρθρο 207	Όρια και ποσά	83
Άρθρο 208	Δημοσιονομικός κανονισμός-πλαίσιο για τους οργανισμούς που δημιουργούνται δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ	83
Άρθρο 209	Πρότυπος δημοσιονομικός κανονισμός για τους οργανισμούς που αφορούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα	84
Άρθρο 210	Άσκηση της εξουσιοδότησης	84
Άρθρο 211	Επανεξέταση	84
Άρθρο 212	Κατάργηση διατάξεων	84
Άρθρο 213	Επανεξέταση όσον αφορά την ΕΥΕΔ	85
Άρθρο 208	Έναρξη ισχύος	85
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ	86
	Κοινή δήλωση για θέματα που σχετίζονται με το ΠΔΠ	95
	Κοινή δήλωση για τις δαπάνες που σχετίζονται με ακίνητα, με αναφορά στο άρθρο 203	95
	Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το άρθρο 203 παράγραφος 3	96

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 322, σε συνδυασμό με τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽³⁾ έχει επανειλημμένως τροποποιηθεί κατά τρόπον ουσιώδη. Δεδομένου ότι απαιτούνται περαιτέρω τροποποιήσεις, συμπεριλαμβανομένων αλλαγών με τις οποίες θα λαμβάνεται υπόψη η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 θα πρέπει για λόγους σαφήνειας να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από τον παρόντα κανονισμό.
- (2) Με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 τέθηκαν οι αρχές του προϋπολογισμού και οι δημοσιονομικοί κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης («προϋπολογισμός»), τη διασφάλιση χρηστής και αποτελεσματικής διαχείρισης, τον έλεγχο και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και την αύξηση της διαφάνειας, που πρέπει να τηρούνται σε σχέση με κάθε βασική πράξη από το σύνολο των θεσμικών οργάνων. Θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ οι θεμελιώδεις αρχές, η σύλληψη και η διάρθρωση του εν λόγω κανονισμού, καθώς και οι βασικοί κανόνες της διαχείρισης του προϋπολογισμού και της δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι παρεκκλίσεις από τις εν λόγω θεμελιώδεις αρχές ενδείκνυται να επανεξετασθούν και να απλουστευθούν στο μέτρο του δυνατού, με γνώμονα τον βαθμό στον οποίον εξακολουθούν να είναι χρήσιμες, την προστιθέμενη αξία την οποία αντιπροσωπεύουν για τον προϋπολογισμό και την επιβάρυνση την οποία συνεπάγονται για τους ενδιαφερόμενους. Είναι αναγκαίο να διατηρηθούν και να ενισχυθούν τα βασικά στοιχεία των δημοσιονομικών κανόνων: ο ρόλος των δημοσιονομικών παραγόντων, η ενσωμάτωση ελέγχων στις επιχειρησιακές υπηρεσίες, οι εσωτερικοί ελεγκτές, η κατάρτιση του προϋπολογισμού βάσει δραστηριοτήτων, ο εκσυγχρονισμός των αρχών και των κανόνων λογιστικής και οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τη χορήγηση επιδοτήσεων.
- (3) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) θα πρέπει να αποκλειστεί από το πεδίο εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών και καθηκόντων της, και ιδίως της ανεξαρτησίας της όσον αφορά τη διαχείριση των οικονομικών της εκτός αν ο παρών κανονισμός προβλέπει άλλως.

⁽¹⁾ ΕΕ C 145 της 3.6.2010, σ. 1.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2012 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012.

⁽³⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

- (4) Με γνώμονα την πείρα που έχει αποκτηθεί στην πράξη, ο παρών κανονισμός πρέπει να περιλάβει κανόνες ούτως ώστε να προσαρμοσθεί στις εξελισσόμενες απαιτήσεις της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως είναι η συγχρηματοδότηση με άλλους χορηγούς χρηματοδότησης, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της εξωτερικής βοήθειας και να διευκολυνθεί η χρήση ειδικών χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνάπτονται με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ), καθώς και να διευκολυνθεί η εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ).

- (5) Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 περιοριζόταν στην εξαγγελία των αρχών που διέπουν τον προϋπολογισμό και των δημοσιονομικών κανόνων σύμφωνα με τις συνθήκες, ενώ οι διατάξεις εφαρμογής καθορίζονταν στον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, ώστε να διασφαλιστεί καλύτερη ιεράρχηση των κανόνων και κατά τον τρόπο αυτό να καταστεί περισσότερο ευανάγνωστος ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002. Σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, μια νομοθετική πράξη μπορεί να αναθέτει στην Επιτροπή την εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων με αποκλειστικό σκοπό τη συμπλήρωση ή τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων της εν λόγω νομοθετικής πράξης. Κατά συνέπεια, ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 ενδείκνυται να ενσωματωθούν στον παρόντα κανονισμό.

- (6) Η αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικά θέματα έχει γίνει αναπόσπαστο τμήμα άλλων εσωτερικών πολιτικών και δράσεων της Ένωσης. Επομένως, οι ειδικές δημοσιονομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα πολιτικής δεν είναι πλέον δικαιολογημένες και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να μην περιληφθούν στον παρόντα κανονισμό.

- (7) Για λόγους διαφάνειας, ο προϋπολογισμός πρέπει να περιλαμβάνει την εγγραφή των εγγυήσεων των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων που συνάπτει η Ένωση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και των πράξεων του μηχανισμού στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών.

- (8) Οι ισχύοντες κανόνες που διέπουν τους τόκους από πληρωμές προχρηματοδοτήσεων είναι σκόπιμο να απλουστευθούν, διότι συνεπάγονται υπέρμετρο διοικητικό φόρτο, τόσο για τους αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης όσο και για τις υπηρεσίες της Επιτροπής, και προκαλούν παρανοήσεις μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και αποδεκτών. Για λόγους απλούστευσης, ιδίως σε σχέση με τους δικαιούχους, και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, θα πρέπει να καταργηθεί η υποχρέωση τοκοφορίας των πληρωμών προχρηματοδοτήσεων και ανάκτησης των τόκων αυτών. Ωστόσο, θα πρέπει να είναι δυνατό να συμπεριληφθεί μια υποχρέωση αυτής της μορφής σε συμφωνία αναθέτουσα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε συγκεκριμένα άτομα και οντότητες, ώστε να είναι δυνατή η επαναχρησιμοποίηση των τόκων που παράγονται από πληρωμές προχρηματοδοτήσεων για προγράμματα, η αφαίρεση αυτών των τόκων από τις αιτήσεις πληρωμής ή η ανάκτηση αυτών των τόκων.

- (9) Οι κανόνες μεταφοράς που ισχύουν για τα έσοδα για ειδικό προορισμό θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διάκριση μεταξύ εξωτερικών και εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό. Προκειμένου να συνάδουν με τον σκοπό που έχει καθορίσει ο χορηγός χρηματοδότησης, τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό θα πρέπει να μεταφέρονται αυτομάτως και να χρησιμοποιούνται μέχρι την εκτέλεση όλων των πράξεων που σχετίζονται με το πρόγραμμα ή την ενέργεια για

⁽⁴⁾ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1.

- την οποία έχουν διατεθεί. Σε περίπτωση που τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό λαμβάνονται κατά το τελευταίο έτος του προγράμματος ή της ενέργειας, θα πρέπει επίσης να είναι δυνατή η χρησιμοποίησή τους κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του διάδοχου προγράμματος ή ενέργειας. Τα εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό θα πρέπει να επιτρέπεται να μεταφερθούν μόνο για ένα έτος, εκτός αν ορίζεται άλλως στον παρόντα κανονισμό.
- (10) Θα πρέπει να διευκρινιστούν οι κανόνες που εφαρμόζονται στα πρόσθετα δωδεκατημόρια τόσο σε ό,τι αφορά τον αριθμό των πρόσθετων δωδεκατημορίων που είναι δυνατόν να ζητηθούν όσο και τις περιπτώσεις που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει να μειώσει το ύψος των επιπρόσθετων δαπανών που υπερβαίνουν τα εγκριθέντα από το Συμβούλιο προσωρινά δωδεκατημόρια.
- (11) Η παρέκκλιση από την αρχή της καθολικότητας σχετικά με τα έσοδα για ειδικό προορισμό είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες, αφενός, των εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό που πηγάζουν από πιστώσεις εγκριθείσες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και, αφετέρου, των εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό, τα οποία εισπράττονται και διατίθενται από διάφορους χορηγούς χρηματοδότησης για συγκεκριμένο πρόγραμμα ή ενέργεια. Εξάλλου, οι εξωτερικοί χορηγοί χρηματοδότησης θα πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν το δικαίωμα να συγχρηματοδοτούν εξωτερικές ενέργειες, ιδίως ανθρωπιστικές ενέργειες, ακόμη και αν η βασική πράξη δεν περιλαμβάνει σχετική ρητή πρόβλεψη.
- (12) Σε ό,τι αφορά την παρουσίαση των εσόδων για ειδικό προορισμό στο σχέδιο προϋπολογισμού, ενδείκνυται να θεσπισθεί μεγαλύτερη διαφάνεια με την πρόβλεψη ότι από τα ποσά των εσόδων για ειδικό προορισμό συμπεριλαμβάνονται στο σχέδιο προϋπολογισμού μόνον εκείνα τα οποία είναι βέβαια κατά την ημερομηνία κατάρτισής του.
- (13) Όσον αφορά την αρχή της ειδικότητας, δεδομένου ότι δεν γίνεται πλέον διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών δαπανών, οι κανόνες σχετικά με τη μεταφορά πιστώσεων θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως.
- (14) Οι κανόνες που διέπουν τις μεταφορές πιστώσεων θα πρέπει επίσης να προσαρμοστούν στις αλλαγές που απορρέουν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας. Επιπροσθέτως πρόσφατες εμπειρίες έχουν δείξει ότι χρειάζεται να αυξηθεί η ευελιξία σε σχέση με τις μεταφορές πιστώσεων πληρωμών στο τέλος του έτους, ιδίως όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία. Είναι απαραίτητο να διασφαλισθεί η καλύτερη εκτέλεση του προϋπολογισμού, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, τα έσοδα για ειδικό προορισμό και τις διοικητικές πιστώσεις, τα οποία είναι κοινά για μια σειρά τίτλων. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να απλουστευθεί η τυπολογία της μεταφοράς πιστώσεων και θα πρέπει να παρέχεται περισσότερη ευελιξία κατά τη διαδικασία έγκρισης ορισμένων μεταφορών. Ειδικότερα, έχει αποδειχθεί κατά το παρελθόν η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητα της ευχέρειας της Επιτροπής να αποφασίζει σχετικά με τη μεταφορά αχρησιμοποίητων πιστώσεων σε περιπτώσεις διεθνών ανθρωπιστικών καταστροφών και κρίσεων. Επομένως, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να επεκταθεί σε παρόμοια συμβάντα τα οποία συμβαίνουν μετά την 1η Δεκεμβρίου ενός οικονομικού έτους. Στις περιπτώσεις αυτές, για λόγους διαφάνειας, η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει πάραυτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την απόφασή της να μεταφέρει αχρησιμοποίητες πιστώσεις.
- (15) Αναφορικά με τις διατάξεις περί χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ο κύριος διατάκτης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το αναμενόμενο επίπεδο κινδύνου σφάλματος, καθώς επίσης το κόστος και τα οφέλη των ελέγχων, όταν καταρτίζει νομοθετικές προτάσεις και όταν καθορίζει τα αντίστοιχα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Ο κύριος διατάκτης θα πρέπει να γνωστοποιεί σε ετήσια βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων καθώς επίσης το κόστος και τα οφέλη αυτών στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων. Για την αποτελεσματικότητα των εθνικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, θα πρέπει οι πιστοποιημένοι φορείς των κρατών μελών, οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ενωσιακών κεφαλαίων, να υποβάλλουν διαχειριστικές δηλώσεις σχετικά με τα συστήματα αυτά.
- (16) Η αρχή της διαφάνειας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 15 ΣΛΕΕ σύμφωνα με το οποίο τα θεσμικά όργανα πρέπει να διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά, συνεπάγεται, στον τομέα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, να μπορούν οι πολίτες να γνωρίζουν πού και για ποιον σκοπό δαπανώνται τα κονδύλια της Ένωσης. Η πληροφόρηση αυτή προωθεί τον δημοκρατικό διάλογο, συμβάλλει στη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ένωσης και ενισχύει τον θεσμικό έλεγχο σχετικά με τις δαπάνες της Ένωσης. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να επιτευχθούν με τη δημοσίευση, κατά προτίμηση με τη χρήση σύγχρονων μέσων επικοινωνίας, των σχετικών πληροφοριών για τους τελικούς αναδόχους και τους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των νόμιμων συμφερόντων τους όσον αφορά την εμπιστευτικότητα και την ασφάλεια και, στην περίπτωση φυσικών προσώπων, του δικαιώματος τους στην ιδιωτικότητα και της προστασίας των προσωπικών τους δεδομένων. Τα θεσμικά όργανα θα πρέπει επομένως να εφαρμόζουν επιλεκτική προσέγγιση κατά τη δημοσίευση των πληροφοριών σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Οι αποφάσεις σχετικά με τη δημοσίευση θα πρέπει να βασίζονται σε συναφή κριτήρια, προκειμένου να παρέχονται ουσιαστικές πληροφορίες.
- (17) Βάσει του άρθρου 316 ΣΛΕΕ, θα πρέπει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο να εγγράφονται στο ίδιο τμήμα του προϋπολογισμού.
- (18) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται η ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.
- (19) Όσον αφορά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, είναι σημαντικό να καθορισθούν επακριβώς η διάρθρωση και η παρουσίαση του σχεδίου προϋπολογισμού που καταρτίζει η Επιτροπή. Το περιεχόμενο της γενικής εισαγωγής που προηγείται του σχεδίου προϋπολογισμού θα πρέπει να περιγράφεται επακριβέστερα. Είναι επίσης απαραίτητο να συμπεριλαμβάνεται διάταξη σχετικά με τον δημοσιονομικό προγραμματισμό για τα επόμενα έτη, καθώς και διάταξη σχετικά με τη δυνατότητα της Επιτροπής να υποβάλλει έγγραφα εργασίας υποστηρικτικά αιτημάτων που αφορούν τον προϋπολογισμό.
- (20) Όσον αφορά τις ιδιαιτερότητες της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν οι μορφές που μπορεί να λάβει μια βασική πράξη δυνάμει της ΣΛΕΕ και των τίτλων V και VI της ΣΕΕ. Επιπλέον, η διαδικασία έγκρισης προπαρασκευαστικών μέτρων στον τομέα της εξωτερικής δράσης θα πρέπει να προσαρμοστεί στη ΣΛΕΕ.

- (21) Οι κανόνες σχετικά τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, οι οποίες διέπουν μεταξύ άλλων τις προϋποθέσεις ανάθεσης εκτελεστικών εξουσιών σε τρίτους, έχουν καταστεί υπερβολικά περίπλοκοι με την πάροδο των ετών και είναι σκόπιμο να απλουστευθούν. Συγχρόνως, ο αρχικός στόχος της εξωτερικής ανάθεσης, δηλαδή, ανεξαρτήτως της μεθόδου εκτέλεσης, οι δαπάνες εκτελούνται με ένα επίπεδο ελέγχου και διαφάνειας ισοδύναμο με εκείνο το οποίο απαιτείται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής – είναι σκόπιμο να διατηρηθεί.
- (22) Θα πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των καταστάσεων όπου ο προϋπολογισμός εκτελείται άμεσα, είτε από την Επιτροπή είτε από τους εκτελεστικούς της οργανισμούς, των καταστάσεων όπου ο προϋπολογισμός εκτελείται από τα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης και των καταστάσεων όπου ο προϋπολογισμός εκτελείται έμμεσα μέσω τρίτων. Τούτο αναμένεται να επιτρέψει την καθιέρωση εναρμονισμένου καθεστώτος επιμερισμένης και έμμεσης διαχείρισης που θα μπορεί να προσαρμοστεί σύμφωνα με τους ειδικούς ανά τομέα κανόνες, ιδίως όταν ο προϋπολογισμός εκτελείται από τα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης. Το εναρμονισμένο αυτό καθεστώς θα πρέπει να περιλαμβάνει, ιδίως, τις βασικές αρχές τις οποίες οφείλει να τηρεί η Επιτροπή κάθε φορά που αποφασίζει για την εκτέλεση του προϋπολογισμού υπό επιμερισμένη διαχείριση ή έμμεσα, καθώς και τις βασικές αρχές τις οποίες οφείλουν να τηρούν οι φορείς προς τους οποίους έχουν εκχωρηθεί εξουσίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να εφαρμόζει τους κανόνες και τις διαδικασίες της Ένωσης ή να κάνει δεκτή την εφαρμογή των κανόνων και των διαδικασιών του εντεταλμένου φορέα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η τελευταία εγγυάται ισοδύναμη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Στο πλαίσιο των εποπτικών καθηκόντων της Επιτροπής, είναι επίσης απαραίτητο να προβλεφθεί ένα σύνολο υποχρεώσεων διενέργειας λογιστικών και λοιπών ελέγχων, περιλαμβανομένων διαδικασιών εξέτασης και αποδοχής λογαριασμών, για όλες τις μεθόδους εφαρμογής.
- (23) Οι κανόνες σχετικά με την «εκ των προτέρων αξιολόγηση» οντοτήτων και προσώπων στα οποία έχουν ανατεθεί καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης ενδείκνυται να προσαρμοσθούν για να διασφαλισθεί ότι όλες οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα παρέχουν βαθμό προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης ισοδύναμο με εκείνον που απαιτείται βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (24) Η πείρα που έχει αποκτηθεί από τη λειτουργία ΣΔΙΤ οι οποίες έχουν θεσμοθετηθεί υπό τη μορφή οργανισμών της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 185 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 καταδεικνύει ότι θα πρέπει να προβλεφθούν επιπλέον κατηγορίες ΣΔΙΤ, προκειμένου να διευρυνθούν τα περιθώρια επιλογής μέσωσ και να συμπεριληφθούν οργανισμοί των οποίων το καθεστώς είναι περισσότερο ευέλικτο και προσιτό σε ιδιωτικούς εταίρους σε σύγκριση με το καθεστώς στο οποίο υπόκεινται τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Οι πρόσθετες αυτές κατηγορίες θα πρέπει να καλύπτουν φορείς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο των κρατών μελών και φορείς ιδρυθέντες από μια βασική πράξη και διαθέτοντες δημοσιονομικούς κανόνες που λαμβάνουν υπόψη τις αρχές που απαιτούνται για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των κονδυλίων της Ένωσης.
- (25) Για τους σκοπούς του άρθρου 317 ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ενισχύει τις βασικές υποχρεώσεις που υπέχουν τα κράτη μέλη ως προς τη διενέργεια λογιστικών και λοιπών ελέγχων όταν εκτελούν τον προϋπολογισμό υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, δεδομένου ότι αυτές οι υποχρεώσεις προβλέπονται επί του παρόντος μόνο σε τομεακούς κανόνες. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν διατάξεις οι οποίες θα καθορίζουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για όλους τους οικείους τομείς πολιτικής, σχετικά με εναρμονισμένες διοικητικές δομές σε εθνικό επίπεδο. Το πλαίσιο αυτό δεν θα πρέπει να δημιουργεί πρόσθετες ελεγκτικές δομές, αλλά να επιτρέπει στα κράτη μέλη να διαπιστευθούν οργανισμούς στους οποίους έχει ανατεθεί η διαχείριση και εκτέλεση των χρηματοδοτήσεων της Ένωσης. Επιπλέον, θα πρέπει να περιέχονται στον παρόντα κανονισμό διατάξεις για κοινές υποχρεώσεις διαχείρισης και ελέγχου για τις δομές αυτές, η ετήσια διαχειριστική δήλωση με την οποία οι διαχειριστές αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη διαχείριση κονδυλίων που τους εμπιστεύεται η Ένωση, η εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών, καθώς επίσης μηχανισμοί αναστολής και διόρθωσης εφαρμοζόμενοι από την Επιτροπή, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο το οποίο επίσης αυξάνει την συνολική ασφάλεια δικαίου και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων και των δράσεων αποκατάστασης καθώς και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι σχετικές λεπτομερείς διατάξεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να προβλέπονται σε ειδικούς ανά τομέα κανονισμούς. Στο πλαίσιο της «προσέγγισης του ενιαίου ελέγχου» και προκειμένου να μειωθεί ο πρόσθετος διοικητικός φόρτος που πηγάζει από τους πολλαπλούς ελέγχους, τα κράτη μέλη μπορούν να διαβιβάζουν στην Επιτροπή δηλώσεις υπογεγραμμένες στο κατάλληλο εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνταγματικές απαιτήσεις τους.
- (26) Ορισμένες διατάξεις σχετικές με τα καθήκοντα του κύριου διατάκτη θα πρέπει να αποσαφηνισθούν, ιδίως αυτές που αφορούν τις διαδικασίες εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχου που εφαρμόζει ο κύριος διατάκτης καθώς και αυτές που αφορούν τα καθήκοντα αναφοράς του. Σε σχέση με το θέμα αυτό, το περιεχόμενο της ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων του κύριου διατάκτη θα πρέπει να επικαιροποιείται σύμφωνα με την πρακτική η οποία συνίσταται στο να συμπεριλαμβάνονται τα αναγκαία δημοσιονομικά στοιχεία και στοιχεία διαχείρισης υποστηρικτικά της δήλωσης αξιοπιστίας την οποία υποβάλλει ο κύριος διατάκτης σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του.
- (27) Ενδείκνυται να αποσαφηνισθούν οι ευθύνες του υπολόγου της Επιτροπής. Ειδικότερα, ενδείκνυται να προβλεφθεί ότι ο υπόλογος της Επιτροπής είναι το μόνο πρόσωπο που νομιμοποιείται να καθορίζει τους κανόνες λογιστικής και το εναρμονισμένο λογιστικό σχέδιο, ενώ οι υπόλογοι όλων των άλλων θεσμικών οργάνων καθορίζουν τις διαδικασίες λογιστικής που ισχύουν στο δικό τους θεσμικό όργανο.
- (28) Προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή ορισμένων προγραμμάτων ή δράσεων η οποία ανατίθεται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενδείκνυται να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό η δυνατότητα ανοίγματος καταπιστευματικών λογαριασμών. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί αυτού του τύπου θα πρέπει να ανοίγονται στο όνομα ή για λογαριασμό της Επιτροπής στα βιβλία χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η διαχείρισή τους θα πρέπει να αποτελεί μέλημα του εκάστοτε χρηματοπιστωτικού ιδρύματος υπό την ευθύνη του διατάκτη, και επιπλέον θα πρέπει να είναι δυνατό το άνοιγμα τέτοιων λογαριασμών σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ.
- (29) Σε ό,τι αφορά τις πράξεις εσόδων, είναι αναγκαίος ο εξορθολογισμός των κανόνων σχετικά με τις προβλέψεις απαιτήσεων, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι δημοσιονομικές ανάγκες. Εγγραφή θα πρέπει να απαιτείται όταν η προσδοκία εισπραχθέντος ενός εσόδου χαρακτηρίζεται από έναν ορισμένο βαθμό πιθανότητας και μπορεί να εκφρασθεί αριθμητικά με έναν βαθμό προσέγγισης. Θα πρέπει να επιτευχθεί απλούστευση με τη θέπιση ορισμένων ειδικών διατάξεων σχετικά με τις διαδικασίες προσαρμογής ή ακύρωσης μιας πρόβλεψης απαίτησης.

- (30) Οι κανόνες περί ανάκτησης θα πρέπει να αποσαφηνισθούν αλλά και να ενισχυθούν. Ειδικότερα, θα πρέπει να αποσαφηνισθεί ότι η ακύρωση βεβαιωμένης εισπρακτέας απαίτησης δεν συνεπάγεται παραίτηση από βεβαιωμένη αξίωση της Ένωσης. Εξάλλου, για να ενισχυθεί η προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, οι αξιώσεις επιστροφής κονδυλίων της Ένωσης θα πρέπει να αντιμετωπίζονται από τα κράτη μέλη με τρόπο όχι λιγότερο ευνοϊκό απ' όσο οι ανάλογες αξιώσεις δημόσιων φορέων στο έδαφός τους.
- (31) Τα ποσά που εισπράττονται προσωρινώς υπό μορφή προστίμων και κυρώσεων, καθώς και τα προερχόμενα εξ αυτών έσοδα, θα πρέπει, για να μειωθεί ο διαχειριστικός κίνδυνος, να εγγράφονται ως έσοδα του προϋπολογισμού όσο το δυνατόν νωρίτερα και, το αργότερο, κατά το οικονομικό έτος που έπεται της εξάντλησης όλων των νομικών μέσων προσβολής των αποφάσεων για την επιβολή τους.
- (32) Ενδείκνυται να αποσαφηνισθούν οι διάφοροι τύποι πληρωμών, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Εξάλλου, οι πληρωμές προχρηματοδότησης ενδείκνυται να εκκαθαρίζονται σε τακτική βάση από τον αρμόδιο διατάκτη σύμφωνα με τους κανόνες λογιστικής που καθορίζει ο υπόλογος της Επιτροπής. Προς τούτο, θα πρέπει να συμπεριληφθούν κατάλληλες διατάξεις σε συμβάσεις, αποφάσεις επιδότησης, συμβάσεις επιδότησης καθώς και σε συμφωνίες ανάθεσης.
- (33) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προωθεί τον στόχο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, και ειδικότερα τη χρήση ηλεκτρονικών δεδομένων στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των θεσμικών οργάνων και τρίτων.
- (34) Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, θα πρέπει να επιτρέπεται η δυνατότητα κοινών διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων με τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) ή με υποψήφιες για ένταξη στην Ένωση χώρες.
- (35) Ενδείκνυται επίσης να βελτιωθούν οι κανόνες περί αποκλεισμού, συγκεκριμένα από τη συμμετοχή σε δημόσιες συμβάσεις, ούτως ώστε να ενισχυθεί η προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (36) Δεδομένου ότι η χρησιμοποίηση των ιδίων πόρων της ΕΚΤ και της ΕΤΕπ συνδέεται με το οικονομικό συμφέρον της Ένωσης, η ΕΚΤ και η ΕΤΕπ θα πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχει η κεντρική βάση δεδομένων αποκλεισμού, η οποία δημιουργήθηκε με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (37) Ενδείκνυται να θεσπισθεί πρόσφορη νομική βάση για τη δημοσίευση των αποφάσεων περί της εφαρμογής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων, ιδίως σε υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων, με γνώμονα τις απαιτήσεις περί προστασίας δεδομένων. Η δημοσίευση αυτή θα πρέπει να εξακολουθήσει να είναι προαιρετική για λόγους προστασίας δεδομένων και ασφάλειας δικαίου.
- (38) Η υποχρέωση κατάθεσης εγγύησης, την οποία υπέχουν οι υποβάλλοντες προσφορές, εφεξής δεν θα πρέπει να είναι αυτόματη, αλλά να βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου.
- (39) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, ενδείκνυται να αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής των επιδοτήσεων και των χρηματοδοτικών μέσων. Ένας λεπτομερέστερος ορισμός των συγκεκριμένων όρων για επιδοτήσεις χρηματοπιστωτικά μέσα θα συμβάλει και στην μεγιστοποίηση της επίπτωσης αυτών των δύο τύπων δημοσιονομικής υποστήριξης.
- (40) Οι κανόνες επιδότησης που εφαρμόζονται σε οντότητες συγκροτημένες ειδικά για τους σκοπούς μιας δράσης θα πρέπει να εναρμονιστούν για να διευκολύνουν την πρόσβαση σε ενωσιακή χρηματοδότηση και την διαχείριση κεφαλαίων από αιτούντες και δικαιούχους που αποφασίζουν να συνεργαστούν σε μια εταιρική σχέση ή ένωση συσταθείσα σύμφωνα με την οικεία εθνική νομοθεσία, ιδίως όταν η νομική μορφή που επιλέγεται προσφέρει σταθερή και αξιόπιστη συνεργασία. Εξάλλου, υπό το φως των περιορισμένων χρηματοπιστωτικών κινδύνων για την Ένωση και της ανάγκης να μην προστεθεί ένα ακόμα στρώμα συμβατικών απαιτήσεων στους υφιστάμενους διαρθρωτικούς διακανονισμούς, οι οντότητες που συνδέονται με έναν δικαιούχο μέσω μόνιμων κεφαλαιακών ή νομικών δεσμών θα πρέπει να μπορούν να δηλώσουν επιλέξιμες δαπάνες χωρίς να απαιτείται η συμμόρφωσή τους προς όλες τις υποχρεώσεις του δικαιούχου.
- (41) Η πείρα από την χρήση κατ' αποκοπή ποσών ή σταθερών συντελεστών έδειξε οι μορφές χρηματοδότησης αυτές έφεραν μεγάλη διοικητική απλοποίηση και μείωσαν σημαντικά τον κίνδυνο σφαλμάτων. Επίσης, η χρηματοδότηση με βάση τις εκροές απεδείχθη κατάλληλη για ορισμένους τύπους δράσεων. Στο πλαίσιο αυτό, οι προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση απλουστευμένων μορφών επιδότησης, που καθορίζονται βάσει κατ' αποκοπή ποσών, μοναδιαίου κόστους και σταθερών συντελεστών, πρέπει να γίνουν πιο εύκαμπτες. Ειδικότερα, πρέπει να επιτρέπονται τα ποσά που καθορίζονται με εφαρμογή της προσέγγισης «ανά δικαιούχο», μεταξύ άλλων όταν αυτά δηλώνονται από τον δικαιούχο σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές του όσον αφορά την κοστολόγηση για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση και το κόστος στο οποίο υποβάλλεται ο δικαιούχος προκειμένου να πραγματοποιήσει τις χρηματοπιστωτικές αναφορές προς την Ένωση.
- (42) Για να μειωθούν οι φραγμοί στην συμμετοχή σε προγράμματα επιχορηγήσεων της Ένωσης εκ μέρους προσώπων με τα αναγκαία προσόντα τα οποία όμως δεν εισπράττουν μισθό, όπως μπορεί να συμβαίνει με τους εργαζομένους σε μικρές επιχειρήσεις, οι κανόνες επιδότησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά συστήματα αμοιβών που εφαρμόζονται από τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (1).
- (43) Οι αρχές της μη αποκόμισης κέρδους και της συγχρηματοδότησης θα πρέπει να προσαρμοστούν ενόψει της πρακτικής εμπειρίας και των διαφορετικών ερμηνειών και εφαρμογών των αρχών αυτών, κάτι που προκαλεί σφάλματα και μερικές φορές είναι αντιπαραγωγικό. Ειδικότερα, ο ορισμός του κέρδους θα πρέπει να επικεντρωθεί στις επιλέξιμες δαπάνες και στα έσοδα που χρηματοδοτούν ειδικά τις δαπάνες αυτές, προκειμένου να απλουστευθεί η γνωστοποίηση εκ μέρους των δικαιούχων και να ενθαρρυνθούν να διαφοροποιήσουν τις πηγές χρηματοδότησής τους. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν πρέπει να θεωρεί δεδομένο ότι οι άλλοι χορηγοί χρηματοδότησης δεν θα ανακτούν κανένα πλεόνασμα δημιουργούμενο από τις συνεισφορές τους και θα πρέπει επομένως να ανακτά κέρδος μόνο κατ' αναλογία προς την επιδότησή της.

(1) ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.

- Τέλος, η αρχή της σταδιακής μείωσης των επιδοτήσεων δεν έχει αποδειχθεί αποτελεσματικό εργαλείο για τον περιορισμό του κινδύνου εξάρτησης των δικαιούχων των επιδοτήσεων λειτουργίας από τους πόρους της Ένωσης. Επιπροσθέτως, η εφαρμοσιμότητα της αρχής της σταδιακής μείωσης των επιδοτήσεων έχει μειωθεί σημαντικά ύστερα από την αναπόφευκτη καθιέρωση εξαιρέσεων σε ορισμένες βασικές πράξεις και στην περίπτωση των απλουστευμένων μορφών επιδότησης. Λόγω των μειονεκτημάτων αυτών, θα πρέπει να καταργηθεί η απαίτηση της σταδιακής μείωσης όσον αφορά τις επιδοτήσεις λειτουργίας.
- (44) Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση από την Ένωση για τις οντότητες με περιορισμένους διοικητικούς πόρους που μπορούν να είναι πληθυσμιακός στόχος προτεραιότητας για μερικά συστήματα επιδοτήσεων και να είναι απαραίτητη στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης πρέπει να διευκολυνθεί με περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις μικρού ύψους.
- (45) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, και για να τεθεί ένα ενιαίο σύνολο βασικών χρηματοπιστωτικών κανόνων στο οποίο οι δικαιούχοι θα μπορούν να ανατρέχουν στο πλαίσιο όλων των προγραμμάτων της Ένωσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προσδιορίσει τα κριτήρια επιλεξιμότητας δαπανών και τις ειδικές προϋποθέσεις που ισχύουν για ορισμένες κατηγορίες δαπανών και να προβλέπει την συστηματική τους εφαρμογή.
- (46) Χρειάζεται να εναρμονιστούν οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση συνεισφορών τρίτων σε είδος ως συγχρηματοδότησης και για τον προσδιορισμό της αξίας τους ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι σφαλμάτων και δικαστικών διαμαχών.
- (47) Για λόγους διαφάνειας, και για να ληφθεί υπόψη ο προγραμματισμός τους, οι αιτούντες επιδότηση θα πρέπει να ενημερώνονται, στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, σχετικά με το αναμενόμενο χρονικό διάστημα μέχρι την υπογραφή των συμφωνιών επιδότησης και την κοινοποίηση της απόφασης για την εκταμίευση της επιδότησης. Για τον ίδιο σκοπό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θέσει ένα χρονικό πλαίσιο αναφοράς, με βάση την εμπειρία και τα προβλεπόμενα αποτελέσματα των εισαγομένων απλοποιήσεων.
- (48) Όταν εντοπίζονται συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα με σημαντικό αντίκτυπο σε ορισμένες επιδοτήσεις, θα πρέπει να επιτρέπεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις η επέκταση των ελεγκτικών πορισμάτων στις επηρεαζόμενες ανέλεγκτες επιδοτήσεις, ώστε να ελαφρυνθεί η οικονομική και διοικητική επιβάρυνση που προκαλείται από τους επιτόπιους λογιστικούς ή άλλους ελέγχους. Η Επιτροπή θα πρέπει να καταφεύγει στην παρέκταση του συντελεστή μείωσης ή ανάκτησης που εφαρμόζεται στις επιδοτήσεις για τις οποίες αποδείχθηκαν συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα μόνο εφόσον δεν είναι δυνατόν, ή πρακτικό με προσπάθεια ανάλογη προς το αντικείμενο, να γίνει ακριβής ποσοτικός προσδιορισμός του ποσού των μη επιλέξιμων δαπανών για κάθε σχετική επιδότηση.
- (49) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίζει τυποποιημένα χρονικά διαστήματα για τα οποία τα παραστατικά σε σχέση με τις επιδοτήσεις της Ένωσης θα πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους για να αποφευχθούν διαφορετικές ή δυσανάλογες συμβατικές υποχρεώσεις ενώ παράλληλα θα δίνεται επαρκής χρόνος στην Επιτροπή και το Ελεγκτικό συνέδριο για να έχουν πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα και έγγραφα και για να εκτελέσουν τους εκ των υστέρων ελέγχους που χρειάζονται για να προστατευθούν τα δημοσιονομικά συμφέροντα της Ένωσης.
- (50) Ενδείκνυται να διευρυνθεί η δυνατότητα του δικαιούχου για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ούτως ώστε να διευκολύνεται η σωστή εκτέλεση προγραμμάτων που απευθύνονται μεταξύ άλλων σε μεγάλο αριθμό φυσικών προσώπων, των οποίων η κάλυψη απαιτεί οπωσδήποτε κλιμακωτές επιδοτήσεις. Εντούτοις, θα πρέπει να διατηρηθεί η βασική αρχή σύμφωνα με την οποία ο δικαιούχος δεν έχει διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους ιδίως για να αποφευχθεί σύγχυση ανάμεσα στη δυνατότητα που προσφέρεται στους δικαιούχους να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν υπ ευθύνη τους δράσεις που περιέχουν οικονομική υποστήριξη ως επιλέξιμη δραστηριότητα και στη δυνατότητα να ανατεθούν καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού με μεικτή ή έμμεση διαχείριση σε ορισμένους φορείς, οντότητες ή πρόσωπα.
- (51) Ως ένας πολύτιμος τύπος χρηματοδοτικής στήριξης, η χρήση επάθλων πρέπει να διευκολυνθεί και οι εφαρμοστέοι κανόνες να αποσαφηνιστούν, με διαχωρισμό των επάθλων από το καθεστώς των επιδοτήσεων και με την απάλειψη κάθε αναφοράς σε προβλέψιμες δαπάνες. Τα έπαθλα δεν είναι ωστόσο κατάλληλα για όλους τους στόχους της πολιτικής της Ένωσης και πρέπει συνεπώς να γίνονται αντιληπτά σαν συμπλήρωμα και όχι υποκατάστατο των άλλων χρηματοδοτικών μέσων, όπως π.χ. των επιδοτήσεων.
- (52) Τα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να είναι ολοένα και πιο χρήσιμα για τον πολλαπλασιασμό του αντικτύπου κονδυλίων της Ένωσης οσάκις τα κονδύλια αυτά προστίθενται σε άλλα κονδύλια και περιλαμβάνουν αποτέλεσμα μόχλευσης. Δεδομένου ότι τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα δεν μπορούν να εξομοιωθούν με υπηρεσίες ή επιδοτήσεις, ενδείκνυται να καθιερωθεί ένας νέος τύπος χρηματοδοτικής στήριξης. Τα χρηματοδοτικά μέσα πρέπει να υλοποιούνται μόνο υπό αυστηρές προϋποθέσεις, ώστε να μην προκύπτει δημοσιονομικός κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της Ένωσης ούτε κίνδυνος στρέβλωσης της αγοράς κατά τρόπο ασύμβατο προς τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
- (53) Στο πλαίσιο των ετήσιων πιστώσεων που εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για ένα δεδομένο πρόγραμμα δαπανών, τα χρηματοδοτικά μέσα πρέπει να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά, βάσει μιας εκ των προτέρων αξιολόγησης που αποδεικνύει ότι αυτά είναι αποτελεσματικότερα για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης από άλλες μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων.
- (54) Τα χρηματοδοτικά μέσα πρέπει να προβλέπονται από μια βασική πράξη, η οποία θα ορίζει ειδικότερα τους στόχους τους και τη διάρκειά τους. Σε περίπτωση που δημιουργούνται χρηματοδοτικά μέσα χωρίς βασική πράξη σε δέοντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, αυτά θα πρέπει να εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο του προϋπολογισμού.
- (55) Θα πρέπει να οριστούν τα μέσα που ενδεχομένως εμπίπτουν στον Τίτλο VIII του Μέρους I, όπως δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, επενδύσεις οιονει μετοχικού κεφαλαίου και μέσα επιμερισμού του κινδύνου. Στον ορισμό των μέσων επιμερισμού του κινδύνου θα πρέπει να μπορούν να περιλαμβάνονται πιστωτικές ενισχύσεις για ομόλογα έργων, με τις οποίες καλύπτεται ο κίνδυνος εξυπηρέτησης του χρέους ενός έργου και αμβλύνεται ο πιστωτικός κίνδυνος των ομολογιούχων μέσω πιστωτικών ενισχύσεων υπό μορφή δανείου ή εγγύησης.

- (56) Οι ετήσιες επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαϊκών επιστροφών, των αποδεδειγμένων εγγυήσεων και των αποπληρωμών του κεφαλαίου δανείων πρέπει να αποτελούν εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό. Τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων, των υπερτιμημάτων, των εξόδων εγγύησης και των τόκων από δάνεια και από ποσά σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς, πρέπει να εγγράφονται στον προϋπολογισμό μετά από αφαίρεση των διαχειριστικών εξόδων και επιβαρύνσεων. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίζει τις αρχές και προϋποθέσεις για τα χρηματοδοτικά μέσα καθώς και κανόνες για τον περιορισμό της οικονομικής ευθύνης της Ένωσης, την καταπολέμηση της απάτης και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την εκκαθάριση των χρηματοδοτικών μέσων και την υποβολή εκθέσεων.
- (57) Ως προς τους κανόνες περί λογιστικής και λογαριασμών, η παρουσίαση των λογαριασμών θα πρέπει να απλουστευθεί με την πρόβλεψη ότι οι λογαριασμοί της Ένωσης περιλαμβάνουν μόνο τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις και τους συγκεντρωτικούς λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Ενδείκνυται επίσης να διευκρινισθεί ότι η διαδικασία ενοποίησης αφορά αποκλειστικά και μόνο τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς που ιδρύονται από την ΣΛΕΕ και τη Συνθήκη Ευρατόμ και διαθέτουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν συνεισφορές καταλογιζόμενες στον προϋπολογισμό, και άλλους φορείς των οποίων οι λογαριασμοί πρέπει να ενοποιούνται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες του διατάκτη.
- (58) Όπως απαιτούν τα διεθνή αποδεκτά λογιστικά πρότυπα επί των οποίων βασίζονται οι λογιστικοί κανόνες της Ένωσης, οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις, μαζί με άλλες υποχρεώσεις εργοδοτικών παροχών, πρέπει να καταγράφονται στους λογαριασμούς της Ένωσης, να γνωστοποιούνται χωριστά στο πλαίσιο του ισολογισμού της Ένωσης και να επεξηγούνται περαιτέρω στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.
- (59) Προκειμένου να διαχωρίζονται ευκρινώς τα καθήκοντα και οι ευθύνες του υπολόγου της Επιτροπής από τα καθήκοντα και τις ευθύνες των υπόλογων των οργάνων ή των οργανισμών που ιδρύονται από την ΣΛΕΕ και τη Συνθήκη Ευρατόμ και διαθέτουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν συνεισφορές καταλογιζόμενες στον προϋπολογισμό, και άλλους φορείς των οποίων οι λογαριασμοί πρέπει να ενοποιούνται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες του διατάκτη, η έκθεση για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη δημοσιονομική διαχείριση του εκάστοτε οικονομικού έτους θα πρέπει να καταρτίζεται από έκαστο όργανο ή οργανισμό και ακολούθως να αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο έως την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους.
- (60) Είναι αναγκαίο να επικαιροποιηθούν οι κανόνες και οι αρχές της Ένωσης στον τομέα της λογιστικής προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπεια τους προς τους κανόνες του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα.
- (61) Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι διαπιστώσεις του που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στους οριστικούς λογαριασμούς των ελεγχόμενων ή στη νομιμότητα ή την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεών τους διαβιβάζονται στο ενδιαφερόμενο όργανο ή οργανισμό εγκαίρως προκειμένου να δοθεί στους ελεγχόμενους επαρκής χρόνος για να λάβουν μέτρα σε σχέση με τις διαπιστώσεις αυτές.
- (62) Οι διατάξεις σχετικά με τους προσωρινούς και τους οριστικούς λογαριασμούς θα πρέπει να επικαιροποιηθούν, προκειμένου ιδίως να προσδιοριστούν οι πληροφορίες αναφοράς που πρέπει να συνοδεύουν τους λογαριασμούς οι οποίοι αποστέλλονται στον υπόλογο της Επιτροπής με σκοπό την ενοποίηση.
- (63) Σε ό,τι αφορά τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλει στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, η Επιτροπή θα πρέπει ιδίως να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση αξιολόγησης των οικονομικών της Ένωσης βάσει του άρθρου 318 ΣΛΕΕ.
- (64) Όσον αφορά τις ειδικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τα διαρθρωτικά ταμεία, τα ταμεία συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και τα ταμεία του τομέα «Ελευθερία, Ασφάλεια και Δικαιοσύνη» που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση, θα πρέπει να διατηρηθεί η επιστροφή των πληρωμών προχρηματοδότησης και η ανασύσταση των πιστώσεων, υπό τους όρους που προβλέπονται στη δήλωση της Επιτροπής που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά ταμεία (!). Εξάλλου, κατά παρέκκλιση από τον κανόνα της μεταφοράς, θα πρέπει να επιτρέπεται η εκ μέρους της Επιτροπής μεταφορά πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων οι οποίες είναι διαθέσιμες στα τέλη του οικονομικού έτους και προκύπτουν από επιστροφές πληρωμών προχρηματοδότησης μέχρι τη λήξη του εκάστοτε προγράμματος, καθώς και η χρήση των εν λόγω πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων όταν δεν είναι πλέον διαθέσιμες άλλες πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων.
- (65) Θα πρέπει να αποσαφηνισθεί το θέμα της συμμετοχής του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων και παροχής επιδοτήσεων. Επιπλέον, με στόχο την αποτελεσματική εκτέλεση των σχετικών δραστηριοτήτων, τα έσοδα που προέρχονται από τη συμμετοχή σε τέτοιες διαδικασίες θα πρέπει κατ' εξαίρεση να αντιμετωπίζονται ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό.
- (66) Οι ειδικές διατάξεις σχετικά με την υλοποίηση εξωτερικών δράσεων θα πρέπει να προσαρμοστούν στις αλλαγές στις διάφορες μεθόδους εκτέλεσης, ενώ θα πρέπει να προβλέπεται διαφοροποιημένη προσέγγιση όταν η Ένωση καλείται να ανταποκριθεί σε επείγουσες ανθρωπιστικές ανάγκες, σε διεθνείς κρίσεις ή σε τρίτες χώρες που βρίσκονται σε στάδιο μετάβασης στη δημοκρατία.
- (67) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει γενικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες η στήριξη από τον προϋπολογισμό μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν μέσο της εξωτερικής δράσης. Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να σχετίζονται με μια επαρκώς διαφανή, αξιόπιστη και αποτελεσματική διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να καθορίζει σε μια απόφαση χρηματοδότησης τους στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα με τα οποία πρέπει να συνδέεται η στήριξη από τον προϋπολογισμό. Τα στοιχεία αυτά, όπως και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η στήριξη αυτή πρέπει να επιστραφεί, θα πρέπει να περιέχονται στη συμφωνία χρηματοδότησης που συνάπτεται με τη δικαιούχο χώρα.

(!) ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1.

- (68) Με στόχο την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Ένωσης στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών και της ανάπτυξης, και προκειμένου να προβληθεί περισσότερο και να καταστεί αποτελεσματικότερος ο ρόλος αυτός, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί ώστε να μπορεί να συστήνει και να διαχειρίζεται καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για ενέργειες εκτάκτου ανάγκης ή για λήψη μέτρων μετά από καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης ή για θεματικές ενέργειες. Παρά το γεγονός ότι δεν εντάσσονται στον προϋπολογισμό, η διαχείριση των καταπιστευματικών ταμείων αυτού του τύπου θα πρέπει να γίνεται με βάση τον παρόντα κανονισμό, στον βαθμό που είναι αναγκαίος για την ασφάλεια και τη διαφάνεια της χρησιμοποίησης κονδυλίων της Ένωσης. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή ενδείκνυται να προεδρεύει του διοικητικού συμβουλίου κάθε καταπιστευματικού ταμείου, ούτως ώστε να διασφαλίζει την εκπροσώπηση των χορηγών χρηματοδότησης και να αποφασίζει σχετικά με τη χρησιμοποίηση των κονδυλίων. Εξάλλου, ο υπόλογος της Επιτροπής θα πρέπει να ασκεί καθήκοντα υπολόγου για καθένα από τα καταπιστευματικά ταμεία.
- (69) Η προθεσμία που ισχύει για τη σύναψη συμβάσεων και συμφωνιών επιδοτήσεων από φορείς στους οποίους ανατίθεται η υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης θα πρέπει να περιορίζεται σε τρία έτη από την υπογραφή της συμφωνίας ανάθεσης εκτός εάν συντρέχουν ιδιαίτερες έκτακτες και εξωγενείς περιστάσεις. Ωστόσο, η προθεσμία αυτή δεν θα πρέπει να ισχύει για τα πολυετή προγράμματα τα οποία υλοποιούνται με βάση τις διαδικασίες των διαρθρωτικών ταμείων. Ενδείκνυται να θεσπισθούν λεπτομερείς κανόνες ανά τομέα για την αποδέσμευση πιστώσεων στην περίπτωση των εν λόγω πολυετών προγραμμάτων.
- (70) Σε ό,τι αφορά τους ειδικούς κανόνες σχετικά με την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων στον τομέα των εξωτερικών ενεργειών, θα πρέπει να επιτρέπεται σε υπηκόους τρίτων χωρών εγκατεστημένους σε δικαιούχους χώρες να συμμετέχουν σε διαδικασίες υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες πρόκειται για υλοποίηση προγράμματος άνευ βασικής πράξης και εφόσον συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιστάσεις.
- (71) Όσον αφορά τα σχέδια των θεσμικών οργάνων σχετικά με ακίνητα, ο τωρινός τρόπος γνωστοποίησης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να βελτιωθεί. Τα θεσμικά όργανα θα πρέπει να ενημερώνουν εκ των προτέρων το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τα μελλοντικά σχέδια περί ακινήτων τους και κατά τα διάφορα στάδια των σχεδίων αυτών. Θα πρέπει να απαιτείται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να παρέχουν έγκριση, και όχι απλώς γνωμοδότηση, για σχέδια περί ακινήτων που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό.
- (72) Θα πρέπει να επιτρέπεται στα θεσμικά όργανα να καταστρώνουν μακροπρόθεσμη πολιτική ακινήτων και να επωφελούνται από χαμηλότερα επιτόκια χάρη στην ευνοϊκή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ένωσης στην αγορά κεφαλαίων. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να συνομολογούν δάνεια για την κτήση ακινήτων περιουσιακών στοιχείων. Με τον τρόπον, αυτό θα καταστεί δυνατό να αντιμετωπισθεί η περιπλοκότητα του τρέχοντος συστήματος, ενώ παράλληλα θα περιοριστούν οι δαπάνες και θα καθιερωθεί μεγαλύτερη διαφάνεια.
- (73) Με γνώμονα την πείρα που έχει αποκτηθεί στην πράξη, ο παρών κανονισμός ενδείκνυται να αποσαφηνίσει το εύρος των δραστηριοτήτων, τη διαδικασία επιλογής και τους όρους αμοιβής των φυσικών προσώπων που επιλέγονται ως εμπειρογνώμονες.
- (74) Προκειμένου να συμπληρωθούν και να τροποποιηθούν μερικά σημεία του παρόντος κανονισμού η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Το περιεχόμενο και ο σκοπός κάθε εξουσιοδότησης καθορίζονται λεπτομερώς στα σχετικά άρθρα. Έχει ιδιαίτερη σημασία να διεξάγει η Επιτροπή τις απαιτούμενες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, συμπεριλαμβανομένων διαβουλεύσεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Κατά την επεξεργασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει η ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (75) Ο δημοσιονομικός κανονισμός θα πρέπει να αναθεωρείται μόνον όταν τούτο είναι αναγκαίο, αλλά το αργότερο δύο έτη πριν από τη λήξη του πρώτου μετά το 2013 πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι υπερβολικά συχνές αναθεωρήσεις του δημοσιονομικού κανονισμού προκαλούν δυσανάλογο κόστος για την προσαρμογή των διοικητικών δομών και διαδικασιών στους νέους κανόνες. Εκτός αυτού, ενδέχεται να μην έχει παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα για την εξαγωγή έγκυρων συμπερασμάτων σχετικά με την εφαρμογή των εν ισχύ κανόνων.
- (76) Θα πρέπει να προστεθούν μεταβατικές διατάξεις. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή μόνο μετά την έγκριση, που προβλέπεται να τεθεί σε ισχύ τον Δεκέμβριο του 2012, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που περιέχουν τους κανόνες εφαρμογής. Προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή του νέου δημοσιονομικού κανονισμού κατά τον τελευταίο μήνα του έτους, ενδείκνυται να μετατεθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού για την 1η Ιανουαρίου 2013. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή με τους τομειακούς κανόνες, ενδείκνυται να μετατεθεί η εφαρμογή των διατάξεων περί μεθόδων εφαρμογής και χρηματοδοτικών μέσων για την 1η Ιανουαρίου 2014. Τέλος, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή τους ήδη για τον προϋπολογισμό 2012, οι διατάξεις περί μεταφοράς πιστώσεων πληρωμών για τα διαρθρωτικά ταμεία στο τέλος του έτους ενδείκνυται να εφαρμοστούν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (77) Ο παρών κανονισμός ενδείκνυται να τεθεί σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ώστε να καταστεί δυνατή η έγκαιρη έγκριση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Η έγκαιρη έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού είναι αναγκαία για την εφαρμογή των κανόνων που περιλαμβάνονται σε πράξεις κατ' εξουσιοδότηση από την 1η Ιανουαρίου 2013 με αποφυγή των δυσκολιών που συνδέονται με την τροποποίηση των δημοσιονομικών κανόνων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.
- (78) Ο ευρωπαίος επόπτης προστασίας δεδομένων έδωσε τη γνώμη του⁽¹⁾ στις 25 Απριλίου 2011, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽²⁾,

(1) EE C 215 της, 21.7.2011, σ. 13.

(2) EE L 8 της 12.1.2011, σ. 1.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παρουσίαση και τον λογιστικό έλεγχο των λογαριασμών.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται επίσης στην εκτέλεση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «Ένωση»: η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας ή αμφότερες, κατά περίπτωση·
- β) «θεσμικό όργανο»: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών, ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, ο Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης («ΕΥΕΔ»)· η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν θεωρείται θεσμικό όργανο της Ένωσης·
- γ) «προϋπολογισμός»: η πράξη που προβλέπει και εγκρίνει, για κάθε οικονομικό έτος, όλα τα έσοδα και τις εκτιμώμενες ως αναγκαίες δαπάνες της Ένωσης·
- δ) «βασική πράξη»: νομική πράξη που παρέχει τη νομική βάση για μια ενέργεια ή για την εκτέλεση των αντίστοιχων δαπανών που εγγράφονται στον προϋπολογισμό.

Η βασική πράξη είναι δυνατόν να λάβει μία από τις ακόλουθες μορφές:

- i) κατ' εφαρμογή της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη Ευρατόμ), τη μορφή κανονισμού, οδηγίας ή απόφασης κατά την έννοια του άρθρου 288 ΣΛΕΕ· ή
- ii) κατ' εφαρμογή του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), μία από τις μορφές που ορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφος 2, στο άρθρο 28 παράγραφος 1, στο άρθρο 29, στο άρθρο 31 παράγραφος 2, στο άρθρο 33 και στο άρθρο 37 ΣΕΕ.

Οι συστάσεις και οι γνώμες δεν αποτελούν βασικές πράξεις·

- ε) «μέθοδος εφαρμογής»: η μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στα άρθρα 58, 59 ή 60·
- στ) «συμφωνία ανάθεσης»: συμφωνία συναπτομένη με οντότητες και πρόσωπα που έχουν αναλάβει την εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα σημεία (i) έως (viii) του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·
- ζ) «δικαιούχος»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο με το οποίο έχει υπογραφεί συμφωνία επιδότησης ή στο οποίο έχει κοινοποιηθεί απόφαση επιδότησης·
- η) «ανάδοχος»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο με το οποίο έχει συναφθεί δημόσια σύμβαση·
- ηα) «αποδέκτης»: ο δικαιούχος, ο ανάδοχος ή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει έπαθλα ή χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός χρηματοδοτικού μέσου·
- ηαα) «έπαθλο»: χρηματοδοτική συμμετοχή που δίδεται ως ανταμοιβή μετά από διαγωνισμό·
- ηβ) «δάνειο»: συμφωνία που υποχρεώνει τον δανειστή να διαθέσει στον δανειζόμενο χρηματικό ποσό συμφωνημένου ύψους και για συμφωνημένο χρονικό διάστημα. Ο δανειζόμενος υποχρεούται βάσει της συμφωνίας να αποπληρώσει κατά τη διάρκεια ορισμένου χρονικού διαστήματος το δάνειο που του χορηγήθηκε·
- ηγ) «εγγύηση»: γραπτή δέσμευση ανάληψης ευθύνης για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της υποχρέωσης ενός τρίτου ή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του τρίτου σε περίπτωση γεγονότος που ενεργοποιεί την εγγύηση αυτή, όπως η αθέτηση πληρωμής·
- ηδ) «επένδυση μετοχικού κεφαλαίου»: η παροχή κεφαλαίων σε επιχείρηση, επενδύσεων άμεσα ή έμμεσα έναντι πλήρους ή μερικής ιδιοκτησίας της επιχείρησης αυτής, με δυνατότητα του επενδυτή να αναλάβει εν μέρει τον διαχειριστικό έλεγχο της επιχείρησης και να συμμετέχει στα κέρδη της·
- ηε) «επένδυση οιονεί μετοχικού κεφαλαίου»: είδος χρηματοδότησης το οποίο τοποθετείται μεταξύ ιδίων και δανειακών κεφαλαίων και συνεπάγεται μεγαλύτερο κίνδυνο από το δάνειο αυξημένης εξασφάλισης και μικρότερο κίνδυνο από το κοινό μετοχικό κεφάλαιο. Οι επενδύσεις οιονεί μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να είναι δομημένες σαν χρέος, συνήθως χωρίς εξασφάλιση και εξοφλητική προτεραιότητα και σε ορισμένες περιπτώσεις μετατρέψιμο σε μετοχές, ή σαν προνομιούχες μετοχές·

- ηστ) «μέσο επιμερισμού κινδύνου»: χρηματοδοτικό μέσο το οποίο επιτρέπει τον επιμερισμό ενός καθορισμένου κινδύνου μεταξύ δύο ή περισσότερων οντοτήτων, ενδεχομένως έναντι συμφωνημένου τιμήματος·
- ηζ) «χρηματοδοτικά μέσα» νοούνται μέτρα της Ένωσης για χρηματοδοτική ενίσχυση, σε συμπληρωματική βάση, από τον προϋπολογισμό με σκοπό την υλοποίηση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της Ένωσης. Τα μέσα αυτά είναι δυνατόν να έχουν τη μορφή, επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού κινδύνου, και να συνδυάζονται, εφόσον ενδείκνυται, με επιδοτήσεις·
- θ) «κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης»: ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου·
- ι) «έλεγχος»: κάθε μέτρο που λαμβάνεται προκειμένου να υπάρξει εύλογη επιβεβαίωση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία των πράξεων, την αξιοπιστία της υποβολής εκθέσεων, τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων και των πληροφοριών, την πρόληψη και ανίχνευση και διόρθωση των κρουσμάτων απάτης και των παρατυπιών, και όσον αφορά τον μετέπειτα χειρισμό τους, καθώς και τη συμμόρφωση προς τις εφαρμοστέες κανονιστικές και συμβατικές διατάξεις και την επαρκή διαχείριση των κινδύνων των σχετικών με την νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων δικαιωμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τον πολυετή χαρακτήρα των προγραμμάτων και την φύση των οικείων πληρωμών. Οι έλεγχοι μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορες επαληθεύσεις και την εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για να επιτευχθούν οι στόχοι της πρώτης πρότασης·
- ια) «επαληθευση»: εξακρίβωση συγκεκριμένης πτυχής μίας πράξης εσόδων ή δαπανών.

Άρθρο 3

Συμμόρφωση της παράγωγης νομοθεσίας προς τον παρόντα κανονισμό

- Κάθε διάταξη που αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα ή τις δαπάνες και περιλαμβάνεται σε άλλη βασική νομοθετική πράξη τηρεί τις αρχές του προϋπολογισμού οι οποίες διατυπώνονται στον τίτλο II του μέρους I.
- Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι προτάσεις και οι τροποποιήσεις προτάσεων που υποβάλλονται στην νομοθετική αρχή και περιέχουν παρεκκλίσεις από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, πλην αυτών του Τίτλου II του πρώτου μέρους, ή από κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, περιλαμβάνουν σαφή μνεία των παρεκκλίσεων αυτών και, στις αιτιολογικές σκέψεις και στην αιτιολογική έκθεσή τους, αναφέρουν τους συγκεκριμένους λόγους που δικαιολογούν τις εν λόγω παρεκκλίσεις.

Άρθρο 4

Προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1971 περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες ^(?) εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των προθεσμιών που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 5

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών ^(?), και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Άρθρο 6

Τήρηση των αρχών που διέπουν τον προϋπολογισμό

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και εκτελείται σύμφωνα με τις αρχές της ενότητας, της ακρίβειας, της ενιασιότητας, της ισοσκελισής, της ενιαίας λογιστικής μονάδας, της καθολικότητας, της ειδικότητας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, που απαιτεί αποτελεσματικό και αποδοτικό εσωτερικό έλεγχο, και της διαφάνειας, όπως αυτές εκτίθενται στον παρόντα κανονισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Αρχές της ενότητας και της αυθεντικότητας του προϋπολογισμού

Άρθρο 7

Πεδίο του προϋπολογισμού

1. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει:

- α) τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών δαπανών που συνεπάγονται για τα όργανα οι διατάξεις της ΣΣΕ στον τομέα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, καθώς και τις λειτουργικές δαπάνες

τις οποίες συνεπάγεται η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, εφόσον αυτές επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό·

- β) τα έσοδα και τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

2. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει την εγγραφή των εγγυήσεων των δανειοδοτικών και δανειοληπτικών πράξεων που συνάπτει η Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του μηχανισμού στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών, σύμφωνα με το στοιχείο δ) του άρθρου 49 παράγραφος 1.

Άρθρο 8

Ειδικοί κανόνες που διέπουν τις αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού

1. Κανένα έσοδο δεν μπορεί να εισπραχθεί και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν καταλογισθεί σε γραμμή του προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη του άρθρου 83.

2. Καμία δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανάληψης ή εντολής πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων.

3. Καμία πίστωση δεν μπορεί να εγγραφεί στον προϋπολογισμό αν δεν αντιστοιχεί σε δαπάνη που εκτιμάται ως αναγκαία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1.

^(?) ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1.

^(?) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

4. Δεν οφείλονται στην Ένωση τόκοι λόγω πληρωμών προχρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις συμφωνίες ανάθεσης, με την εξαίρεση των συμφωνιών εκείνων που έχουν συναφθεί με τρίτες χώρες ή τις εντεταλμένες υπ αυτών οντότητες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εν λόγω τόκοι επαναχρησιμοποιούνται για την αντίστοιχη ενέργεια, αφαιρούμενοι από αιτήσεις πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), ή ανακτώνται.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αντιμετώπιση των τόκων που προκύπτουν από πληρωμές προχρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αρχή της ενιασιότητας

Άρθρο 9

Ορισμός

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό εγκρίνονται για τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους το οποίο αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου.

Άρθρο 10

Είδος πιστώσεων

1. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει διαχωριζόμενες πιστώσεις, οι οποίες συνίστανται σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών, και μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

2. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους, με την επιφύλαξη των άρθρων 86 παράγραφος 4 και 189 παράγραφος 2.

3. Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν τις πληρωμές που απορρέουν από την εκπλήρωση των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους ή προηγούμενων οικονομικών ετών.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις ειδικές διατάξεις των τίτλων I, IV και VI του μέρους II και δεν εμποδίζουν τη δυνατότητα συνολικής δέσμευσης πιστώσεων ή τη δυνατότητα δημοσιονομικής δέσμευσης ανά ετήσιες δόσεις.

Άρθρο 11

Λογιστικοί κανόνες για τα έσοδα και τις πιστώσεις

1. Τα έσοδα καταλογίζονται σε ένα οικονομικό έτος βάσει των ποσών που εισπράττονται κατά τη διάρκειά του. Ωστόσο, οι ίδιοι πόροι του Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους μπορούν να καταβάλλονται εκ των προτέρων, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000 για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁾.

2. Οι εγγραφές ιδίων πόρων που προέρχονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας, από τον συμπληρωματικό πόρο που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα και, εφόσον συντρέχει περίπτωση,

από τις χρηματοδοτικές συνεισφορές μπορούν να προσαρμόζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

3. Οι πιστώσεις που κατανέμονται σε ένα οικονομικό έτος χρησιμοποιούνται μόνο για την κάλυψη των δαπανών που αναλαμβάνονται και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια αυτού του οικονομικού έτους, καθώς και για την κάλυψη των ποσών που οφείλονται σε αναλήψεις υποχρεώσεων προγενέστερων οικονομικών ετών.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις πιστώσεις του οικονομικού έτους.

4. Οι δεσμεύσεις πιστώσεων καταλογίζονται βάσει των νομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται έως την 31η Δεκεμβρίου. Κατ' εξαίρεση, οι συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 86 παράγραφος 4 και οι χρηματοδοτικές συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 189 παράγραφος 2 και συνάπτονται με τρίτες χώρες, καταλογίζονται βάσει των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται έως την 31η Δεκεμβρίου.

5. Οι πληρωμές καταλογίζονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους βάσει των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τον υπόλογο έως την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου οικονομικού έτους.

6. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 3, 4 και 5, οι δαπάνες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων καταλογίζονται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στον τίτλο I του μέρους II.

Άρθρο 12

Δέσμευση πιστώσεων

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό μπορούν να δεσμευθούν, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου, αμέσως μετά την οριστική έγκριση του προϋπολογισμού, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στον τίτλο I και στον τίτλο VI του μέρους II.

Άρθρο 13

Ακύρωση και μεταφορά πιστώσεων

1. Οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως το τέλος του οικονομικού έτους για το οποίο έχουν εγγραφεί ακυρώνονται.

Ωστόσο, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο απόφασης μεταφοράς αλλά μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος, την οποία εκδίδει το οικείο όργανο έως τις 15 Φεβρουαρίου σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 ή να αποτελέσουν αντικείμενο αυτόματης μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Για τις διαχωριζόμενες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που δεν έχουν δεσμευθεί ακόμη κατά το τέλος του οικονομικού έτους, η μεταφορά μπορεί να αφορά:

α) τα ποσά που αντιστοιχούν στις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων ή στις μη διαφοροποιημένες πιστώσεις που αφορούν σχέδια σχετικά με ακίνητα για τις οποίες τα περισσότερα προπαρασκευαστικά στάδια της πράξης δέσμευσης έχουν ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου. Τα ποσά αυτά μπορούν να δεσμευθούν έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους, ή έως τις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου έτους προκειμένου περί ποσών που σχετίζονται με σχέδια περί ακινήτων·

⁽¹⁾ ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1.

β) τα ποσά που αποδεικνύονται αναγκαία σε περίπτωση κατά την οποία η νομοθετική αρχή εξέδωσε τη βασική πράξη κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του οικονομικού έτους, χωρίς ωστόσο η Επιτροπή να μπορέσει να δεσμεύσει έως την 31η Δεκεμβρίου τις πιστώσεις που προβλέπονται προς τούτο στον προϋπολογισμό.

3. Για τις πιστώσεις πληρωμών, η μεταφορά μπορεί να αφορά τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη προγενεστέρων υποχρεώσεων ή που συνδέονται με μεταφερθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων, εφόσον οι πιστώσεις πληρωμών που προβλέπονται στις αντίστοιχες γραμμές του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών.

Το οικείο όργανο χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τις πιστώσεις που έχουν εγκριθεί για το τρέχον οικονομικό έτος, στις δε μεταφερθείσες πιστώσεις καταφεύγει μόνον εφόσον εξαντληθούν οι πρώτες.

4. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που αντιστοιχούν σε υποχρεώσεις οι οποίες έχουν αναληφθεί κανονικά κατά το τέλος του οικονομικού έτους, μεταφέρονται αυτομάτως μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος.

5. Έως την 15η Μαρτίου, το οικείο όργανο ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την απόφαση μεταφοράς στο επόμενο οικονομικό έτος την οποία έλαβε, διευκρινίζοντας, κατά γραμμή του προϋπολογισμού, τον τρόπο εφαρμογής, σε κάθε μεταφορά, των κριτηρίων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3.

6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 14, οι πιστώσεις που εγγράφονται σε αποθεματικό και οι πιστώσεις που αφορούν δαπάνες προσωπικού δεν μεταφέρονται. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι δαπάνες προσωπικού περιλαμβάνουν τις αποδοχές και τις αποζημιώσεις των μελών και του προσωπικού των οργάνων στα οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ακύρωση και τη μεταφορά πιστώσεων.

Άρθρο 14

Κανόνες μεταφοράς εσόδων για ειδικό προορισμό

Η μεταφορά, στο επόμενο οικονομικό έτος, των εσόδων για ειδικό προορισμό που αναφέρονται στο άρθρο 21, καθώς και μη χρησιμοποιηθέντων πιστώσεων από τα εν λόγω έσοδα οι οποίες δεν χρησιμοποιήθηκαν και είναι διαθέσιμες στις 31 Δεκεμβρίου, τηρεί τους εξής κανόνες:

α) τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό μεταφέρονται αυτομάτως και χρησιμοποιούνται πλήρως έως ότου εκτελεστούν όλες οι πράξεις που αφορούν το πρόγραμμα ή τη δράση για τα οποία προορίζονται. Τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους του προγράμματος ή της δράσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά το πρώτο έτος εκτέλεσης του διάδοχου προγράμματος ή δράσης·

β) τα εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό μεταφέρονται για ένα μόνον έτος, με την εξαίρεση των εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο ζ), τα οποία μεταφέρονται αυτομάτως.

Άρθρο 15

Αποδέσμευση πιστώσεων

Με την επιφύλαξη των άρθρων 178 και 182, οι αποδεσμεύσεις, λόγω ολικής ή μερικής μη εκτέλεσης ενεργειών για τις οποίες είχαν διατεθεί πιστώσεις, οι οποίες διενεργούνται κατά τη διάρκεια μεταγενέστερων οικονομικών ετών από το οικονομικό έτος για το οποίο οι πιστώσεις αυτές εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό, συνεπάγονται την ακύρωση των αντίστοιχων πιστώσεων.

Άρθρο 16

Κανόνες που εφαρμόζονται στην περίπτωση καθυστερημένης έγκρισης του προϋπολογισμού

1. Εάν ο προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί οριστικά κατά την έναρξη του οικονομικού έτους, εφαρμόζεται η διαδικασία που προσδιορίζεται στο άρθρο 315 πρώτο εδάφιο ΣΛΕΕ (καθεστώς των προσωρινών δωδεκατημορίων). Μπορούν να διενεργούνται αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές εντός των ορίων που καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων μπορούν να διενεργούνται κατά κεφάλαιο, εντός του ορίου του ενός τετάρτου του συνόλου των πιστώσεων που έχουν εγκριθεί στο συγκεκριμένο κεφάλαιο για το προηγούμενο οικονομικό έτος, προσαυξημένου κατά ένα δωδέκατο για κάθε διαρρέυσαντα μήνα.

Δεν είναι δυνατόν να σημειωθεί υπέρβαση του ορίου των πιστώσεων που προβλέπονται στο σχέδιο προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές μπορούν να διενεργούνται μηνιαίως κατά κεφάλαιο, εντός του ορίου του ενός δωδεκάτου των πιστώσεων που έχουν εγκριθεί στο συγκεκριμένο κεφάλαιο για το προηγούμενο οικονομικό έτος. Δεν υπερβαίνουν ωστόσο το ένα δωδέκατο των πιστώσεων που προβλέπονται στο ίδιο κεφάλαιο του σχεδίου προϋπολογισμού.

3. Ως πιστώσεις που έχουν εγκριθεί στο συγκεκριμένο κεφάλαιο για το προηγούμενο οικονομικό έτος, όπως ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2, νοούνται οι πιστώσεις του προϋπολογισμού που έχουν ψηφισθεί, μεταξύ άλλων με διορθωτικούς προϋπολογισμούς, μετά την προσαρμογή τους λόγω μεταφορών εντός του εν λόγω οικονομικού έτους.

4. Εφόσον το απαιτούν η συνέχεια της δράσης της Ένωσης και οι ανάγκες της διαχείρισης, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, δύναται να επιτρέψει δαπάνες επιπλέον ενός προσωρινού δωδεκατημορίου, οι οποίες δεν υπερβαίνουν ωστόσο το άθροισμα τεσσάρων προσωρινών δωδεκατημορίων, εκτός δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων, τόσο για τις πράξεις ανάληψης υποχρέωσης όσο και για τις πράξεις πληρωμής, πέραν εκείνων που καθίστανται αυτομάτως διαθέσιμα δυνάμει των παραγράφων 1 και 2. Το Συμβούλιο διαβιβάζει αμελλητί τη σχετική απόφαση έγκρισης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η απόφαση τίθεται σε ισχύ 30 ημέρες από την έκδοσή της, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

α) αποφασίσει, εντός της εν λόγω προθεσμίας, με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, να μειώσει τη σχετική δαπάνη, οπότε η Επιτροπή υποβάλλει νέα πρόταση· ή

β) γνωστοποιήσει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή ότι δεν επιθυμεί να μειώσει τη σχετική δαπάνη, οπότε η απόφαση τίθεται σε ισχύ πριν από την παρέλευση των 30 ημερών.

Τα πρόσθετα δωδεκατημόρια εγκρίνονται στο σύνολό τους και δεν μπορούν να κατακεραματισθούν.

5. Εάν, για ένα συγκεκριμένο κεφάλαιο, η έγκριση δύο ή περισσότερων προσωρινών δωδεκαμηθιων σύμφωνα με την παράγραφο 4 δεν επαρκεί για την κάλυψη των δαπανών που είναι αναγκαίες για να μη διακοπεί η συνέχεια της δράσης της Ένωσης στον τομέα που καλύπτεται από το εν λόγω κεφάλαιο, μπορεί να εγκριθεί κατ' εξαίρεση υπέρβαση του ποσού των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί στο αντίστοιχο κεφάλαιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ακολουθούν τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παράγραφο 4. Ωστόσο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να σημειωθεί υπέρβαση του συνολικού ύψους των πιστώσεων που είχαν διατεθεί στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους ή του προτεινόμενου σχεδίου προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Αρχή της ισοσκελίσης

Άρθρο 17

Ορισμός και πεδίο εφαρμογής

1. Ο προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος ως προς τα έσοδα και τις πιστώσεις πληρωμών.
2. Η Ένωση και οι αναφερόμενοι στο άρθρο 208 οργανισμοί δεν μπορούν να συνάπτουν δάνεια στο πλαίσιο του προϋπολογισμού.

Άρθρο 18

Υπόλοιπο του οικονομικού έτους

1. Το υπόλοιπο κάθε οικονομικού έτους εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου είτε στα έσοδα είτε στις πιστώσεις πληρωμών, ανάλογα με το αν πρόκειται για πλεόνασμα ή για έλλειμμα αντιστοίχως.
2. Οι εκτιμήσεις των ως άνω εσόδων ή πιστώσεων πληρωμών εγγράφονται στον προϋπολογισμό κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προϋπολογισμού και με διορθωτική επιστολή, η οποία υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 39. Οι εν λόγω εκτιμήσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.
3. Μετά την υποβολή των προσωρινών λογαριασμών κάθε οικονομικού έτους, τυχόν διαφορά ανάμεσα στους λογαριασμούς αυτούς και τις εκτιμήσεις εγγράφεται στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού, του οποίου αποτελεί το μοναδικό αντικείμενο. Στην περίπτωση αυτή, το σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού υποβάλλεται από την Επιτροπή εντός 15 ημερών από την υποβολή των προσωρινών λογαριασμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αρχή της ενιαίας λογιστικής μονάδας

Άρθρο 19

Χρησιμοποίηση του ευρώ

1. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ο προϋπολογισμός καταρτίζονται και εκτελούνται σε ευρώ. Αποτελούν αντικείμενο απόδοσης λογαριασμών σε ευρώ. Ωστόσο, για τις ταμειακές ανάγκες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 68 παράγραφος 1 ο υπόλογος και, στην περίπτωση των παγίων προκαταβολών, ο υπόλογος παγίων προκαταβολών, καθώς και, για τις ανάγκες της διοικητικής διαχείρισης της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ, ο αρμόδιος διατάκτης, εξουσιοδοτείται να διενεργεί πράξεις σε άλλα νομίσματα, όπως ορίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται κατά τον παρόντα κανονισμό.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις ισοτιμίες μετατροπής μεταξύ ευρώ και άλλων νομισμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αρχή της καθολικότητας

Άρθρο 20

Ορισμός και πεδίο εφαρμογής

Με την επιφύλαξη του άρθρου 21, το σύνολο των εσόδων καλύπτει το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών. Με την επιφύλαξη του άρθρου 23, τα έσοδα και οι δαπάνες εγγράφονται χωρίς συμψηφισμό μεταξύ τους.

Άρθρο 21

Έσοδα για ειδικό προορισμό

1. Τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό και τα εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση καθορισμένων δαπανών.
  2. Τα ακόλουθα συνιστούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό:
    - α) χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών για ορισμένα ερευνητικά προγράμματα, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000·
    - β) χρηματοδοτικές συνεισφορές των κρατών μελών και τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων και στις δύο περιπτώσεις των οργανισμών του δημόσιου τομέα, οντοτήτων ή φυσικών προσώπων, για ορισμένα σχέδια ή προγράμματα εξωτερικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από την Ένωση και υπάγονται στη διαχείριση της Επιτροπής για λογαριασμό τους·
    - γ) τόκοι από καταθέσεις και πρόστιμα που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ⁽¹⁾·
    - δ) έσοδα αντιστοιχούντα σε συγκεκριμένο προορισμό, όπως τα έσοδα ιδρυμάτων, οι επιδοτήσεις, οι δωρεές και τα κληροδοτήματα, περιλαμβανομένων των εσόδων κάθε οργάνου που διατίθενται για ειδικό προορισμό·
    - ε) χρηματοδοτικές συνεισφορές, μη καλυπτόμενες από το στοιχείο β), σε δραστηριότητες της Ένωσης εκ μέρους τρίτων χωρών ή μη ενωσιακών οργανισμών·
  - στ) έσοδα για ειδικό προορισμό που αναφέρονται στα άρθρα 181 παράγραφος 2 και 183 παράγραφος 2·
  - ζ) εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 3, στον βαθμό που έχουν συμπληρωματικό ρόλο σε σχέση με τα άλλα έσοδα της παρούσας παραγράφου.
3. Τα ακόλουθα συνιστούν εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό:
    - α) έσοδα που προέρχονται από τρίτους για προμήθειες, παροχή υπηρεσιών ή εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό τους·

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6.

- β) έσοδα από την πώληση οχημάτων, εξοπλισμού, εγκαταστάσεων, υλικών, καθώς και επιστημονικών και τεχνικών συσκευών που αντικαθίστανται ή διαλύονται, όταν η λογιστική αξία έχει αποβεσθεί πλήρως·
- γ) έσοδα που προέρχονται από επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με το άρθρο 80·
- δ) έσοδα που προέρχονται από τόκους πληρωμών προχρηματοδοτήσεων, με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφος 4·
- ε) εισπράξεις από την παροχή αγαθών και υπηρεσιών και από την εκτέλεση εργασιών υπέρ των λοιπών διευθύνσεων ενός οργάνου, οργάνων ή οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των αποζημιώσεων αποστολής που καταβάλλονται για λογαριασμό των λοιπών οργάνων και οργανισμών και επιστρέφονται εν συνεχεία από αυτά·
- στ) εισπράξεις αποζημιώσεων από ασφαλίσεις·
- ζ) έσοδα από εκμισθώσεις·
- η) έσοδα που προέρχονται από την πώληση δημοσιεύσεων και ταινιών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν ηλεκτρονική μορφή·
- θ) επιστροφές σε χρηματοδοτικά μέσα σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 6·
- ι) έσοδα από μεταγενέστερες επιστροφές φόρων σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 3 στοιχείο β).

4. Η βασική πράξη μπορεί επίσης να καθορίζει ότι τα προβλεπόμενα από αυτήν έσοδα προορίζονται για ειδικές δαπάνες. Εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά στη βασική πράξη, αυτά τα έσοδα συνιστούν εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό.

5. Ο προϋπολογισμός περιλαμβάνει γραμμές για την εγγραφή εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό και εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό και, εφόσον είναι δυνατόν, αναφέρει το ποσό.

Τα έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στο σχέδιο προϋπολογισμού μόνον για τα ποσά που είναι γνωστά κατά την ημερομηνία κατάρτισης του σχεδίου του προϋπολογισμού.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τη δημιουργία δομής για την εγγραφή εξωτερικών και εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό και την πρόβλεψη των αντίστοιχων πιστώσεων και σχετικά με τον καθορισμό κανόνων για τη συνεισφορά κρατών μελών στα προγράμματα έρευνας. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με το προϊόν των κυρώσεων που επιβάλλονται κατά το άρθρο 126 παράγραφος 11 ΣΛΕΕ και σχετικά με τα έσοδα για ειδικό προορισμό που προκύπτουν από τη συμμετοχή των χωρών ΕΖΕΣ σε ορισμένα ενωσιακά προγράμματα.

Άρθρο 22

Παροχές από χαριστική αιτία

1. Η Επιτροπή μπορεί να αποδεχθεί κάθε παροχή από χαριστική αιτία υπέρ της Ένωσης, όπως ιδρύματα, επιδοτήσεις, καθώς και δωρεές και κληροδοτήματα.
2. Η αποδοχή παροχών από χαριστική αιτία αξίας 50 000 EUR και άνω που συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση, περιλαμβανομένου του κόστους παρακολούθησης, η οποία υπερβαίνει το 10 % της

αξίας της εκάστοτε παροχής από χαριστική αιτία, υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όργανα τα οποία ενεργούν σχετικά εντός δύο μηνών από τη λήψη του αιτήματος της Επιτροπής. Εάν εντός της προθεσμίας αυτής δεν διατυπωθεί αντίρρηση, η Επιτροπή αποφασίζει οριστικά επί της αποδοχής των παροχών.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210 σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αποδοχή παροχών από χαριστική αιτία προς την Ένωση.

Άρθρο 23

Κανόνες για τις εκπτώσεις και τις προσαρμογές συναλλαγματικών ισοτιμιών

1. Από τα ποσά των αιτήσεων πληρωμής μπορούν να γίνονται οι ακόλουθες περικοπές, και στη συνέχεια να εκδίδονται εντάλματα πληρωμής για το καθαρό ποσό:

- α) ποινές που επιβάλλονται στα μέρη των δημόσιων συμβάσεων και στους δικαιούχους επιδοτήσεων·
- β) προεξοφλήσεις, επιστροφές και εκπτώσεις σε επιμέρους τιμολόγια και παραστατικά εξόδων·
- γ) τόκοι από την πληρωμή προχρηματοδοτήσεων·
- δ) προσαρμογές για αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

Οι προσαρμογές για αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά που αναφέρονται στο στοιχείο δ) του πρώτου εδαφίου μπορούν να γίνουν με άμεση περικοπή του ποσού νέας ενδιάμεσης πληρωμής ή πληρωμής υπολοίπου υπέρ του ίδιου προσώπου, πραγματοποιούμενης στο πλαίσιο του κεφαλαίου, του άρθρου και του οικονομικού έτους που επιβαρύνθηκαν με το αχρεωστήτως καταβληθέν.

Στις περικοπές που αναφέρονται στα στοιχεία γ) και δ) του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται οι λογιστικοί κανόνες της Ένωσης.

2. Το κόστος των αγαθών και υπηρεσιών που παρέχονται προς την Ένωση, όταν περιλαμβάνει φορολογικές επιβαρύνσεις επιστρεφόμενες από τα κράτη μέλη δυνάμει του Πρωτοκόλλου περί Προνομίων και Ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταλογίζεται στον προϋπολογισμό κατά το ποσό εκτός φορολογικών επιβαρύνσεων.

3. Το κόστος των αγαθών και υπηρεσιών που παρέχονται προς την Ένωση, όταν περιλαμβάνει φορολογικές επιβαρύνσεις επιστρεφόμενες από τρίτες χώρες δυνάμει των σχετικών συμβάσεων, μπορούν να καταλογισθούν στον προϋπολογισμό:

- α) κατά το ποσό εκτός φορολογικών επιβαρύνσεων· ή
- β) κατά το ποσό συμπεριλαμβανομένων των φορολογικών επιβαρύνσεων. Στην περίπτωση αυτή, η επακόλουθη επιστροφή φορολογικών επιβαρύνσεων λαμβάνεται υπόψη ως εσωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό.
4. Μπορούν να γίνονται προσαρμογές της για τις συναλλαγματικές διαφορές που καταγράφονται κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Το τελικό αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό, εντάσσεται στο υπόλοιπο του οικονομικού έτους.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τους λογαριασμούς ανακτησίμων φορολογικών επιβαρύνσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Αρχή της ειδικότητας

Άρθρο 24

Γενικές Διατάξεις

Οι πιστώσεις εξειδικεύονται κατά τίτλους και κεφάλαια. Τα κεφάλαια υποδιαιρούνται σε άρθρα και θέσεις.

Άρθρο 25

Μεταφορές από θεσμικά όργανα εκτός της Επιτροπής

1. Κάθε θεσμικό όργανο εκτός της Επιτροπής μπορεί να προβαίνει, στο πλαίσιο του τμήματος του προϋπολογισμού που το αφορά, σε μεταφορές πιστώσεων:

α) από τίτλο σε τίτλο, με μέγιστο όριο το 10 % των πιστώσεων του εκάστοτε έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά·

β) από κεφάλαιο σε κεφάλαιο και από άρθρο σε άρθρο, χωρίς όριο.

2. Τρεις εβδομάδες πριν από την πραγματοποίηση των μεταφορών στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1, τα θεσμικά όργανα ενημερώνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις προθέσεις τους. Εφόσον κατά την περίοδο αυτή προβληθούν δεόντως τεκμηριωμένοι λόγοι είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27.

3. Κάθε όργανο εκτός της Επιτροπής είναι δυνατόν να προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, στο πλαίσιο του τμήματος του προϋπολογισμού που το αφορά, μεταφορές από τίτλο σε τίτλο πέραν του ορίου του 10 % επί των πιστώσεων που προβλέπονται για το αντίστοιχο έτος στη γραμμή από την οποία πρόκειται να γίνει η μεταφορά. Οι μεταφορές αυτές υπόκεινται στη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 27.

4. Κάθε όργανο εκτός της Επιτροπής μπορεί, στο πλαίσιο του τμήματος του προϋπολογισμού που το αφορά, να πραγματοποιεί μεταφορές εντός άρθρων χωρίς να προαπαιτείται ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό των ποσοστών των μεταφορών από θεσμικά όργανα εκτός της Επιτροπής.

Άρθρο 26

Μεταφορές από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει, στο πλαίσιο του τμήματος του προϋπολογισμού που την αφορά, αυτόνομα:

α) σε μεταφορά πιστώσεων στο εσωτερικό κάθε κεφαλαίου·

β) όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας οι οποίες είναι κοινές για περισσότερους από έναν τίτλους,

σε μεταφορά πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, με μέγιστο όριο το 10 % των πιστώσεων του έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία γίνεται η μεταφορά και με μέγιστο όριο το 30 % των πιστώσεων του εκάστοτε έτους που εμφανίζονται στη γραμμή προς την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά·

γ) όσον αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες, σε μεταφορά πιστώσεων μεταξύ κεφαλαίων στο εσωτερικό του ίδιου τίτλου, εντός μέγιστου ορίου 10 % επί των πιστώσεων του οικονομικού έτους που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία πραγματοποιείται η μεταφορά.

Τρεις εβδομάδες πριν από την πραγματοποίηση των μεταφορών στις οποίες αναφέρεται το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις προθέσεις της. Εφόσον κατά την περίοδο αυτή προβληθούν δεόντως τεκμηριωμένοι λόγοι είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή μπορεί, κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων μηνών του οικονομικού έτους, να μεταφέρει αυτόνομα πιστώσεις σχετικά με δαπάνες προσωπικού, εξωτερικού προσωπικού και λοιπών υπαλλήλων από έναν τίτλο σε άλλον, με συνολικό όριο το 5 % των πιστώσεων του έτους. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός δύο εβδομάδων από τη λήψη της απόφασής της για τις μεταφορές αυτές.

2. Η Επιτροπή μπορεί, στο πλαίσιο του τμήματος του προϋπολογισμού που την αφορά, να αποφασίζει για την ακόλουθη μεταφορά πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, υπό την προϋπόθεση ότι ενημερώνει πάραυτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την απόφασή της:

α) μεταφορά πιστώσεων από τον τίτλο «προσωρινές πιστώσεις» που αναφέρεται στο άρθρο 46, όταν ο μόνος όρος για την αποδέσμευση του αποθεματικού συνίσταται στην έγκριση βασικής πράξης σύμφωνα με το άρθρο 294 ΣΛΕΕ·

β) σε δεόντως αιτιολογημένες έκτακτες περιπτώσεις, όπως διεθνείς ανθρωπιστικές καταστροφές και κρίσεις που συμβαίνουν μετά την 1η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους, η Επιτροπή μπορεί να μεταφέρει αχρησιμοποίητες πιστώσεις του εν λόγω οικονομικού έτους, οι οποίες είναι ακόμη διαθέσιμες στους τίτλους του προϋπολογισμού που υπάγονται στον τομέα 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, στους τίτλους του προϋπολογισμού που αφορούν τη διαχείριση κρίσεων και τις επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τον υπολογισμό των ποσοστών των εσωτερικών μεταφορών από την Επιτροπή και με τους λόγους για τις αιτήσεις μεταφοράς.

Άρθρο 27

Προτάσεις για μεταφορές από τα θεσμικά όργανα που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

1. Κάθε θεσμικό όργανο υποβάλλει τις περί μεταφορών προτάσεις του ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με μεταφορές πιστώσεων υπό τους όρους που προβλέπονται στις παραγράφους 3 έως 6 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στον τίτλο Ι του μέρους II.

3. Εκτός επειγουσών περιπτώσεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το τελευταίο με ειδική πλειοψηφία, αποφασίζουν επί της μεταφοράς εντός έξι εβδομάδων από την ημερομηνία κατά την οποία την παρέλαβαν αμφότερα.

4. Η πρόταση μεταφοράς πιστώσεων εγκρίνεται, εάν εντός της περιόδου των έξι εβδομάδων συμβεί οιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την εγκρίνουν·
- β) την εγκρίνει είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε το Συμβούλιο και το άλλο θεσμικό όργανο δεν λαμβάνει θέση·
- γ) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν λαμβάνουν θέση ή δεν λαμβάνουν απόφαση για τροποποίηση ή απόρριψη της πρότασης μεταφοράς.

5. Η περίοδος των έξι εβδομάδων που προβλέπεται στην παράγραφο 3 περιορίζεται σε τρεις εβδομάδες, εκτός εάν άλλως ζητηθεί είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε το Συμβούλιο, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) η μεταφορά αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 10 % των πιστώσεων που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία έγινε η μεταφορά και δεν υπερβαίνει το ποσό των 5 000 000 EUR·
- β) η μεταφορά αφορά αποκλειστικά πιστώσεις πληρωμών και το συνολικό ποσό της μεταφοράς δεν υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR.

6. Εάν είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε το Συμβούλιο έχει τροποποιήσει το ποσό της μεταφοράς πιστώσεων ενώ το άλλο όργανο την έχει εγκρίνει ή δεν λαμβάνει θέση, ή σε περίπτωση που τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν τροποποιήσει το ποσό της μεταφοράς, θεωρείται ως εγκριθέν το μικρότερο εκ των δύο ποσών, εκτός αν το οικείο θεσμικό όργανο αποσύρει την πρόταση μεταφοράς.

Άρθρο 28

Ειδικοί κανόνες για τις μεταφορές πιστώσεων

1. Πιστώσεις μπορούν να μεταφερθούν μόνο σε γραμμές του προϋπολογισμού για τις οποίες ο προϋπολογισμός επιτρέπει τη διάθεση πιστώσεων ή οι οποίες φέρουν τη μνεία «προς υπόμνηση» (*pro memoria*).

2. Οι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε έσοδα για ειδικό προορισμό μπορούν να αποτελούν αντικείμενο μεταφοράς πιστώσεων μόνον εφόσον τα έσοδα αυτά διατηρούν τον προορισμό τους.

Άρθρο 29

Μεταφορές που υπάγονται σε ειδικές διατάξεις

1. Οι μεταφορές μεταξύ των τίτλων του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, στα διαρθρωτικά ταμεία, στο Ταμείο Συνοχής, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Έρευνας υπάγονται στις ειδικές διατάξεις των τίτλων I, II και III του μέρους II.

2. Οι αποφάσεις περί μεταφοράς πιστώσεων προς χρήση του αποθεματικού έκτακτης βοήθειας λαμβάνονται από το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Για κάθε δράση έκτακτης ανάγκης υποβάλλεται χωριστή πρόταση.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 27 παράγραφοι 3 και 4. Ωστόσο, εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν μπορούν να συμφωνήσουν με την πρόταση της Επιτροπής και δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί κοινή θέση όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του αποθεματικού αυτού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο απέχουν από τη λήψη απόφασης σχετικά με την πρόταση μεταφοράς της Επιτροπής.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις αιτήσεις μεταφοράς πιστώσεων από το αποθεματικό έκτακτης βοήθειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Άρθρο 30

Αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας

1. Οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, δηλαδή σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

2. Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το όργανο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή.

Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά την καλύτερη σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων μέσων και επιτευχθέντων αποτελεσμάτων.

Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν οριστεί και την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

3. Τίθενται στόχοι συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, ουσιαστικοί και χρονικά προσδιορισμένοι για όλους τους τομείς δραστηριοτήτων που καλύπτει ο προϋπολογισμός. Η επίτευξη των στόχων αυτών ελέγχεται βάσει δεικτών επίδοσης που καθορίζονται ανά δραστηριότητες, ενώ οι αρχές που προβαίνουν στη δαπάνη παρέχουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 στοιχείο ε). Τα στοιχεία αυτά παρέχονται κατ' έτος και το αργότερο στα έγγραφα που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού.

4. Προκειμένου να βελτιωθεί η διαδικασία λήψης των αποφάσεων, τα θεσμικά όργανα προβαίνουν σε αξιολογήσεις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων, σύμφωνα με τους προσανατολισμούς που καθορίζει η Επιτροπή. Οι εν λόγω αξιολογήσεις αφορούν όλα τα προγράμματα και τις δραστηριότητες που συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κοινοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και στις διοικητικές αρχές που προβαίνουν στη δαπάνη.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις εκ των προτέρων, ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις.

Άρθρο 31

Υποχρεωτικό δημοσιονομικό δελτίο

1. Κάθε πρόταση ή πρωτοβουλία υποβαλλόμενη στη νομοθετική αρχή από την Επιτροπή, από τον Υπάτο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας («Υπάτος Εκπρόσωπος») ή από κράτος μέλος, και δυνάμενη να έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, συνοδεύεται από δημοσιονομικό δελτίο και από την εκ των προτέρων αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 4.

Κάθε τροποποίηση πρότασης ή πρωτοβουλίας υποβαλλόμενη στη νομοθετική αρχή και δυνάμενη να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, συνοδεύεται από δημοσιονομικό δελτίο, το οποίο καταρτίζεται από το όργανο που προτείνει την τροποποίηση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις απαιτήσεις που διέπουν το δημοσιονομικό δελτίο.

2. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας του προϋπολογισμού, η Επιτροπή παρέχει τις ενδεδειγμένες πληροφορίες που επιτρέπουν τη σύγκριση μεταξύ της εξέλιξης των αναγκών σε πιστώσεις και των αρχικών προβλέψεων που εμφανίζονται στα δημοσιονομικά δελτία, σε συνάρτηση με την πρόοδο των συζητήσεων σχετικά με την πρόταση ή πρωτοβουλία που υποβάλλεται στη νομοθετική αρχή.

3. Για τη μείωση του κινδύνου απάτης και παρατυπιών, το δημοσιονομικό δελτίο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 παρέχει στοιχεία για το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζεται, εκτίμηση του κόστους και των ωφελειών από τους ελέγχους που συνεπάγονται αυτά τα συστήματα και αξιολόγηση του ενδεχόμενου κινδύνου, καθώς και τα υφιστάμενα και σχεδιαζόμενα μέτρα πρόληψης της απάτης και προστασίας.

Η ανάλυση αυτή λαμβάνει υπόψη την πιθανή κλίμακα και τον τύπο των σφαλμάτων, καθώς επίσης τις ειδικές συνθήκες του συγκεκριμένου τομέα πολιτικής και τους εφαρμοστέους κανόνες.

Άρθρο 32

Εσωτερικός έλεγχος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού

1. Ο προϋπολογισμός εκτελείται σύμφωνα με τον αποτελεσματικό και αποδοτικό εσωτερικό έλεγχο ο οποίος αρμόζει σε κάθε διαχειριστική μέθοδο και σύμφωνα με τους οικείους τομεακούς κανόνες.

2. Για τους σκοπούς της εκτέλεσης του προϋπολογισμού, ως εσωτερικός έλεγχος ορίζεται η διαδικασία που εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα διαχείρισης και αποσκοπεί στην παροχή εύλογης βεβαιότητας ως προς την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

α) αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία των πράξεων·

β) αξιοπιστία των εκθέσεων·

γ) διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και ενημέρωση·

δ) πρόληψη, εντοπισμός και διόρθωση των περιπτώσεων απάτης και των παρατυπιών και περαιτέρω ενέργειες σε περίπτωση απάτης και παρατυπιών·

ε) επαρκής διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων καθώς και της φύσης των σχετικών πληροφοριών.

3. Ο αποτελεσματικός εσωτερικός έλεγχος βασίζεται στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και περιλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα:

α) διαχωρισμό των καθηκόντων·

β) κατάλληλη στρατηγική διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων σε επίπεδο αποδέκτη·

γ) αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων·

δ) κατάλληλες διαδρομές ελέγχου και ακεραιότητα των δεδομένων στα συστήματα πληροφορικής·

ε) διαδικασίες παρακολούθησης των επιδόσεων καθώς επίσης των εντοπιζόμενων αδυναμιών και των εξαιρέσεων των εσωτερικών ελέγχων·

στ) περιοδικές αξιολογήσεις της υγιούς λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4. Ο αποδοτικός εσωτερικός έλεγχος βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία:

α) εφαρμογή κατάλληλης στρατηγικής διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων, σε πλαίσιο συντονισμού μεταξύ των ενδεδειγμένων παραγόντων της αλυσίδας ελέγχου·

β) δυνατότητα πρόσβασης όλων των ενδεδειγμένων παραγόντων της αλυσίδας ελέγχου στα αποτελέσματα των ελέγχων·

γ) στήριξη, όπου είναι σκόπιμο, σε διαχειριστικές δηλώσεις των εμπλεκόμενων στην εκτέλεση του προϋπολογισμού και σε ανεξάρτητες γνωμοδοτήσεις λογιστικού ελέγχου, υπό την προϋπόθεση ότι η ποιότητα των υποκείμενων εργασιών είναι επαρκής και αποδεκτή και ότι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τα συμφωνημένα πρότυπα·

δ) έγκαιρη εφαρμογή διορθωτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης, όπου είναι σκόπιμο, της επιβολής αποτρεπτικών ποινών·

ε) σαφής και αδιαμφισβήτητη νομοθεσία στην οποία βασίζονται οι πολιτικές·

στ) εξάλειψη των πολλαπλών ελέγχων·

ζ) βελτίωση του λόγου κόστους-οφέλους των ελέγχων.

5. Εάν, κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, το επίπεδο σφάλματος είναι σταθερά υψηλό, η Επιτροπή εντοπίζει τις αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου, αναλύει το κόστος και τα οφέλη των ενδεχόμενων διορθωτικών μέτρων και λαμβάνει ή προτείνει κατάλληλα μέτρα, όπως η απλοποίηση των ισχυουσών διατάξεων, η βελτίωση των συστημάτων ελέγχου και ο ανασχεδιασμός του προγράμματος ή του συστήματος εκτέλεσης.

Άρθρο 33

Οικονομικώς αποδοτικά συστήματα ελέγχου

Κατά την υποβολή αναθεωρημένων ή νέων προτάσεων δαπανών, η Επιτροπή εκτιμά το κόστος και τα οφέλη των συστημάτων ελέγχου καθώς και το επίπεδο του κινδύνου σφάλματος που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Αρχή της διαφάνειας

Άρθρο 34

Δημοσίευση λογαριασμών, προϋπολογισμών και εκθέσεων

1. Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται, εκτελείται και αποτελεί αντικείμενο απόδοσης λογαριασμών σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.

2. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μεριμνά για τη δημοσίευση του προϋπολογισμού και των διορθωτικών προϋπολογισμών, ως αυτοί έχουν οριστικά εγκριθεί, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οι προϋπολογισμοί δημοσιεύονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία κηρύσσονται οριστικά εγκριθέντες.

Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί και η έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση που καταρτίζονται από κάθε όργανο δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την προσωρινή δημοσίευση του προϋπολογισμού.

Άρθρο 35

Δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τους αποδέκτες των πόρων της Ένωσης και άλλων πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες σχετικά με τις δανειοληπτικές και τις δανειοδοτικές πράξεις που συνάπτονται από την Ένωση υπέρ τρίτων αναφέρονται σε παράρτημα του προϋπολογισμού.

2. Η Επιτροπή κοινοποιεί με τον κατάλληλο τρόπο και εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με τους αποδέκτες πόρων, και επίσης τη φύση και τον σκοπό των μέτρων που χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό, όταν ο προϋπολογισμός εκτελείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο α), καθώς και πληροφορίες σχετικά με τους αποδέκτες πόρων όπως παρέχονται από τις οντότητες, πρόσωπα και κράτη μέλη που αναλαμβάνουν αρμοδιότητες εκτέλεσης του προϋπολογισμού, βάσει άλλων μεθόδων εκτέλεσης.

Η υποχρέωση του πρώτου εδαφίου ισχύει και για τα άλλα θεσμικά όργανα όσον αφορά τους δικούς τους αποδέκτες πόρων.

3. Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται τηρουμένων δεόντως των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, ιδίως δε της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όταν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, η δημοσιοποίηση περιορίζεται στο όνομα και τον τόπο του αποδέκτη, στο χορηγούμενο ποσό και στον σκοπό της χορήγησης του. Η δημοσίευση των πληροφοριών αυτών βασίζεται σε κατάλληλα κριτήρια, όπως η περιοδικότητα και ο τύπος ή το μέγεθος της χορήγησης. Για τα κριτήρια της δημοσιοποίησης και τον βαθμό λεπτομέρειας των δημοσιοποιούμενων πληροφοριών, λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες του τομέα και καθεμιάς από τις μεθόδους εκτέλεσης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που διέπουν τη δημοσίευση πληροφοριών για αποδέκτες χρηματοδοτικών πόρων. Όποτε ενδείκνυται, ο βαθμός λεπτομέρειας και τα κριτήρια προσδιορίζονται στις συναφείς τομεακές ρυθμίσεις.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κατάρτιση του προϋπολογισμού

Άρθρο 36

Κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών

1. Κάθε θεσμικό όργανο πλην της Επιτροπής συντάσσει κατάσταση προβλέψεων των δαπανών και των εσόδων του, την οποία διαβιβάζει στην Επιτροπή και συγχρόνως, προς ενημέρωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πριν από την 1η Ιουλίου εκάστου έτους.

2. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τα μέλη της Επιτροπής που είναι υπεύθυνα για την αναπτυξιακή πολιτική, την πολιτική καλής γειτονίας και την διεθνή συνεργασία, την ανθρωπιστική βοήθεια και την αντιμετώπιση κρίσεων, όσον αφορά τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

3. Η Επιτροπή συντάσσει τη δική της κατάσταση προβλέψεων, την οποία διαβιβάζει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αμέσως μετά την έγκρισή της.

Άρθρο 37

Εκτιμώμενος προϋπολογισμός των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 208

Έως τις 31 Μαρτίου εκάστου έτους κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 208 διαβιβάζει στην Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, σύμφωνα με τη συστατική του πράξη, κατάσταση προβλέψεων των δαπανών και των εσόδων του, συμπεριλαμβανομένου του πίνακα προσωπικού του, καθώς και σχέδιο του προγράμματος εργασίας του.

Άρθρο 38

Σχέδιο προϋπολογισμού

1. Η Επιτροπή καταθέτει πρόταση που περιέχει το σχέδιο προϋπολογισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Την διαβιβάζει επίσης, προς ενημέρωση, στα εθνικά κοινοβούλια.

Το σχέδιο προϋπολογισμού περιλαμβάνει γενική συνοπτική κατάσταση των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης και συγκεντρώνει τις καταστάσεις προβλέψεων που αναφέρονται στο άρθρο 36. Μπορεί επίσης να περιέχει εκτιμήσεις διαφορετικές από εκείνες στις οποίες έχουν προβεί τα θεσμικά όργανα.

Το σχέδιο προϋπολογισμού ακολουθεί τη διάρθρωση και την παρουσίαση που καθορίζονται στα άρθρα 44 έως 49.

Πριν από κάθε τμήμα του σχεδίου προϋπολογισμού παρατίθεται εισαγωγή συντασσόμενη από το οικείο όργανο.

Η Επιτροπή συντάσσει τη γενική εισαγωγή του σχεδίου προϋπολογισμού. Η γενική εισαγωγή περιλαμβάνει δημοσιονομικούς πίνακες που καλύπτουν τα κυριότερα στοιχεία ανά τίτλους και αιτιολογήσεις για τις μεταβολές των πιστώσεων από ένα οικονομικό έτος στο επόμενο ανά κατηγορίες δαπανών του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Προκειμένου να υπάρχουν ακριβέστερες και πιο αξιόπιστες προβλέψεις όσον αφορά τον δημοσιονομικό αντίκτυπο της ισχύουσας νομοθεσίας και των εκκρεμών νομοθετικών προτάσεων, η Επιτροπή επισυνάπτει στο σχέδιο προϋπολογισμού δημοσιονομικό προγραμματισμό για τα επόμενα έτη.

Ο δημοσιονομικός προγραμματισμός αναπροσαρμόζεται μετά την έγκριση του προϋπολογισμού, ώστε να συμπεριλάβει τα αποτελέσματα της διαδικασίας του προϋπολογισμού και κάθε άλλη σχετική απόφαση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τον δημοσιονομικό προγραμματισμό.

3. Η Επιτροπή επισυνάπτει στο σχέδιο προϋπολογισμού:

α) κατά περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους το σχέδιο προϋπολογισμού περιέχει εκτιμήσεις διαφορετικές από εκείνες στις οποίες έχουν προβεί τα άλλα θεσμικά όργανα·

β) κάθε έγγραφο εργασίας που θεωρεί χρήσιμο σε σχέση με τον πίνακα προσωπικού των θεσμικών οργάνων και τις επιδοτήσεις που χορηγεί η Επιτροπή στους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 208 και στα Ευρωπαϊκά Σχολεία. Κάθε τέτοιο έγγραφο εργασίας, στο οποίο παρουσιάζεται ο τελευταίος πίνακας προσωπικού που έχει εγκριθεί, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

i) όλο το προσωπικό που απασχολείται από την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των νομικά διακριτών οργανικών οντοτήτων της, ανά τύπο σύμβασης,

ii) δήλωση σχετικά με την πολιτική για τις θέσεις υπαλλήλων και το εξωτερικό προσωπικό, και για την ισορροπία μεταξύ των δύο φύλων,

iii) τον αριθμό των θέσεων που είναι καλυμμένες στην αρχή του έτους κατά το οποίο υποβάλλεται το σχέδιο προϋπολογισμού, και την κατανομή τους ανά βαθμό και διοικητική μονάδα,

iv) κατάσταση με την κατανομή του προσωπικού ανά τομέα πολιτικής,

v) για κάθε κατηγορία εξωτερικού προσωπικού, τον αρχικό εκτιμώμενο αριθμό ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης βάσει των εγκεκριμένων πιστώσεων, καθώς και τον αριθμό των προσώπων που έχουν καταλάβει πράγματι θέσεις στις αρχές του έτους κατά το οποίο υποβάλλεται το σχέδιο προϋπολογισμού, με την κατανομή τους ανά ομάδα καθηκόντων και, ενδεχομένως, ανά βαθμό·

γ) έγγραφο εργασίας σχετικά με την προβλεπόμενη εκτέλεση των πιστώσεων του οικονομικού έτους και τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, σχετικά με τους οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 208 και τα Ευρωπαϊκά Σχολεία, και σχετικά με τα δοκιμαστικά σχέδια και τις προπαρασκευαστικές δράσεις·

δ) όσον αφορά τη χρηματοδότηση διεθνών οργανισμών, έγγραφο εργασίας που περιέχει:

i) κατάσταση όλων των συνεισφορών, με κατανομή ανά πρόγραμμα ή κονδύλιο της Ένωσης και ανά διεθνή οργανισμό,

ii) παρουσίαση των λόγων για τους οποίους ήταν αποτελεσματικότερο να χρηματοδοτήσει η Ένωση τους συγκεκριμένους διεθνείς οργανισμούς από το να δράσει απευθείας·

ε) δηλώσεις δραστηριοτήτων ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο που να περιέχει τα εξής:

i) πληροφορίες για την επίτευξη όλων των ειδικών, μετρήσιμων, εφικτών, ουσιαστικών και χρονικά προγραμματισμένων στόχων που είχαν οριστεί προηγουμένως για τις διάφορες δραστηριότητες, καθώς και των νέων στόχων οι οποίοι μετρούνται βάσει δεικτών,

ii) πλήρη αιτιολόγηση και εξέταση από πλευράς κόστους-οφέλους για τις προτεινόμενες μεταβολές στο επίπεδο των πιστώσεων,

iii) σαφές σκεπτικό για παρέμβαση σε επίπεδο Ένωσης, τηρουμένης μεταξύ άλλων της αρχής της επικουρικότητας,

iv) πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά εκτέλεσης του προηγούμενου έτους και τα ποσοστά εκτέλεσης του τρέχοντος έτους,

v) ενδεχομένως, σύνοψη των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σχετικά με αλλαγές του προϋπολογισμού,

vi) πληροφορίες σχετικά με έπαθλα μοναδιαίας αξίας 1 000 000 EUR ή περισσότερο·

στ) συνοπτική κατάσταση με το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών που πρέπει να γίνουν κατά τα επόμενα οικονομικά έτη για να εκπληρωθούν οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί κατά τη διάρκεια προηγούμενων οικονομικών ετών.

4. Όταν η Επιτροπή αναθέτει την εκτέλεση του προϋπολογισμού σε συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), επισυνάπτει στο σχέδιο προϋπολογισμού έγγραφο εργασίας που περιέχει:

- α) ετήσια έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις των υπαρχουσών εκτελεστικών ΣΔΙΤ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη νομική μορφή και τους μετόχους των εντεταλμένων οντοτήτων του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο vii)·
- β) τους στόχους που έχουν καθοριστεί για το οικονομικό έτος που αφορά το σχέδιο προϋπολογισμού, με αναφορά σε τυχόν ιδιαίτερες δημοσιονομικές ανάγκες σε σχέση με την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου·
- γ) το διοικητικό κόστος και το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού συνολικά και ανά τύπο φορέων κατά το άρθρο 209, και ανά ΣΔΙΤ για το προηγούμενο οικονομικό έτος·
- δ) το ποσό των χρηματοδοτικών συνεισφορών από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και το ύψος των χρηματοδοτικών συνεισφορών και των συνεισφορών σε είδος των άλλων εταιριών, για κάθε ΣΔΙΤ.

Εάν οι ΣΔΙΤ χρησιμοποιούν χρηματοδοτικά μέσα, οι σχετικές πληροφορίες περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας της παραγράφου 5.

5. Όταν η Επιτροπή χρησιμοποιεί χρηματοδοτικά μέσα, επισυνάπτει στο σχέδιο προϋπολογισμού έγγραφο εργασίας στο οποίο αναφέρει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεων και πληρωμές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για κάθε χρηματοδοτικό μέσο·
- β) έσοδα και επιστροφές βάσει του άρθρου 140 παράγραφος 6 και υπολογισμός πρόσθετων πόρων στο τρέχον οικονομικό έτος·
- γ) συνολικό ποσό ενδεχόμενων υποχρεώσεων και/ή προβλέψεων για κινδύνους και υποχρεώσεις, καθώς και κάθε πληροφορία σχετικά με την έκθεση της Ένωσης σε χρηματοπιστωτικούς κινδύνους·
- δ) απομειώσεις της αξίας περιουσιακών στοιχείων των τίτλων συμμετοχής στο κεφάλαιο ή καταμερισμού των κινδύνων και εγγυήσεις που κατέπεσαν στο πλαίσιο μηχανισμών εγγυήσεων, τόσο για το προηγούμενο έτος όσο και τα αντίστοιχα σωρευτικά ποσά·
- ε) μέση διάρκεια ανάμεσα στη δημοσιονομική δέσμευση για τα χρηματοδοτικά μέσα και τις νομικές δεσμεύσεις για επιμέρους σχέδια υπό μορφή ιδίων κεφαλαίων ή χρέους, όταν η διάρκεια αυτή υπερβαίνει τα τρία έτη. Στην έκθεση του άρθρου 140 παράγραφος 8, η Επιτροπή εξηγεί τους λόγους και ενδεχομένως παρουσιάζει ένα σχέδιο δράσης για τη μείωση της διάρκειας στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας απαλλαγής·
- στ) διοικητικές δαπάνες που απορρέουν από τέλη διαχείρισης και άλλες χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιβαρύνσεις που

καταβάλλονται για τη διαχείριση χρηματοδοτικών μέσων, όταν αυτή έχει ανατεθεί σε τρίτα μέρη, συνολικά και ανά φορέα διαχείρισης, καθώς και ανά χρηματοδοτικό μέσο που τελεί υπό διαχείριση.

6. Η Επιτροπή επισυνάπτει επίσης στο σχέδιο προϋπολογισμού κάθε πρόσθετο έγγραφο εργασίας που κρίνει χρήσιμο για να στηρίξει τα αιτήματά της ως προς τον προϋπολογισμό.

7. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 5 της απόφασης 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 2010 για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης⁽¹⁾, και για να εξασφαλιστεί δημοσιονομική διαφάνεια στον τομέα της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, μαζί με το σχέδιο προϋπολογισμού, ένα έγγραφο εργασίας στο οποίο παρουσιάζονται διεξοδικά:

α) όλες οι διοικητικές και επιχειρησιακές δαπάνες που σχετίζονται με τις εξωτερικές δράσεις της Ένωσης, περιλαμβανομένων των καθηκόντων της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) και της κοινής πολιτικής ασφαλείας και άμυνας, και χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης·

β) οι γενικές διοικητικές δαπάνες της ΕΥΕΔ για το προηγούμενο έτος με αναλυτική παρουσίαση σε δαπάνες ανά αντιπροσωπεία της Ένωσης και σε δαπάνες για την κεντρική διοίκηση της ΕΥΕΔ· μαζί με τις επιχειρησιακές δαπάνες κατανεμημένες ανά γεωγραφική περιοχή (περιφέρειες, χώρες), ανά θεματικό τομέα, ανά αντιπροσωπεία της Ένωσης, και ανά αποστολή.

8. Επίσης, το έγγραφο εργασίας της παραγράφου 7:

α) εμφανίζει τον αριθμό των θέσεων σε έκαστο βαθμό και εκάστη κατηγορία και τον αριθμό των μόνιμων και έκτακτων θέσεων, συμπεριλαμβανομένων των επί συμβάσει και των τοπικών υπαλλήλων, που εγκρίνονται εντός των ορίων των πιστώσεων σε εκάστη αντιπροσωπεία της Ένωσης καθώς επίσης και στην κεντρική διοίκηση της ΕΥΕΔ·

β) εμφανίζει οιαδήποτε αύξηση ή μείωση θέσεων ανά βαθμό και κατηγορία στην κεντρική διοίκηση της ΕΥΕΔ και στο σύνολο των αντιπροσωπειών της Ένωσης εν συγκρίσει προς το προηγούμενο οικονομικό έτος·

γ) εμφανίζει τον αριθμό των εγκεκριμένων θέσεων για το σχετικό οικονομικό έτος, τον αριθμό των εγκεκριμένων θέσεων για το προηγούμενο οικονομικό έτος, καθώς και τον αριθμό των θέσεων που καταλαμβάνουν διπλωμάτες που προέρχονται από τα κράτη μέλη, καθώς και το Συμβούλιο και την Επιτροπή·

δ) παρέχει λεπτομερή εικόνα όλου του προσωπικού που είναι τοποθετημένο στις αντιπροσωπείες της Ένωσης κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου προϋπολογισμού, όπου περιλαμβάνεται ανάλυση κατά γεωγραφική περιοχή, φύλο, επιμέρους χώρα και αποστολή, διακρίνοντας ανάμεσα σε θέσεις του πίνακα προσωπικού, επί συμβάσει προσωπικού, τοπικών υπαλλήλων και εμπειρογνομώνων των κρατών μελών σε απόσπαση και πιστώσεις που έχουν ζητηθεί στο σχέδιο προϋπολογισμού για άλλου είδους προσωπικό, με αντίστοιχες εκτιμήσεις όσον αφορά το ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης προσωπικό που μπορεί να απασχοληθεί εντός των ορίων των πιστώσεων που έχουν ζητηθεί.

(¹) ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30.

Άρθρο 39

Διορθωτική επιστολή στο σχέδιο προϋπολογισμού

Με βάση νέα στοιχεία που δεν ήταν γνωστά κατά την κατάρτιση του σχεδίου προϋπολογισμού, η Επιτροπή δύναται, με δική της πρωτοβουλία ή μετά από αίτημα ενός των άλλων οργάνων όσον αφορά το αντίστοιχο τμήμα τους, να υποβάλλει συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο διορθωτικές επιστολές στο σχέδιο του προϋπολογισμού, πριν από τη σύγκληση της επιτροπής συνδιαλλαγής που αναφέρεται στο άρθρο 314 ΣΛΕΕ. Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνεται διορθωτική επιστολή με αναπροσαρμογή των εκτιμώμενων προβλέψεων στον γεωργικό τομέα.

Άρθρο 40

Υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από την έγκριση του προϋπολογισμού

1. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαπιστώνει ότι ο προϋπολογισμός εγκρίθηκε οριστικά σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 314 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ και στο άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ.

2. Η διαπίστωση της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού συνεπάγεται, από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους ή από την ημερομηνία διαπίστωσης της οριστικής έγκρισης του προϋπολογισμού εάν αυτή είναι μεταγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου, την υποχρέωση κάθε κράτους μέλους να αποδίδει στην Ένωση τα οφειλόμενα ποσά υπό τους όρους που καθορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

Άρθρο 41

Σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών

1. Η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών, με βασικό γνώμονα τα έσοδα:

- για να εγγραφεί στον προϋπολογισμό το υπόλοιπο του προηγούμενου οικονομικού έτους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18,
- για να αναθεωρηθεί η πρόβλεψη των ιδίων πόρων βάσει επικαιροποιημένων στοιχείων, και
- για να επικαιροποιηθεί η αναθεωρημένη πρόβλεψη των ιδίων πόρων και άλλων εσόδων, καθώς και για να αναπροσαρμοστούν οι διαθεσιμότητες και οι ανάγκες σε πιστώσεις πληρωμών.

Σε περίπτωση αναπόφευκτων, εξαιρετικών και απρόβλεπτων περιστάσεων, ιδίως ενόψει της κινητοποίησης του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Επιτροπή δύναται να υποβάλλει σχέδια διορθωτικών με βασικό γνώμονα τις δαπάνες.

2. Οι αιτήσεις διορθωτικών προϋπολογισμών που υποβάλλονται από τα άλλα όργανα πλην της Επιτροπής, όταν συντρέχουν οι ίδιες περιστάσεις με εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

Πριν από την υποβολή σχεδίου διορθωτικού προϋπολογισμού, η Επιτροπή και τα λοιπά θεσμικά όργανα εξετάζουν τη δυνατότητα ανακατανομής των σχετικών πιστώσεων, λαμβανομένης ιδίως υπόψη τυχόν αναμενόμενης υστέρησης στην απορρόφηση των πιστώσεων.

Το άρθρο 40 εφαρμόζεται στους διορθωτικούς προϋπολογισμούς. Οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί τεκμηριώνονται με παραπομπή στον προϋπολογισμό του οποίου τροποποιούν τις εκτιμήσεις.

3. Εκτός αν συντρέχουν δεόντως τεκμηριωμένες έκτακτες περιστάσεις, ή σε περίπτωση κινητοποίησης του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οποίο μπορεί να υποβληθεί σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού οποτεδήποτε μέσα στο έτος, η Επιτροπή υποβάλλει τα σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών της ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως την 1η Σεπτεμβρίου εκάστου οικονομικού έτους. Μπορεί να επισυνάπτει γνώμη σχετικά με τις αιτήσεις προσχεδίων διορθωτικών προϋπολογισμών που προέρχονται από τα άλλα όργανα.

4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν επί του σχεδίου τροποποιητικού προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη την επείγουσα φύση των εν λόγω θεμάτων.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών.

Άρθρο 42

Έγκαιρη διαβίβαση καταστάσεων προβλέψεων και σχεδίων προϋπολογισμών

Η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να συμφωνήσουν να επισπεύσουν ορισμένες ημερομηνίες σχετικά με την διαβίβαση των καταστάσεων προβλέψεων, καθώς και σχετικά με την έγκριση και τη διαβίβαση του σχεδίου προϋπολογισμού. Ωστόσο, αυτή η συμφωνία δεν έχει ως αποτέλεσμα τη σύντμηση ή την παράταση των προβλεπόμενων περιόδων εξέτασης αυτών των κειμένων, οι οποίες προβλέπονται από το άρθρο 314 ΣΛΕΕ και το άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού

Άρθρο 43

Διάρθρωση του προϋπολογισμού

Ο προϋπολογισμός συνίσταται στα ακόλουθα στοιχεία:

- α) γενική κατάσταση εσόδων και δαπανών·
- β) χωριστά τμήματα για κάθε όργανο εκτός από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο που εγγράφονται στο ίδιο τμήμα του προϋπολογισμού, υποδιαιρούμενα σε καταστάσεις εσόδων και δαπανών.

Άρθρο 44

Ονοματολογία του προϋπολογισμού

1. Τα έσοδα της Επιτροπής καθώς και τα έσοδα και οι δαπάνες των άλλων οργάνων ταξινομούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σε τίτλους, κεφάλαια, άρθρα και θέσεις ανάλογα με τη φύση τους ή τον προορισμό τους.

2. Η κατάσταση δαπανών του τμήματος της Επιτροπής παρουσιάζεται σύμφωνα με ονοματολογία που εγκρίνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και που περιλαμβάνει ταξινόμηση ανά προορισμό.

Κάθε τίτλος αντιστοιχεί σε έναν τομέα πολιτικής και κάθε κεφάλαιο αντιστοιχεί, κατά γενικό κανόνα, σε μία δραστηριότητα.

Κάθε τίτλος μπορεί να περιλαμβάνει επιχειρησιακές πιστώσεις και διοικητικές πιστώσεις.

Στο πλαίσιο του ίδιου τίτλου, οι διοικητικές πιστώσεις συγκεντρώνονται σε ένα και μόνο κεφάλαιο.

3. Όταν παρουσιάζονται ανά προορισμό, οι διοικητικές πιστώσεις των επιμέρους τίτλων ταξινομούνται ως εξής:

- α) δαπάνες σχετικές με το προσωπικό που είναι εγκεκριμένο στον πίνακα προσωπικού: αναφέρονται ένα ποσό πιστώσεων και ένας αριθμός θέσεων του πίνακα προσωπικού οι οποίες αντιστοιχούν στη συγκεκριμένη δαπάνη·
- β) δαπάνες για εξωτερικό προσωπικό και άλλες δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και χρηματοδοτούνται από τον τομέα «διοίκηση» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου·
- γ) δαπάνες σχετικές με τα κτίρια και άλλες συναφείς δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων του καθαρισμού και της συντήρησης, των μισθώσεων, των τηλεπικοινωνιών, του νερού, του φωταερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος·
- δ) εξωτερικό προσωπικό και τεχνική βοήθεια που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση των προγραμμάτων.

Οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής των οποίων ο τύπος είναι κοινός για ορισμένους τίτλους παρουσιάζονται επίσης σε χωριστή συνοπτική κατάσταση με ταξινόμηση ανά τύπο.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ταξινόμηση του προϋπολογισμού.

Άρθρο 45

Απαγόρευση αρνητικών εσόδων

1. Ο προϋπολογισμός δεν περιλαμβάνει αρνητικά έσοδα.
2. Οι ίδιοι πόροι που εισπράττονται κατ' εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 2007 για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽¹⁾ αποτελούν καθαρά ποσά και παρουσιάζονται ως καθαρά ποσά στη συνοπτική κατάσταση εσόδων του προϋπολογισμού.

Άρθρο 46

Προσωρινές πιστώσεις

1. Κάθε τμήμα του προϋπολογισμού μπορεί να περιλαμβάνει έναν τίτλο «προσωρινές πιστώσεις». Οι πιστώσεις εγγράφονται σε αυτόν τον τίτλο στις ακόλουθες δύο περιπτώσεις:

- α) απουσία βασικής πράξης για τη σχετική ενέργεια κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού· ή

- β) αβεβαιότητα, που θεμελιώνεται σε σοβαρούς λόγους, σχετικά με την επάρκεια των πιστώσεων ή τη δυνατότητα εκτέλεσης, υπό συνθήκες σύμφωνες με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, των πιστώσεων που είναι εγγεγραμμένες στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού.

Οι πιστώσεις του τίτλου αυτού μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο μετά από μεταφορά σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 26 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού, εφόσον η έκδοση της βασικής πράξης υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 294 ΣΛΕΕ, και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27 του παρόντος κανονισμού σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

2. Σε περίπτωση σοβαρών δυσχερειών εκτέλεσης, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, μεταφορά πιστώσεων προς τον τίτλο «προσωρινές πιστώσεις». Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν για τις μεταφορές αυτές υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 27.

Άρθρο 47

Αρνητικό αποθεματικό

Το τμήμα της Επιτροπής μπορεί να περιλαμβάνει «αρνητικό αποθεματικό», με ανώτατο ύψος 200 000 000 EUR. Το αποθεματικό αυτό, που εγγράφεται σε χωριστό τίτλο, περιλαμβάνει αποκλειστικά πιστώσεις πληρωμών.

Η χρησιμοποίηση αυτού του αποθεματικού πρέπει να πραγματοποιείται πριν από το τέλος του οικονομικού έτους μέσω μεταφοράς πιστώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 26 και 27.

Άρθρο 48

Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας

1. Το τμήμα της Επιτροπής στον προϋπολογισμό περιλαμβάνει αποθεματικό για έκτακτη βοήθεια προς τρίτες χώρες.

2. Το αποθεματικό στο οποίο αναφέρεται η παράγραφος 1 χρησιμοποιείται πριν από το τέλος του οικονομικού έτους μέσω μεταφορών σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 27 και 29.

Άρθρο 49

Παρουσίαση του προϋπολογισμού

1. Ο προϋπολογισμός εμφανίζει:
  - α) στη γενική κατάσταση εσόδων και δαπανών:
    - i) τις προβλέψεις εσόδων της Ένωσης για το σχετικό οικονομικό έτος («έτος ν»)
    - ii) τις προβλέψεις εσόδων του προηγούμενου οικονομικού έτους και τα έσοδα του οικονομικού έτους ν - 2·
    - iii) τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών για το έτος ν·
    - iv) τις πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών για το προηγούμενο οικονομικό έτος·

⁽¹⁾ ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17.

- v) τις αναληφθείσες δαπάνες και τις πληρωθείσες δαπάνες κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους $n - 2$, τις δε τελευταίες εκπεφρασμένες επίσης ως ποσοστό του προϋπολογισμού του έτους n .
- vi) τις ενδεδειγμένες παρατηρήσεις για κάθε υποδιαίρεση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 44 παράγραφος 1.
- β) σε κάθε τμήμα, τα έσοδα και οι δαπάνες εμφανίζονται με την ίδια διάρθρωση όπως και στο στοιχείο α).
- γ) όσον αφορά το προσωπικό:
- πίνακα προσωπικού που ορίζει, για κάθε τμήμα, τον αριθμό των θέσεων, ανά βαθμό, σε κάθε κατηγορία και κάθε υπηρεσία, και τον αριθμό των μόνιμων και έκτακτων θέσεων που έχουν εγκριθεί μέσα στα όρια των πιστώσεων.
  - πίνακα του προσωπικού που αμείβεται από τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για τις άμεσες δράσεις και πίνακα του προσωπικού που αμείβεται από τις ίδιες πιστώσεις για τις έμμεσες δράσεις· οι πίνακες κατατάσσονται ανά κατηγορία και βαθμό, με διάκριση μεταξύ μόνιμων και έκτακτων θέσεων που έχουν εγκριθεί μέσα στα όρια των πιστώσεων.
  - όσον αφορά το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, η κατανομή μπορεί να αναφέρεται ανά ομάδες βαθμών, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται σε κάθε προϋπολογισμό. Ο πίνακας προσωπικού αναφέρει αναλυτικά το προσωπικό με υψηλά επιστημονικά ή τεχνικά προσόντα στο οποίο παρέχονται ειδικά πλεονεκτήματα δυνάμει των οικείων διατάξεων του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.
  - πίνακα προσωπικού που καθορίζει, για κάθε οργανισμό αναφερόμενο στο άρθρο 208 ο οποίος λαμβάνει συνεισφορά από τον προϋπολογισμό, τον αριθμό των θέσεων, ανά βαθμό και ανά κατηγορία. Στους πίνακες προσωπικού αναγράφεται, δίπλα στον αριθμό των εγκεκριμένων θέσεων για το σχετικό οικονομικό έτος, ο αριθμός των εγκεκριμένων θέσεων για το προηγούμενο οικονομικό έτος.
- δ) όσον αφορά τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις:
- στη γενική κατάσταση εσόδων, τις αντίστοιχες με τις εν λόγω πράξεις γραμμές του προϋπολογισμού, που προορίζονται να δεχθούν τις ενδεχόμενες επιστροφές των κατ' αρχάς αδετούντων αποδεκτών, για τις οποίες απαιτήθηκε η εφαρμογή της «εγγύησης καλής εκτέλεσης». Στις γραμμές αυτές αναγράφεται η ένδειξη «προς υπόμνηση» (*pro memoria*) και παρατίθενται οι κατάλληλες παρατηρήσεις.
  - στο τμήμα της Επιτροπής:
    - τις γραμμές του προϋπολογισμού που αντιστοιχούν στην «εγγύηση καλής εκτέλεσης» της Ένωσης, σε σχέση με τις εν λόγω πράξεις. Στις γραμμές αυτές αναγράφεται η ένδειξη «προς υπόμνηση» (*pro memoria*) εφόσον δεν έχει προκύψει καμία πραγματική επιβάρυνση η οποία πρέπει να καλυφθεί από οριστικούς πόρους,
- τις παρατηρήσεις που αναφέρουν τη βασική πράξη και τον όγκο των προβλεπόμενων πράξεων, τη διάρκεια, καθώς και την οικονομική εγγύηση την οποία εξασφαλίζει η Ένωση για την εκτέλεση των πράξεων αυτών.
- iii) σε έγγραφο συνημμένο στο τμήμα της Επιτροπής, ενδεικτικά:
- τις πράξεις σε κεφάλαιο και την τρέχουσα διαχείριση του χρέους,
  - τις πράξεις σε κεφάλαιο και τη διαχείριση του χρέους για το έτος n .
- ε) όσον αφορά τα χρηματοδοτικά μέσα του τίτλου VIII του μέρους I:
- μνεία της βασικής πράξης.
  - τις γραμμές του προϋπολογισμού που αντιστοιχούν στις σχετικές πράξεις.
  - γενική περιγραφή των χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς τους και του αντικτύπου τους στον προϋπολογισμό.
  - τις σχεδιαζόμενες πράξεις, συμπεριλαμβανομένου του επιδιωκόμενου μεγέθους με βάση το ποσοστό μόχλευσης που προκύπτει από τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά μέσα.
- στ) όσον αφορά τη χρηματοδότηση προς εντεταλμένες οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο (vii):
- μνεία της βασικής πράξης του σχετικού προγράμματος.
  - τις αντίστοιχες γραμμές του προϋπολογισμού.
  - γενική περιγραφή των ανατεθέντων καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς τους και του αντικτύπου τους στον προϋπολογισμό.
- ζ) το συνολικό ποσό δαπανών της ΚΕΠΠΑ εγγράφεται σε ένα κεφάλαιο του προϋπολογισμού, το οποίο ονομάζεται ΚΕΠΠΑ και περιλαμβάνει ειδικά άρθρα. Τα εν λόγω άρθρα καλύπτουν τις δαπάνες ΚΕΠΠΑ και περιλαμβάνουν τις ειδικές θέσεις οι οποίες προσδιορίζουν τουλάχιστον τις επί μέρους μείζονες αποστολές.
2. Εκτός από τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να επισυνάψουν και οποιοδήποτε άλλο συναφές έγγραφο στον προϋπολογισμό.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με την παρουσίαση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων του ορισμού των πραγματικών δαπανών του τελευταίου οικονομικού έτους για το οποίο έχουν κλείσει οι λογαριασμοί, των παρατηρήσεων του προϋπολογισμού καθώς και των πινάκων προσωπικού.

Άρθρο 50

Κανόνες για τον πίνακα προσωπικού

1. Ο πίνακας προσωπικού που περιγράφεται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 στοιχείο γ) συνιστά επιτακτικό όριο για κάθε όργανο ή οργανισμό· κανένας διορισμός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πέρα από το όριο αυτό.

Ωστόσο, κάθε όργανο ή οργανισμός μπορεί να τροποποιεί τους οικείους πίνακες προσωπικού μέχρι ποσοστού 10 % των εγκεκριμένων θέσεων, εξαιρουμένων των βαθμών AD 16, AD 15 και AD 14, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) να μη θίγεται ο όγκος των πιστώσεων προσωπικού που αντιστοιχούν σε ολόκληρο το οικονομικό έτος·
- β) να μην υπάρχει υπέρβαση των ορίων του συνολικού αριθμού των εγκεκριμένων θέσεων ανά πίνακα προσωπικού· και
- γ) το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός να έχει συμμετάσχει σε συγκριτική αξιολόγηση επιδόσεων μαζί με άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, στα πρότυπα της ανάλυσης προσωπικού που ξεκίνησε η Επιτροπή.

Τρεις εβδομάδες πριν από τη διενέργεια των τροποποιήσεων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο, τα όργανα ενημερώνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις προθέσεις τους.

Σε περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο επικαλεσθεί βάσιμους λόγους μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία, τα όργανα δεν πραγματοποιούν τις τροποποιήσεις και εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 41.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, οι περιπτώσεις άσκησης δραστηριότητας κατά μερική απασχόληση που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια για τους διορισμούς αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, μπορούν να αντισταθμίζονται με άλλους διορισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομική πειθαρχία

Άρθρο 51

Συμμόρφωση με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται τηρουμένου του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Άρθρο 52

Συμμόρφωση των πράξεων της Ένωσης με τον προϋπολογισμό

Εφόσον η εφαρμογή μιας πράξης της Ένωσης συνεπάγεται υπέρβαση των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού, η οικονομική υλοποίηση της εν λόγω πράξης είναι δυνατή μόνο μετά από ανάλογη διόρθωση του προϋπολογισμού.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 53

Εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

1. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό κατά τα έσοδα και τις δαπάνες σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με δική της ευθύνη και εντός του ορίου των πιστώσεων που έχουν διατεθεί.

2. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή προκειμένου να χρησιμοποιηθούν οι πιστώσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και σχετικά με πληροφορίες περί μεταβιβάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τη διενέργεια λογιστικού ελέγχου.

Άρθρο 54

Βασική πράξη και εξαιρέσεις

1. Η εκτέλεση των πιστώσεων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό για κάθε ενέργεια της Ένωσης απαιτεί την εκ των προτέρων έκδοση βασικής πράξης.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 οι ακόλουθες πιστώσεις μπορούν να εκτελούνται χωρίς βασική πράξη, εφόσον οι ενέργειες για τον οποίων τη χρηματοδότηση προορίζονται εμπίπτουν στις αρμοδιότητες Ένωσης:

- α) οι πιστώσεις που αφορούν δοκιμαστικά σχέδια πειραματικού χαρακτήρα με σκοπό τη διερεύνηση της σκοπιμότητας και της χρησιμότητας μιας ενέργειας. Οι σχετικές πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων είναι δυνατόν να εγγράφονται στον προϋπολογισμό μόνο επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Το συνολικό ποσό των πιστώσεων που αφορούν τα δοκιμαστικά σχέδια δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 40 000 000 EUR ανά οικονομικό έτος·

- β) οι πιστώσεις για προπαρασκευαστικές ενέργειες στους τομείς της εφαρμογής της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ, με σκοπό την προετοιμασία προτάσεων για την έγκριση μελλοντικών ενεργειών. Οι προπαρασκευαστικές ενέργειες ακολουθούν συνεπή προσέγγιση και μπορούν να λαμβάνουν διάφορες μορφές. Οι σχετικές πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων είναι δυνατόν να εγγράφονται στον προϋπολογισμό μόνον επί τρία διαδοχικά οικονομικά έτη το πολύ. Η διαδικασία έκδοσης της οικείας βασικής πράξης πρέπει να ολοκληρώνεται πριν από το τέλος του τρίτου οικονομικού έτους. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων αντιστοιχούν στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προπαρασκευαστικής ενέργειας όσον αφορά τις σχεδιαζόμενες δραστηριότητες, τους επιδιωκόμενους στόχους και τους αποδέκτες. Ως εκ τούτου, τα χρησιμοποιούμενα μέσα δεν αντιστοιχούν σε όγκο σε εκείνα που προβλέπονται για τη χρηματοδότηση της οριστικής ενέργειας.

Το συνολικό ποσό των πιστώσεων που αφορούν τις νέες προπαρασκευαστικές ενέργειες τις αναφερόμενες στο παρόν στοιχείο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50 000 000 EUR ανά οικονομικό έτος, και το συνολικό ποσό των πιστώσεων που δεσμεύονται πράγματι για τις προπαρασκευαστικές ενέργειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR.

- γ) πιστώσεις για προπαρασκευαστικά μέτρα στον τομέα του τίτλου V της ΣΕΕ. Τα μέτρα αυτά περιορίζονται χρονικά και προορίζονται για την εγκαθίδρυση των συνθηκών δράσης της Ένωσης για την υλοποίηση της ΚΕΠΠΑ και για την έκδοση των αναγκαίων νομικών πράξεων.

Για τους σκοπούς της διαχείρισης κρίσεων από την Ένωση, προπαρασκευαστικά μέτρα σχεδιάζονται, μεταξύ άλλων, για την αξιολόγηση των επιχειρησιακών απαιτήσεων, για την εξασφάλιση ταχείας αρχικής χρησιμοποίησης των πόρων και για την εγκαθίδρυση των επιτόπιων συνθηκών για την έναρξη της εκάστοτε επιχείρησης.

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα αποφασίζονται από το Συμβούλιο έπειτα από πρόταση του Ύπατου Εκπροσώπου.

Για τη διασφάλιση της ταχείας εφαρμογής των προπαρασκευαστικών μέτρων, ο Ύπατος Εκπρόσωπος ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατόν σχετικά με την πρόθεση του Συμβουλίου να δρομολογήσει προπαρασκευαστικό μέτρο, και ιδίως για τους πόρους που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν προς τον σκοπό αυτό. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την ταχεία εκταμίευση των πόρων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη χρηματοδότηση προπαρασκευαστικών μέτρων στον τομέα της ΚΕΠΠΑ.

- δ) οι πιστώσεις για κατ' αποκοπή ενέργειες ή και για ενέργειες αόριστης διάρκειας, οι οποίες αναλαμβάνονται από την Επιτροπή στο πλαίσιο των καθηκόντων που απορρέουν από τα προνόμια της σε θεσμικό επίπεδο δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ, πέραν του δικαιώματος νομοθετικής πρωτοβουλίας στο οποίο αναφέρεται το στοιχείο β) και δυνάμει των συγκεκριμένων εξουσιών που της ανατίθενται απευθείας από τις ως άνω Συνθήκες και οι οποίες απαριθμούνται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

- ε) οι πιστώσεις για τη λειτουργία των οργάνων στο πλαίσιο της διοικητικής τους αυτονομίας.

Κατά την παρουσίαση του σχεδίου προϋπολογισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις ενέργειες που αναφέρονται στο στοιχείο α) και στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, η οποία περιλαμβάνει και εκτίμηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και της συνέχειας που προβλέπεται να δοθεί.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη βασική πράξη και για τις εξαιρέσεις που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 55

Εκτέλεση του προϋπολογισμού από άλλα όργανα πλην της Επιτροπής

Η Επιτροπή αναγνωρίζει στα λοιπά όργανα τις αρμοδιότητες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των τμημάτων του προϋπολογισμού που τους αντιστοιχούν.

Ωστόσο, μπορούν να συμφωνηθούν λεπτομερείς διευθετήσεις μεταξύ της ΕΥΕΔ και της Επιτροπής για να διευκολυνθεί η εκτέλεση των διοικητικών πιστώσεων των αντιπροσωπειών της Ένωσης. Αυτές οι διευθετήσεις δεν περιέχουν καμία παρέκκλιση από τον παρόντα κανονισμό ή τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 56

Ανάθεση αρμοδιοτήτων ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού

1. Η Επιτροπή και καθένα από τα λοιπά όργανα μπορούν, στο πλαίσιο των υπηρεσιών τους, να αναθέτουν τις αρμοδιότητές τους ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού, υπό τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό καθώς και στους εσωτερικούς κανονισμούς τους και εντός των ορίων που καθορίζουν στην εκάστοτε πράξη ανάθεσης αρμοδιοτήτων. Οι εξουσιοδοτούμενοι ενεργούν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται ρητά.

2. Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να αναθέσει στους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης τις εξουσίες της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τις επιχειρησιακές πιστώσεις του δικού της τμήματος. Παράλληλα πληροφορεί σχετικά τον Ύπατο Εκπρόσωπο. Όταν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες της Επιτροπής, εφαρμόζουν τους κανόνες της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και υπόκεινται στα ίδια καθήκοντα, στις ίδιες υποχρεώσεις και στις ίδιες ευθύνες όπως κάθε άλλος δευτερεύων διατάκτης της Επιτροπής.

Η Επιτροπή μπορεί να ανακαλέσει την ανάθεση εξουσιών σύμφωνα με τους δικούς της κανόνες.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του πρώτου εδαφίου, ο Ύπατος Εκπρόσωπος λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα για να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των αντιπροσωπειών της Ένωσης και των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Άρθρο 57

Σύγκρουση συμφερόντων

1. Απαγορεύεται σε όλους τους δημοσιονομικούς παράγοντες και σε κάθε άλλο πρόσωπο που συμμετέχει στην εκτέλεση και στη διαχείριση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προπαρασκευαστικών πράξεων, και στον λογιστικό ή άλλο έλεγχο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενέργεια η οποία είναι δυνατόν να φέρει τα συμφέροντά τους σε σύγκρουση με τα συμφέροντα της Ένωσης.

Εάν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, το εν λόγω πρόσωπο απέχει από τη σχετική ενέργεια και αναφέρει το γεγονός στον διατάκτη, ο οποίος επιβεβαιώνει εγγράφως κατά πόσον υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Το εν λόγω πρόσωπο ενημερώνει επίσης τον ιεραρχικά ανώτερό του. Αν διαπιστωθεί σύγκρουση συμφερόντων, το εμπλεκόμενο πρόσωπο παύει να ασκεί οποιαδήποτε δραστηριότητα σχετική με το συγκεκριμένο θέμα. Ο διατάκτης επιλαμβάνεται προσωπικά οποιαδήποτε περαιτέρω απαιτούμενης ενέργειας.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, σύγκρουση συμφερόντων ανακύπτει οσάκις η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιαδήποτε σύμπτωση συμφερόντων με τον δικαιούχο.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, για τον προσδιορισμό των ενεργειών που είναι πιθανό να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων και για την ακολουθητέα διαδικασία στις περιπτώσεις αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Μέθοδοι εκτέλεσης

Άρθρο 58

Μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

1. Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό με τους ακόλουθους τρόπους:

- a) απευθείας («άμεση διαχείριση») από τα τμήματά της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης που εργάζεται υπό τον αντίστοιχο επικεφαλής αντιπροσωπείας, σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2, ή μέσω εκτελεστικών οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 62·
- β) υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης με τα κράτη μέλη («επιμερισμένη διαχείριση»)· ή
- γ) έμμεσα («έμμεση διαχείριση»), όταν αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη ή στις περιπτώσεις του άρθρου 54 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ), αναθέτοντας καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε:
  - i) τρίτες χώρες ή σε οντότητες που έχουν αυτές ορίσει,
  - ii) διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους,
  - iii) την ΕΤΠ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων,
  - iv) φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 208 και 209,
  - v) οργανισμούς δημοσίου δικαίου,
  - vi) οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία στο βαθμό που προσφέρουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις,
  - vii) οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και που προσφέρουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις,
  - viii) σε πρόσωπα στα οποία ανατίθεται η εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών στον τομέα της ΚΕΠΠΑ δυνάμει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.

2. Η Επιτροπή διατηρεί την ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ και ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις πράξεις των εντεταλμένων οντοτήτων και προσώπων του σημείου γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Εάν η εντεταλμένη οντότητα ή το εντεταλμένο πρόσωπο προσδιορίζεται σε βασική πράξη, το δημοσιονομικό δελτίο του άρθρου 31 περιλαμβάνει πλήρη αιτιολόγηση για την επιλογή της συγκεκριμένης οντότητας ή του συγκεκριμένου προσώπου.

3. Οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα του σημείου γ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Συμφωνίες ανάθεσης προβλέπουν το δικαίωμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) να ασκούν πλήρως τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται βάσει της ΣΛΕΕ όσον αφορά τον λογιστικό έλεγχο της διαχείρισης των κονδυλίων.

Η Επιτροπή εξαρτά την ανάθεση εκτελεστικών καθηκόντων σε οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου από την ύπαρξη διαφανών, χωρίς διακρίσεις, αποδοτικών και αποτελεσματικών διαδικασιών ελέγχου όσον αφορά την πραγματική εκτέλεση των καθηκόντων αυτών.

4. Όλες οι συμφωνίες ανάθεσης τίθενται στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όποτε ζητηθεί.

5. Οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, μεριμνούν, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2, ώστε κάθε χρόνο να δημοσιεύονται πληροφορίες για τους δικαιούχους εκ των υστέρων και με κατάλληλο τρόπο. Τα μέτρα που λαμβάνονται κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

6. Τα κράτη μέλη και οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) δεν έχουν ιδιότητα κύριου διατάκτη.

7. Η Επιτροπή δεν αναθέτει σε τρίτους εκτελεστικές αρμοδιότητες που διαθέτει όταν οι αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνουν μεγάλο βαθμό διακριτικής ευχέρειας που συνεπάγεται πολιτικές επιλογές.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης διαχείρισης, της άσκησης των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται σε εκτελεστικούς οργανισμούς, και ειδικών διατάξεων για την έμμεση διαχείριση μαζί με διεθνείς οργανισμούς, με τους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 208 και 209, με οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εκτελούν αποσπαστή δημοσία υπηρεσία, με οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου ενός κράτους μέλους στους οποίους ανατίθεται η υλοποίηση μιας σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και με πρόσωπα στα οποία ανατίθεται η εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών στον τομέα της ΚΕΠΠΑ.

Άρθρο 59

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

1. Όταν η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, τα εκτελεστικά καθήκοντα ανατίθενται στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη τηρούν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της μη εφαρμογής διακρίσεων και εξασφαλίζουν την προβολή της δράσης της Ένωσης κατά τη διαχείριση των πόρων της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εκπληρούν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους όσον αφορά τους λογιστικούς και άλλους ελέγχους και αναλαμβάνουν τις απορρέουσες ευθύνες που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Ορίζονται συμπληρωματικές διατάξεις σε ειδικούς τομεακούς κανόνες.

2. Κατά την εκτέλεση καθηκόντων που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών μέτρων, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, και συγκεκριμένα:

- α) εξασφαλίζουν ότι οι ενέργειες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό εκτελούνται με ενδεδειγμένο και αποτελεσματικό τρόπο και σύμφωνα με τους εφαρμοστέους τομεακούς κανόνες, και για τον σκοπό αυτό διαπιστεύουν κατά την παράγραφο 3 και εποπτεύουν οργανισμούς αρμόδιους για τη διαχείριση και τον έλεγχο των πόρων της Ένωσης·
- β) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν και αντιμετωπίζουν τις περιπτώσεις παρατυπιών και απάτης.

Προκειμένου να προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, σε πλαίσιο τήρησης της αρχής της επικουρικότητας και συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και των σχετικών τομεακών κανόνων, διενεργούν εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους, καθώς και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτόπιους ελέγχους σε αντιπροσωπευτικά και/ή βάσει κινδύνου δείγματα πράξεων. Ακόμη, τα κράτη μέλη ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και, εάν είναι απαραίτητο, κινούν νομικές διαδικασίες.

Τα κράτη μέλη επιβάλλουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις στους αποδέκτες όποτε αυτό προβλέπεται στους ειδικούς τομεακούς κανόνες και σε ειδικές διατάξεις στην εθνική νομοθεσία.

Στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνου στην οποία προβαίνει, και σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες, η Επιτροπή παρακολουθεί τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Κατά τους λογιστικούς ελέγχους της, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο του εκτιμώμενου κινδύνου σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες.

3. Σύμφωνα με τα κριτήρια και τις διαδικασίες που καθορίζονται στους ειδικούς τομεακούς κανόνες, τα κράτη μέλη, αποφασίζοντας στο κατάλληλο επίπεδο, ορίζουν οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο των πόρων της Ένωσης. Οι οργανισμοί αυτοί μπορούν επίσης να εκτελούν καθήκοντα που δεν συνδέονται με τη διαχείριση των πόρων της Ένωσης και μπορούν να αναθέτουν ορισμένα από τα καθήκοντά τους σε άλλους οργανισμούς.

Όταν αποφασίζουν για τον ορισμό των οργανισμών, τα κράτη μέλη μπορούν να βασίζονται στην απόφασή τους στο κατά πόσον τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου είναι ουσιαστικά ίδια με τα ήδη υπάρχοντα για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού και κατά πόσον λειτουργήσαν αποτελεσματικά.

Εάν τα αποτελέσματα των λογιστικών και λοιπών ελέγχων δείχνουν ότι οι ορισθέντες οργανισμοί δεν συμμορφώνονται πια προς τα κριτήρια που τίθενται στους τομεακούς κανόνες, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη διόρθωση των ανεπαρκειών στην εκτέλεση των καθηκόντων αυτών των οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της λήξης της ανάθεσης καθηκόντων σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες.

Οι ειδικοί τομεακοί κανόνες καθορίζουν τον ρόλο της Επιτροπής στη διαδικασία που εκτίθεται στην παρούσα παράγραφο.

4. Οι δυνάμει της παραγράφου 3 ορισθέντες οργανισμοί:

- α) καθορίζουν αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικών ελέγχων και διασφαλίζουν τη λειτουργία του·
- β) χρησιμοποιούν λογιστικό σύστημα που παρέχει εγκαίρως ακριβή, πλήρη και αξιόπιστα στοιχεία·
- γ) παρέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει της παραγράφου 5·
- δ) εξασφαλίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2, την εκ των υστέρων γνωστοποίηση. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται προς τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της οδηγίας 95/46/EK.

5. Οι δυνάμει της παραγράφου 3 ορισθέντες οργανισμοί παρέχουν στην Επιτροπή, μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους, τα ακόλουθα:

- α) τους λογαριασμούς τους, κατά την συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς βάσει των ειδικών ανά τομέα κανόνων, σχετικά με τις δαπάνες τις οποίες πραγματοποιήσαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και τις οποίες υπέβαλαν στην Επιτροπή για επιστροφή. Οι εν λόγω λογαριασμοί περιλαμβάνουν την προχρηματοδότηση και τα ποσά για τα οποία έχει ξεκινήσει ή έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ανάκτησης. Οι λογαριασμοί συνοδεύονται από διαχειριστική δήλωση με την οποία επιβεβαιώνεται ότι, κατά την άποψη των αρμοδίων για την διαχείριση των πόρων:
  - (i) τα στοιχεία παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο και είναι πλήρη και ακριβή,
  - (ii) οι δαπάνες χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονταν, βάσει των ειδικών ανά τομέα κανόνων,
  - (iii) τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά την νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων·

β) ετήσια σύνοψη των τελικών εκθέσεων λογιστικού ελέγχου και των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί, συμπεριλαμβανομένων της ανάλυσης της φύσης και έκτασης των σφαλμάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα συστήματα καθώς και των διορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν.

Οι αναφερόμενοι στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου λογαριασμοί και οι αναφερόμενες στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου συνόψεις συνοδεύονται από γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, η οποία έχει συνταχθεί βάσει των διεθνώς αποδεκτών προτύπων λογιστικού ελέγχου. Η εν λόγω γνώμη διευκρινίζει κατά πόσον οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα, κατά πόσον οι δαπάνες για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή είναι νόμιμες και κανονικές και κατά πόσον τα συστήματα ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή λειτουργούν εύρυθμα. Η γνώμη αναφέρει επίσης κατά πόσον οι ελεγκτικές εργασίες θέτουν υπό αμφισβήτηση τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται στη διαχειριστική δήλωση του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου.

Η προθεσμία της 15ης Φεβρουαρίου μπορεί να επεκτείνεται κατ' εξαίρεση από την Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου το αργότερο, κατόπιν ειδοποίησης ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Τα κράτη μέλη μπορούν, στο κατάλληλο επίπεδο, να δημοσιεύουν τις πληροφορίες της παρούσας παραγράφου.

Επιπροσθέτως, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν δηλώσεις, υπογεγραμμένες στο κατάλληλο επίπεδο, σχετικά με τις πληροφορίες της παρούσας παραγράφου.

6. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η χρησιμοποίηση των πόρων της Ένωσης σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, η Επιτροπή:

- α) εφαρμόζει διαδικασίες για την εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών των ορισθέντων οργανισμών, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και ειλικρινείς ·
- β) εξαιρεί από τη χρηματοδότηση της Ένωσης τις δαπάνες για τις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί εκταμιεύσεις κατά παράβαση της εφαρμοστέας νομοθεσίας·
- γ) διακόπτει τις προθεσμίες πληρωμών ή αναστέλλει τις πληρωμές όταν αυτό προβλέπεται από τους τομεακούς κανόνες.

Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την ολική ή μερική άρση της διακοπής των προθεσμιών πληρωμών ή της αναστολής των πληρωμών μετά την υποβολή παρατηρήσεων του κράτους μέλους και μόλις αυτό λάβει τα αναγκαία μέτρα. Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του άρθρου 66 παράγραφος 9 αναφέρεται σε όλες τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο του παρόντος εδαφίου.

7. Στους τομεακούς κανόνες λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, ιδιαίτερα σε σχέση με το περιεχόμενο της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης, τη διαδικασία της παραγράφου 3 και την ελεγκτική λειτουργία.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης μητρώου των αρμόδιων φορέων για τη διαχείριση και έλεγχο των κονδυλίων της Ένωσης, καθώς και για μέτρα που αποσκοπούν στην προώθηση βέλτιστων πρακτικών.

Άρθρο 60

Έμμεση διαχείριση

1. Οι εντεταλμένες προς εκτέλεση του προϋπολογισμού οντότητες και πρόσωπα δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) τηρούν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της μη εφαρμογής διακρίσεων και εξασφαλίζουν την προβολή της Ένωσης κατά τη διαχείριση των πόρων της Ένωσης. Εξασφαλίζουν επίπεδο προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης ισοδύναμο με εκείνο που απαιτείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού κατά τη διαχείριση των πόρων της Ένωσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη:

α) τη φύση των καθηκόντων που τους ανατίθενται και τα σχετικά ποσά·

β) τους σχετικούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους·

γ) το επίπεδο αξιοπιστίας που απορρέει από τα συστήματα, τους κανόνες και τις διαδικασίες τους από κοινού με τα μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή για την εποπτεία και τη στήριξη της εκτέλεσης των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί.

2. Προς τον σκοπό της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας:

α) καθορίζουν αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικών ελέγχων και διασφαλίζουν τη λειτουργία του,

β) χρησιμοποιούν λογιστικό σύστημα που παρέχει εγκαίρως ακριβή, πλήρη και αξιόπιστα στοιχεία,

γ) υπόκεινται σε ανεξάρτητο εξωτερικό έλεγχο που διενεργείται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου από υπηρεσία ελέγχου λειτουργικά ανεξάρτητη από την οικεία οντότητα ή πρόσωπο,

δ) εφαρμόζουν τους κατάλληλους κανόνες και τις διαδικασίες για την παροχή χρηματοδότησης από πόρους της Ένωσης με επιδοτήσεις, συμβάσεις και χρηματοδοτικά μέσα,

ε) εξασφαλίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2, την εκ των υστέρων γνωστοποίηση στοιχείων για τους αποδέκτες,

στ) εξασφαλίζουν εύλογη προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στην οδηγία 95/46/EK και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Τα εντεταλμένα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο viii) θεσπίζουν τους δημοσιονομικούς τους κανόνες με προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Τα εν λόγω πρόσωπα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των στοιχείων α) έως ε) της παρούσας παραγράφου εντός έξι μηνών το αργότερο από την έναρξη της εντολής τους. Εάν κατά τη λήξη αυτής της περιόδου ανταποκρίνονται μόνο εν μέρει στις απαιτήσεις αυτές, η Επιτροπή λαμβάνει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα για την εποπτεία και στήριξη της εκτέλεσης των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί.

3. Οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) προλαμβάνουν, εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες και τις περιπτώσεις απάτης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Προς το σκοπό αυτό διενεργούν, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτόπιων ελέγχων σε αντιπροσωπευτικά και/ή βάσει κινδύνου δείγματα πράξεων, για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εκτέλεση και την ορθή εφαρμογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό. Επίσης, ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και, εάν είναι απαραίτητο, κινούν νομικές διαδικασίες.

4. Η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει πληρωμές προς τις εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ιδίως όταν εντοπίζονται συστηματικά σφάλματα που θέτουν υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της οικείας οντότητας ή προσώπου ή τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 92, ο υπεύθυνος κύριος διατάκτης μπορεί να διακόψει εν όλω ή εν μέρει τις πληρωμές προς τις εν λόγω οντότητες ή πρόσωπα με σκοπό να διενεργηθούν συμπληρωματικές επαληθεύσεις όταν:

- (i) περιέλθουν σε γνώση του υπεύθυνου κύριου διατάκτη πληροφορίες που υποδεικνύουν ότι υπάρχει σημαντική έλλειψη στη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ή ότι οι δαπάνες που πιστοποιήσε η οικεία οντότητα ή πρόσωπο συνδέονται με σοβαρή παρατυπία που δεν έχει διορθωθεί,
- (ii) η διακοπή είναι αναγκαία για να αποτραπεί σημαντική ζημία στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, οι εντεταλμένες οντότητες και πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) παρέχουν στην Επιτροπή τα εξής:

- α) έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί·
- β) τους λογαριασμούς τους που καταρτίζονται για τις δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί. Οι λογαριασμοί αυτοί συνοδεύονται από διαχειριστική δήλωση με την οποία επιβεβαιώνεται ότι, κατά την άποψη των αρμοδίων για την διαχείριση των πόρων:
  - (i) τα στοιχεία παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο και είναι πλήρη και ακριβή,
  - (ii) οι δαπάνες χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον προορισμό τους, όπως ορίζεται στις συμφωνίες ανάθεσης, ή, κατά περίπτωση, στους τομεακούς κανόνες,
  - (iii) τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά την νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων·
- γ) σύνοψη των τελικών εκθέσεων λογιστικού ελέγχου και των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί, συμπεριλαμβανομένων της ανάλυσης της φύσης και έκτασης των σφαλμάτων και αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα συστήματα καθώς και των διορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν.

Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου συνοδεύονται από γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, η οποία έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα. Η εν λόγω γνώμη διευκρινίζει κατά πόσον οι λογαριασμοί αποδίδουν αληθή και ακριβή εικόνα, κατά πόσον τα συστήματα ελέγχου που τέθηκαν σε εφαρμογή λειτουργούν εύρυθμα και κατά πόσον οι υποκείμενες πράξεις είναι νόμιμες και κανονικές. Η γνώμη αναφέρει επίσης κατά πόσον οι ελεγκτικές εργασίες θέτουν υπό αμφισβήτηση τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται στη διαχειριστική δήλωση του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου.

Τα έγγραφα του πρώτου εδαφίου παρέχονται στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους. Η γνώμη που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο παρέχεται στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι τις 15 Μαρτίου.

Οι υποχρεώσεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν τις συμφωνίες που συνάπτονται με διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες. Τέτοιου είδους συμφωνίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον την υποχρέωση των εν λόγω διεθνών οργανισμών και τρίτων χωρών να υποβάλλουν στην Επιτροπή ετησίως δήλωση ότι, κατά τη διάρκεια του οικείου οικονομικού έτους, η συνεισφορά της Ένωσης έχει χρησιμοποιηθεί και καταχωρηθεί λογιστικά σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 2 και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται σε τέτοιου είδους συμφωνίες.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, η Επιτροπή:

- α) επιβλέπει την τήρηση των υποχρεώσεων των εν λόγω προσώπων και οντοτήτων, ιδιαίτερα με τη διεξαγωγή λογιστικών ελέγχων και αξιολογήσεων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος·
- β) εφαρμόζει διαδικασίες για την εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών των εντεταλμένων οντοτήτων και προσώπων, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και ειλικρινείς·
- γ) εξαιρεί από τις χρηματοδοτικές δαπάνες της Ένωσης τις εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί κατά παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων.

7. Οι παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζονται στις συνεισφορές της Ένωσης προς οντότητες που υπάγονται σε χωριστή διαδικασία απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 208.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την έμμεση διαχείριση, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης όρων στην έμμεση διαχείριση ώστε τα συστήματα, οι κανόνες και οι διαδικασίες των οντοτήτων και προσώπων να είναι ισοδύναμα προς τα αντίστοιχα της Επιτροπής, των διαχειριστικών δηλώσεων και των δηλώσεων συμμόρφωσης, καθώς και των διαδικασιών για την εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών και τον αποκλεισμό από την ενωσιακή χρηματοδότηση όσων δαπανών πραγματοποιούνται κατά παράβαση των εφαρμοστέων κανόνων.

Άρθρο 61

Εκ των προτέρων επαληθεύσεις και συμφωνίες ανάθεσης

1. Πριν αναθέσει η Επιτροπή καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε οντότητες ή πρόσωπα που απαριθμούνται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), εξασφαλίζει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 60 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ).

Σε περίπτωση σημαντικής αλλαγής στα συστήματα ή κανόνες μιας εντεταλμένης οντότητας ή προσώπου του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ή στις διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση των πόρων της Ένωσης που έχει αναλάβει, η οικεία οντότητα ή πρόσωπο ενημερώνει πάραυτα την Επιτροπή. Η Επιτροπή επανεξετάζει τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί με την οικεία οντότητα ή πρόσωπο προκειμένου να εξασφαλίσει ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 60 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ).

2. Εάν η εντεταλμένη οντότητα δεν προσδιορίζεται στη βασική πράξη, η Επιτροπή επιλέγει οντότητα από κατηγορία που απαριθμείται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii), ν) vi) και vii), λαμβάνοντας δέοντως υπόψη τη φύση των ανατιθέμενων καθηκόντων, καθώς και την εμπειρία και το επιχειρησιακό και οικονομικό δυναμικό των οικείων οντοτήτων. Η επιλογή είναι διαφανής, αιτιολογείται με αντικειμενικούς λόγους και δεν πρέπει να οδηγεί σε σύγκρουση συμφερόντων.

3. Οι συμφωνίες ανάθεσης αναφέρουν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 60 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ). Προσδιορίζουν με σαφήνεια τα ανατιθέμενα καθήκοντα και περιλαμβάνουν δέσμευση εκ μέρους των οικείων οντοτήτων ή προσώπων να τηρούν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο άρθρο 60 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχεία ε) και στ) και να απέχουν από κάθε πράξη που ενδέχεται να οδηγήσει σε σύγκρουση συμφερόντων.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την εκ των προτέρων εκτίμηση των κανόνων και διαδικασιών υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης και το περιεχόμενο των συμφωνιών ανάθεσης.

Άρθρο 62

Εκτελεστικοί οργανισμοί

1. Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει εξουσίες στους εκτελεστικούς οργανισμούς για την εκτέλεση, εν όλω ή εν μέρει, ενός προγράμματος ή σχεδίου της Ένωσης για λογαριασμό της Επιτροπής και με δική της ευθύνη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2002, περί θεσπίσεως του καταστατικού των εκτελεστικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων⁽¹⁾. Οι εκτελεστικοί οργανισμοί συνιστώνται με απόφαση της Επιτροπής και είναι νομικά πρόσωπα κατά το δίκαιο της Ένωσης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την άσκηση των εξουσιών που ανατίθενται σε εκτελεστικούς οργανισμούς.

⁽¹⁾ ΕΕ L 11 της 16.1.2003, σ. 1.

2. Ο διευθυντής του εκτελεστικού οργανισμού χρησιμοποιεί τις αντίστοιχες επιχειρησιακές πιστώσεις υπό άμεση διαχείριση.

Άρθρο 63

Όρια στην ανάθεση εξουσιών

1. Η Επιτροπή δεν αναθέτει καθήκοντα σχετιζόμενα με τη χρησιμοποίηση πόρων της Ένωσης, συμπεριλαμβανόμενης της καταβολής και είσπραξης, σε εξωτερικές οντότητες ή οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου, με εξαίρεση την περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ν), vi), και vii), ή ειδικές περιπτώσεις στις οποίες οι σχετικές πληρωμές:

- (i) γίνονται προς αποδέκτες που προσδιορίζονται από την Επιτροπή,
- (ii) υπόκεινται σε όρους και ποσά καθοριζόμενα από την Επιτροπή, και
- (iii) δεν συνεπάγονται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την οντότητα ή τον οργανισμό που πραγματοποιεί τις πληρωμές.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει τα ακόλουθα καθήκοντα μέσω συμβάσεων σε εξωτερικές οντότητες ή οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου στους οποίους δεν έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας: καθήκοντα τεχνικής πραγματογνωμοσύνης και τα διοικητικά, προπαρασκευαστικά ή δευτερεύοντα καθήκοντα που δεν συνεπάγονται ούτε άσκηση δημόσιας εξουσίας ούτε άσκηση διακριτικής ευχέρειας.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ανάθεση καθηκόντων σε ορισμένες εξωτερικές οντότητες ή φορείς του ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων που εκτίθενται στον τίτλο V του μέρους I.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δημοσιονομικοί παράγοντες

Τμήμα 1

Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων

Άρθρο 64

Διαχωρισμός των καθηκόντων

1. Τα καθήκοντα του διατάκτη και του υπολόγου είναι διαχωρισμένα και ασυμβίβαστα μεταξύ τους.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των δημοσιονομικών παραγόντων.

Τμήμα 2

Διατάκτης

Άρθρο 65

Ο διατάκτης

1. Κάθε όργανο ασκεί καθήκοντα διατάκτη.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ο όρος «υπάλληλοι» αναφέρεται στα πρόσωπα που υπάγονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης.

3. Κάθε όργανο αναθέτει, σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού του, αρμοδιότητες διατάκτη σε υπαλλήλους του ενδεδειγμένου επιπέδου. Κάθε όργανο καθορίζει στους εσωτερικούς διοικητικούς κανόνες του τους υπαλλήλους στους οποίους αναθέτει τις αρμοδιότητες αυτές, την έκταση των ανατιθέμενων αρμοδιοτήτων και τη δυνατότητα των εξουσιοδοτούμενων να αναθέτουν περαιτέρω τις αρμοδιότητές τους.

4. Οι κύριες και δευτερεύουσες αναθέσεις αρμοδιοτήτων διατάκτη πραγματοποιούνται μόνο σε υπαλλήλους.

5. Οι αρμόδιοι διατάκτες ενεργούν εντός των ορίων που καθορίζονται από την πράξη ανάθεσης ή δευτερεύουσας ανάθεσης αρμοδιοτήτων. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να επικουρείται στο έργο του από έναν ή περισσότερους υπαλλήλους στους οποίους ανατίθεται, υπό την ευθύνη του κύριου ή δευτερεύοντος διατάκτη, να πραγματοποιούν ορισμένες πράξεις αναγκαίες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την απόδοση των λογαριασμών.

6. Όταν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2, εξαρτώνται από την Επιτροπή ως το αρμόδιο όργανο για τον καθορισμό, την άσκηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των καθηκόντων τους και των αρμοδιοτήτων τους ως δευτερευόντων διατακτών. Παράλληλα η Επιτροπή πληροφορεί σχετικά τον Υπάτο Εκπρόσωπο.

7. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να επικουρείται από υπαλλήλους επιφορτισμένους να πραγματοποιούν, υπό την ευθύνη του, ορισμένες πράξεις αναγκαίες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και για την εξαγωγή των δημοσιονομικών και διαχειριστικών πληροφοριών. Οι υπάλληλοι που επικουρούν τους αρμόδιους διατάκτες υπόκεινται στις διατάξεις του άρθρου 57.

8. Κάθε όργανο ενημερώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την ανάληψη και παύση των καθηκόντων των κυρίων διατακτών, εσωτερικών ελεγκτών και υπολόγων και για οποιουδήποτε εσωτερικούς κανόνες εγκρίνει σε σχέση με δημοσιονομικά θέματα.

9. Κάθε όργανο ενημερώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο για τον διορισμό υπολόγων πάγιων προκαταβολών και για τις αποφάσεις ανάθεσης αρμοδιοτήτων δυνάμει του άρθρου 69 παράγραφος 1 και του άρθρου 70.

10. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την επικούρηση των αρμοδίων διατακτών και για τις εσωτερικές ρυθμίσεις που διέπουν τις εξουσιοδοτήσεις.

Άρθρο 66

Εξουσίες και καθήκοντα του διατάκτη

1. Ο διατάκτης αναλαμβάνει σε καθένα από τα όργανα την εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο κύριος διατάκτης, σύμφωνα με το άρθρο 32 και τις ελάχιστες προδιαγραφές που θεσπίζει καθένα από τα όργανα, και λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που συνδέονται με το διαχειριστικό περιβάλλον και με τη φύση των χρηματοδοτούμενων ενεργειών, δημιουργεί την οργανωτική δομή καθώς και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που ενδείκνυνται για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η δημιουργία τέτοιας δομής και συστημάτων υποστηρίζεται από συνολική ανάλυση κινδύνου, η οποία λαμβάνει υπόψη το συναφές κόστος και όφελος.

3. Για την εκτέλεση των δαπανών, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει σε δημοσιονομικές και σε νομικές δεσμεύσεις, στην εκκαθάριση των δαπανών και στην έκδοση των ενταλμάτων πληρωμής και διενεργεί προκαταρκτικές πράξεις για την εκτέλεση των πιστώσεων.

4. Η εκτέλεση των εσόδων συμπεριλαμβάνει την κατάρτιση των προβλέψεων απαιτήσεων, τη βεβαίωση των δικαιωμάτων εισπραχίας και την έκδοση των ενταλμάτων εισπραχίας. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, περιλαμβάνει και την παραίτηση από απαιτήσεις ήδη βεβαιωθείσες.

5. Κάθε πράξη υπόκειται τουλάχιστον σε εκ των προτέρων έλεγχο στηριζόμενο σε εξέταση βάσει εγγράφων και στα διαθέσιμα αποτελέσματα ελέγχων που έχουν ήδη διενεργηθεί, σε σχέση με τις επιχειρησιακές και οικονομικές πτυχές της πράξης.

Οι εκ των προτέρων έλεγχοι περιλαμβάνουν την έναρξη και την επαλήθευση της πράξης.

Για κάθε πράξη, οι υπάλληλοι που διενεργούν την επαλήθευση είναι διαφορετικοί από τους υπαλλήλους που κίνησαν τη διαδικασία. Οι υπάλληλοι που διενεργούν την επαλήθευση δεν υπάγονται ιεραρχικά στους υπαλλήλους που κίνησαν τη διαδικασία.

6. Ο κύριος διατάκτης μπορεί να καθιερώσει εκ των υστέρων ελέγχους προκειμένου να επαληθεύσει τις πράξεις που έχουν ήδη εγκριθεί με βάση τους εκ των προτέρων ελέγχους. Οι εν λόγω έλεγχοι μπορούν να διοργανώνονται δειγματοληπτικά βάσει ανάλυσης κινδύνου.

Οι εκ των προτέρων έλεγχοι διενεργούνται από υπαλλήλους άλλους από εκείνους οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τους εκ των υστέρων ελέγχους. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι για τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν υπάγονται ιεραρχικά στους υπαλλήλους που είναι υπεύθυνοι για τους εκ των προτέρων ελέγχους.

Εάν ο κύριος διατάκτης πραγματοποιεί χρηματοοικονομικούς λογιστικούς ελέγχους των δικαιούχων ως εκ των υστέρων ελέγχους, οι σχετικοί ελεγκτικοί κανόνες είναι σαφείς, συνεπείς και διαφανείς και σέβονται τα δικαιώματα τόσο της Επιτροπής όσο και των ελεγχόμενων.

7. Οι υπάλληλοι που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της διαχείρισης των οικονομικών πράξεων οφείλουν να διαθέτουν τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα. Ακολουθούν ειδικό κώδικα επαγγελματικών προτύπων που ορίζει κάθε όργανο.

8. Εάν υπάλληλος συμμετέχων στη δημοσιονομική διαχείριση και στον έλεγχο των πράξεων θεωρήσει ότι μια απόφαση, την οποία η προϊστάμενη του αρχή του επιβάλλει να εκτελέσει ή να αποδεχθεί, είναι παράτυπη ή αντίθετη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ή την επαγγελματική δεοντολογία που υποχρεούται να τηρεί, το επισημαίνει στον ιεραρχικά ανώτερό του. Εάν ο υπάλληλος το πράξει εγγράφως, ο ιεραρχικά ανώτερος απαντά εγγράφως. Εάν ο ιεραρχικά ανώτερος δεν προβεί σε σχετικές ενέργειες, ή επιβεβαιώσει την αρχική απόφαση ή οδηγία, και ο υπάλληλος πιστεύει ότι η επιβεβαίωση αυτή δεν αποτελεί εύλογη απάντηση στον προβληματισμό του, ενημερώνει εγγράφως τον κύριο διατάκτη. Σε περίπτωση αδράνειας του κύριου διατάκτη, ο υπάλληλος ενημερώνει εγγράφως την υπηρεσία που αναφέρεται στο άρθρο 73 παράγραφος 6.

Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα της Ένωσης, ο υπάλληλος ενημερώνει τις αρχές και τις υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι συμβάσεις με εξωτερικούς ελεγκτές που πραγματοποιούν ελέγχους της οικονομικής διαχείρισης της Ένωσης προβλέπουν την υποχρέωση του εξωτερικού ελεγκτή να ενημερώνει τον κύριο διατάκτη για κάθε υπόνοια παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα της Ένωσης.

9. Ο κύριος διατάκτης προβαίνει, προς το οικείο όργανο, σε απολογισμό της άσκησης των καθηκόντων του, με τη μορφή ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων η οποία περιλαμβάνει δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων, δηλώνοντας ότι, εκτός εάν ορίζεται άλλως σε οποιοδήποτε επιφυλάξεις σχετικές με συγκεκριμένους τομείς εσόδων και δαπανών, μπορεί ευλόγως να υποθέσει ότι:

- α) τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκθεση παρέχουν πιστή εικόνα·
- β) οι πόροι που χορηγήθηκαν για τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην έκθεση χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τον προορισμό τους και με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης·
- γ) οι θεσπισθείσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν τα απαραίτητα εγγύα ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων.

Η έκθεση δραστηριοτήτων αναφέρει τα αποτελέσματα των πράξεων σε σχέση με τους στόχους, τους συναφείς με τις πράξεις αυτές κινδύνους, τη χρησιμοποίηση των παρεχόμενων πόρων και την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβάνοντας συνολική εκτίμηση του κόστους και του οφέλους των ελέγχων.

Το αργότερο στις 15 Ιουνίου κάθε έτους η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο περίληψη των ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων που αναφέρονται στο προηγούμενο έτος. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των κύριων διατακτών τίθενται επίσης στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

10. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τους εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους, την τήρηση δικαιολογητικών εγγράφων, τον

κώδικα επαγγελματικών προτύπων, τη μη ανάληψη δράσης από τον διατάκτη, τη διαβίβαση πληροφοριών στον υπόλογο και τις εκθέσεις για τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Άρθρο 67

Εξουσίες και καθήκοντα των επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης

1. Όταν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2, συνεργάζονται στενά με την Επιτροπή για την ορθή χρησιμοποίηση των πόρων, ώστε να εξασφαλίζονται κυρίως η νομιμότητα και η κανονικότητα των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, η τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διαχείριση των πόρων και η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Για τον σκοπό αυτό, οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα προς αποφυγή κάθε κατάστασης για την οποία μπορεί να φέρει η Επιτροπή ευθύνη όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού που τους έχει ανατεθεί, καθώς και κάθε σύγκρουσης προτεραιοτήτων που πιθανώς θα έχει αντίκτυπο στην εκτέλεση των καθηκόντων δημοσιονομικής διαχείρισης που τους έχουν ανατεθεί.

Αν προκύψει κατάσταση ή σύγκρουση του τύπου που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης ενημερώνουν αμελλητί τους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές της Επιτροπής και της ΕΥΕΔ, οι οποίοι λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την εξομάλυνση της κατάστασης.

2. Όταν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης βρεθούν στη θέση που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 8, αναφέρουν το θέμα στην ειδική υπηρεσία δημοσιονομικών παρατυπιών που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 6. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα της Ένωσης, ενημερώνουν τις αρχές και τις υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης που ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 προβαίνουν σε αναφορά στον κύριο διατάκτη τους, ώστε ο τελευταίος να μπορεί να ενσωματώσει τις εκθέσεις τους στη δική του ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων που αναφέρεται στο άρθρο 66 παράγραφος 9. Οι εκθέσεις που υποβάλλουν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης περιλαμβάνουν πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζονται στην αντιπροσωπεία τους, καθώς και για τη διαχείριση των πράξεων που τους έχουν ανατεθεί, και παρέχουν τη δήλωση αξιοπιστίας του άρθρου 73 παράγραφος 5 τρίτο εδάφιο. Οι εκθέσεις αυτές προσαρτώνται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του αρμόδιου κύριου διατάκτη και τίθενται στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου λαμβανομένου δεόντως υπόψη, όπου κρίνεται σκόπιμο, του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους.

Οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης συνεργάζονται πλήρως με τα θεσμικά όργανα που εμπλεκονται στη διαδικασία για τη χορήγηση απαλλαγής και παρέχουν, οσάκις συντρέχει λόγος, κάθε απαιτούμενη πρόσθετη πληροφορία. Επ' αυτού μπορεί να τους ζητηθεί να παρευρίσκονται σε συνεδριάσεις των σχετικών φορέων και να συνδράμουν τον αρμόδιο κύριο διατάκτη.

4. Οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης οι οποίοι ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2 ανταποκρίνονται σε κάθε αίτημα του κύριου διατάκτη της Επιτροπής, εάν τους το ζητήσει η Επιτροπή ή, στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, εάν τους το ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

5. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι η δευτερεύουσα μεταβίβαση αρμοδιοτήτων δεν αποβαίνει εις βάρος της διαδικασίας για τη χορήγηση απαλλαγής, σύμφωνα με το άρθρο 319 ΣΛΕΕ.

Τμήμα 3

Υπόλογος

Άρθρο 68

Εξουσίες και καθήκοντα του υπολόγου

1. Κάθε όργανο διορίζει έναν υπόλογο, ο οποίος αναλαμβάνει, στο πλαίσιο του οικείου οργάνου:

- α) την ορθή εκτέλεση των πληρωμών, την είσπραξη των εσόδων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων·
- β) την προετοιμασία και την υποβολή των λογαριασμών σύμφωνα με τον τίτλο ΙΧ του μέρους Ι·
- γ) την τήρηση των λογαριασμών σύμφωνα με τον τίτλο ΙΧ του μέρους Ι·
- δ) τον καθορισμό των λογιστικών διαδικασιών και του λογιστικού σχεδίου σύμφωνα με τον τίτλο ΙΧ του μέρους Ι·
- ε) τον καθορισμό και την επικύρωση των λογιστικών συστημάτων καθώς και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, την επικύρωση των συστημάτων που καθορίζονται από το διατάκτη και προορίζονται για την παροχή ή την αιτιολόγηση των λογιστικών πληροφοριών· ο υπόλογος έχει εδώ την εξουσία να επαληθεύει ανά πάσα στιγμή την τήρηση των κριτηρίων επικύρωσης·
- στ) τη διαχείριση του ταμείου.

Οι αρμοδιότητες του υπολόγου της ΕΥΕΔ αφορούν μόνο το τμήμα «ΕΥΕΔ» του προϋπολογισμού, όπως εκτελείται από την ΕΥΕΔ. Ο υπόλογος της Επιτροπής παραμένει υπεύθυνος για ολόκληρο το τμήμα «Επιτροπή» του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών πράξεων που αφορούν πιστώσεις των οποίων έγινε δευτερεύουσα ανάθεση στους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 213, ο υπόλογος της Επιτροπής ενεργεί επίσης ως υπόλογος της ΕΥΕΔ όσον αφορά την εκτέλεση του τμήματος ΕΥΕΔ του προϋπολογισμού.

2. Ο υπόλογος της Επιτροπής είναι αρμόδιος να καθορίζει τους λογιστικούς κανόνες και τα εναρμονισμένα λογιστικά σχέδια σύμφωνα με τον Τίτλο ΙΧ του μέρους Ι.

3. Ο υπόλογος λαμβάνει από τους διατάκτες όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την κατάρτιση λογαριασμών που να παρέχουν πιστή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης των οργάνων και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Οι διατάκτες εγγυώνται την αξιοπιστία αυτών των πληροφοριών.

4. Πριν εγκριθούν οι λογαριασμοί από το οικείο όργανο ή τον οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 208, ο υπόλογος τους υπογράφει, πιστοποιώντας κατά τον τρόπο αυτό ότι μπορεί ευλόγως να υποθέσει ότι οι εν λόγω λογαριασμοί παρέχουν πιστή εικόνα της δημοσιονομικής κατάστασης του οργάνου ή του οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 208.

Προς τούτο, ο υπόλογος βεβαιώνεται ότι οι λογαριασμοί έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες του άρθρου 143 και τις προβλεπόμενες στη σημείο δ) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου λογιστικές διαδικασίες, και ότι όλα τα έσοδα και οι δαπάνες έχουν εγγραφεί στους λογαριασμούς αυτούς.

Οι κύριοι διατάκτες διαβιβάζουν τα στοιχεία που χρειάζεται ο υπόλογος για την άσκηση των καθηκόντων του.

Οι διατάκτες παραμένουν πλήρως υπεύθυνοι για την ορθή χρησιμοποίηση των πόρων που διαχειρίζονται, για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται υπό τον έλεγχό τους καθώς και για την πληρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που διαβιβάζονται στον υπόλογο.

5. Ο υπόλογος έχει την εξουσία να ελέγχει τα λαμβανόμενα στοιχεία, καθώς και να πραγματοποιεί τυχόν περαιτέρω ελέγχους που κρίνει αναγκαίους πριν από την υπογραφή των λογαριασμών.

Εάν απαιτείται, διατυπώνει επιφυλάξεις και εξηγεί επακριβώς τη φύση και την έκταση των επιφυλάξεων αυτών.

6. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό, ο υπόλογος είναι ο μόνος εξουσιοδοτημένος να διαχειρίζεται ταμειακά ποσά και ισοδύναμά τους. Ο υπόλογος είναι δε υπεύθυνος για τη φύλαξή τους.

7. Στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός προγράμματος ή ενέργειας, μπορούν να ανοιχθούν καταπιστευματικοί λογαριασμοί στο όνομα της Επιτροπής και για λογαριασμό της προκειμένου να καταστεί δυνατή η διαχείρισή τους από εντεταλμένη οντότητα του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii), iii), v) ή vi).

Οι λογαριασμοί αυτοί ανοίγονται υπό την ευθύνη του διατάκτη που είναι επιφορτισμένος με την εφαρμογή του προγράμματος ή της ενέργειας κατόπιν συμφωνίας με τον υπόλογο της Επιτροπής.

Η διαχείριση των λογαριασμών αυτών διενεργείται υπ' ευθύνη του διατάκτη.

8. Ο υπόλογος της Επιτροπής καθορίζει κανόνες για το άνοιγμα, τη διαχείριση και το κλείσιμο των καταπιστευματικών λογαριασμών καθώς και για τη χρήση τους.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τις εξουσίες και τα καθήκοντα του υπολόγου, περιλαμβανομένων των μέτρων διορισμού ή παύσης των καθηκόντων του, της γνώμης για τα λογιστικά συστήματα και τα συστήματα απογραφής, της διαχείρισης ταμείου και τραπεζικού λογαριασμού, των υπογραφών στους λογαριασμούς, της διαχείρισης των υπολοίπων των λογαριασμών, των πράξεων μεταφοράς και μετατροπής, των τρόπων πληρωμής, των φακέλων νομικών προσώπων και της τήρησης δικαιολογητικών εγγράφων.

Άρθρο 69

Εξουσίες που μπορούν να ανατεθούν από τον υπόλογο

1. Ο υπόλογος μπορεί, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, να αναθέσει ορισμένα καθήκοντα σε υφισταμένους του.

Η πράξη ανάθεσης ορίζει τα καθήκοντα αυτά.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα πρόσωπα που έχουν εξουσιοδότηση να διαχειρίζονται λογαριασμούς στις τοπικές μονάδες.

Τμήμα 4

Υπόλογος πάγιων προκαταβολών

Άρθρο 70

Πάγιες προκαταβολές

1. Οι πάγιες προκαταβολές είναι δυνατόν να συνιστώνται για τη συγκέντρωση εσόδων πέραν των ιδίων πόρων και για την καταβολή μικρών ποσών, όπως ορίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Ωστόσο, στον τομέα της βοήθειας για τη διαχείριση κρίσεων και της ανθρωπιστικής βοήθειας, κατά την έννοια του άρθρου 128, οι πάγιες προκαταβολές είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται χωρίς περιορισμό ως προς το ύψος τους, τηρουμένου όμως του επιπέδου των πιστώσεων που έχουν εγγράψει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην αντίστοιχη γραμμή του προϋπολογισμού για το τρέχον οικονομικό έτος.

2. Οι πάγιες προκαταβολές τροφοδοτούνται από τον υπόλογο του οικείου οργάνου και τίθενται υπό την ευθύνη των υπολόγων πάγιων προκαταβολών που διορίζονται από τον υπόλογο του οργάνου.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με όρους για τις πάγιες προκαταβολές, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων ποσών που μπορούν να καταβάλλονται από τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών και των κανόνων που ισχύουν και για τις εξωτερικές δράσεις, όπως μεταξύ άλλων των κανόνων για την επιλογή των υπολόγων πάγιων προκαταβολών, για την τροφοδότηση των πάγιων προκαταβολών, για τις επαληθεύσεις από τους διατάκτες και τους υπολόγους και για την τήρηση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη σύσταση πάγιων προκαταβολών και με τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών στις αντιπροσωπείες της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων

Τμήμα 1

Γενικοί κανόνες

Άρθρο 71

Ανάκληση και αναστολή της ανάθεσης αρμοδιοτήτων σε δημοσιονομικούς παράγοντες

1. Η κύρια ή η δευτερεύουσα ανάθεση αρμοδιοτήτων μπορεί να αφαιρεθεί ανά πάσα στιγμή, προσωρινά ή οριστικά, από τους κύριους και τους δευτερεύοντες διατάκτες, από την αρχή που τους διόρισε.

2. Ο υπόλογος ή οι υπολόγοι πάγιων προκαταβολών, ή αμφότεροι, μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανακληθούν από τα καθήκοντά τους, προσωρινά ή οριστικά, από την αρχή που τους διόρισε.

3. Το παρόν άρθρο τελεί υπό την επιφύλαξη ενδεχομένων πειθαρχικών μέτρων που λαμβάνονται σε σχέση με τους δημοσιονομικούς παράγοντες στους οποίους αναφέρονται οι παράγραφοι 1 και 2.

Άρθρο 72

Ευθύνη του διατάκτη για παράνομη δραστηριότητα, απάτη ή δωροδοκία

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν προδικάζουν την ποινική ευθύνη που είναι δυνατόν να υπέχουν οι υπάλληλοι στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 71, σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας εθνικής νομοθεσίας και με τις ισχύουσες διατάξεις περί προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και καταπολέμησης του χρηματισμού των υπαλλήλων της Ένωσης ή των κρατών μελών.

2. Κάθε διατάκτης, υπόλογος ή υπόλογος πάγιων προκαταβολών υπέχει πειθαρχική και χρηματική ευθύνη, υπό τους όρους που προβλέπονται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 73, 74 και 75 του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας που ενδέχεται να θίξει τα συμφέροντα της Ένωσης, επιλαμβάνονται του θέματος οι αρχές και υπηρεσίες που ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία, και ειδικότερα η OLAF.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ευθύνη του διατάκτη, του υπολόγου και του υπολόγου πάγιων προκαταβολών σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας, απάτης ή δωροδοκίας.

Τμήμα 2

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους διατάκτες

Άρθρο 73

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους διατάκτες

1. Ο αρμόδιος διατάκτης υπέχει ευθύνη προς καταβολή χρηματικής αποζημίωσης σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

2. Η απαίτηση προς καταβολή χρηματικής αποζημίωσης ισχύει ιδίως εφόσον ο αρμόδιος διατάκτης, είτε από πρόθεση είτε λόγω βραδείας αμελείας του:

- a) βεβαιώνει δικαιώματα εισπραξής ή εκδίδει εντάλματα εισπραξής, αναλαμβάνει δαπάνη ή υπογράφει ένταλμα πληρωμής χωρίς να τηρήσει τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού ή των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται κατά τον παρόντα κανονισμό·
- β) παραλείπει να συντάξει έγγραφο βεβαίωσης οφειλής, αμελεί να εκδώσει ένταλμα εισπραξής ή καθυστερεί την έκδοσή του ή την έκδοση εντάλματος πληρωμής, εκδέτοντας έτσι το οικείο όργανο στην άσκηση ένδικων μέσων εκ μέρους τρίτων.

3. Όταν ο κύριος ή ο δευτερεύων διατάκτης θεωρεί ότι μια απόφαση που επιπίπτει στις αρμοδιότητές του είναι παράτυπη ή αντιβαίνει προς την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, οφείλει να το επισημάνει εγγράφως στην εξουσιοδοτούσα αρχή. Αν η εξουσιοδοτούσα αρχή δώσει εγγράφως στον κύριο ή τον δευτερεύοντα διατάκτη αιτιολογημένη εντολή λήψης της ανωτέρω απόφασης, ο διατάκτης απαλλάσσεται από την ευθύνη του.

4. Στην περίπτωση δευτερεύουσας ανάθεσης αρμοδιοτήτων στην υπηρεσία του, ο κύριος διατάκτης συνεχίζει να είναι υπεύθυνος για την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των συστημάτων εσωτερικής διαχείρισης και ελέγχου που δημιουργούνται, καθώς και για την επιλογή του δευτερεύοντος διατάκτη.

5. Κατά τη δευτερεύουσα μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης, ο κύριος διατάκτης είναι υπεύθυνος για τον καθορισμό των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου που δημιουργούνται, καθώς και για την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητά τους. Οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης είναι υπεύθυνοι για την κατάλληλη δημιουργία και λειτουργία των συστημάτων αυτών, σύμφωνα με τις οδηγίες του κύριου διατάκτη, καθώς και για τη διαχείριση των κεφαλαίων και των πράξεων που εκτελούν εντός των αντιπροσωπειών της Ένωσης υπό την ευθύνη τους. Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, πρέπει να ολοκληρώνουν ειδικές σειρές μαθημάτων κατάρτισης για τα καθήκοντα και τις ευθύνες των διατακτών και για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης υποβάλλουν έκθεση σχετικά με τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 3.

Κάθε χρόνο, οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης υποβάλλουν στον κύριο διατάκτη της Επιτροπής δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με τα συστήματα εσωτερικής διαχείρισης και ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί στην αντιπροσωπεία τους, καθώς και σχετικά με τη διαχείριση των πράξεων που τους έχουν ανατεθεί και τα αποτελέσματα αυτών, για να μπορέσει ο διατάκτης να υποβάλει τη δική του δήλωση αξιοπιστίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 66 παράγραφος 9.

6. Κάθε όργανο συγκροτεί υπηρεσία ειδικευμένη σε θέματα δημοσιονομικών παρατυπιών ή συμμετέχει σε κοινή υπηρεσία η οποία συγκροτείται από διάφορα όργανα. Οι υπηρεσίες αυτές λειτουργούν ανεξάρτητα και αποφαίνονται για την ύπαρξη και τις πιθανές συνέπειες τυχόν δημοσιονομικής παρατυπίας.

Βάσει της γνώμης της υπηρεσίας αυτής, το οικείο όργανο αποφασίζει την κίνηση διαδικασίας πειθαρχικής ή χρηματικής ευθύνης. Αν η υπηρεσία εντοπίσει συστημικά προβλήματα, διαβιβάζει στον διατάκτη και στον κύριο διατάκτη, εκτός εάν ο τελευταίος είναι το εμπλεκόμενο πρόσωπο, καθώς και στον εσωτερικό ελεγκτή έκθεση συνοδευόμενη από συστάσεις.

7. Όταν οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2, η ειδική υπηρεσία δημοσιονομικών παρατυπιών που έχει συγκροτήσει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου είναι αρμόδια για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 56 παράγραφος 2.

Αν η υπηρεσία εντοπίσει συστημικά προβλήματα, διαβιβάζει έκθεση συνοδευόμενη από συστάσεις στον διατάκτη, στον Ύπατο Εκπρόσωπο και στον κύριο διατάκτη της Επιτροπής, εκτός εάν ο τελευταίος είναι το εμπλεκόμενο πρόσωπο, καθώς και στον εσωτερικό ελεγκτή.

Με βάση τη γνώμη της υπηρεσίας δημοσιονομικών παρατυπιών, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον Ύπατο Εκπρόσωπο να κινήσει, με την ιδιότητά του ως αρμόδιος για τους διορισμούς αρχής, διαδικασία πειθαρχικής ή χρηματικής ευθύνης κατά δευτερεύοντων διατακτών, σε περίπτωση που οι παρατυπίες αφορούν τις αρμοδιότητες της Επιτροπής που τους έχουν ανατεθεί. Στην περίπτωση αυτή, ο Ύπατος Εκπρόσωπος λαμβάνει κατάλληλα μέτρα σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης για να επιβάλει αποφάσεις σχετικά με πειθαρχικά μέτρα ή την καταβολή αποζημίωσης, όπως συνιστά η Επιτροπή.

Τα κράτη μέλη στηρίζουν πλήρως την Ένωση στη διεκδίκηση επανόρθωσης, δυνάμει του άρθρου 22 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, εις βάρος έκτακτου προσωπικού για το οποίο ισχύει το άρθρο 2 στοιχείο ε) του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τους δευτερεύοντες διατάκτες, συμπεριλαμβανομένης της επιβεβαίωσης των οδηγιών που τους δίνονται και του ρόλου της υπηρεσίας δημοσιονομικών παρατυπιών.

Τμήμα 3

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους και τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών

Άρθρο 74

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους

1. Ο υπόλογος, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, υπέχει πειθαρχική ή χρηματική ευθύνη. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπαγεται την ευθύνη του:

- a) η απώλεια ή η φθορά μέσων πληρωμής, αξιών ή εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·

β) η αδικαιολόγητη μεταβολή τραπεζικών λογαριασμών ή τρεχούμενων ταχυδρομικών λογαριασμών·

γ) η διενέργεια εισπράξεων ή πληρωμών που δεν είναι σύμφωνες με τα αντίστοιχα εντάλματα εισπράξης ή πληρωμής·

δ) η παράλειψη εισπράξης οφειλόμενων εσόδων.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ευθύνη των υπολόγων σε περίπτωση άλλων παραπτώματων.

Άρθρο 75

Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών

1. Ο υπόλογος πάγιων προκαταβολών, υπό τους όρους και σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, υπέχει πειθαρχική και χρηματική ευθύνη. Συνιστά, ιδίως, παράπτωμα που είναι δυνατόν να συνεπάγεται την ευθύνη του:

α) η απώλεια ή η φθορά μέσων πληρωμής, αξιών ή εγγράφων των οποίων έχει τη φύλαξη·

β) η αδυναμία αιτιολόγησης με κανονικά παραστατικά των πληρωμών που πραγματοποιεί·

γ) η διενέργεια πληρωμών σε άλλους πέραν όσων τις δικαιούνται·

δ) η παράλειψη εισπράξης οφειλόμενων εσόδων.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ευθύνη των υπολόγων πάγιων προκαταβολών σε περίπτωση άλλων παραπτώματων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πράξεις εσόδων

Τμήμα 1

Απόδοση των ιδίων πόρων

Άρθρο 76

Ίδιοι πόροι

1. Τα έσοδα που δημιουργούνται από τους ίδιους πόρους, που αναφέρονται στην απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ, αποτελούν αντικείμενο πρόβλεψης, η οποία εγγράφεται στον προϋπολογισμό και εκφράζεται σε ευρώ. Η απόδοση τους πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τους ίδιους πόρους.

Τμήμα 2

Πρόβλεψη απαιτήσεων

Άρθρο 77

Πρόβλεψη απαίτησης

1. Όταν ο αρμόδιος διατάκτης διαθέτει επαρκείς και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με κάθε μέτρο ή κατάσταση που μπορεί να δημιουργήσει απαίτηση της Ένωσης, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει σε πρόβλεψη της απαίτησης.

2. Η πρόβλεψη της απαίτησης προσαρμόζεται από τον αρμόδιο διατάκτη μόλις υποπέσει στην αντίληψή του τροποποίηση του μέτρου ή αλλαγή της κατάστασης που οδήγησε στην πρόβλεψη της απαίτησης.

Κατά την έκδοση εντάλματος εισπράξης για μέτρο ή κατάσταση που είχε οδηγήσει προηγουμένως σε πρόβλεψη απαίτησης, η οικεία πρόβλεψη προσαρμόζεται ανάλογα από τον αρμόδιο διατάκτη.

Εάν το ένταλμα εισπράξης εκδοθεί για το ίδιο ποσό με την αρχική πρόβλεψη της απαίτησης, η πρόβλεψη αυτή μηδενίζεται.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι ίδιοι πόροι που προσδιορίζονται στην απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ, και οι οποίοι καταβάλλονται ανά τακτά διαστήματα από τα κράτη μέλη δεν αποτελούν αντικείμενο πρόβλεψης απαίτησης πριν από την απόδοση στην Επιτροπή των αντίστοιχων ποσών από τα κράτη μέλη. Αποτελούν αντικείμενο εντάλματος εισπράξης εκδιδόμενου από τον αρμόδιο διατάκτη.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την πρόβλεψη απαιτήσεων.

Τμήμα 3

Βεβαίωση των απαιτήσεων

Άρθρο 78

Βεβαίωση απαίτησης

1. Βεβαίωση μιας απαίτησης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης:

α) επαληθεύει την ύπαρξη οφειλής·

β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την πραγματική υπόσταση και το ποσό της οφειλής·

γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η οφειλή καθίσταται απαιτητή.

2. Οι ίδιοι πόροι που αποδίδονται στην Επιτροπή, καθώς και κάθε απαίτηση που προσδιορίζεται ως βεβαία, εκκαθαρισμένη και απαιτητή, βεβαιώνονται με ένταλμα εισπραξης στον υπόλογο, ακολουθούμενο από χρεωστικό σημείωμα προς τον οφειλέτη, τα οποία εκδίδονται και τα δύο από τον αρμόδιο διατάκτη.

3. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ανακτώνται.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη βεβαίωση των απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και των δικαιολογητικών εγγράφων, και για τους τόκους υπερημερίας.

Τμήμα 4

Εντολή είσπραξης

Άρθρο 79

Εντολή είσπραξης

1. Εντολή είσπραξης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης παραγγέλλει στον υπόλογο, με την έκδοση εντάλματος είσπραξης, να εισπράξει απαίτηση την οποία ο αρμόδιος διατάκτης έχει βεβαιώσει.

2. Το οικείο όργανο μπορεί να διατυπώσει επίσημα τη βεβαίωση απαίτησης εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών μελών, σε απόφαση που αποτελεί τίτλο εκτελεστό κατά την έννοια του άρθρου 299 ΣΛΕΕ.

Εάν το απαιτεί η αποτελεσματική και έγκαιρη προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί επίσης, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να εκδώσει μια τέτοια εκτελεστή απόφαση υπέρ άλλων οργάνων, ύστερα από αίτησή τους, για απαιτήσεις που προκύπτουν σε σχέση με υπαλλήλους στους οποίους εφαρμόζεται ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την έκδοση της εντολής είσπραξης.

Τμήμα 5

Είσπραξη

Άρθρο 80

Κανόνες περί είσπραξης

1. Ο υπόλογος αναλαμβάνει την εκτέλεση των εντάλματων είσπραξης των απαιτήσεων που έχουν εκδοθεί κατά τα δέοντα από τον αρμόδιο διατάκτη. Ο υπόλογος οφείλει να επιδεικνύει επιμέλεια, με σκοπό την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων της Ένωσης και να μεριμνά για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων της.

Ο υπόλογος προβαίνει σε είσπραξη κατά συμψηφισμό και κατά το οφειλόμενο ποσό των απαιτήσεων της Ένωσης έναντι κάθε οφειλέτη ο οποίος είναι ο ίδιος κάτοχος απαίτησης έναντι της Ένωσης. Οι εν λόγω απαιτήσεις πρέπει να είναι βέβαιες, εκκαθαρισμένες και απαιτητές.

2. Όταν ο κύριος διατάκτης προτίθεται να παραιτηθεί εν όλω ή εν μέρει από την είσπραξη βεβαιωθείσας απαίτησης, βεβαιώνεται ότι η παραίτηση είναι κανονική και σύμφωνη προς τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας. Η απόφαση παραίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Ο διατάκτης μπορεί να αναθέσει το δικαίωμα απόφασης παραίτησης.

Ο κύριος διατάκτης μπορεί να ακυρώσει βεβαιωθείσα απαίτηση, εν όλω ή εν μέρει. Η μερική ακύρωση βεβαιωθείσας απαίτησης δεν συνεπάγεται παραίτηση από βεβαιωθέν δικαίωμα της Ένωσης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τον τρόπο είσπραξης, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης με συμψηφισμό, τη διαδικασία είσπραξης ελλείψει εκούσιας πληρωμής, την επιμήκυνση των προθεσμιών πληρωμής, την είσπραξη προστίμων και λοιπών χρηματικών ποινών, την παραίτηση από την είσπραξη και την ακύρωση βεβαιωθείσας απαίτησης.

3. Τα κράτη μέλη είναι κατ' αρχήν αρμόδια για τη διενέργεια λογιστικών και λοιπών ελέγχων και για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους τομεακούς κανόνες. Εφόσον τα κράτη μέλη εντοπίζουν και διορθώνουν παρατυπίες για ίδιο λογαριασμό, εξαιρούνται από τις δημοσιονομικές διορθώσεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή σε σχέση με τις συγκεκριμένες παρατυπίες.

4. Η Επιτροπή προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποκλείσει από τη χρηματοδότηση της Ένωσης δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας. Η Επιτροπή βασίζει τις δημοσιονομικές διορθώσεις στον εντοπισμό αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και στις επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό. Εάν αυτά τα ποσά δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόζει διορθώσεις κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή, σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες.

Όταν αποφασίζει σχετικά με το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παραβίασης της εφαρμοστέας νομοθεσίας και τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες διαπιστώνονται ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου.

Τα κριτήρια για τον προσδιορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων και η εφαρμοστέα διαδικασία είναι δυνατόν να θεσπίζονται στο πλαίσιο των τομεακών κανόνων.

5. Η μεθοδολογία για την εφαρμογή διορθώσεων κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή θεσπίζεται σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες και με στόχο να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα να προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Άρθρο 81

Προθεσμία παραγραφής

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων ειδικών κανονισμών και της εφαρμογής της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ, οι απαιτήσεις της Ένωσης έναντι τρίτων, καθώς και οι απαιτήσεις τρίτων έναντι της Ένωσης υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την προθεσμία παραγραφής.

Άρθρο 82

Εθνική μεταχείριση των απαιτήσεων της Ένωσης

Σε περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας, οι απαιτήσεις της Ένωσης έχουν την ίδια προτιμησιακή μεταχείριση με τις ανάλογες απαιτήσεις δημόσιων φορέων στα κράτη μέλη όπου διεξάγεται η διαδικασία αφερεγγυότητας.

Άρθρο 83

Πρόστιμα, κυρώσεις και παραγόμενοι τόκοι που επιβάλλονται από την Επιτροπή

1. Τα ποσά που εισπράττονται ως πρόστιμα, ποινές και κυρώσεις, και κάθε παραγόμενος τόκος ή άλλα έσοδα που δημιουργούνται από αυτά δεν εγγράφονται ως έσοδα του προϋπολογισμού ενόσω οι αντίστοιχες αποφάσεις είναι δυνατόν να ανατραπούν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εγγράφονται ως έσοδα του προϋπολογισμού όσο το δυνατόν συντομότερα και το αργότερο κατά το έτος που ακολουθεί την εξάντληση όλων των ένδικων μέσων. Τα ποσά που επιστρέφονται στην οντότητα που τα έχει καταβάλει σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εγγράφονται ως έσοδα του προϋπολογισμού.

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις αποφάσεις εκκαθάρισης λογαριασμών ή δημοσιονομικών διορθώσεων.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα ποσά που εισπράττονται υπό μορφή προστίμων, κυρώσεων και παραγόμενων τόκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Πράξεις δαπανών

Άρθρο 84

Απόφαση χρηματοδότησης

1. Κάθε δαπάνη αποτελεί αντικείμενο ανάληψης, εκκαθάρισης, εντολής πληρωμής και πληρωμής.

2. Εκτός εάν πρόκειται για πιστώσεις οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), μπορούν να εκτελεστούν χωρίς βασική πράξη, της αναλήψεως δαπάνης προηγείται απόφαση χρηματοδότησης που εκδίδεται από το όργανο ή από τις αρχές τις οποίες εξουσιοδοτούν τα όργανα.

3. Η απόφαση χρηματοδότησης της παραγράφου 2 προσδιορίζει τον επιδιωκόμενο στόχο, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής και το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης. Περιλαμβάνεται επίσης περιγραφή των ενεργειών που θα χρηματοδοτηθούν και αναφέρεται το ποσό που διατίθεται για κάθε ενέργεια, με ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

Σε περίπτωση έμμεσης διαχείρισης, η απόφαση χρηματοδότησης προσδιορίζει επίσης την εντεταλμένη οντότητα ή πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή της οντότητας ή του προσώπου και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις αποφάσεις χρηματοδότησης.

Τμήμα 1

Ανάληψη των δαπανών

Άρθρο 85

Είδη δεσμεύσεων

1. Η δημοσιονομική δεσμευση έγκειται στην πράξη κράτησης των πιστώσεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση μεταγενέστερων πληρωμών προς εκπλήρωση νομικών δεσμεύσεων.

Νομική δεσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης δημιουργεί ή διαπιστώνει υποχρέωση από την οποία προκύπτει επιβάρυνση.

Η δημοσιονομική δεσμευση και η νομική δεσμευση εγκρίνονται από τον ίδιο διατάκτη, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που προβλέπονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα είδη δεσμεύσεων, για την έγκριση συνολικών δεσμεύσεων, για την ενιαία υπογραφή και για τις διοικητικές δαπάνες που καλύπτονται από προσωρινές δεσμεύσεις.

3. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις κατατάσσονται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) ατομική: η δημοσιονομική δεσμευση είναι ατομική εφόσον ο δικαιούχος και το ποσό της δαπάνης έχουν προσδιορισθεί·
- β) συνολική: η δημοσιονομική δεσμευση είναι συνολική εφόσον τουλάχιστον ένα από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό της ατομικής δεσμεύσεως δεν έχει προσδιορισθεί·
- γ) προσωρινή: η δημοσιονομική δεσμευση είναι προσωρινή όταν προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 170 ή τρέχουσες δαπάνες διοικητικής φύσης και είτε το ποσό είτε οι τελικοί αποδέκτες δεν έχουν προσδιορισθεί οριστικά.

4. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για την ανάληψη ενεργειών των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να υποδιαιρούνται, επί περισσότερων οικονομικών ετών, σε ετήσιες δόσεις, μόνον εφόσον τούτο προβλέπεται από τη βασική πράξη ή όταν αφορούν διοικητικές δαπάνες.

Άρθρο 86

Κανόνες που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις

1. Για κάθε μέτρο που είναι δυνατόν να προκαλέσει δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού, ο αρμόδιος διατάκτης προβαίνει σε δημοσιονομική δέσμευση πριν αναλάβει νομική δέσμευση έναντι τρίτων ή πριν μεταφέρει κεφάλαια σε καταπιστευματικό ταμείο βάσει του άρθρου 187.

2. Η υποχρέωση δημοσιονομικής δέσμευσης πριν από την ανάληψη νομικής δέσμευσης όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν εφαρμόζεται στις νομικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται μετά την κήρυξη καταστάσεως κρίσεως στο πλαίσιο του σχεδίου για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που υιοθετεί η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο όργανο δυνάμει της διοικητικής αυτονομίας τους.

3. Η υποχρέωση της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας, επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας και βοήθειας για τη διαχείριση κρίσεων, εφόσον η αποτελεσματικότητα της παρέμβασης της Ένωσης απαιτεί την άμεση ανάληψη νομικής δέσμευσης έναντι τρίτων και δεν είναι δυνατός ο προηγούμενος καταλογισμός της ατομικής δημοσιονομικής δέσμευσης. Ο καταλογισμός της δημοσιονομικής δέσμευσης γίνεται αμέσως μετά την ανάληψη νομικής δέσμευσης έναντι τρίτων.

4. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του τίτλου IV του μέρους II, οι συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις καλύπτουν το συνολικό κόστος των αντίστοιχων ατομικών νομικών δεσμεύσεων που έχουν συναφθεί έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους $n + 1$.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 85 παράγραφος 4 και 203 παράγραφος 2, οι ατομικές νομικές δεσμεύσεις που αφορούν ατομικές ή προσωρινές δημοσιονομικές δεσμεύσεις συνάπτονται πριν από την 31η Δεκεμβρίου του έτους n .

Κατά την εκπνοή των περιόδων που αναφέρονται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, το μη εκτελεσθέν υπόλοιπο αυτών των δημοσιονομικών δεσμεύσεων αποδεσμεύεται από τον αρμόδιο διατάκτη.

Η έγκριση καθεμιάς από τις ατομικές νομικές δεσμεύσεις εν συνεχεία συνολικής δημοσιονομικής δέσμευσης αποτελεί, πριν από την υπογραφή της, αντικείμενο εγγραφής του σχετικού ποσού στη λογιστική του προϋπολογισμού, από τον αρμόδιο διατάκτη, με καταλογισμό στη συνολική δημοσιονομική δέσμευση.

5. Οι δημοσιονομικές και νομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη περιλαμβάνουν, εκτός εάν πρόκειται για δαπάνες προσωπικού, καταληκτική ημερομηνία εκτέλεσης που καθορίζεται σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τα τμήματα τέτοιων δεσμεύσεων που δεν έχουν εκτελεσθεί έξι μήνες μετά την ημερομηνία αυτή αποτελούν αντικείμενο αποδέσμευσης σύμφωνα με το άρθρο 15.

Το ποσό δημοσιονομικής δέσμευσης η οποία αντιστοιχεί σε νομική δέσμευση για την οποία δεν πραγματοποιήθηκε καμία πληρωμή κατά την έννοια του άρθρου 90 επί διάστημα δύο ετών μετά την υπογραφή της νομικής δέσμευσης, αποδεσμεύεται, εκτός εάν το

ποσό αυτό σχετίζεται με υποθέσεις που τελούν υπό εξέταση από δικαστήρια ή διαιτητικούς φορείς, ή σε περίπτωση ύπαρξης ειδικών διατάξεων σε τομεακούς κανόνες.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις δημοσιονομικές και νομικές δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένης της εγγραφής των ατομικών δεσμεύσεων.

Άρθρο 87

Επαληθεύσεις που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις

1. Κατά την έγκριση μιας δημοσιονομικής δέσμευσης, ο αρμόδιος διατάκτης βεβαιώνεται:

- α) για την ακρίβεια του καταλογισμού στον προϋπολογισμό·
- β) για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων·
- γ) για τη συμμόρφωση της δαπάνης προς τις διατάξεις των Συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, καθώς και κάθε πράξης που έχει εκδοθεί δυνάμει των συνθηκών και άλλων κανονισμών·
- δ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η καταλληλότητα προχρηματοδοτήσεων, το ποσό τους και το γενικό χρονοδιάγραμμα των πληρωμών είναι ανάλογο με την προβλεπόμενη διάρκεια, την πρόοδο εκτέλεσης και τους δημοσιονομικούς κινδύνους που συνεπάγονται αυτές οι προχρηματοδοτήσεις.

2. Κατά την εγγραφή νομικής δέσμευσης με ιδιόχειρη ή ηλεκτρονική υπογραφή, ο διατάκτης βεβαιώνεται:

- α) για την κάλυψη της υποχρέωσης από την αντίστοιχη δημοσιονομική δέσμευση·
- β) για την κανονικότητα και τη συμβατότητα της δαπάνης προς τις διατάξεις των Συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται βάσει αυτού, καθώς και κάθε πράξης που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή των συνθηκών και των κανονισμών·
- γ) για την τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις διάφορες δεσμεύσεις.

Τμήμα 2

Εκκαθάριση των δαπανών

Άρθρο 88

Εκκαθάριση δαπάνης

1. Εκκαθάριση μιας δαπάνης είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης:

- α) επαληθεύει την ύπαρξη των δικαιωμάτων είσπραξης του πιστωτή·

- β) προσδιορίζει ή επαληθεύει την ύπαρξη και το ποσό της απαίτησης·
- γ) επαληθεύει τους όρους υπό τους οποίους η απαίτηση καθίσταται απαιτητή.

- ii) μία ή περισσότερες ενδιάμεσες πληρωμές ως αντάλλαγμα μερικής εκτέλεσης της ενέργειας,
- iii) πληρωμή του υπολοίπου των οφειλόμενων ποσών όταν η ενέργεια έχει εκτελεστεί πλήρως.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν την εκκαθάριση των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων της έγκρισης πληρωμής για τις δαπάνες προσωπικού και για τις ενδιάμεσες πληρωμές και τις πληρωμές υπολοίπου των δημόσιων συμβάσεων και των επιδοτήσεων, των περιπτώσεων με την ένδειξη «βεβαιώνεται η ακρίβεια» για πληρωμές προχρηματοδότησης, καθώς και των ενδείξεων «εγκρίνεται η πληρωμή» και «βεβαιώνεται η ακρίβεια».

2. Η λογιστική του προϋπολογισμού διαχωρίζει τα διάφορα είδη πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 κατά τον χρόνο της εκτέλεσης κάθε πληρωμής.

3. Οι λογιστικοί κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 152 περιλαμβάνουν τους κανόνες για την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων στους λογαριασμούς και για τη βεβαίωση της επιλεξιμότητας των δαπανών.

4. Οι πληρωμές προχρηματοδότησης αποτελούν αντικείμενο τακτικής εκκαθάρισης από τον αρμόδιο διατάκτη, σύμφωνα με την οικονομική φύση και τη χρονική κλιμάκωση του υποκείμενου έργου.

Εάν ο αρμόδιος διατάκτης κρίνει ότι δεν είναι αποτελεσματικό να ζητήσει δημοσιονομικό δελτίο από τους δικαιούχους και τους αναδόχους, και προκειμένου περί επιδοτήσεων ή συμβάσεων ύψους άνω των 5 000 000 EUR, αντλεί πληροφορίες από αυτούς για τη σωρευτική δαπάνη τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Για τους σκοπούς του δεύτερου εδαφίου, συμπεριλαμβάνονται κατάλληλες διατάξεις στις συμβάσεις, στις αποφάσεις και στις συμφωνίες επιδότησης, καθώς και στις συμφωνίες ανάθεσης.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου νοούνται με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που καθορίζονται στον τίτλο IV του μέρους II.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα είδη πληρωμών και τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Τμήμα 3

Εντολή πληρωμής των δαπανών

Άρθρο 89

Εντολή πληρωμής δαπάνης

1. Εντολή πληρωμής των δαπανών είναι η πράξη με την οποία ο αρμόδιος διατάκτης, αφού βεβαιωθεί για τη διαθεσιμότητα των πιστώσεων, παραγγέλλει στον υπόλογο, μέσω της έκδοσης εντάλματος πληρωμής, να πληρώσει το ποσό της δαπάνης την οποία ο αρμόδιος διατάκτης έχει εκκαθαρίσει.

Οσάκις πραγματοποιούνται περιοδικές πληρωμές για παρεχόμενες υπηρεσίες, περιλαμβανομένης της εκμίσθωσης, ή παραδιδόμενα αγαθά, και υπό την αίρεση της ανάλυσης κινδύνων που πραγματοποιεί ο διατάκτης, αυτός είναι δυνατόν να διατάξει την εφαρμογή συστήματος άμεσης χρέωσης.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την εντολή πληρωμής των δαπανών, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των υποχρεωτικών πληροφοριών για τα εντάλματα πληρωμής και της επαλήθευσης των εντάλματων πληρωμής από τον διατάκτη.

Τμήμα 4

Πληρωμή των δαπανών

Άρθρο 90

Είδη πληρωμών

1. Η πληρωμή πρέπει να στηρίζεται στην απόδειξη ότι η αντίστοιχη ενέργεια είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της βασικής πράξης ή της σύμβασης, και καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες πράξεις:

- α) πληρωμή του συνόλου των οφειλόμενων ποσών·
- β) πληρωμή των οφειλόμενων ποσών σύμφωνα με τους ακόλουθους τρόπους:
- i) προχρηματοδότηση, ενδεχομένως υποδιαιρούμενη σε περισσότερες καταβολές μετά την υπογραφή της συμφωνίας ανάθεσης, της σύμβασης ή της συμφωνίας επιδότησης ή μετά την κοινοποίηση της απόφασης επιδότησης,

Άρθρο 91

Πληρωμές που περιορίζονται στα διαθέσιμα ποσά

Η πληρωμή των δαπανών πραγματοποιείται από τον υπόλογο εντός του ορίου των διαθέσιμων χρηματικών ποσών.

Τμήμα 5

Προθεσμίες των πράξεων δαπανών

Άρθρο 92

Προθεσμίες

1. Οι προθεσμίες για την πραγματοποίηση των πληρωμών είναι οι εξής:

- α) 90 ημερολογιακές ημέρες για τις συμφωνίες ανάθεσης, τις συμβάσεις, τις συμφωνίες επιδότησης και τις αποφάσεις για τεχνικές υπηρεσίες ή ενέργειες που είναι ιδιαίτερος πολύπλοκο να αξιολογηθούν και για τις οποίες η πληρωμή υπόκειται σε έγκριση έκθεσης ή πιστοποιητικού·

β) 60 ημερολογιακές ημέρες για όλες τις άλλες συμφωνίες ανάθεσης, τις συμβάσεις, τις συμφωνίες επιδότησης και τις αποφάσεις για τις οποίες η πληρωμή υπόκειται σε έγκριση έκθεσης ή πιστοποιητικού·

γ) 30 ημερολογιακές ημέρες για όλες τις άλλες συμφωνίες ανάθεσης, συμβάσεις, συμφωνίες επιδότησης και αποφάσεις.

2. Η προθεσμία πληρωμής μπορεί να ανασταλεί από τον αρμόδιο διατάκτη εάν:

α) δεν οφείλεται το ποσό της αίτησης πληρωμής· ή

β) δεν έχουν προσκομισθεί τα ενδεδειγμένα δικαιολογητικά·

αν περιέλθουν σε γνώση του αρμόδιου διατάκτη πληροφορίες που δημιουργούν αμφιβολίες ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών που εμφανίζονται σε αίτηση πληρωμής, ο διατάκτης μπορεί να αναστέλλει την προθεσμία πληρωμής με σκοπό να βεβαιωθεί, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων, ότι οι δαπάνες είναι όντως επιλέξιμες.

3. Οι ενδιαφερόμενοι πιστωτές ενημερώνονται εγγράφως για τους λόγους της αναστολής αυτής.

4. Ο πιστωτής μπορεί να ζητήσει απόφαση του αρμόδιου διατάκτη για τη συνέχιση της αναστολής, αν η αναστολή υπερβαίνει τους δύο μήνες.

5. Εκτός από την περίπτωση των κρατών μελών, μετά την παρέλευση των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1, ο πιστωτής δικαιούται τόκους.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις προθεσμίες πληρωμής και για τον προσδιορισμό των όρων υπό τους οποίους οι πιστωτές που πληρώθηκαν με καθυστέρηση δικαιούνται τόκους υπερημερίας εις βάρος της γραμμής στην οποία είχε εγγραφεί η δαπάνη ως προς το κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συστήματα πληροφορικής και ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Άρθρο 93

Ηλεκτρονική διαχείριση των πράξεων

1. Σε περίπτωση διαχείρισης των πράξεων εσόδων και δαπανών με συστήματα πληροφορικής, οι υπογραφές μπορούν να τεθούν με μηχανοργανωμένη ή ηλεκτρονική διαδικασία.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ηλεκτρονική διαχείριση των πράξεων.

Άρθρο 94

Διαβίβαση εγγράφων

Με την επιφύλαξη της προηγούμενης συμφωνίας των ενδιαφερόμενων θεσμικών οργάνων και κρατών μελών, η διαβίβαση εγγράφων μεταξύ τους μπορεί να γίνεται με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 95

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Government)

1. Σε περίπτωση επιμερισμένης διαχείρισης, όλες οι επίσημες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής πραγματοποιούνται με τα μέσα που υποδεικνύονται στους τομεακούς κανόνες. Οι κανόνες αυτοί μεριμνούν για τη διαλειτουργικότητα των δεδομένων που συλλέγονται ή λαμβάνονται και διαβιβάζονται με άλλο τρόπο στο πλαίσιο της διαχείρισης του προϋπολογισμού.

2. Τα θεσμικά όργανα και οι εκτελεστικοί οργανισμοί, καθώς και οι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 208, καθιερώνουν και εφαρμόζουν ενιαία πρότυπα για την ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτους οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων. Ειδικότερα, σχεδιάζουν και εφαρμόζουν, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ενιαία πρότυπα για την υποβολή, αποθήκευση και επεξεργασία των δεδομένων που υποβάλλονται στο πλαίσιο των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων και, για τον σκοπό αυτό, δημιουργούν έναν ενιαίο «χώρο ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων» για τους αιτούντες, υποψηφίους και προσφέροντες.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Αρχές διοικητικής λειτουργίας

Άρθρο 96

Καλή διοίκηση

1. Ο αρμόδιος διατάκτης γνωστοποιεί το ταχύτερο την ανάγκη παροχής στοιχείων και/ή τεκμηρίωσης, τη μορφή τους και το απαιτούμενο περιεχόμενό τους, καθώς επίσης, κατά περίπτωση, το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα περάτωσης της διαδικασίας ανάθεσης.

2. Εάν, λόγω προφανούς παραδρομής, ο υποψήφιος ή ο προσφέρων δεν υποβάλουν στοιχεία ή δεν διαβιβάσουν δηλώσεις, η επιτροπή αξιολόγησης ή, κατά περίπτωση, ο αρμόδιος διατάκτης καλούν, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τον υποψήφιο ή προσφέροντα να διαβιβάσει τις ελλείπουσες πληροφορίες ή να αποσαφηνίσει τα δικαιολογητικά έγγραφα. Αυτές οι πληροφορίες ή αποσαφηνίσεις δεν είναι δυνατόν να μεταβάλλουν ουσιαστικά την πρόταση ή να αλλοιώνουν τους όρους της προσφοράς.

Άρθρο 97

Επίσημανση των μέσων προσφυγής

Εάν μια διαδικαστική πράξη ενός διατάκτη επιδρά δυσμενώς στα δικαιώματα ενός υποψηφίου ή προσφέροντος, δικαιούχου ή αναδόχου, περιέχει επίσημανση των διαθέσιμων μέσων διοικητικής και/ή δικαστικής προσφυγής για την αμφισβήτηση της πράξης αυτής.

Ειδικότερα, αναφέρονται η φύση της προσφυγής, το όργανο ή τα όργανα ενώπιον των οποίων μπορεί να ασκηθεί, καθώς και οι προθεσμίες για την άσκησή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Εσωτερικός ελεγκτής

Άρθρο 98

Διορισμός του εσωτερικού ελεγκτή

1. Κάθε όργανο ορίζει καθήκοντα εσωτερικού ελέγχου που ασκούνται σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα. Ο εσωτερικός ελεγκτής, που διορίζεται από το όργανο, υπέχει ευθύνη έναντι αυτού όσον αφορά την επαλήθευση της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων και των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ο εσωτερικός ελεγκτής δεν μπορεί να είναι ούτε διατάκτης ούτε υπόλογος.

2. Για τους σκοπούς του εσωτερικού ελέγχου της ΕΥΕΔ, οι επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης που ενεργούν ως δευτερεύοντες διατάκτες σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2, υπόκεινται στις ελεγκτικές εξουσίες του εσωτερικού ελεγκτή της Επιτροπής όσον αφορά τα καθήκοντα δημοσιονομικής διαχείρισης που τους έχουν ανατεθεί.

Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ενεργεί επίσης ως εσωτερικός ελεγκτής της ΕΥΕΔ όσον αφορά την εκτέλεση του τμήματος ΕΥΕΔ του προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 213.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τον διορισμό του εσωτερικού ελεγκτή.

Άρθρο 99

Αρμοδιότητες και καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή

1. Ο εσωτερικός ελεγκτής συμβουλεύει το οικείο όργανο ως προς την αντιμετώπιση των κινδύνων, διατυπώνοντας ανεξάρτητα τη γνώμη του σχετικά με την ποιότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και εκδίδοντας συστάσεις για τη βελτίωση των όρων εκτέλεσης των πράξεων και για την προώθηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής είναι ιδίως επιφορτισμένος:

- α) με την εκτίμηση της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαχείρισης, καθώς και της απόδοσης των υπηρεσιών κατά την υλοποίηση της εκάστοτε πολιτικής, των προγραμμάτων και των ενεργειών σε σχέση με τους αντίστοιχους κινδύνους τους·
- β) με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των συστημάτων εσωτερικού και λογιστικού ελέγχου που εφαρμόζονται σε κάθε πράξη εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Ο εσωτερικός ελεγκτής ασκεί τα καθήκοντά του ως προς όλες τις δραστηριότητες και τις υπηρεσίες του οικείου οργάνου. Διαθέτει πλήρη και απεριόριστη πρόσβαση σε κάθε πληροφορία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων του, εν ανάγκη επιτόπου, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες.

Ο εσωτερικός ελεγκτής λαμβάνει υπόψη του την ετήσια έκθεση των διατακτών και κάθε άλλο διαθέσιμο πληροφοριακό στοιχείο.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στο οικείο όργανο έκθεση σχετικά με τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του. Το όργανο εξασφαλίζει την παρακολούθηση των συστάσεων που προκύπτουν από τους ελέγχους. Εξάλλου, ο εσωτερικός ελεγκτής υποβάλλει στο οικείο όργανο ετήσια έκθεση εσωτερικού ελέγχου η οποία αναφέρει τον αριθμό και τον τύπο των διεξαχθέντων ελέγχων, τις διατυπωθείσες συστάσεις και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

4. Το θεσμικό όργανο καθιστά διαθέσιμα τα στοιχεία επικοινωνίας του εσωτερικού ελεγκτή σε οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εμπλέκεται σε πράξεις δαπανών, για τους σκοπούς της εμπιστευτικής επικοινωνίας με τον εσωτερικό ελεγκτή.

5. Το όργανο διαβιβάζει κάθε έτος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση στην οποία συνοψίζονται ο αριθμός και ο τύπος των εσωτερικών ελέγχων που έχουν διεξαχθεί, οι διατυπωθείσες συστάσεις και η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις αυτές.

6. Οι εκθέσεις και οι διαπιστώσεις του εσωτερικού ελεγκτή, καθώς και η έκθεση του οργάνου, καθίστανται προσιτές στο κοινό μόνο μετά την επικύρωση από τον εσωτερικό ελεγκτή των δράσεων που αναλαμβάνονται κατ' εφαρμογήν τους.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή.

Άρθρο 100

Ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή

1. Το οικείο όργανο προβλέπει ειδικούς κανόνες για τον εσωτερικό ελεγκτή, οι οποίοι εξασφαλίζουν την πλήρη ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή κατά την άσκηση των καθηκόντων του και καθορίζουν την ευθύνη του.

Εάν ο εσωτερικός ελεγκτής είναι μέλος του προσωπικού, ασκεί τα αποκλειστικά του καθήκοντα λογιστικού ελέγχου με πλήρη ανεξαρτησία και υπέχει ευθύνη υπό τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης και διευκρινίζονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ανεξαρτησία και την ευθύνη του εσωτερικού ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος του εσωτερικού ελεγκτή να προσφεύγει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Τμήμα 1

Πεδίο εφαρμογής και αρχές που διέπουν την ανάθεση

Άρθρο 101

Ορισμός των δημόσιων συμβάσεων

1. Οι δημόσιες συμβάσεις είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας που συνάπτονται εγγράφως μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών παραγόντων και μιας ή περισσότερων αναθέτουσών αρχών, κατά την έννοια των άρθρων 117 και 190, με σκοπό την προμήθεια κινητών ή ακινήτων αγαθών, την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών, έναντι καταβολής αντιτίμου το οποίο καταβάλλεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό.

Οι συμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν:

- α) τις συμβάσεις ακινήτου,
- β) τις συμβάσεις προμηθειών,
- γ) τις συμβάσεις έργων,
- δ) τις συμβάσεις υπηρεσιών.

2. Σύμβαση-πλαίσιο είναι η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών παραγόντων και μιας ή περισσότερων αναθέτουσών αρχών με σκοπό τον καθορισμό των όρων των συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, ιδίως σε ό, τι αφορά τις τιμές και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τις ποσότητες. Διέπεται δε από τις διατάξεις του παρόντος τίτλου περί ανάθεσης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης.

3. Ο παρών τίτλος δεν εφαρμόζεται στις επιδοτήσεις, με την επιφύλαξη των άρθρων 106 έως 109, ή στις συμβάσεις τεχνικής βοήθειας που συνάπτονται με την ΕΤΕπ ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τον ορισμό και το πεδίο εφαρμογής των δημόσιων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων-πλαisiών και των επιμέρους συμβάσεων.

Άρθρο 102

Αρχές που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις

1. Όλες οι δημόσιες συμβάσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό τηρούν τις αρχές της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.
2. Όλες οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων πραγματοποιούνται με την ευρύτερη δυνατή διαδικασία ανταγωνισμού,

εκτός των περιπτώσεων προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που αναφέρεται στο άρθρο 104 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

Οι αναθέτουσες αρχές δεν προσφεύγουν σε συμβάσεις-πλαίσια κατά τρόπο καταχρηστικό ή έχοντα ως στόχο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού.

Τμήμα 2

Δημοσιότητα

Άρθρο 103

Δημοσίευση δημοσίων συμβάσεων

1. Πέραν των κατώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 118 ή στο άρθρο 190, όλες οι συμβάσεις δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* από τις αναθέτουσες αρχές.

Η εκ των προτέρων δημοσίευση δύναται να παραλειφθεί μόνο στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 104 παράγραφος 2 και για τις συμβάσεις υπηρεσιών που καλύπτονται από το παράρτημα ΙΒ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών⁽¹⁾.

Η δημοσίευση ορισμένων πληροφοριών μετά την ανάθεση της σύμβασης δύναται να παραλειφθεί στην περίπτωση που θα εμποδίσει την εφαρμογή των νόμων, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα έβλαπτε ενδεχομένως τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

2. Οι συμβάσεις των οποίων η αξία είναι κατώτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 118 ή στο άρθρο 190 και οι συμβάσεις υπηρεσιών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΒ της οδηγίας 2004/18/ΕΚ αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη δημοσιότητα των συμβάσεων και τη δημοσίευση των προκηρύξεων διαγωνισμών.

Τμήμα 3

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Άρθρο 104

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

1. Οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων λαμβάνουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) ανοικτή διαδικασία·
- β) κλειστή διαδικασία·

⁽¹⁾ ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114.

γ) διαγωνισμός·

δ) διαδικασία με διαπραγμάτευση·

ε) διαδικασία με ανταγωνιστικό διάλογο.

Οσάκις δημόσια σύμβαση ή σύμβαση-πλαίσιο ενδιαφέρει δύο ή περισσότερα θεσμικά όργανα, εκτελεστικούς οργανισμούς ή οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 208 και 209, και εφόσον υπάρχει η δυνατότητα να επιτευχθεί αυξημένη αποδοτικότητα, οι οικείες αναθέτουσες αρχές επιδιώκουν τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης σε διοργανική βάση.

Οσάκις δημόσια σύμβαση ή σύμβαση-πλαίσιο είναι αναγκαία για την υλοποίηση κοινής ενέργειας από θεσμικό όργανο και μία ή περισσότερες αναθέτουσες αρχές κράτους μέλους, η διαδικασία ανάθεσης είναι δυνατόν να διεξάγεται από κοινού από το όργανο και τις αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζεται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Η από κοινού σύναψη δημόσιων συμβάσεων είναι δυνατή με τις χώρες της ΕΖΕΣ καθώς και με υποψήφιες προς ένταξη στην Ένωση χώρες, εφόσον η δυνατότητα αυτή έχει προβλεφθεί ρητά σε διμερή ή πολυμερή συνθήκη.

2. Όσον αφορά τις συμβάσεις των οποίων η αξία είναι ανώτερη από τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 118 ή στο άρθρο 190 η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα είδη των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων, την από κοινού σύναψη δημόσιων συμβάσεων, τις συμβάσεις μικρού ύψους και την πληρωμή έναντι τιμολογίων.

Άρθρο 105

Περιεχόμενο των εγγράφων των διαγωνισμών

Τα έγγραφα των διαγωνισμών πρέπει να παρέχουν πλήρη, σαφή και επακριβή περιγραφή του αντικειμένου και να προσδιορίζουν τα εφαρμοστέα κριτήρια αποκλεισμού, επιλογής και ανάθεσης της σύμβασης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για το περιεχόμενο των εγγράφων των διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας και των προϋποθέσεων για ανάθεση της τιμής και των τεχνικών προδιαγραφών.

Άρθρο 106

Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται για τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων

1. Από τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων αποκλείονται οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες:

α) οι οποίοι τελούν υπό καθεστώς πτώχευσης, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, παύσης της

δραστηριότητας ή κατά των οποίων έχει κινηθεί σχετική διαδικασία ή σε κάθε ανάλογη περίπτωση που απορρέει από διαδικασία της αυτής φύσεως προβλεπόμενη από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·

β) οι οποίοι, ή τα πρόσωπα που διαθέτουν αρμοδιότητα εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου επ' αυτών, έχουν καταδικασθεί με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου από αρμόδια αρχή κράτους μέλους για κάθε αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική τους διαγωγή·

γ) οι οποίοι έχουν υποπέσει σε σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που έχει διαπιστωθεί με οποιοδήποτε μέσο έχουν στη διάθεσή τους οι αναθέτουσες αρχές καθώς και με αποφάσεις της ΕΤΕΠ και διεθνών οργανισμών·

δ) οι οποίοι δεν έχουν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή τις υποχρεώσεις τους σχετικά με την καταβολή των φόρων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένοι ή εκείνες της χώρας της αναθέτουσας αρχής ή ακόμη τις διατάξεις της χώρας στην οποία πρέπει να εκτελεσθεί η σύμβαση·

ε) κατά των οποίων, ή κατά των προσώπων που διαθέτουν αρμοδιότητα εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου επ' αυτών, έχει εκδοθεί απόφαση με ισχύ δεδικασμένου για απάτη, δωροδοκία, συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης·

στ) υπόκεινται σε διοικητική κύρωση κατά το άρθρο 109 παράγραφος 1.

Τα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου είναι δυνατόν να μην ισχύουν στην περίπτωση προμηθειών με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους είτε από προμηθευτή που διακόπτει οριστικά τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, είτε από συνδικούς ή εκκαθαριστές πτώχευσης, από διακανονισμό με πιστωτές ή από παρόμοια διαδικασία κατά την οικεία εθνική νομοθεσία.

Τα στοιχεία β) και ε) του πρώτου εδαφίου δεν ισχύουν όταν οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν θεσπίσει τα κατάλληλα μέτρα κατά των προσώπων που διαθέτουν αρμοδιότητα εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου επ' αυτών και κατά των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση που αναφέρεται στα στοιχεία β) ή ε) του πρώτου εδαφίου.

2. Στην περίπτωση διαδικασίας με διαπραγμάτευση κατά την οποία, για τεχνικούς ή καλλιτεχνικούς λόγους, ή για λόγους που συνδέονται με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνον σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, το όργανο μπορεί να αποφασίσει να μην αποκλείσει τον εν λόγω οικονομικό φορέα για τους λόγους που αναφέρονται στα στοιχεία α), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εάν τούτο είναι απαραίτητο προκειμένου να εξασφαλιστεί το αδιάλειπτο της παροχής υπηρεσιών του οργάνου. Στην προκειμένη περίπτωση, το όργανο αιτιολογεί δεόντως την απόφασή του.

3. Οι υποψήφιοι και προσφέροντες πιστοποιούν ότι δεν emπίπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις της παραγράφου 1. Ωστόσο, η αναθέτουσα αρχή είναι δυνατόν να μην ζητήσει την πιστοποίηση αυτή στην περίπτωση συμβάσεων πολύ μικρού ύψους.

Για τους σκοπούς της ορθής εφαρμογής της παραγράφου 1, ο υποψήφιος ή προσφέρων, οποτεδήποτε του ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, οφείλει:

α) οσάκις αποτελεί νομικό πρόσωπο, να δίδει στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εξουσία εκπροσώπησης του νομικού αυτού προσώπου και να πιστοποιεί ότι δεν emπίπτει σε μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1·

β) οσάκις προτιμάται να προσφύγει σε υπεργολάβο, να πιστοποιεί ότι ο υπεργολάβος αυτός δεν emπίπτει σε κάποια από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν:

α) τα κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται για προσκλήσεις προς συμμετοχή σε διαγωνισμούς, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για παράνομες δραστηριότητες που επιφέρουν αποκλεισμό·

β) τα στοιχεία που αποδεικνύουν επαρκώς ότι δεν συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού·

γ) τη διάρκεια αποκλεισμού. Τέτοιος αποκλεισμός δεν υπερβαίνει τα 10 έτη.

Άρθρο 107

Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται στις ανάθεσεις

1. Από την ανάθεση σύμβασης αποκλείονται οι υποψήφιοι ή προσφέροντες οι οποίοι, κατά τη διαδικασία σύναψης της εν λόγω σύμβασης:

α) τελούν υπό κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων·

β) έχουν καταστεί ένοχοι ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που ζητήθηκαν από την αναθέτουσα αρχή για την συμμετοχή τους στη διαδικασία δημοσίας σύμβασης ή δεν έχουν παράσχει αυτές τις πληροφορίες·

γ) emπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις αποκλεισμού από τη διαδικασία ανάθεσης στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 106 παράγραφος 1.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τα κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται κατά τη διαδικασία ανάθεσης και τα στοιχεία που αποδεικνύουν επαρκώς ότι δεν συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση

πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τη διάρκεια του αποκλεισμού.

Άρθρο 108

Κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς

1. Η Επιτροπή δημιουργεί και διαχειρίζεται κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς. Η εν λόγω βάση δεδομένων περιλαμβάνει στοιχεία για τους υποψήφιους και προσφέροντες που emπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρονται το άρθρο 106, το άρθρο 109 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και το άρθρο 109 παράγραφος 2 στοιχείο α). Η βάση δεδομένων είναι κοινή για όλα τα όργανα, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τους οργανισμούς του άρθρου 208. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώνονται σε ετήσια βάση για τον αριθμό των νέων περιπτώσεων και για τον συνολικό αριθμό των περιπτώσεων που έχουν καταχωριστεί στη βάση δεδομένων.

2. Οι αρχές των κρατών μελών και τρίτων χωρών, καθώς και οι οργανισμοί, εκτός των αναφερόμενων στην παράγραφο 1, που συμμετέχουν στην εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 61, κοινοποιούν στον αρμόδιο διατάκτη τις πληροφορίες σχετικά με τους υποψηφίους και προσφέροντες οι οποίοι emπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), εφόσον η διαγωγή του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα έδιξε τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης. Ο διατάκτης λαμβάνει τις πληροφορίες αυτές και ζητεί από τον υπόλογο να τις καταχωρίσει στη βάση δεδομένων.

Οι αρχές και οι οργανισμοί που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες της βάσης δεδομένων και μπορούν να τις λάβουν υπόψη τους, ανάλογα με την περίπτωση και με δική τους ευθύνη, κατά την ανάθεση συμβάσεων που συνδέονται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

3. Η ΕΚΤ, η ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες της βάσης δεδομένων προς το σκοπό της προστασίας των δικών τους πόρων και δύνανται να τις λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση και με δική τους ευθύνη, κατά την ανάθεση συμβάσεων σύμφωνα με τους δικούς τους κανόνες περί ανάθεσης συμβάσεων.

Κοινοποιούν στην Επιτροπή τις πληροφορίες σχετικά με τους υποψηφίους και τους προσφέροντες οι οποίοι emπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), εφόσον η διαγωγή των εν λόγω οικονομικών φορέων έδιξε τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν την κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς. Η Επιτροπή καθορίζει τυποποιημένες διαδικασίες και τεχνικές προδιαγραφές για τη λειτουργία της εν λόγω βάσης δεδομένων.

5. Η πρόσβαση είναι δυνατόν να επιτραπεί σε αρχές τρίτων χωρών μόνον όταν πληρούνται οι κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και μετά από αξιολόγηση για κάθε περίπτωση χωριστά.

Άρθρο 109

Διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιβάλει διοικητικές και/ή οικονομικές κυρώσεις σε:

α) υποψήφιους αντισυμβαλλόμενους ή προσφέροντες οι οποίοι εμπίπτουν σε μια από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107, παράγραφος 1, στοιχείο β).

β) αντισυμβαλλομένους για τους οποίους έχει διαπιστωθεί ότι παραβιάζουν σοβαρά τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο σύμβασης καλυπτόμενης από τον προϋπολογισμό.

Ωστόσο, σε όλες τις περιπτώσεις η αναθέτουσα αρχή πρέπει προηγουμένως να δίδει στο εμπλεκόμενο πρόσωπο τη δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

2. Οι κυρώσεις στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 είναι ανάλογες προς το ύψος της σύμβασης και τη σοβαρότητα του παραπτώματος, είναι δε δυνατόν να συνίστανται σε:

α) αποκλεισμό του εμπλεκόμενου υποψήφιου, προσφέροντα ή αντισυμβαλλόμενου από τις συμβάσεις ή επιδοτήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, και τούτο για μέγιστη χρονική περίοδο δέκα ετών· και/ή

β) καταβολή χρηματικών ποινών από τον υποψήφιο ή προσφέροντα ή αντισυμβαλλόμενο, με ανώτατο όριο το ύψος της εν λόγω σύμβασης.

3. Προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα μπορούν να αποφασίζουν, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, να δημοσιεύουν τις αποφάσεις τους σχετικά με την επιβολή διοικητικών ή χρηματικών ποινών σύμφωνα με την παράγραφο 1 αφού έχει τηρηθεί πλήρως η διαδικασία που καθορίζεται στην παράγραφο 1.

Στην απόφαση για τη δημοσίευση απόφασης σχετικά με την επιβολή διοικητικών ή χρηματικών ποινών σύμφωνα με την πρώτη εδάφιο λαμβάνονται υπόψη, ειδικότερα, η σοβαρότητα του παραπτώματος, συνεκτιμωμένων του αντικτύπου του στα οικονομικά συμφέροντα και το γόητρο της Ένωσης, του χρόνου που έχει περάσει από τότε που διαπράχθηκε το παράπτωμα, η πρόθεση ή ο βαθμός της αμέλειας της συγκεκριμένης οντότητας και τα επανορθωτικά μέτρα που έλαβε η συγκεκριμένη οντότητα.

Η απόφαση σχετικά με τη δημοσίευση περιλαμβάνεται στην απόφαση για την επιβολή διοικητικών ή χρηματικών ποινών και προβλέπει ρητά τη δημοσίευση της απόφασης για την επιβολή ποινών, ή περίληψής της, στον ιστότοπο του θεσμικού οργάνου.

Προκειμένου να εξασφαλίζεται αποτρεπτικό αποτέλεσμα, η δημοσιεύσιμη περίληψη περιλαμβάνει το όνομα του προσώπου που είναι

υπεύθυνο για το παράπτωμα, σύντομη περιγραφή του παραπτώματος, το σχετικό πρόγραμμα, και τη διάρκεια του αποκλεισμού και/ή το ποσό της χρηματικής ποινής.

Η απόφαση δημοσιεύεται αφού εξαντληθούν όλες οι νομικές δυνατότητες για προσβολή της απόφασης ή μετά τη λήξη των προθεσμιών για υποβολή προσφυγής, η δε δημοσίευση παραμένει στον ιστότοπο μέχρι το τέλος της περιόδου αποκλεισμού ή μέχρι 6 μήνες από την καταβολή της χρηματικής ποινής, αν αυτή ήταν το μόνο μέτρο που αποφασίστηκε.

Στην περίπτωση φυσικών προσώπων, η απόφαση για τη δημοσίευση λαμβάνεται με δέουσα συνεκτίμηση του δικαιώματος στην ιδιωτικότητα και με τον επιβαλλόμενο σεβασμό των δικαιωμάτων που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τις διάφορες διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις για τους προσφέροντες ή υποψήφιους οι οποίοι έχουν υποβάλει ψευδείς δηλώσεις, έχουν υποπέσει σε ουσιώδη σφάλματα, έχουν διαπράξει παρατυπίες ή απάτη, ή για τους οποίους έχει διαπιστωθεί σοβαρή παράβαση των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

Άρθρο 110

Κριτήρια ανάθεσης για τις συμβάσεις

1. Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που ισχύουν για το αντικείμενο της προσφοράς και αφού ελεγχθεί, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που αναφέρονται στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, η ικανότητα των οικονομικών παραγόντων που δεν αποκλείονται δυνάμει των άρθρων 106, 107 και 109 παράγραφος 2 στοιχείο α).

2. Οι συμβάσεις μπορούν να ανατεθούν με μειοδοτικό διαγωνισμό ή με ανάθεση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με την εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής και των κριτηρίων ανάθεσης. Επιπλέον, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τα έγγραφα που αποδεικνύουν την οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα και τα αποδεικτικά στοιχεία της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, και σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τους ηλεκτρονικούς μειοδοτικούς διαγωνισμούς και για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές.

Άρθρο 111

Υποβολή προσφορών

1. Οι κανόνες κατάθεσης των προσφορών εγγυώνται τον γνήσιο ανταγωνισμό και το απόρρητο του περιεχομένου τους έως την ταυτόχρονη αποσφράγιση τους.

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, με πρόσφορα μέσα και κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, ότι οι προσφέροντες μπορούν να καταχωρούν το περιεχόμενο της προσφοράς και οιαδήποτε συνοδευτικά στοιχεία σε ηλεκτρονική μορφή (ηλεκτρονικές δηλώσεις συμβάσεις).

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας διάταξης έως 28ης Οκτωβρίου 2014, και στη συνέχεια σε τακτική βάση.

3. Εφόσον το κρίνει ενδεδειγμένο και αναλογικό, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί από τους προσφέροντες προηγούμενη εγγύηση προκειμένου να εξασφαλίζεται η διατήρηση των υποβαλλόμενων προσφορών.

4. Εκτός από τις συμβάσεις χαμηλού ύψους που αναφέρονται στο άρθρο 104 παράγραφος 3, η αποσφράγιση των υποψηφιοτήτων ή των προσφορών πραγματοποιείται από οριζόμενη προς το σκοπό αυτό επιτροπή αποσφράγισης. Κάθε υποψηφίότητα ή προσφορά, την οποία η εν λόγω επιτροπή κρίνει μη σύμφωνη, απορρίπτεται.

5. Όλες οι υποψηφιοότητες και προσφορές τις οποίες η επιτροπή αποσφράγισης κρίνει σύμφωνες με τους προβλεπόμενους όρους αξιολογούνται βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στα έγγραφα του διαγωνισμού, με σκοπό να προταθεί στην αναθέτουσα αρχή η ανάθεση της σύμβασης ή η διεξαγωγή ηλεκτρονικού μειοδοτικού διαγωνισμού.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν την υποβολή των προσφορών και τον καθορισμό των προθεσμιών για την παραλαβή των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής, το επιτρεπόμενο χρονικό διάστημα για την πρόσβαση στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και τα χρονικά όρια σε επείγουσες περιπτώσεις. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τις διάφορες μεθόδους επικοινωνίας και με λεπτομερείς κανόνες για τη δυνατότητα εγγύησης της προσφοράς, την αποσφράγιση των προσφορών, τις αιτήσεις συμμετοχής και την επιτροπή αξιολόγησης των προσφορών και των αιτήσεων συμμετοχής.

Άρθρο 112

Αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας

1. Κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων, οι επαφές μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων ή προσφερόντων γίνονται μόνον υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ίση μεταχείριση. Οι επαφές αυτές δεν οδηγούν στη μεταβολή των όρων της σύμβασης ή των όρων της αρχικής προσφοράς.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τις επιτρεπόμενες επαφές μεταξύ αναθετουσών αρχών και προσφερόντων κατά τη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, τις ελάχιστες απαιτήσεις γραπτής καταχώρισης μιας αξιολόγησης και τα ελάχιστα στοιχεία της απόφασης που λαμβάνεται από την αναθέτουσα αρχή.

Άρθρο 113

Η απόφαση ανάθεσης

1. Ο αρμόδιος διατάκτης ορίζει τον ανάδοχο της σύμβασης, τηρώντας τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης που έχουν οριστεί εκ των προτέρων στα έγγραφα της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και τους κανόνες σύναψης των συμβάσεων.

2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε κάθε απορριφθέντα υποψήφιο ή προσφέροντα τους λόγους απόρριψης της υποψηφιοτητας ή της προσφοράς του, καθώς και την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναμονής του άρθρου 118 παράγραφος 2. Η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε κάθε προσφέροντα ο οποίος πληροί τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και υποβάλλει εγγράφως αίτηση προς τούτο, τα σχετικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και το όνομα του αναδόχου.

Ωστόσο, η γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων δύναται να παραλειφθεί στις περιπτώσεις που θα εμπόδιζε την εφαρμογή των νόμων, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα έβλαπτε τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την απόφαση ανάθεσης και την υπογραφή και εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 114

Ακύρωση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, έως την υπογραφή της σύμβασης, είτε να παραιτηθεί από τη σύμβαση είτε να ακυρώσει τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης, χωρίς οι υποψήφιοι ή οι προσφέροντες να μπορούν να διεκδικήσουν οποιαδήποτε αποζημίωση.

Αυτή η απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιηθεί στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ακύρωση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

Τμήμα 4

Εγγυήσεις και διορθωτικά μέτρα

Άρθρο 115

Εγγυήσεις

Εκτός από την περίπτωση συμβάσεων μικρού ύψους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, εφόσον κρίνεται ενδεδειγμένο και ανάλογο, κατά περίπτωση και βάσει ανάλυσης κινδύνου, να απαιτεί από τους αντισυμβαλλομένους να καταθέσουν εγγύηση με σκοπό:

- α) την εξασφάλιση της αίσιας εκτέλεσης της σύμβασης, ή
- β) τον περιορισμό των οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή των προχρηματοδοτήσεων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων της ανάλυσης κινδύνου, για τις εγγυήσεις που απαιτείται να καταβάλουν οι αντισυμβαλλόμενοι.

Άρθρο 116

Σφάλματα, παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης κατά τη διαδικασία

1. Οσάκις αποδεικνύεται ότι η διαδικασία ανάθεσης εμφανίζει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη, η αναθέτουσα αρχή αναστέλλει τη διαδικασία και μπορεί να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο, συμπεριλαμβανομένης της ακύρωσης της διαδικασίας.

Οσάκις, μετά την ανάθεση της σύμβασης, αποδεικνύεται ότι η διαδικασία ανάθεσης ή η εκτέλεση της σύμβασης εμφάνισε ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, αναλόγως του σταδίου της διαδικασίας, είτε να μη συνάψει τη σύμβαση είτε να αναστείλει την εκτέλεση της σύμβασης είτε, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να την καταγγείλει.

Οσάκις τα εν λόγω σφάλματα, οι παρατυπίες ή η απάτη οφείλονται σε υπαιτιότητα του αντισυμβαλλομένου, η αρμόδια αρχή μπορεί επιπλέον να αρνηθεί πληρωμές ή να ανακτήσει ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί, ή και να καταγγείλει όλες τις συμβάσεις που έχει συνάψει με τον εν λόγω αντισυμβαλλόμενο, κατ' αναλογία προς τη σοβαρότητα των σφαλμάτων, των παρατυπιών ή της απάτης.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αναστολή μιας σύμβασης σε περίπτωση σφαλμάτων, παρατυπιών ή απάτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα όργανα για ίδιο λογαριασμό

Άρθρο 117

Η αναθέτουσα αρχή

1. Τα θεσμικά όργανα θεωρούνται ως αναθέτουσες αρχές για τις συμβάσεις που συνάπτουν για ίδιο λογαριασμό. Αναθέτουν δε τις εξουσίες που είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 65.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ανάθεση καθηκόντων αναθέτουσας αρχής, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των κατάλληλων επιπέδων για τον υπολογισμό των κατώτατων ορίων.

Άρθρο 118

Εφαρμοστέα κατώτατα όρια

1. Με την επιφύλαξη του τίτλου IV του μέρους II, η οδηγία 2004/18/ΕΚ καθορίζει τα κατώτατα όρια τα οποία προσδιορίζουν:

α) τις λεπτομερείς δημοσιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 103·

β) την επιλογή των διαδικασιών που αναφέρονται στο άρθρο 104 παράγραφος 1·

γ) τις αντίστοιχες προθεσμίες.

2. Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων και των όρων που προβλέπονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, στην περίπτωση των συμβάσεων που εμπιπτουν στην οδηγία 2004/18/ΕΚ η αναθέτουσα αρχή δεν υπογράφει τη σύμβαση ή τη σύμβαση-πλαίσιο με τον επιτυχόντα προσφέροντα έως ότου παρέλθει μια εύλογη περίοδος αναμονής.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια, τις επιμέρους συμβάσεις και τις συμβάσεις με τμήματα, την εκτίμηση της αξίας ορισμένων συμβάσεων και την περίοδο αναμονής πριν από την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 119

Κανόνες για τη συμμετοχή σε διαδικασία υποβολής προσφορών

1. Η συμμετοχή σε διαδικασία υποβολής προσφορών είναι ανοικτή επί ίσους όρους σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που εμπιπτουν στον τομέα εφαρμογής των Συνθηκών και σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα τρίτης χώρας που έχει συνάψει με την Ένωση ιδιαίτερη συμφωνία στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες σε ό,τι αφορά την τεκμηρίωση που πρέπει να παρέχεται σε σχέση με την πρόσβαση σε συμβάσεις.

2. Η OLAF ασκεί τις εξουσίες που ανατίθενται στην Επιτροπή από τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακρίβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες⁽¹⁾ για τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και επαληθεύσεων στα κράτη μέλη και, σύμφωνα με τις ισχύουσες συμφωνίες συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής, σε τρίτες χώρες και στους κτιριακούς χώρους διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 120

Κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τις δημόσιες συμβάσεις

Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η πολυμερής συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις η οποία συνάφθηκε στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι συμβάσεις είναι επίσης ανοικτές στους υπηκόους των κρατών που επικύρωσαν την εν λόγω συμφωνία, υπό τους όρους που προβλέπονται από τη συμφωνία αυτή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Πεδίο εφαρμογής και μορφή των επιδοτήσεων

Άρθρο 121

Πεδίο εφαρμογής των επιδοτήσεων

1. Οι επιδοτήσεις είναι άμεσες χρηματοδοτικές συνεισφορές από τον προϋπολογισμό, οι οποίες χορηγούνται, ως χορηγία, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί:

α) είτε ενέργεια προοριζόμενη να προωθήσει την υλοποίηση ενός στόχου της Ένωσης·

β) είτε η λειτουργία οργανισμού ο οποίος επιδιώκει στόχο γενικού ενωσιακού συμφέροντος ή στόχο που εντάσσεται σε πολιτική της Ένωσης και την υποστηρίζει (επιδοτήσεις λειτουργίας).

Η επιδότηση καλύπτεται είτε από γραπτή σύμβαση είτε από απόφαση της Επιτροπής που κοινοποιείται στον επιτυχόντα υποψήφιο.

Η Επιτροπή μπορεί να δημιουργεί ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για τις ανταλλαγές με τους δικαιούχους.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τον λεπτομερή προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής των επιδοτήσεων και σχετικά με κανόνες που προσδιορίζουν κατά πόσον θα χρησιμοποιηθούν συμφωνίες επιδότησης ή αποφάσεις επιδότησης. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερή χαρακτηριστικά του ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγών, συμπεριλαμβανομένων των όρων υπό τους οποίους έγγραφα υποβαλλόμενα μέσω τέτοιων συστημάτων, όπως μεταξύ άλλων συμφωνίες επιδότησης, θα θεωρούνται πρωτότυπα και υπογεγραμμένα, καθώς και σχετικά με τη χρησιμοποίηση συμπράξεων-πλαίσιων.

2. Δεν αποτελούν επιδοτήσεις κατά την έννοια του παρόντος τίτλου:

α) οι δαπάνες για τα μέλη και το προσωπικό των οργάνων, καθώς και οι συνεισφορές στα Ευρωπαϊκά Σχολεία·

β) οι δημόσιες συμβάσεις στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 101, η βοήθεια που χορηγείται ως μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και δημοσιονομική στήριξη·

γ) τα χρηματοδοτικά μέσα καθώς και η κατοχή μετοχών και οι συμμετοχές σε διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανικοδόμησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) ή οι εξειδικευμένοι οργανισμοί της Ένωσης, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ)·

δ) οι συνεισφορές που καταβάλλονται από την Ένωση ως συνδρομές σε οντότητες των οποίων είναι μέλος·

ε) οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης και έμμεσης διαχείρισης, κατά την έννοια των

άρθρων 58, 59 και 60, εκτός αν ορίζεται άλλως στους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον προϋπολογισμό των εντεταλμένων οντοτήτων ή προσώπων κατά το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή στις συμφωνίες ανάθεσης·

στ) οι συνεισφορές, δυνάμει της καταστατικής βασικής πράξης κάθε οργανισμού, προς εκτελεστικούς οργανισμούς που ιδρύονται δυνάμει του άρθρου 62·

ζ) οι δαπάνες που σχετίζονται με τις αγορές αλιευτικών προϊόντων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, σχετικά με τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής⁽¹⁾·

η) η επιστροφή εξόδων ταξιδιού και διαμονής προσώπων που προσκαλούνται ή αποστέλλονται από τα όργανα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, κάθε άλλη αποζημίωση που καταβάλλεται στα πρόσωπα αυτά·

θ) τα έπαθλα που απονέμονται στο πλαίσιο διαγωνισμού, στα οποία εφαρμόζεται ο τίτλος VII του μέρους I.

3. Οι μειώσεις επιτοκίου και οι επιχορηγήσεις των εξόδων εγγύησης νοούνται ως επιδοτήσεις, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνδυάζονται σε ενιαίο μέτρο με χρηματοδοτικά μέσα, όπως αναφέρεται στον τίτλο VIII του μέρους I.

Οι εν λόγω μειώσεις και επιχορηγήσεις υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος τίτλου, με την εξαίρεση των ακόλουθων:

α) αρχή της συγχρηματοδότησης, κατά την έννοια του άρθρου 125 παράγραφος 3·

β) αρχή της μη αποκόμισης κέρδους, κατά την έννοια του άρθρου 125 παράγραφος 4·

γ) για τις ενέργειες που αποσκοπούν στην ενίσχυση της οικονομικής ικανότητας του δικαιούχου ή στη δημιουργία εισοδήματος, η αξιολόγηση της οικονομικής ικανότητας του αιτούντος κατά το άρθρο 132 παράγραφος 1.

4. Κάθε όργανο μπορεί να χορηγεί επιδοτήσεις για δραστηριότητες επικοινωνίας εφόσον, για δεόντως αιτιολογημένους λόγους, η χρήση των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων δεν είναι σκόπιμη.

Άρθρο 122

Δικαιούχοι

1. Όταν πλείονες οντότητες ανταποκρίνονται στα κριτήρια για τη χορήγηση επιδότησης και σχηματίζουν από κοινού μία ενιαία οντότητα, η εν λόγω οντότητα μπορεί να αντιμετωπίζεται ως ο μοναδικός δικαιούχος, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία η οντότητα δημιουργείται ειδικά για τον σκοπό της υλοποίησης της ενέργειας που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί με την επιδότηση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, οι ακόλουθες οντότητες θεωρούνται οντότητες συνδεδεμένες με τον δικαιούχο:

- α) οντότητες που συναπαρτίζουν τον δικαιούχο κατά την έννοια της παραγράφου 1·
- β) οντότητες που ανταποκρίνονται στα κριτήρια επιλεξιμότητας, δεν εμπίπτουν σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 131 παράγραφος 4 και έχουν δεσμό με τον δικαιούχο, ιδίως νομικό ή κεφαλαιακό δεσμό, ο οποίος ούτε περιορίζεται στη συγκεκριμένη ενέργεια ούτε δημιουργείται με μοναδικό σκοπό την υλοποίησή της.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των συμφωνιών ή αποφάσεων επιδότησης, ιδίως όταν μια επιδότηση χορηγείται σε περισσότερες της μίας οντότητες, τις ειδικές υποχρεώσεις του συντονιστή, εάν υπάρχει, και των άλλων δικαιούχων, το εφαρμοστέο καθεστώς ευθύνης και τις προϋποθέσεις για την προσθήκη ή αφαίρεση ενός δικαιούχου.

Άρθρο 123

Μορφές επιδοτήσεων

1. Οι επιδοτήσεις είναι δυνατόν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) επιστροφή προσδιοριζόμενου ποσοστού των επιλέξιμων εξόδων, κατά την έννοια του άρθρου 126, τα οποία πράγματι καταβλήθηκαν·
- β) επιστροφή βάσει μοναδιαίου κόστους·
- γ) κατ' αποκοπή ποσά·
- δ) χρηματοδότηση ενιαίου ποσοστού·
- ε) συνδυασμός των μορφών στις οποίες αναφέρονται τα στοιχεία α) έως δ).

2. Κατά τον καθορισμό της ενδεδειγμένης μορφής της επιδότησης, λαμβάνονται υπόψη στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα ενδεχόμενα συμφέροντα των δικαιούχων και οι λογιστικές μέθοδοι.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με κανόνες για τις διάφορες μορφές επιδοτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων μικρού ύψους.

Άρθρο 124

Χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους και με ενιαίο συντελεστή

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της βασικής πράξης, η χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους ή με ενιαίο συντελεστή επιτρέπεται με απόφαση της Επιτροπής, η οποία διασφαλίζει την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων για την ίδια κατηγορία ενεργειών ή προγραμμάτων εργασίας.

Αν το μέγιστο ποσό ανά επιδότηση δεν υπερβαίνει το ποσό της επιδότησης μικρού ύψους, η έγκριση είναι δυνατόν να χορηγείται από τον αρμόδιο διατάκτη.

2. Η έγκριση πρέπει να υποστηρίζεται τουλάχιστον με τα ακόλουθα:

- α) τεκμηρίωση της καταλληλότητας των συγκεκριμένων μορφών χρηματοδότησης σε σχέση με τη φύση των υποστηριζόμενων ενεργειών ή προγραμμάτων εργασίας, καθώς και σε σχέση με τον κίνδυνο παρατυπιών και απάτης και το κόστος ελέγχου·
- β) προσδιορισμός του κόστους ή των κατηγοριών κόστους που καλύπτονται από χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους ή με ενιαίο συντελεστή, εξαιρουμένου των μη επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης·
- γ) περιγραφή των μεθόδων προσδιορισμού των κατ' αποκοπή ποσών, του μοναδιαίου κόστους ή του ενιαίου συντελεστή χρηματοδότησης, και των όρων για την εύλογη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις αρχές της μη αποκόμισης κέρδους και της συγχρηματοδότησης και για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης για τις ίδιες δαπάνες. Οι μέθοδοι αυτές βασίζονται στα ακόλουθα:

- i) στατιστικά δεδομένα ή ανάλογα αντικειμενικά μέσα· ή
- ii) προσέγγιση ανά δικαιούχο, βασιζόμενη στο πιστοποιημένο ή ελέγχσιμο ιστορικό του δικαιούχου ή στις συνήθεις πρακτικές του όσον αφορά την κοστολόγηση.

3. Όταν επιτρέπεται η αναφορά στις συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του δικαιούχου, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αξιολογήσει τη συμμόρφωση των πρακτικών αυτών προς τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2 εκ των προτέρων ή στο πλαίσιο κατάλληλης στρατηγικής εκ των υστέρων ελέγχων.

Αν η συμμόρφωση των συνήθων πρακτικών κοστολόγησης του δικαιούχου προς τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 έχει διαπιστωθεί εκ των προτέρων, το ύψος της χρηματοδότησης με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους ή με ενιαίο συντελεστή, που καθορίζεται με την εφαρμογή των πρακτικών αυτών, δεν αμφισβητείται με εκ των υστέρων ελέγχους.

Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να θεωρήσει ότι οι συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του δικαιούχου συμμορφώνονται προς τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2, αν οι συγκεκριμένες πρακτικές γίνονται αποδεκτές από τις εθνικές αρχές για παρόμοια χρηματοδοτικά σχέδια.

4. Η απόφαση ή συμφωνία επιδότησης μπορεί να επιτρέπει ή να επιβάλλει, υπό μορφή ενιαίων συντελεστών, τη χρηματοδότηση των έμμεσων εξόδων του δικαιούχου, και με μέγιστο όριο το 7 % των συνολικών επιλέξιμων άμεσων δαπανών της ενέργειας, εκτός εάν ο δικαιούχος λαμβάνει λειτουργική επιδότηση χρηματοδοτούμενη από τον προϋπολογισμό. Για την υπέρβαση του ανώτατου ορίου 7 % απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής.

5. Οι ιδιοκτήτες ΜΜΕ και άλλα μη μισθοδοτούμενα φυσικά πρόσωπα μπορούν να δηλώσουν επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού για το έργο που εκτελείται στο πλαίσιο μιας ενέργειας ή προγράμματος εργασίας, βάσει μοναδιαίου κόστους που καθορίζεται με απόφαση της Επιτροπής.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους ή με ενιαίο συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αρχές

Άρθρο 125

Γενικές αρχές που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις

1. Οι επιδοτήσεις τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 130, οι επιδοτήσεις δεν σφευόνται ούτε παρέχονται αναδρομικά.

3. Οι επιδοτήσεις συμπεριλαμβάνουν συγχρηματοδότηση με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που καθορίζονται στον τίτλο IV του μέρους II.

Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό, οι ρυθμίσεις που διέπουν τα πολιτικά κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο και οι κανόνες σχετικά με τη χρηματοδότησή τους ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2004/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Νοεμβρίου 2003 σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο ⁽¹⁾.

4. Οι επιδοτήσεις δεν είναι δυνατόν να αποσκοπούν ή να συνεπάγονται κέρδος, στο πλαίσιο της δράσης ή του προγράμματος εργασιών, για τον δικαιούχο («αρχή της μη αποκόμισης κέρδους»).

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει για:

α) ενέργειες με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής επιφάνειας δικαιούχου, ή ενέργειες που δημιουργούν εισόδημα προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχειά τους μετά την περίοδο κατά την οποία χορηγείται η χρηματοδότηση από την Ένωση, που προβλέπεται στην απόφαση ή τη συμφωνία επιδότησης·

β) υποτροφίες μελέτης, έρευνας ή επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχονται σε φυσικά πρόσωπα·

γ) άλλη άμεση στήριξη η οποία καταβάλλεται σε φυσικά πρόσωπα που την χρειάζονται επιτακτικά, όπως οι άνεργοι και οι πρόσφυγες·

δ) επιδοτήσεις στη βάση ενιαίου συντελεστή και/ή κατ' αποκοπή ποσού και/ή μοναδιαίου κόστους, εφόσον συμμορφώνονται προς τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 124 παράγραφος 2·

ε) επιδοτήσεις μικρού ύψους.

Αν προκύψει κέρδος, η Επιτροπή μπορεί να ανακτήσει το ποσοστό του κέρδους που αντιστοιχεί στη συνεισφορά της Ένωσης στις

επιλέξιμες δαπάνες τις οποίες κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος για την υλοποίηση της ενέργειας ή του προγράμματος εργασίας.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, το κέρδος ορίζεται ως το πλεόνασμα των εσόδων έναντι των επιλέξιμων δαπανών που βάρυναν τον δικαιούχο, όταν υποβάλλεται αίτηση για την καταβολή του υπολοίπου.

Τα έσοδα του πρώτου εδαφίου περιορίζονται στα έσοδα που προκύπτουν από την ενέργεια ή το πρόγραμμα εργασίας και στις χρηματοδοτικές συνεισφορές που χορηγούνται από δωρητές ειδικά για τη χρηματοδότηση των επιλέξιμων δαπανών.

Σε περίπτωση επιδότησης λειτουργίας, τα ποσά που διοχετεύονται στη σύσταση αποθεματικών δεν συνυπολογίζονται για τους σκοπούς της επαλήθευσης της συμμόρφωσης προς την αρχή της μη αποκόμισης κέρδους.

6. Εάν στο τέλος του οικονομικού έτους κατά το οποίο έλαβε επιδότηση λειτουργίας, τα έσοδα ενός πολιτικού κόμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπερβαίνουν τις δαπάνες, το συγκεκριμένο κόμμα δύναται να μεταφέρει στο επόμενο οικονομικό έτος έως 25 % των συνολικών εσόδων του κατά το έτος αυτό, κατά παρέκκλιση από την αρχή της παραγράφου 4 περί μη αποκόμισης κέρδους, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί πριν από το τέλος του πρώτου τριμήνου του επόμενου έτους.

Για την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς την αρχή της μη αποκόμισης κέρδους, δεν λαμβάνονται υπόψη οι ίδιοι πόροι, ιδίως οι παροχές από χαριστική αιτία και οι συνδρομές μελών, οι οποίοι περιλαμβάνονται στις ετήσιες πράξεις ενός πολιτικού κόμματος σε επίπεδο Ένωσης και υπερβαίνουν το 15 % των επιλέξιμων δαπανών που βαρύνουν τον δικαιούχο.

Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου δεν εφαρμόζονται εάν τα χρηματοοικονομικά αποθέματα ενός πολιτικού κόμματος σε επίπεδο Ένωσης υπερβαίνουν το 100 % των μέσων ετήσιων εσόδων του.

7. Είναι δυνατόν να χορηγηθούν επιδοτήσεις για ενέργειες τεχνικής βοήθειας στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων χωρίς πρόσκληση για υποβολή προτάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 131 παράγραφοι 2 έως 5 και 132 παράγραφος 1.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, για τη συμπλήρωση των γενικών αρχών που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αρχής της μη αποκόμισης κέρδους και της αρχής της συγχρηματοδότησης. Επιπλέον, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με τον ορισμό της τεχνικής βοήθειας.

Άρθρο 126

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Οι επιδοτήσεις δεν υπερβαίνουν το εκάστοτε συνολικό ανώτατο όριο, εκφραζόμενο σε απόλυτες τιμές, το οποίο καθορίζεται με βάση τις εκτιμώμενες επιλέξιμες δαπάνες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 297 της 15.11.2003, σ. 1.

Οι επιδοτήσεις δεν υπερβαίνουν τις επιλέξιμες δαπάνες.

2. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οι οποίες πράγματι βαρύνουν τον δικαιούχο επιδότησης και ικανοποιούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια της ενέργειας ή του προγράμματος εργασίας, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν τελικές εκθέσεις και πιστοποιητικά ελέγχου·
- β) εμφανίζονται στον εκτιμώμενο συνολικό προϋπολογισμό της ενέργειας ή του προγράμματος εργασίας·
- γ) είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της ενέργειας ή του προγράμματος εργασίας που αποτελεί αντικείμενο της επιδότησης·
- δ) είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την εγγραφή τους στα λογιστικά βιβλία του δικαιούχου, και προσδιορίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος και σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές κοστολόγησης που αυτός εφαρμόζει·
- ε) συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και κοινωνικής νομοθεσίας·
- στ) είναι εύλογες, δικαιολογημένες και συμμορφώνονται προς την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποδοτικότητα.

3. Οι προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προσδιορίζουν τις κατηγορίες δαπανών που θεωρούνται επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την Ένωση.

Με την επιφύλαξη της βασικής πράξης και συμπληρωματικά προς την παράγραφο 2, οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών είναι επιλέξιμες όταν ο αρμόδιος διατάκτης τις κήρυξε επιλέξιμες σύμφωνα με την πρόσκληση για υποβολή προτάσεων:

- α) τα έξοδα που σχετίζονται με εγγύηση προχρηματοδότησης την οποία καταθέτει ο δικαιούχος της χρηματοδότησης, όταν το απαιτεί ο αρμόδιος διατάκτης σύμφωνα με το άρθρο 134 παράγραφος 1·
- β) τα έξοδα που σχετίζονται με εξωτερικούς ελέγχους, όταν το απαιτεί ο αρμόδιος διατάκτης προς υποστήριξη των αιτήσεων πληρωμής·
- γ) ο φόρος προστιθέμενης αξίας («ΦΠΑ»), όταν δεν είναι ανακτήσιμος βάσει της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ και καταβάλλεται από δικαιούχο άλλον από πρόσωπο μη υποκείμενο σε φόρο κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου του άρθρου 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας⁽¹⁾·
- δ) τα έξοδα απόσβεσης, εφόσον πράγματι βαρύνουν τον δικαιούχο·

ε) οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού των εθνικών δημόσιων υπηρεσιών, στον βαθμό που σχετίζονται με τις δαπάνες δραστηριοτήτων τις οποίες η οικεία δημόσια αρχή δεν θα διεκπεραιώνει εάν δεν είχε αναληφθεί το συγκεκριμένο σχέδιο.

4. Οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται οντότητες συνδεδεμένες με δικαιούχο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 122, είναι δυνατόν να γίνουν δεκτές ως επιλέξιμες από τον αρμόδιο διατάκτη στο πλαίσιο της πρόσκλησης για υποβολή προσφορών. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι σχετικές οντότητες κατονομάζονται στη συμφωνία ή απόφαση επιδότησης·
- β) οι σχετικές οντότητες τηρούν τους κανόνες που ισχύουν για τον δικαιούχο στο πλαίσιο της συμφωνίας ή απόφασης επιδότησης όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών και τα δικαιώματα διαχειριστικολογιστικού ελέγχου από την Επιτροπή, την OLAF και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με περαιτέρω προδιαγραφές για τις επιλέξιμες δαπάνες.

Άρθρο 127

Συγχρηματοδότηση σε είδος

1. Η συγχρηματοδότηση με συνεισφορές σε είδος δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του κέρδους που δημιουργείται από την επιδότηση.

2. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αποδεχθεί ως συγχρηματοδότηση και συνεισφορές σε είδος, εάν τούτο κρίνεται ενδεδειγμένο ή αναγκαίο. Αν ο αρμόδιος διατάκτης έχει αποφασίσει να αρνηθεί συγχρηματοδότηση σε είδος προσφερόμενη για την υποστήριξη επιδοτήσεων μικρού ύψους, εξηγεί τους λόγους για τους οποίους αυτή δεν είναι αναγκαία ή ενδεδειγμένη.

Οι συνεισφορές αυτές δεν μπορεί να υπερβαίνουν:

- α) είτε τις πραγματικές δαπάνες τρίτων, δεόντως τεκμηριωμένες με λογιστικά παραστατικά·
- β) είτε, ελλείψει παραστατικών, τις δαπάνες που αντιστοιχούν στις εν γένει αποδεκτές δαπάνες στην αντίστοιχη αγορά.

Οι συνεισφορές σε είδος παρουσιάζονται χωριστά στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό, προκειμένου να φαίνονται οι συνολικοί πόροι που διατίθενται για την ενέργεια. Η μοναδιαία αξία τους υπολογίζεται στον προσωρινό προϋπολογισμό και δεν επιδέχεται περαιτέρω μεταβολή.

Οι συνεισφορές σε είδος συμμορφώνονται προς τους εθνικούς κανόνες φορολογίας και κοινωνικής ασφάλισης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

Άρθρο 128

Διαφάνεια

1. Οι επιδοτήσεις αποτελούν αντικείμενο προγράμματος εργασίας, το οποίο δημοσιεύεται πριν από την εκτέλεσή του.

Το εν λόγω πρόγραμμα εργασίας εκτελείται με τη δημοσίευση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, εκτός εάν πρόκειται για επείγουσες περιπτώσεις εξαιρετικού χαρακτήρα δεόντως αιτιολογημένες, ή όταν τα χαρακτηριστικά του δικαιούχου ή της ενέργειας δεν αφήνουν περιθώρια για άλλη επιλογή, ή όταν ο δικαιούχος προσδιορίζεται στη βασική πράξη.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει για τη βοήθεια που προορίζεται για την αντιμετώπιση κρίσεων, για τις επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας ή για τις επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας.

2. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προσδιορίζουν την προβλεπόμενη ημερομηνία μέχρι την οποία όλοι οι αιτούντες θα έχουν πληροφορηθεί την έκβαση της αξιολόγησης της αίτησής τους και την ενδεικτική ημερομηνία για την υπογραφή συμφωνιών επιδότησης ή την κοινοποίηση αποφάσεων επιδότησης.

Οι ημερομηνίες αυτές καθορίζονται με βάση τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

- α) το πολύ έξι μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής πλήρων προτάσεων για την πληροφόρηση όλων των αιτούντων σχετικά με το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πρότασής τους·
- β) το πολύ τρεις μήνες από την ημερομηνία πληροφόρησης των επιτυχών αιτούντων για την υπογραφή συμφωνιών επιδότησης με αυτούς ή για την κοινοποίηση αποφάσεων επιδότησης σε αυτούς.

Οι προθεσμίες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται για να λαμβάνεται υπόψη ο τυχόν χρόνος που χρειάζεται για τη συμμόρφωση προς ειδικές διαδικασίες τις οποίες ενδεχομένως απαιτεί η βασική πράξη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και είναι επίσης δυνατή η υπέρβασή τους σε εξαιρετικές, δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ιδίως προκειμένου περί σύνθετων ενεργειών, όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός προτάσεων ή πολλές καθυστερήσεις οφειλόμενες στους αιτούντες.

Ο κύριος διατάκτης επισημαίνει, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του, τα μέσα χρονικά διαστήματα για την πληροφόρηση των υποψηφίων και για την υπογραφή συμφωνιών επιδότησης ή την κοινοποίηση αποφάσεων επιδότησης. Εάν σημειωθεί υπέρβαση των προθεσμιών του δεύτερου εδαφίου, ο κύριος διατάκτης αναφέρει τους λόγους και, σε περίπτωση που η υπέρβαση δεν είναι δεόντως αιτιολογημένη σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο, προτείνει διορθωτικά μέτρα.

3. Όλες οι επιδοτήσεις που χορηγούνται κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους αποτελούν αντικείμενο ετήσιας δημοσίευσης, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφοι 2 και 3.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς

κανόνες που αφορούν τις απαιτήσεις για το πρόγραμμα εργασίας, το περιεχόμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, τις εξαιρέσεις στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, την πληροφόρηση των αιτούντων και την εκ των υστέρων δημοσίευση.

Άρθρο 129

Αρχή της μη σωρευτικής χορήγησης

1. Μία ενέργεια είναι δυνατόν να οδηγήσει στη χορήγηση μίας και μόνο επιδότησης από τον προϋπολογισμό και προς έναν μόνο δικαιούχο, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην αντίστοιχη βασική πράξη.

Ένας δικαιούχος μπορεί να λάβει από τον προϋπολογισμό μία και μόνο επιδότηση λειτουργίας ανά οικονομικό έτος.

Ο αιτών ενημερώνει αμέσως τους διατάκτες για τυχόν πολλαπλές αιτήσεις και πολλαπλές επιδοτήσεις στο πλαίσιο της ίδιας ενέργειας ή του ίδιου προγράμματος εργασίας.

Οι ίδιες δαπάνες ουδέποτε είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν δύο φορές από τον προϋπολογισμό.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αρχή της μη σωρευτικής χορήγησης επιδοτήσεων.

Άρθρο 130

Αρχή της μη αναδρομικότητας

1. Η επιδότηση ενεργειών που έχουν ήδη αρχίσει χορηγείται μόνον στις περιπτώσεις που ο αιτών μπορεί να αποδείξει την ανάγκη έναρξης της ενέργειας πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιδότησης ή την κοινοποίηση της απόφασης επιδότησης.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν μπορούν να είναι προγενέστερες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επιδότησης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις που προβλέπονται στη βασική πράξη, ή σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης για βοήθεια που προορίζεται για διαχείριση κρίσεων, για επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας και για επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας, ή σε καταστάσεις επικείμενου ή άμεσου κινδύνου που ενδέχεται να κλιμακωθεί σε έντονη σύρραξη ή να αποσταθεροποιήσει μια χώρα, όπου η έγκαιρη παρέμβαση της Ένωσης θα συνέβαλλε σημαντικά στην αποτροπή συγκρούσεων.

Η αναδρομική επιδότηση ενεργειών που έχουν ολοκληρωθεί ήδη αποκλείεται.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αρχή της μη αναδρομικότητας.

2. Στην περίπτωση επιδοτήσεων λειτουργίας, η συμφωνία επιδότησης υπογράφεται, ή η απόφαση επιδότησης κοινοποιείται, εντός έξι μηνών από την έναρξη της οικονομικής χρήσης του δικαιούχου. Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες δεν είναι δυνατόν να έχουν πραγματοποιηθεί ούτε πριν από την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης ούτε πριν από την έναρξη της οικονομικής χρήσης του δικαιούχου.

(¹) ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Διαδικασία χορήγησης

Άρθρο 131

Αιτήσεις επιδότησης

1. Οι αιτήσεις επιδότησης υποβάλλονται εγγράφως και, όπου είναι σκόπιμο, σε ασφαλή ηλεκτρονική μορφή.

Η Επιτροπή προσφέρει, αν κρίνει σκόπιμο, τη δυνατότητα τηλεματικής υποβολής αιτήσεων επιδότησης.

2. Οι αιτήσεις επιδότησης είναι επιλέξιμες εφόσον υποβάλλονται από:

α) νομικά πρόσωπα· ή

β) φυσικά πρόσωπα, ενόσω τούτο απαιτείται λόγω της φύσης ή των χαρακτηριστικών της ενέργειας ή του στόχου που επιδιώκει ο δικαιούχος.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, οι αιτήσεις επιδότησης είναι δυνατόν να είναι επιλέξιμες εάν υποβάλλονται από οντότητες που δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα δυνάμει της οικείας εθνικής νομοθεσίας, υπό τον όρο ότι οι εκπρόσωποί τους έχουν την ικανότητα να αναλάβουν νομικές δεσμεύσεις για λογαριασμό της οντότητας και να προσφέρουν εγγυήσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ισοδύναμες με εκείνες που παρέχουν τα νομικά πρόσωπα.

3. Η αίτηση καταδεικνύει τη νομική υπόσταση και τη χρηματοδοτική και επιχειρησιακή ικανότητα του αιτούντος να φέρει σε πέρας την ενέργεια ή το πρόγραμμα εργασίας που προτείνεται.

Προς τούτο, ο αιτών υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση και, με εξαίρεση τις αιτήσεις επιδότησης μικρού ύψους, κάθε άλλο δικαιολογητικό που ζητείται από τον αρμόδιο διατάκτη βάσει ανάλυσης κινδύνου. Τα απαιτούμενα έγγραφα επισημαίνονται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

Η επαλήθευση της χρηματοδοτικής ικανότητας δεν εφαρμόζεται στα φυσικά πρόσωπα που λαμβάνουν υποτροφίες, στα φυσικά πρόσωπα που βρίσκονται σε μεγαλύτερη ανάγκη και λαμβάνουν άμεση υποστήριξη, ούτε στους δημόσιους ή στους διεθνείς οργανισμούς. Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί, βάσει αξιολόγησης κινδύνου, να παραιτηθεί από την απαίτηση επαλήθευσης της επιχειρησιακής ικανότητας των δημόσιων ή διεθνών οργανισμών.

4. Το άρθρο 106 παράγραφος 1 και τα άρθρα 107, 108 και 109 εφαρμόζονται επίσης σε αιτούντες επιδότηση. Οι αιτούντες υποβάλλουν βεβαίωση ότι δεν εμπíπτουν σε καμία από τις περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται τα εν λόγω άρθρα. Εντούτοις, ο αρμόδιος διατάκτης δεν απαιτεί τέτοια βεβαίωση στις εξής περιπτώσεις:

α) επιδοτήσεις μικρού ύψους·

β) όταν η βεβαίωση αυτή έχει παρασχεθεί πρόσφατα σε άλλη διαδικασία χορήγησης.

5. Βάσει του άρθρου 109, ο αρμόδιος διατάκτης είναι δυνατόν να επιβάλλει σε αιτούντες διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές.

Οι κυρώσεις αυτές είναι δυνατόν να επιβάλλονται και σε δικαιούχους οι οποίοι, κατά την υποβολή της αίτησης ή ενόσω καταβάλλεται η επιδότηση, προέβησαν σε ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριακών στοιχείων που ζητούνται από τον αρμόδιο διατάκτη ή παραλείπουν να παράσχουν αυτά τα στοιχεία.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τις διευθετήσεις για τις αιτήσεις επιδότησης, τις αποδείξεις περί μη αποκλεισμού, τους χωρίς νομική προσωπικότητα αιτούντες, τα νομικά πρόσωπα που συναπαρτίζουν έναν αιτούντα, τις οικονομικές και διοικητικές κυρώσεις, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τις επιδοτήσεις μικρού ύψους.

Άρθρο 132

Κριτήρια επιλογής και χορήγησης

1. Τα κριτήρια επιλογής που έχουν προαναγγελθεί στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων επιτρέπουν να αξιολογηθεί η ικανότητα του αιτούντος προς ολοκλήρωση της προτεινόμενης ενέργειας ή του προτεινόμενου προγράμματος εργασίας.

2. Τα κριτήρια χορήγησης που έχουν προαναγγελθεί στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων επιτρέπουν να αξιολογηθεί η ποιότητα των υποβληθεισών προτάσεων σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης.

Άρθρο 133

Διαδικασία αξιολόγησης

1. Οι προτάσεις αξιολογούνται, βάσει προαναγγελθέντων κριτηρίων επιλογής και χορήγησης, προκειμένου να προσδιορισθούν οι προτάσεις που ενδέχεται να τύχουν χρηματοδότησης.

2. Ο αρμόδιος διατάκτης εγκρίνει, βάσει της αξιολόγησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, τον κατάλογο των δικαιούχων και τα εγκριθέντα ποσά.

3. Ο αρμόδιος διατάκτης ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τη συνέχεια που δόθηκε στην αίτησή του. Σε περίπτωση μη χορήγησης της αιτήσεως επιδότησης, το οικείο όργανο ανακοινώνει τους λόγους απόρριψης της αίτησης, σε σχέση ιδίως με τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την αξιολόγηση και χορήγηση των επιδοτήσεων και για την ενημέρωση των αιτούντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πληρωμή και έλεγχος

Άρθρο 134

Εγγύηση προχρηματοδότησης

1. Ο αρμόδιος διατάκτης είναι δυνατόν, εφόσον το κρίνει ενδειγμένο και αναλογικό, κατά περίπτωση και βάσει ανάλυσης κινδύνου, να ζητήσει από τον δικαιούχο να καταθέσει εκ των προτέρων εγγύηση με σκοπό τον περιορισμό των οικονομικών κινδύνων που συνδέονται με την καταβολή προχρηματοδότησης.

2. Μη διγομένης της παραγράφου 1, στην περίπτωση επιδοτήσεων μικρού ύψους δεν απαιτούνται εγγυήσεις.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την εγγύηση προχρηματοδότησης.

Άρθρο 135

Καταβολή των επιδοτήσεων και έλεγχος

1. Το ποσό της επιδότησης καθίσταται οριστικό μόνο μετά την έγκριση των τελικών εκθέσεων και λογαριασμών από τον αρμόδιο διατάκτη, με την επιφύλαξη μεταγενέστερων ελέγχων πραγματοποιούμενων εγκαίρως από το οικείο όργανο.

2. Σε περίπτωση που αποδειχτεί ότι κατά τη διαδικασία χορήγησης διαπράχθηκαν σοβαρά σφάλματα, παρατυπίες, ή απάτη, ή αθετήθηκαν υποχρεώσεις, ο αρμόδιος διατάκτης αναστέλλει τη διαδικασία και μπορεί να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο, συμπεριλαμβανόμενης της ακύρωσης της διαδικασίας. Ο αρμόδιος διατάκτης ενημερώνει αμέσως την OLAF όταν υπάρχουν υπόνοιες για απάτη.

3. Αν, μετά τη χορήγηση της επιδότησης, αποδειχτεί ότι διαπράχθηκαν σοβαρά σφάλματα, παρατυπίες, απάτη, ή αθετήθηκαν υποχρεώσεις κατά τη διαδικασία χορήγησης ή την εκτέλεση της επιδότησης, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί, ανάλογα με το στάδιο στο οποίο έχει φτάσει η διαδικασία και αφού προηγουμένως δοθεί στον δικαιούχο η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του:

- α) να αρνηθεί να υπογράψει τη συμφωνία επιδότησης ή να μην κοινοποιήσει την απόφαση επιδότησης,
  - β) να αναστείλει την εκτέλεση της επιδότησης ή
  - γ) όπου είναι σκόπιμο, να τερματίσει τη συμφωνία επιδότησης ή να ακυρώσει την απόφαση επιδότησης.
4. Αν τα σφάλματα, οι παρατυπίες ή η απάτη που αναφέρονται ανωτέρω διαπράχθηκαν από τον δικαιούχο, ή αν ο δικαιούχος δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη

συμφωνία ή απόφαση επιδότησης, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί επιπλέον να μειώσει την επιδότηση ή να ανακτήσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά στο πλαίσιο της συμφωνίας ή απόφασης επιδότησης, ανάλογα με τη σοβαρότητα των σφαλμάτων, παρατυπιών ή περιπτώσεων απάτης, ή της αθέτησης των υποχρεώσεων, αφού προηγουμένως δοθεί στον δικαιούχο η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

5. Αν οι λογιστικοί ή άλλοι έλεγχοι καταδείξουν ότι υπάρχουν συστηματικά ή επανεμφανιζόμενα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων που μπορούν να καταλογιστούν στον δικαιούχο και έχουν ουσιώδεις επιπτώσεις σε επιδοτήσεις οι οποίες του χορηγήθηκαν υπό παρεμφερείς όρους, ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί να αναστείλει την εκτέλεση όλων των σχετικών επιδοτήσεων ή, όπου είναι σκόπιμο, να τερματίσει τις σχετικές συμφωνίες ή αποφάσεις επιδότησης με τον συγκεκριμένο δικαιούχο, κατ' αναλογία της σοβαρότητας των σφαλμάτων, των παρατυπιών, της απάτης ή της αθέτησης υποχρεώσεων, αφού προηγουμένως δοθεί στον δικαιούχο η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

Ο αρμόδιος διατάκτης μπορεί επιπλέον, ύστερα από διαδικασία με εκατέρωθεν ακρόαση, να μειώσει τις επιδοτήσεις ή να ανακτήσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά στο πλαίσιο όλων των επιδοτήσεων τις οποίες αφορούν τα συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, οι παρατυπίες ή απάτη ή η αθέτηση υποχρεώσεων, που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, και οι οποίες μπορούν να ελεγχθούν σύμφωνα με τις συμφωνίες ή αποφάσεις επιδότησης.

6. Ο αρμόδιος διατάκτης προσδιορίζει τα ποσά της μείωσης ή ανάκτησης, όποτε αυτό είναι εφικτό και πρακτικό, βάσει των δαπανών που δηλώθηκαν αβάσιμα ως επιλέξιμες για κάθε σχετική επιδότηση, ύστερα από αποδοχή των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων που υποβάλλει ο δικαιούχος.

7. Όταν δεν είναι εφικτό ή πρακτικό να προσδιοριστεί με ακρίβεια το ποσό των μη επιλέξιμων δαπανών για κάθε σχετική επιδότηση, τα ποσά της μείωσης ή ανάκτησης μπορούν να προσδιοριστούν με παρέκταση των συντελεστών μείωσης ή ανάκτησης που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις για τις οποίες τα συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα ή παρατυπίες έχουν αποδειχτεί, ή, όπου οι μη επιλέξιμες δαπάνες δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για τον προσδιορισμό των ποσών της μείωσης ή ανάκτησης, με εφαρμογή ενιαίου ποσοστού, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του σχετικά με τη μέθοδο της παρέκτασης ή το ενιαίο ποσοστό που θα εφαρμοστεί και να προτείνει δεόντως τεκμηριωμένη εναλλακτική μέθοδο ή ποσοστό προτού πραγματοποιηθεί η μείωση ή ανάκτηση.

8. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ίση μεταχείριση των δικαιούχων ενός προγράμματος, ιδίως όταν αυτό εκτελείται από περισσότερους του ενός αρμόδιους διατάκτες.

Οι δικαιούχοι ενημερώνονται, σύμφωνα με το άρθρο 97, για τα μέσα προσφυγής κατά των αποφάσεων που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των παραγράφων 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος άρθρου.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την καταβολή των επιδοτήσεων και τους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τα δικαιολογητικά έγγραφα και για την αναστολή και μείωση των επιδοτήσεων.

Άρθρο 136

Περίοδοι τήρησης αρχείων

1. Οι δικαιούχοι τηρούν αρχεία, δικαιολογητικά έγγραφα, στατιστικές καταγραφές και άλλες καταγραφές σε σχέση με επιδοτήσεις επί πενταετία μετά την πληρωμή του υπολοίπου και επί τριετία για επιδοτήσεις μικρού ύψους.

2. Τα αρχεία που σχετίζονται με λογιστικούς ελέγχους, προσφυγές, αντιδικίες ή επιδίωξη ικανοποίησης αξιώσεων που απορρέουν από την εκτέλεση του σχεδίου διατηρούνται μέχρι την οριστική διευθέτηση των εν λόγω ελέγχων, προσφυγών, αντιδικιών ή αξιώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εκτέλεση

Άρθρο 137

Συμβάσεις εκτέλεσης και οικονομική ενίσχυση τρίτων

1. Οσάκις η εκτέλεση της ενέργειας ή του προγράμματος εργασίας απαιτεί την οικονομική ενίσχυση τρίτων, ο δικαιούχος

επιδότησης της Ένωσης είναι δυνατόν να παράσχει την ενίσχυση αυτή υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι εξής όροι:

α) πριν από τη χορήγηση της επιδότησης, ο αρμόδιος διατάκτης έχει επαληθεύσει ότι ο δικαιούχος παρέχει επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά την ανάκτηση των οφειλόμενων στην Επιτροπή ποσών·

β) οι όροι χορήγησης της ενίσχυσης καθορίζονται αυστηρά στην απόφαση ή στη σύμβαση επιδότησης που συνάπτεται μεταξύ δικαιούχου και Επιτροπής, ούτως ώστε να αποφευχθεί η άσκηση διακριτικής ευχέρειας από τον δικαιούχο·

γ) τα σχετικά ποσά είναι μικρά, εκτός εάν η οικονομική ενίσχυση είναι ο πρωταρχικός στόχος της ενέργειας.

2. Κάθε απόφαση ή συμφωνία επιδότησης προβλέπει ρητά ότι η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν τις ελεγκτικές τους εξουσίες, βάσει εγγράφων και επιτόπου καθώς και επί πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι αποθηκευμένες σε ηλεκτρονικό μέσο, σε όλα τα τρίτα μέρη που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την Ένωση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις συμβάσεις εκτέλεσης και την οικονομική ενίσχυση τρίτων.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΕΠΑΘΛΑ

Άρθρο 138

Γενικοί κανόνες

1. Τα έπαθλα διέπονται από τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης και προωθούν την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης.

2. Προς τον σκοπό αυτό, τα έπαθλα υπόκεινται σε πρόγραμμα εργασίας που δημοσιεύεται πριν από την εκτέλεσή του. Το πρόγραμμα εργασίας εκτελείται μέσω δημοσίευσης διαγωνισμών.

Οι διαγωνισμοί για έπαθλα μοναδιαίας αξίας 1 000 000 EUR ή περισσότερο μπορούν να δημοσιευθούν μόνο αν προβλέπονται στις δηλώσεις ή κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 στοιχείο ε).

Οι κανόνες του διαγωνισμού καθορίζουν, τουλάχιστον, τους όρους συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων αποκλεισμού που προβλέπονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 και στα άρθρα 107, 108 και 109, τα κριτήρια χορήγησης, το ποσό του επάθλου και τις διευθετήσεις καταβολής.

Τα έπαθλα δεν μπορούν να χορηγηθούν απευθείας χωρίς διαγωνισμό και δημοσιεύονται ετησίως κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 παράγραφοι 2 και 3.

3. Οι συμμετοχές σε διαγωνισμό αξιολογούνται από ομάδα εμπειρογνομών βάσει των δημοσιευμένων κανόνων του διαγωνισμού.

Τα έπαθλα απονέμονται εν συνεχεία από τον αρμόδιο διατάκτη, με βάση την αξιολόγηση της ομάδας ειδικών, που είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν αν θα εισηγηθούν ή όχι την απονομή των επάθλων, ανάλογα με την αρτιότητα των συμμετοχών.

4. Το χρηματικό ποσό του επάθλου δεν συναρτάται με τα έξοδα στα οποία έχει υποβληθεί ο βραβευόμενος.

5. Όταν η υλοποίηση πράξης ή προγράμματος εργασίας απαιτεί τη χορήγηση επάθλων σε τρίτους από δικαιούχο επιδότησης της Ένωσης, ο εν λόγω δικαιούχος μπορεί να χορηγήσει τα έπαθλα αυτά εφόσον το ελάχιστο περιεχόμενο των κανόνων του διαγωνισμού, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, καθορίζεται αυστηρά στην απόφαση ή στη σύμβαση επιδότησης που συνάπτεται μεταξύ δικαιούχου και Επιτροπής, χωρίς περιθώριο για άσκηση διακριτικής ευχέρειας.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τα έπαθλα, συμπεριλαμβανομένων του προγραμματισμού, των κανόνων του διαγωνισμού, της εκ των υστέρων δημοσίευσης, της αξιολόγησης, της πληροφόρησης και της κοινοποίησης προς τους βραβευόμενους.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 139

Πεδίο εφαρμογής

1. Τα χρηματοδοτικά μέσα εγκρίνονται μέσω βασικής πράξης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα χρηματοδοτικά μέσα είναι δυνατόν να συστήνονται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, χωρίς να έχουν εγκριθεί από βασική πράξη, με την προϋπόθεση ότι τα μέσα αυτά περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 1 στοιχείο ε).

2. Όταν η ενίσχυση παρέχεται από την Ένωση με χρηματοδοτικό μέσο βάσει της παραγράφου 1, και συνδυάζεται σε ενιαίο μέτρο με στοιχεία που συνδέονται άμεσα με χρηματοδοτικά μέσα και απευθύνονται στους ίδιους τελικούς αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας, της επιδότησης επιτοκίου και της επιχορήγησης των εξόδων εγγύησης, ο παρών τίτλος εφαρμόζεται σε όλα τα συστατικά στοιχεία του εν λόγω μέτρου.

3. Όταν τα χρηματοδοτικά μέσα συνδυάζονται με επιδοτήσεις από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δυνάμει του τίτλου VI του μέρους I για στοιχεία που δεν σχετίζονται άμεσα με χρηματοδοτικά μέσα, διατηρείται χωριστή λογιστική εγγραφή για κάθε πηγή χρηματοδότησης.

4. Η Επιτροπή μπορεί να θέσει σε εφαρμογή χρηματοδοτικά μέσα με τη μέθοδο της άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης, όπως ορίζεται στη βασική πράξη, αναθέτοντας καθήκοντα στις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii), iii), v) και vi).

Οι εντεταλμένες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ii), iii), v) και vi), όταν εφαρμόζουν χρηματοδοτικά μέσα, μπορούν να αναθέσουν περαιτέρω, υπ' ευθύνη τους, μέρος της εφαρμογής σε χρηματοδοτικούς ενδιάμεσους φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι οι οντότητες αυτές πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 140 παράγραφοι 1, 3 και 5. Οι χρηματοδοτικοί ενδιάμεσοι φορείς επιλέγονται βάσει ανοικτών, διαφανών, αναλογικών και χωρίς διακρίσεις διαδικασιών, με αποφυγή των συγκρούσεων συμφερόντων.

Η Επιτροπή παραμένει υπεύθυνη προκειμένου να διασφαλίζει ότι το πλαίσιο εφαρμογής των χρηματοδοτικών μέσων συνάδει με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και συμβάλλει στην επίτευξη καθορισμένων και χρονοπρογραμματισμένων στόχων πολιτικής, μετρήσιμων από άποψη απόδοσης και αποτελεσμάτων. Η Επιτροπή λογοδοτεί για την εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων, με την επιφύλαξη της νομικής και συμβατικής ευθύνης των εντεταλμένων οντοτήτων σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία.

5. Όταν τα χρηματοδοτικά μέσα εφαρμόζονται υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης με κράτη μέλη, οι διατάξεις που εφαρμόζονται στα μέσα αυτά, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις συνεισφορές σε χρηματοδοτικά μέσα που τελούν υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο, θεσπίζονται στους κανονισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 175.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς

κανόνες για τα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των οντοτήτων στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, του περιεχομένου των συμφωνιών ανάθεσης, των διαχειριστικών δαπανών και αμοιβών, των ειδικών κανόνων για τους καταπιστευματικούς λογαριασμούς, της άμεσης εφαρμογής των χρηματοδοτικών μέσων και της επιλογής των διαχειριστών, των χρηματοδοτικών ενδιάμεσων φορέων και των τελικών αποδεκτών.

Άρθρο 140

Αρχές και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στα χρηματοδοτικά μέσα

1. Τα χρηματοδοτικά μέσα χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της μη εφαρμογής διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης και της επικουρικότητας, καθώς και σύμφωνα με τους στόχους τους και, κατά περίπτωση, το χρονικό διάστημα που καθορίζονται στη βασική πράξη για τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα.

2. Τα χρηματοδοτικά μέσα συμμορφώνονται προς τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) αντιμετωπίζουν αστοχίες της αγοράς ή μη βέλτιστες επενδυτικές καταστάσεις, που έχει αποδειχθεί ότι είναι οικονομικά βιώσιμες αλλά δεν προσελκύουν επαρκή χρηματοδότηση από πηγές της αγοράς·
- β) προσθετικότητα: τα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης δεν προορίζονται να αντικαταστήσουν τα χρηματοδοτικά μέσα των κρατών μελών, την ιδιωτική χρηματοδότηση ή άλλη χρηματοδοτική παρέμβαση της Ένωσης·
- γ) μη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά και συμβατότητα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων·
- δ) μόχλευση: η συνεισφορά της Ένωσης σε χρηματοδοτικό μέσο έχει ως στόχο να κινητοποιήσει συνολική επένδυση που υπερβαίνει το μέγεθος της συνεισφοράς της Ένωσης σύμφωνα με δείκτες που έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων·
- ε) ευθυγράμμιση συμφερόντων: κατά την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, η Επιτροπή μεριμνά ώστε να υπάρχει κοινό συμφέρον για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν τεθεί για το χρηματοδοτικό μέσο, κάτι που θα προωθείται ενδεχομένως με την πρόβλεψη συγχρηματοδότησης, απαιτήσεων επιμερισμού του κινδύνου ή οικονομικών κινήτρων, ενώ ταυτοχρόνως θα αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων με άλλες δραστηριότητες της εντεταλμένης οντότητας·
- στ) τα χρηματοδοτικά μέσα συστήνονται με βάση μια εκ των προτέρων αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης μιας αξιολόγησης της ενδεχόμενης επαναχρησιμοποίησης πρόσθετων πόρων η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 8 στοιχείο στ).

3. Οι δαπάνες του προϋπολογισμού που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό μέσο και η οικονομική ευθύνη της Ένωσης δεν υπερβαίνουν σε καμία περίπτωση το ποσό της δημοσιονομικής δέσμευσης που αντιστοιχεί σε αυτό, προκειμένου να αποκλείονται ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό.

4. Οι εντεταλμένες οντότητες στις οποίες παραπέμπουν τα σημεία ii), iii), v), και vi) του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και όλοι οι χρηματοδοτικοί ενδιάμεσοι φορείς που επιλέγονται να συμμετάσχουν στην εκτέλεση δημοσιονομικών πράξεων δυνάμει χρηματοδοτικού μέσου τηρούν τους σχετικούς κανόνες και την εφαρμοστέα νομοθεσία στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και της φοροδιαφυγής. Για την εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων βάσει του παρόντος τίτλου, οι οντότητες στις οποίες παραπέμπουν τα σημεία ii), iii), v), και vi) του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) δεν είναι εγκατεστημένες και δεν διατηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με οντότητες ιδρυμένες σε εδάφη των οποίων οι αρχές δεν συνεργάζονται με την Ένωση για την εφαρμογή των διεθνών συμπεφωνημένων φορολογικών προτύπων, και μεταφέρουν τις απαιτήσεις αυτές στις συμβάσεις τους με τους επιλεγόμενους χρηματοδοτικούς ενδιάμεσους φορείς.

5. Οι εντεταλμένες οντότητες στις οποίες παραπέμπουν τα σημεία ii), iii), v), και vi) του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου χρηματοδοτικοί ενδιάμεσοι φορείς που συμμετέχουν στη διαχείριση χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης και οι τελικοί αποδέκτες ενίσχυσης από την Ένωση βάσει του παρόντος τίτλου παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε διευκόλυνση και κάθε πληροφορία που το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνει απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του, σύμφωνα με το άρθρο 161.

Ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) ⁽¹⁾ εφαρμόζονται στην ενίσχυση που χορηγεί η Ένωση βάσει του παρόντος τίτλου.

6. Για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων πολιτικής που επιδιώκονται με το χρηματοδοτικό μέσο χρησιμοποιούνται ποσά που αντιστοιχούν τουλάχιστον στη συνεισφορά της Ένωσης, ή ενδεχομένως πολλαπλάσιά της, τα οποία δεν οδηγούν στην αποκόμιση αδικαιολόγητου οφέλους, ιδίως υπό μορφή αδικαιολόγητων μερισμάτων ή κερδών για τρίτους.

Με την επιφύλαξη των τομεακών κανόνων για την επιμερισμένη διαχείριση, τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των μερισμάτων, των υπερτιμημάτων, των αμοιβών εγγυοδοσίας και των τόκων από δάνεια και από ποσά σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς τα οποία καταβάλλονται στην Επιτροπή, ή σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς που ανοίγονται για χρηματοδοτικά μέσα και τροφοδοτούνται με ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο ενός χρηματοδοτικού μέσου, εγγράφονται στον προϋπολογισμό αφού προηγουμένως αφαιρεθούν οι διαχειριστικές δαπάνες και αμοιβές.

Οι ετήσιες επιστροφές, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιακών επιστροφών, των αποδεσμευμένων εγγυήσεων και των αποπληρωμών του κεφαλαίου δανείων που καταβάλλονται στην Επιτροπή, ή των καταπιστευματικών λογαριασμών που ανοίγονται για χρηματοδοτικά μέσα και τροφοδοτούνται με ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό στο πλαίσιο ενός χρηματοδοτικού μέσου, αποτελούν εσωτερικό έσοδο ειδικού προορισμού σύμφωνα με το άρθρο 21 και χρησιμοποιούνται για το ίδιο χρηματοδοτικό μέσο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου, επί χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την περίοδο δέσμευσης των πιστώσεων προσαυξημένη κατά δύο έτη, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε βασική πράξη.

7. Οι πληρωμές σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς πραγματοποιούνται από την Επιτροπή βάσει αιτήσεων πληρωμής που τεκμηριώνονται δεόντως με προβλέψεις εκταμίευσης, λαμβανομένων

υπόψη των διαθέσιμων υπολοίπων των καταπιστευματικών λογαριασμών καθώς και της ανάγκης να αποφεύγονται υπερβολικά υπόλοιπα στα ποσά αυτά. Σε περίπτωση που τα ποσά στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς επαρκούν για την κάλυψη του συμβατικά καθορισμένου ελάχιστου αποθέματος στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς, προσαυξημένου κατά τις προβλέψεις εκταμίευσης για το τρέχον οικονομικό έτος, και για να καλύψουν τα ποσά που απαιτούνται για να εξαιρεθεί το ενδεχόμενο παθητικό σε σχέση με υποχρεώσεις πληρωμών σε νόμισμα πλην του ευρώ, δεν πραγματοποιούνται περαιτέρω πληρωμές στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς. Οι προβλέψεις εκταμίευσης παρέχονται σε ετήσια ή, κατά περίπτωση, εξαμηνιαία βάση.

8. Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητες που αφορούν χρηματοδοτικά μέσα. Η έκθεση περιλαμβάνει για κάθε υποστηριζόμενο χρηματοδοτικό μέσο:

- α) προσδιορισμό του χρηματοδοτικού μέσου και της βασικής πράξης·
- β) περιγραφή του χρηματοδοτικού μέσου, τις διευθετήσεις εφαρμογής και την προστιθέμενη αξία της συνεισφοράς της Ένωσης·
- γ) τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στην εφαρμογή, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε ζητημάτων που σχετίζονται με την εφαρμογή της παραγράφου 5·
- δ) τις συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις και πληρωμές από τον προϋπολογισμό για κάθε χρηματοδοτικό μέσο·
- ε) την απόδοση του χρηματοδοτικού μέσου, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν·
- στ) αξιολόγηση της χρησιμοποίησης των ποσών που ενδεχομένως επιστράφηκαν στο μέσο ως εσωτερικό έσοδο ειδικού προορισμού δυνάμει της παραγράφου 6·
- ζ) το υπόλοιπο του λογαριασμού διαχείρισης·
- η) τα έσοδα και τις επιστροφές δυνάμει της παραγράφου 6·
- θ) την αξία των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, όσον αφορά τα προηγούμενα έτη·
- ι) τα συνολικά ποσά των απομειώσεων αξίας των περιουσιακών στοιχείων των μέσων συμμετοχής στο κεφάλαιο ή επιμερισμού κινδύνου, και των εγγυήσεων που κατέπεσαν όταν πρόκειται για μέσα εγγυήσεων·
- ια) την επιδιωκόμενη και την επιτευχθείσα μόχλευση·
- ιβ) τη συμβολή του χρηματοδοτικού μέσου στην επίτευξη των στόχων του συγκεκριμένου προγράμματος όπως υπολογίζεται βάσει των καθορισμένων δεικτών, λαμβάνοντας υπόψη, ενδεχομένως, τη γεωγραφική διαφοροποίηση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1.

9. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο θεωρούν ότι ένα χρηματοδοτικό μέσο δεν υπήρξε αποτελεσματικό ως προς την επίτευξη των στόχων του, μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση αναθεωρημένης βασικής πράξης με στόχο την εκκαθάριση του μέσου. Σε περίπτωση εκκαθάρισης του χρηματοδοτικού μέσου, οι τυχόν νέες επιστροφές προς το μέσο αυτό σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 θεωρούνται γενικό έσοδο.

10. Ο σκοπός των χρηματοδοτικών μέσων και, κατά περίπτωση, η συγκεκριμένη νομική μορφή τους και ο τόπος νόμιμης καταχώρισής τους δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Επιτροπής.

11. Για τα χρηματοδοτικά μέσα, ο αρμόδιος διατάκτης εξασφαλίζει ότι οι εντεταλμένες οντότητες του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχεία γ) σημεία ii), iii), v) και vi) παρέχουν έως τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καλύπτουν το διάστημα από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου και συμμορφώνονται προς τους λογιστικούς κανόνες του άρθρου 143 και τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS),

καθώς και κάθε πληροφορία που είναι απαραίτητη για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3. Ο διατάκτης εξασφαλίζει επίσης ότι οι ανωτέρω εντεταλμένες οντότητες παρέχουν ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα χρηματοδοτικά μέσα έως τις 15 Μαΐου του επόμενου έτους.

12. Η Επιτροπή εξασφαλίζει εναρμονισμένη διαχείριση των χρηματοδοτικών μέσων, ιδίως στους τομείς της λογιστικής, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης και της διαχείρισης χρηματοπιστωτικού κινδύνου.

13. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων για τη χρησιμοποίησή τους, της μόχλευσης, της εκ των προτέρων αξιολόγησης, της παρακολούθησης και της μεταχείρισης των συνεισφορών από τους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 175.

ΠΤΑΟΣ ΙΧ

ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Απόδοση των λογαριασμών

Άρθρο 141

Διάρθρωση των λογαριασμών

Οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:

- α) τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις οι οποίες παρουσιάζουν συγκεντρωτικά τις δημοσιονομικές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις των οργάνων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, των οργανισμών στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 208 και των λοιπών οργανισμών των οποίων οι λογαριασμοί πρέπει να ενοποιούνται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 143,
- β) τους συγκεντρωτικούς δημοσιονομικούς λογαριασμούς που περιλαμβάνουν τις πληροφορίες των δημοσιονομικών λογαριασμών των οργάνων.

Άρθρο 142

Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

1. Κάθε όργανο και οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 141 καταρτίζει έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση του οικονομικού έτους.

Διαβιβάζει την έκθεση αυτή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, έως την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους.

2. Η έκθεση στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 1 περιέχει, σε απόλυτες τιμές και σε ποσοστιαίες μονάδες, τουλάχιστον, υπολογισμό του ποσοστού απορρόφησης των πιστώσεων μαζί με

συνοπτικά στοιχεία για τις μεταφορές πιστώσεων μεταξύ των διάφορων θέσεων του προϋπολογισμού.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την έκθεση που αφορά τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση.

Άρθρο 143

Κανόνες που διέπουν τους λογαριασμούς

1. Ο υπόλογος της Επιτροπής εγκρίνει κανόνες με βάση τα διεθνή αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα. Ο υπόλογος μπορεί να αποκλίνει από τα εν λόγω πρότυπα εφόσον κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο για να παρέχεται πιστή εικόνα του παθητικού και του ενεργητικού, των επιβαρύνσεων, των εσόδων και των ταμειακών ροών. Όταν ένας λογιστικός κανόνας αποκλίνει ουσιαστικά από τα σχετικά πρότυπα, αυτό αναφέρεται και αιτιολογείται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

2. Η λογιστική του προϋπολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 141 είναι σύμφωνη με τις δημοσιονομικές αρχές που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Παρουσιάζει πιστή εικόνα των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

Άρθρο 144

Λογιστικές αρχές

1. Οι δημοσιονομικές καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 141 παρουσιάζουν στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών πολιτικών, κατά τρόπο που παρέχει ουσιαστική, αξιόπιστη, συγκρίσιμη και κατανοητή πληροφόρηση. Καταρτίζονται σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές, όπως αυτές σκιαγραφούνται στους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 143.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων κατ' εξουσιοδότηση για να θέσει το πλαίσιο για την εκτέλεση των καθηκόντων του διατάκτη σύμφωνα με το παρόν άρθρο και με τα άρθρα 145, 146, 148, 151, 154, 156 και 157.

Άρθρο 145

Δημοσιονομικές καταστάσεις

1. Οι δημοσιονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ και περιλαμβάνουν:

- α) τον ισολογισμό και την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, που εκφράζουν το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και το οικονομικό αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου του διαρρέυσαντος έτους· καταρτίζονται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 143·
- β) την κατάσταση ταμειακών ροών, που εμφανίζει τις εισπράξεις και τις εκταμιεύσεις του οικονομικού έτους, καθώς και την τελική ταμειακή κατάσταση·
- γ) την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, που παρουσιάζει επισκόπηση της κίνησης κατά τη διάρκεια του έτους στα αποθεματικά και στα σωρευτικά αποτελέσματα.

2. Οι σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων συμπληρώνουν και σχολιάζουν τις πληροφορίες των καταστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και παρέχουν όλες τις συμπληρωματικές πληροφορίες τις οποίες απαιτεί η διεθνώς αποδεκτή λογιστική πρακτική, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι συναφείς προς τις δραστηριότητες της Ένωσης.

Άρθρο 146

Καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού

1. Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ. Περιλαμβάνουν:

- α) τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες·
- β) τις επεξηγηματικές σημειώσεις που συμπληρώνουν και σχολιάζουν τις πληροφορίες των καταστάσεων.

2. Οι καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού ακολουθούν την ίδια διάρθρωση με τον προϋπολογισμό.

Άρθρο 147

Προσωρινοί λογαριασμοί

1. Οι υπόλογοι των λοιπών θεσμικών οργάνων και των οργανισμών στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 141 διαβιβάζουν στον υπόλογο της Επιτροπής και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, έως την 1η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, τους προσωρινούς λογαριασμούς τους.

2. Οι υπόλογοι των άλλων οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 141 διαβιβάζουν επίσης στον υπόλογο της

Επιτροπής, έως την 1η Μαρτίου του επόμενου έτους, τις δημοσιονομικές καταστάσεις που έχουν καταρτίσει σε τυποποιημένη μορφή, σύμφωνα με τα όσα έχει ορίσει ο υπόλογος της Επιτροπής για λόγους ενοποίησης.

3. Ο υπόλογος της Επιτροπής ενοποιεί αυτούς τους προσωρινούς λογαριασμούς με τους προσωρινούς λογαριασμούς της Επιτροπής και διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, έως την 31η Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους, τους προσωρινούς λογαριασμούς της Επιτροπής και τους ενοποιημένους προσωρινούς λογαριασμούς της Ένωσης.

Άρθρο 148

Έγκριση των οριστικών ενοποιημένων λογαριασμών

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διατυπώνει, έως την 1η Ιουνίου, τις παρατηρήσεις του σε σχέση με τους προσωρινούς λογαριασμούς των άλλων θεσμικών οργάνων πέραν της Επιτροπής και κάθε οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 141, και έως τις 15 Ιουνίου, τις παρατηρήσεις του σχετικά με τους προσωρινούς λογαριασμούς της Επιτροπής και τους προσωρινούς ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης.

2. Τα θεσμικά όργανα πέραν της Επιτροπής, καθώς και οι οργανισμοί στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 141 καταρτίζουν τους τελικούς λογαριασμούς τους και τους διαβιβάζουν στον υπόλογο της Επιτροπής, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως την 1η Ιουλίου με σκοπό την κατάρτιση των οριστικών ενοποιημένων λογαριασμών.

Οι υπόλογοι των άλλων οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 141 διαβιβάζουν επίσης στον υπόλογο της Επιτροπής, έως την 1η Ιουλίου, τις δημοσιονομικές καταστάσεις που έχουν καταρτίσει σε τυποποιημένη μορφή, σύμφωνα με τα όσα έχει ορίσει ο υπόλογος της Επιτροπής για λόγους ενοποίησης.

3. Ο υπόλογος κάθε οργάνου και οργανισμού που αναφέρεται στο άρθρο 141 διαβιβάζει επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, με αντίγραφο στον υπόλογο της Επιτροπής, την ίδια ημέρα που διαβιβάζει τους οριστικούς του λογαριασμούς, δήλωση πληρότητας σχετικά με τους οριστικούς αυτούς λογαριασμούς.

Οι οριστικοί λογαριασμοί συνοδεύονται από σημείωμα συντασσόμενο από τον υπόλογο, με το οποίο αυτός δηλώνει ότι οι εν λόγω λογαριασμοί έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο και τις εφαρμοστέες λογιστικές αρχές, κανόνες και μεθόδους.

4. Ο υπόλογος της Επιτροπής καταρτίζει τους οριστικούς ενοποιημένους λογαριασμούς βάσει των στοιχείων που διαβιβάζουν κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου τα λοιπά όργανα, πλην της Επιτροπής, και οι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 141. Οι οριστικοί ενοποιημένοι λογαριασμοί συνοδεύονται από σημείωμα συντασσόμενο από τον υπόλογο της Επιτροπής, με το οποίο αυτός δηλώνει ότι οι λογαριασμοί αυτοί έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο καθώς και τις λογιστικές αρχές, κανόνες και μεθόδους που προσδιορίζονται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

5. Μετά την έγκριση των οριστικών ενοποιημένων λογαριασμών και των δικών της οριστικών λογαριασμών, η Επιτροπή διαβιβάζει όλους αυτούς τους λογαριασμούς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο έως την 31η Ιουλίου.

Έως την ίδια ημερομηνία, ο υπόλογος της Επιτροπής διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο δήλωση πληρότητας σχετικά με τους οριστικούς ενοποιημένους λογαριασμούς.

6. Οι ενοποιημένοι οριστικοί λογαριασμοί δημοσιεύονται, έως τις 15 Νοεμβρίου στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, συνοδευόμενοι από τη δήλωση αξιοπιστίας την οποία παρέχει το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 287 ΣΛΕΕ και το άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού

Άρθρο 149

Έκθεση σχετικά με τις εγγυήσεις του προϋπολογισμού και τους κινδύνους

Η Επιτροπή, επιπλέον των καταστάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 145 και 146, διαβιβάζει μία φορά ετησίως έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις εγγυήσεις του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και τους αντίστοιχους κινδύνους.

Οι πληροφορίες αυτές διαβιβάζονται ταυτόχρονα στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 150

Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού

1. Ο υπόλογος της Επιτροπής, επιπλέον των καταστάσεων που προβλέπονται στα άρθρα 145 και 146, διαβιβάζει μία φορά μηνιαίως προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συγκεκριμένα τουλάχιστον κατά κεφάλαιο, αριθμητικά δεδομένα σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, για το σύνολο των πιστώσεων.

Τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνουν και πληροφοριακά στοιχεία για τη χρήση των μεταφερθεισών μεταξύ ετών πιστώσεων.

Τα αριθμητικά δεδομένα διαβιβάζονται εντός 10 εργάσιμων ημερών μετά τη λήξη κάθε μήνα.

2. Τρεις φορές ετησίως και εντός 30 εργάσιμων ημερών μετά την 31η Μαΐου, την 31η Αυγούστου και την 31η Δεκεμβρίου, ο υπόλογος της Επιτροπής διαβιβάζει προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, με λεπτομερειακά στοιχεία κατά κεφάλαιο, άρθρο και θέση.

Οι εν λόγω εκθέσεις περιλαμβάνουν και πληροφορίες για τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων που έχουν μεταφερθεί από τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

3. Τα αριθμητικά δεδομένα και η έκθεση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού διαβιβάζονται ταυτόχρονα στο Ελεγκτικό Συνέδριο και δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Επιτροπής.

4. Έως τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, ο υπόλογος διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση με πληροφορίες για τους εντοπιζόμενους τρέχοντες κινδύνους, τις παρατηρούμενες γενικές τάσεις, τα προκύπτοντα νέα λογιστικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων όσων έδωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο, και τις ανακτήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Λογιστική

Τμήμα 1

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 151

Το λογιστικό σύστημα

1. Η λογιστική των οργάνων είναι το σύστημα οργάνωσης των δημοσιονομικών και χρηματοοικονομικών πληροφοριών που επιτρέπεται την εγγραφή, ταξινόμηση και καταχώριση αριθμητικών δεδομένων.

2. Η λογιστική αποτελείται από τη γενική λογιστική και τη λογιστική του προϋπολογισμού. Και οι δύο αυτές μορφές λογιστικής τηρούνται σε ευρώ και ανά ημερολογιακό έτος.

3. Ο κύριος διατάκτης μπορεί επίσης να τηρεί αναλυτική λογιστική.

Άρθρο 152

Κοινές απαιτήσεις για τη λογιστική των θεσμικών οργάνων

Σύμφωνα με το άρθρο 143, ο υπόλογος της Επιτροπής, έπειτα από διαβούλευση με τους υπολόγους των άλλων οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 141, εγκρίνει τους λογιστικούς κανόνες, καθώς και το εναρμονισμένο λογιστικό σχέδιο που πρέπει να εφαρμόζουν όλα τα όργανα, οι υπηρεσίες που αναφέρονται στον τίτλο V του μέρους II και όλοι οι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 141.

Τμήμα 2

Γενική λογιστική

Άρθρο 153

Η γενική λογιστική

Η γενική λογιστική καταγράφει χρονολογικά, σύμφωνα με τη διπλογραφική μέθοδο, τα γεγονότα και τις πράξεις που επηρεάζουν την οικονομική, δημοσιονομική και περιουσιακή κατάσταση των οργάνων και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 141.

Άρθρο 154

Εγγραφές γενικής λογιστικής

1. Τα υπόλοιπα και οι διάφορες κινήσεις ανά λογαριασμό εγγράφονται στα λογιστικά βιβλία.

2. Κάθε λογιστική εγγραφή, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών διορθώσεων, στηρίζεται σε δικαιολογητικά στα οποία παραπέμπει.

3. Το λογιστικό σύστημα επιτρέπεται να φαίνεται σαφής διαδρομή ελέγχου όλων των λογιστικών εγγραφών.

Άρθρο 155

Λογιστικές διορθώσεις

Μετά το κλείσιμο του οικονομικού έτους και έως την ημερομηνία απόδοσης των γενικών λογαριασμών ο υπόλογος προβαίνει στις διορθώσεις οι οποίες, χωρίς να συνεπάγονται εκταμίευση ή είσπραξη για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος, είναι αναγκαίες για την πιστή και ειλικρινή παρουσίαση των λογαριασμών. Οι διορθώσεις αυτές συμμορφώνονται προς τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 143.

Τμήμα 3

Λογιστική του προϋπολογισμού

Άρθρο 156

Λογιστική του προϋπολογισμού

1. Η λογιστική του προϋπολογισμού παρέχει λεπτομερή καταγραφή της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 1, η λογιστική του προϋπολογισμού καταγράφει όλες τις προβλεπόμενες στον τίτλο IV του μέρους I πράξεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού ως προς τα έσοδα και τις δαπάνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Απογραφή των περιουσιακών στοιχείων

Άρθρο 157

Το βιβλίο απογραφής

1. Κάθε όργανο και κάθε οργανισμός που αναφέρεται στο 141 τηρεί κατά ποσότητα και κατ' αξία, σύμφωνα με το υπόδειγμα που εγκρίνεται από τον υπόλογο της Επιτροπής, βιβλία απογραφής όλων των ενσώματων, ασώματων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν περιουσία της Ένωσης.

Κάθε όργανο και οργανισμός που αναφέρεται στο άρθρο 141 επαληθεύει ότι οι εγγραφές στα βιβλία απογραφής ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

2. Οι πωλήσεις υλικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης δημοσιότητας.

ΤΙΤΛΟΣ X

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εξωτερικός έλεγχος

Άρθρο 158

Εξωτερικός λογιστικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ενημερώνουν το Ελεγκτικό Συνέδριο, το ταχύτερο δυνατόν, σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λαμβάνουν και όλους τους κανόνες που εγκρίνουν κατ' εφαρμογή των άρθρων 13, 16, 21, 25, 26, 29 και 40.

Άρθρο 159

Κανόνες και διαδικασία στον τομέα του λογιστικού ελέγχου

1. Η εξέταση της νομιμότητας και της κανονικότητας των εσόδων και των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο πραγματοποιείται σε σχέση με τις διατάξεις των Συνθηκών, του προϋπολογισμού, του παρόντος κανονισμού, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθώς και κάθε πράξης που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των Συνθηκών.

2. Κατά την εκπλήρωση της αποστολής του, το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να λαμβάνει γνώση, υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 161, όλων των εγγράφων και πληροφοριών που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση των υπηρεσιών ή οργανισμών ως προς τις πράξεις που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να εξετάζει κάθε υπάλληλο ο οποίος υπέχει ευθύνη σε πράξη δαπανών ή εσόδων και να χρησιμοποιεί όλες τις δυνατότητες ελέγχου που ενδείκνυνται για τις εν λόγω υπηρεσίες ή οργανισμούς. Ο έλεγχος στα κράτη μέλη διενεργείται σε συνεργασία με τα εθνικά όργανα ελέγχου ή, εάν αυτά δεν διαθέτουν τις αναγκαίες αρμοδιότητες, με τις

αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και τα εθνικά όργανα ελέγχου των κρατών μελών συνεργάζονται με πνεύμα εμπιστοσύνης, διατηρώντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, για να συλλέξει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση της αποστολής που του ανατίθεται από τις Συνθήκες ή τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή τους, μπορεί να παρίσταται, κατ' αίτησή του, στις πράξεις ελέγχου που διενεργούνται στο πλαίσιο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από μέρους ή για λογαριασμό οιαδήποτε οργάνου.

Κατ' αίτηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κάθε όργανο εξουσιοδοτεί τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που κατέχουν περιουσιακά στοιχεία της Ένωσης να επιτρέπουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο να διαπιστώνει την αντιστοιχία των εξωτερικών δεδομένων με τη λογιστική κατάσταση.

3. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, το Ελεγκτικό Συνέδριο κοινοποιεί στα όργανα και στις αρχές στις οποίες εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός τα ονόματα των υπαλλήλων του που είναι εξουσιοδοτημένοι να διενεργούν ελέγχους στα εν λόγω όργανα και αρχές.

Άρθρο 160

Επαληθεύσεις όσον αφορά τις αξίες και τα μετρητά

Το Ελεγκτικό Συνέδριο μεριμνά ώστε όλες οι αξίες και τα μετρητά σε κατάθεση ή στο ταμείο να επαληθεύονται βάσει πιστοποιητικών υπογραφόμενων από τους θεματοφύλακες ή βάσει επίσημων καταστάσεων ταμείου ή χαρτοφυλακίου. Το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να προβαίνει σε τέτοιες επαληθεύσεις.

Άρθρο 161

Δικαίωμα πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Η Επιτροπή, τα λοιπά όργανα, οι οργανισμοί που διαχειρίζονται έσοδα ή δαπάνες εξ ονόματος της Ένωσης καθώς και οι αποδέκτες παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε διευκόλυνση και κάθε πληροφορία την οποία αυτό θεωρεί αναγκαία για την εκτέλεση της αποστολής του. Θέτουν στη διάθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν τη σύναψη και την εκτέλεση συμβάσεων χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό και όλους τους λογαριασμούς ταμείου και υλικών, όλα τα λογιστικά ή δικαιολογητικά έγγραφα καθώς και τα συναφή διοικητικά έγγραφα, όλα τα έγγραφα σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες, όλα τα βιβλία απογραφών, όλα τα οργανογράμματα των υπηρεσιών τα οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο θεωρεί αναγκαία για την επαλήθευση της έκθεσης σχετικά με το αποτέλεσμα της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής εκτέλεσης βάσει εγγράφων ή επιτοπίου ελέγχου και, για τους ίδιους σκοπούς, όλα τα έγγραφα και δεδομένα τα οποία καταρτίζονται ή φυλάσσονται ηλεκτρονικά.

Τα όργανα εσωτερικού ελέγχου και οι λοιπές υπηρεσίες των σχετικών εθνικών διοικήσεων παρέχουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο όλες τις διευκολύνσεις τις οποίες αυτό θεωρεί αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής του.

2. Οι υπάλληλοι οι υποκείμενοι στις επαληθεύσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποχρεούνται:

- α) να δείχνουν τις ταμειακές εγγραφές τους, να επιδεικνύουν τα μετρητά, τις αξίες και τα υλικά πάσης φύσεως και επίσης τα δικαιολογητικά της διαχείρισής τους όσον αφορά τα κονδύλια που τους έχουν ανατεθεί, καθώς και κάθε βιβλίο ή μητρώο και όλα τα συναφή έγγραφα·
- β) να επιδεικνύουν την αλληλογραφία ή κάθε άλλο έγγραφο που απαιτείται για την πλήρη εκτέλεση του ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 159 παράγραφος 1.

Η γνωστοποίηση των πληροφοριών που αναφέρονται ανωτέρω στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να ζητηθεί παρά μόνον από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει την εξουσία να ελέγχει τα έγγραφα τα σχετικά με τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης τα οποία φυλάσσονται από τις υπηρεσίες των οργάνων και ιδίως τις υπηρεσίες τις υπεύθυνες για τις αποφάσεις που αφορούν τα εν λόγω έσοδα και δαπάνες, από τους οργανισμούς που διαχειρίζονται έσοδα ή δαπάνες εξ ονόματος της Ένωσης και από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν πληρωμές προερχόμενες από τον προϋπολογισμό.

4. Η επαλήθευση της νομιμότητας και της κανονικότητας των εσόδων και των δαπανών και ο έλεγχος της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης επεκτείνονται και στη χρησιμοποίηση, από οργανισμούς που είναι ξένοι προς τα όργανα, πόρων της Ένωσης εισπραχθέντων υπό μορφή συνεισφορών.

5. Κάθε χρηματοδότηση από την Ένωση σε αποδέκτες ξένους προς τα όργανα τελεί υπό τον όρο της έγγραφης αποδοχής, από τους αποδέκτες ή, σε περίπτωση μη αποδοχής εκ μέρους τους, από

τους αντισυμβαλλομένους και τους υπεργολάβους, του λογιστικού ελέγχου που διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο σχετικά με τη χρήση της χρηματοδότησης που χορηγήθηκε.

6. Η Επιτροπή παρέχει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κατ' αίτησή του, όλες τις πληροφορίες για τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις.

7. Η χρησιμοποίηση ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα δικαιολογητικά έγγραφα.

Άρθρο 162

Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο γνωστοποιεί στην Επιτροπή και στα ενδιαφερόμενα όργανα, έως τις 30 Ιουνίου, τις παρατηρήσεις που θεωρεί σκόπιμο να συμπεριληφθούν στην ετήσια έκθεση. Οι παρατηρήσεις αυτές παραμένουν εμπιστευτικές και υπόκεινται στη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης. Όλα τα όργανα απευθύνουν τις απαντήσεις τους στο Ελεγκτικό Συνέδριο έως τις 15 Οκτωβρίου. Τα όργανα πλην της Επιτροπής απευθύνουν ταυτόχρονα σε αυτήν τις απαντήσεις τους.

2. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει εκτίμηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

3. Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει χωριστό τμήμα για κάθε όργανο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να προσθέσει κάθε συνοπτική παρουσίαση ή παρατήρηση γενικού χαρακτήρα που κρίνει ενδεδειγμένη.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του να δημοσιεύονται δίπλα σε κάθε παρατήρηση που αφορούν ή μετά από αυτήν.

4. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει στις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές και στα άλλα όργανα, έως τις 15 Νοεμβρίου, την ετήσια έκθεσή του, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων, και εξασφαλίζει τη δημοσίευση της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

5. Μετά τη διαβίβαση της ετήσιας έκθεσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο η Επιτροπή ανακοινώνει αμέσως στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη τα λεπτομερή στοιχεία της έκθεσης αυτής που αφορούν τη διαχείριση των πόρων για τους οποίους ασκούν αρμοδιότητα δυνάμει των εφαρμοστέων ρυθμίσεων.

Μετά την παραλαβή της ανακοίνωσης αυτής, τα κράτη μέλη απευθύνουν τις απαντήσεις τους στην Επιτροπή εντός 60 ημερών. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές σε συγκεφαλαιωτική μορφή στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έως τις 28 Φεβρουαρίου.

Άρθρο 163

Ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαβιβάζει στο οικείο όργανο ή οργανισμό κάθε παρατήρηση που κατά τη γνώμη του πρέπει να παρουσιάζεται σε ειδική έκθεση. Οι παρατηρήσεις αυτές παραμένουν εμπιστευτικές και υπόκεινται στη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης.

Το οικείο όργανο ή οργανισμός διαθέτει προθεσμία δύομισι μηνών από τη διαβίβαση των παρατηρήσεων για να κοινοποιήσει στο Ελεγκτικό Συνέδριο τις ενδεχόμενες απαντήσεις του σχετικά με τις εν λόγω παρατηρήσεις.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εγκρίνει το οριστικό κείμενο της ειδικής έκθεσης τον επόμενο μήνα από τη λήψη των απαντήσεων του οικείου οργάνου ή οργανισμού.

Οι ειδικές εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οικείων οργάνων ή οργανισμών, διαβιβάζονται αμελλητί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθένα από τα οποία αποφασίζει, ενδεχομένως σε συνεργασία με την Επιτροπή, σχετικά με τη συνέχεια που θα τους δοθεί.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε οι απαντήσεις των οικείων οργάνων ή οργανισμών στις παρατηρήσεις του να δημοσιεύονται μαζί με την ειδική έκθεση.

2. Οι γνωμοδοτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 287 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο ΣΛΕΕ, οι οποίες δεν αφορούν προτάσεις ή σχέδια στο πλαίσιο της νομοθετικής διαβούλευσης, μπορούν να δημοσιεύονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφασίζει τη δημοσίευση αυτή έπειτα από διαβούλευση με το όργανο το οποίο ζήτησε τη γνωμοδότηση ή το οποίο αυτή αφορά. Οι δημοσιευόμενες γνωμοδοτήσεις συνοδεύονται από τα ενδεχόμενα σχόλια των οικείων οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Απαλλαγή

Άρθρο 164

Χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας απαλλαγής

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά σύσταση του Συμβουλίου που αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, χορηγεί πριν από τις 15 Μαΐου του έτους $n + 2$, απαλλαγή στην Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους n .

2. Αν δεν είναι δυνατόν να τηρηθεί η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους καθυστέρησης της απόφασης.

3. Στην περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναβάλλει την απόφαση για τη χορήγηση της απαλλαγής, η Επιτροπή προσπαθεί να λάβει, το συντομότερο δυνατόν, τα μέτρα που είναι δυνατόν να επιτρέψουν ή να διευκολύνουν την άρση των εμποδίων για την έκδοση της απόφασης αυτής.

Άρθρο 165

Η διαδικασία απαλλαγής

1. Η απόφαση απαλλαγής αφορά τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και δαπανών της Ένωσης, το προκύπτον υπόλοιπο και το ενεργητικό και παθητικό της Ένωσης που εμφανίζονται στον ισολογισμό.

2. Προκειμένου να χορηγήσει την απαλλαγή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξετάζει, μετά το Συμβούλιο, τους λογαριασμούς, τις δημοσιονομικές καταστάσεις και την έκθεση αξιολόγησης που αναφέρονται στο άρθρο 318 ΣΛΕΕ. Εξετάζει επίσης την ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των ελεγχόμενων οργάνων, καθώς και τις σχετικές ειδικές εκθέσεις του για το οικείο οικονομικό έτος και τη δήλωση αξιοπιστίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου που βεβαιώνει την ακρίβεια των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατ' αίτησή του, κάθε αναγκαία πληροφορία για την αίσια περάτωση της διαδικασίας απαλλαγής για το οικείο οικονομικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 319 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 166

Μέτρα παρακολούθησης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 319 ΣΛΕΕ και το άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ, η Επιτροπή και τα λοιπά όργανα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε να δώσουν συνέχεια στις παρατηρήσεις που συνοδεύουν την απόφαση περί απαλλαγής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και στα σχόλια που συνοδεύουν τη σύσταση περί απαλλαγής που εγκρίνεται από το Συμβούλιο.

2. Κατ' αίτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου, τα όργανα συντάσσουν έκθεση σχετικά με τα μέτρα που ελάβαν ως συνέχεια αυτών των παρατηρήσεων και σχολίων, και ιδίως σχετικά με τις οδηγίες που έδωσαν στις υπηρεσίες τους οι οποίες συμμετέχουν στην εκτέλεση του προϋπολογισμού. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή αναφέροντας τα μέτρα που έλαβαν για να δώσουν συνέχεια σε αυτές τις παρατηρήσεις, ούτως ώστε να τα λάβει υπόψη της η Επιτροπή στη δική της έκθεση. Οι εκθέσεις των οργάνων διαβιβάζονται επίσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 167

Ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ΕΥΕΔ

Η ΕΥΕΔ υπόκειται στις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 319 ΣΛΕΕ και στα άρθρα 164, 165 και 166 του παρόντος κανονισμού. Η ΕΥΕΔ συνεργάζεται πλήρως με τα θεσμικά όργανα που συμμετέχουν στη διαδικασία απαλλαγής και παρέχει, οσάκις συντρέχει λόγος, τις τυχόν πρόσθετες απαραίτητες πληροφορίες, μεταξύ άλλων και μέσω της παρουσίας της σε συνεδριάσεις των σχετικών οργανισμών.

ΜΕΡΟΣ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Άρθρο 168

Ειδικές διατάξεις σχετικά με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων

1. Τα μέρη I και III εφαρμόζονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις αρχές και τους οργανισμούς στους οποίους αναφέρονται οι κανόνες που διέπουν το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), καθώς και στα αντίστοιχα έσοδα, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

2. Οι πράξεις τις οποίες διαχειρίζεται απευθείας η Επιτροπή εκτελούνται σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στα μέρη I και III.

Άρθρο 169

Δεσμεύσεις κονδυλίων του ΕΓΤΕ

1. Για κάθε οικονομικό έτος, τα κονδύλια του ΕΓΤΕ περιλαμβάνουν μη διαχωριζόμενες πιστώσεις, με την εξαίρεση των δαπανών που σχετίζονται με τα μέτρα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, οι οποίες καλύπτονται με διαχωριζόμενες πιστώσεις.

2. Οι πιστώσεις πληρωμών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο μεταφοράς και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί έως τη λήξη του οικονομικού έτους ακυρώνονται.

3. Οι μη δεσμευθείσες πιστώσεις που έχουν σχέση με τις ενέργειες που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1209/2005 είναι δυνατόν να μεταφερθούν στο επόμενο οικονομικό έτος, και μόνο σε αυτό.

Η μεταφορά αυτή δεν υπερβαίνει, εντός του ορίου του 2 % επί των αρχικών πιστώσεων, το ποσό της αναπροσαρμογής των άμεσων ενισχύσεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς⁽¹⁾, που ίσχυσε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Οι πιστώσεις που μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος επιστρέφονται αποκλειστικά στις γραμμές του προϋπολογισμού που καλύπτουν τις ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

Οι μεταφορές αυτές είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε πρόσθετη πληρωμή μόνο προς τους τελικούς αποδέκτες που έχουν υποστεί, κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, μείωση των άμεσων ενισχύσεων, όπως καθορίζεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

Η Επιτροπή εκδίδει την απόφαση μεταφοράς έως τις 15 Φεβρουαρίου του έτους στο οποίο γίνεται η μεταφορά, και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 170

Συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις πιστώσεων του ΕΓΤΕ

1. Η Επιτροπή επιστρέφει στα κράτη μέλη τις δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΓΤΕ στις οποίες υποβάλλονται.

2. Οι αποφάσεις της Επιτροπής που καθορίζουν τα ποσά των επιστροφών των δαπανών αυτών συνιστούν συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το συνολικό ύψος των πιστώσεων που εγγράφονται για το ΕΓΤΕ.

3. Από τις 15 Νοεμβρίου του οικονομικού έτους και εξής, οι τρέχουσες διαχειριστικές δαπάνες του ΕΓΤΕ μπορούν να υπόκεινται σε προκαταβολικές δεσμεύσεις έναντι των πιστώσεων που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος. Ωστόσο, οι δεσμεύσεις αυτές δεν υπερβαίνουν τα τρία τέταρτα του συνόλου των αντίστοιχων πιστώσεων του οικονομικού έτους. Μπορούν μόνο να αναφέρονται σε δαπάνες που θεμελιώνονται επί της αρχής σε υπάρχουσα βασική πράξη.

Άρθρο 171

Χρονοδιάγραμμα και προγραμματισμός των δημοσιονομικών δεσμεύσεων κονδυλίων του ΕΓΤΕ

1. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις αρχές και τους οργανισμούς που αναφέρονται στους κανόνες σχετικά με το ΕΓΤΕ υπόκεινται, εντός δύο μηνών από την παραλαβή των καταστάσεων που διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη, σε δέσμευση ανά κεφάλαιο, άρθρο και θέση. Μια τέτοια δέσμευση είναι δυνατή και μετά την προθεσμία αυτή των δύο μηνών, οσάκις είναι αναγκαία μια διαδικασία μεταφοράς πιστώσεων αναφερόμενη στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού. Εκτός εάν δεν έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πληρωμές από τα κράτη μέλη, ή οσάκις η επιλεξιμότητα τίθεται εν αμφιβόλω, τα ποσά καταλογίζονται ως πληρωμές εντός της ίδιας δίμηνης προθεσμίας.

Οι δεσμεύσεις του πρώτου εδαφίου αφαιρούνται από τις συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 170.

2. Οι συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός οικονομικού έτους και δεν καταλήγουν, πριν από την 1η Φεβρουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους, σε δεσμεύσεις με λεπτομερή εγγραφή σε γραμμές βάσει της ονοματολογίας του προϋπολογισμού, ακυρώνονται στο πλαίσιο του οικείου οικονομικού έτους.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη της εξέτασης και αποδοχής των λογαριασμών.

⁽¹⁾ ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16.

Άρθρο 172

Λογιστική μεταχείριση των δαπανών του ΕΓΤΕ

Στη λογιστική του προϋπολογισμού, οι δαπάνες καταλογίζονται στους λογαριασμούς ενός οικονομικού έτους βάσει των επιστροφών που πραγματοποιεί η Επιτροπή προς τα κράτη μέλη έως την 31η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους αυτού, υπό τον όρο, ότι το εκάστοτε ένταλμα πληρωμής περιέρχεται στον υπόλογο έως την 31η Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 173

Μεταφορά πιστώσεων του ΕΓΤΕ

1. Οσάκις η Επιτροπή μεταφέρει πιστώσεις δυνάμει του άρθρου 26 παράγραφος 1, εκδίδει τη σχετική απόφαση έως την 31η Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όπως προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1.

2. Στις περιπτώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο

Συμβούλιο μεταφορές πιστώσεων έως τις 10 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν για τις μεταφορές πιστώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, αλλά για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου η προθεσμία έχει διάρκεια τριών εβδομάδων.

Άρθρο 174

Έσοδα για ειδικό προορισμό του ΕΓΤΕ

1. Τα έσοδα για ειδικό προορισμό στο πλαίσιο του παρόντος τίτλου διατίθενται με βάση την προέλευσή τους, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3.

2. Το αποτέλεσμα των αποφάσεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, εγγράφεται σε ένα και μόνο άρθρο.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 175

Ειδικές διατάξεις

1. Τα μέρη I και III εφαρμόζονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις αρχές και τους οργανισμούς που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) ⁽¹⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ⁽²⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ⁽³⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής ⁽⁴⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής ⁽⁵⁾, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) ⁽⁶⁾, και στα ταμεία στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων του προγράμματος «Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών», τα οποία υπόκεινται σε επιμερισμένη διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 59 («τα ταμεία»), καθώς και στα έσοδά τους, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

2. Οι πράξεις τις οποίες διαχειρίζεται απευθείας η Επιτροπή εκτελούνται επίσης σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στα μέρη I και III.

Άρθρο 176

Τήρηση των χορηγήσεων σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τηρούν τις χορηγήσεις σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων, οι οποίες προβλέπονται στις οικείες βασικές πράξεις για τις διαρθρωτικές ενέργειες, την αγροτική ανάπτυξη και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας.

Άρθρο 177

Πληρωμές συνεισφορών, ενδιάμεσες πληρωμές και επιστροφές

1. Η καταβολή των ποσών της χρηματοδοτικής συμμετοχής των ταμείων από την Επιτροπή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175.

2. Η προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή οφείλει να εκτελεί τις ενδιάμεσες πληρωμές καθορίζεται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175.

3. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175, η πλήρης ή μερική επιστροφή των προχρηματοδοτήσεων που καταβάλλονται στο πλαίσιο μιας παρέμβασης δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της συμμετοχής των ταμείων στην παρέμβαση αυτή.

Τα ποσά που επιστρέφονται συνιστούν έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

⁽¹⁾ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 79.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1.

Η διεκπεραίωση των επιστροφών από τα κράτη μέλη καθώς και οι επιπτώσεις της στο ύψος της συμμετοχής των ταμείων διέπονται από τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 14, οι διαθέσιμες την 31η Δεκεμβρίου πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που προέρχονται από επιστροφές προκηρηματοδοτήσεων μπορούν να μεταφερθούν μέχρι τη λήξη του προγράμματος και να χρησιμοποιηθούν, εφόσον είναι αναγκαίο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν διατίθενται πλέον άλλες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων.

5. Στη λογιστική του προϋπολογισμού, οι δαπάνες καταλογίζονται στους λογαριασμούς ενός οικονομικού έτους βάσει των επιστροφών που πραγματοποιεί η Επιτροπή προς τα κράτη μέλη έως την 31η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους αυτού, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που καταλογίζονται έως την 31η Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους εις βάρος των πιστώσεων πληρωμών που διατίθενται τον μήνα αυτόν ύστερα από τις μεταφορές που αναφέρονται στο άρθρο 179.

Άρθρο 178

Αποδέσμευση πιστώσεων

1. Υπό τους όρους που προβλέπονται στις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175, η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτοδικαίως τις δεσμευμένες πιστώσεις.

2. Οι αποδεσμευόμενες πιστώσεις μπορούν να ανασυσταθούν σε περίπτωση προδήλου σφάλματος αποδιδόμενου αποκλειστικά στην Επιτροπή.

Προς τούτο, η Επιτροπή εξετάζει τις αποδεσμεύσεις που σημειώθηκαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος και αποφαίνεται, έως την 15η Φεβρουαρίου του τρέχοντος οικονομικού έτους, με γνώμονα τις ανάγκες, ως προς την αναγκαιότητα της ανασύστασης των αντίστοιχων πιστώσεων.

Άρθρο 181

Πιστώσεις έρευνας

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

Οι πιστώσεις αυτές εγγράφονται είτε σε έναν από τους τίτλους του προϋπολογισμού που αφορά τους τομείς πολιτικής που συνδέονται με την «Έμμεση έρευνα» και την «Άμεση έρευνα» είτε σε κεφάλαιο αναφερόμενο στις ερευνητικές δραστηριότητες που εντάσσεται σε άλλον τίτλο.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις πράξεις που αφορούν την έρευνα.

2. Οι πιστώσεις που έχουν σχέση με τα έσοδα που γεννώνται από το Ταμείο Έρευνας Άνθρακα και Χάλυβα, το οποίο συστάθηκε

Άρθρο 179

Μεταφορά πιστώσεων

1. Με εξαίρεση το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σε ό, τι αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές από τίτλο σε τίτλο, υπό τον όρο ότι οι σχετικές πιστώσεις προορίζονται για τον ίδιο στόχο, κατά την έννοια των κανονισμών που αναφέρονται στο άρθρο 175, ή για δαπάνες τεχνικής συνδρομής. Η Επιτροπή λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις έως τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους.

2. Στις περιπτώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως τις 10 Ιανουαρίου του επόμενου οικονομικού έτους, μεταφορές πιστώσεων πληρωμών στα ταμεία. Η μεταφορά πιστώσεων πληρωμών μπορεί να γίνει από οποιαδήποτε γραμμή των προϋπολογισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν για τις μεταφορές πιστώσεων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 27, αλλά για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου εντός προθεσμίας τριών εβδομάδων.

3. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν εγκρίνουν τη μεταφορά ή την εγκρίνουν μόνο εν μέρει, το αντίστοιχο μέρος της δαπάνης που αναφέρεται στο άρθρο 177 παράγραφος 5 καταλογίζεται στις πιστώσεις πληρωμών του επόμενου οικονομικού έτους.

Άρθρο 180

Διαχείριση, επιλογή και λογιστικός έλεγχος

Η διαχείριση και επιλογή των σχεδίων καθώς και ο λογιστικός τους έλεγχος διέπονται από τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 175.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΡΕΥΝΑ

με το πρωτόκολλο 37 που προσαρτάται στη ΣΛΕΕ και αναφέρεται στις δημοσιονομικές συνέπειες της εκπνοής της Συνθήκης ΕΚΑΧ και στο Ταμείο Έρευνας Άνθρακα και Χάλυβα, αντιμετωπίζονται ως έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα έσοδα αυτά καθίστανται διαθέσιμες ήδη από την πρόβλεψη της δημιουργούμενης απαίτησης, οι δε πιστώσεις πληρωμών αμέσως μετά την είσπραξη των ποσών αυτών.

3. Όσον αφορά τις επιχειρησιακές δαπάνες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος, η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε μεταφορές πιστώσεων από τίτλο σε τίτλο, αρκεί να αφορούν πιστώσεις χρησιμοποιούμενες για τον ίδιο σκοπό.

4. Οι εμπειρογνώμονες που αμείβονται βάσει των πιστώσεων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη θέσπιση κάθε ερευνητικού προγράμματος-πλαίσου ή βάσει των αντίστοιχων κανόνων για τη συμμετοχή επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων.

Άρθρο 182

Δεσμεύσεις πιστώσεων για έρευνα

1. Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που αντιστοιχούν στο ποσό των πιστώσεων που αποδεσμεύονται λόγω μη εκτέλεσης, εν όλω ή εν μέρει, των ερευνητικών προγραμμάτων για τα οποία προορίζονταν, είναι δυνατόν, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να ανασταθούν, οσάκις τούτο είναι ουσιώδες για την εκτέλεση του αρχικού προγράμματος, εκτός εάν ο προϋπολογισμός του οικείου οικονομικού έτους (έτος ν) περιλαμβάνει άλλες πιστώσεις προς τον σκοπό αυτό.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, κατά την έναρξη ενός οικονομικού έτους η Επιτροπή εξετάζει τις αποδεσμεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος (έτος ν - 1) και αξιολογεί, με γνώμονα τις ανάγκες, αν χρειάζεται ανασύσταση των πιστώσεων αυτών.

Βάσει της αξιολόγησης αυτής, η Επιτροπή είναι δυνατόν να υποβάλει καταλληλές προτάσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως την 15η Φεβρουαρίου του εκάστοτε οικονομικού έτους, αναφέροντας, για κάθε θέση του προϋπολογισμού, τους λόγους της ανασύστασης των αντίστοιχων πιστώσεων.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν βάσει των προτάσεων της Επιτροπής εντός έξι εβδομάδων. Οσάκις δεν εκδίδεται απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής, λογίζεται ότι οι προτάσεις εγκρίνονται.

Το ύψος των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων προς ανασύσταση κατά το έτος ν δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το 25 % του συνολικού ύψους των πιστώσεων που αποδεσμεύθηκαν στην ίδια γραμμή του προϋπολογισμού κατά το έτος ν - 1.

4. Οι ανασυνιστώμενες πιστώσεις δεν μεταφέρονται στο επόμενο οικονομικό έτος.

Οι νομικές δεσμεύσεις που έχουν σχέση με τις ανασυσταθείσες πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων αναλαμβάνονται έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους ν.

Στο τέλος του έτους ν, το μη χρησιμοποιηθέν υπόλοιπο των ανασυσταθεισών πιστώσεων αποδεσμεύεται οριστικά από τον αρμόδιο διατάκτη.

Άρθρο 183

Κοινό Κέντρο Ερευνών

1. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) μπορεί να δέχεται χρηματοδοτήσεις καταλογιζόμενες σε πιστώσεις εγγεγραμμένες εκτός των τίτλων και των κεφαλαίων που αναφέρονται στο άρθρο 181 παράγραφος 1, στο πλαίσιο της συμμετοχής του σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων σύμφωνα με τους τίτλους V και VI του μέρους I, και χρηματοδοτούμενες, εν όλω ή εν μέρει, από τον προϋπολογισμό.

Για τη συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων και χορήγησης επιδοτήσεων, το ΚΚΕρ θεωρείται ως νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

2. Οι πιστώσεις σχετικά με τα κατωτέρω εξομοιώνονται με έσοδα για ειδικό προορισμό, κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2:

α) διαδικασίες χορήγησης επιδοτήσεων και ανάθεσης συμβάσεων στις οποίες συμμετέχει το ΚΚΕρ·

β) δραστηριότητες που διεξάγει το ΚΚΕρ για λογαριασμό τρίτων· ή

γ) δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διοικητικής συμφωνίας με άλλα θεσμικά όργανα ή άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής για τεχνική και επιστημονική υποστήριξη.

Οι πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα έσοδα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και γ) του πρώτου εδαφίου καθίστανται διαθέσιμες ήδη από την πρόβλεψη της δημιουργούμενης απαίτησης.

Όσον αφορά τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου, οι πιστώσεις που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί εντός πέντε ετών ακυρώνονται.

3. Η χρήση των πιστώσεων αυτών εμφανίζεται σε αναλυτική λογιστική του λογαριασμού αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού για καθεμιά από τις κατηγορίες ενεργειών στις οποίες αναφέρεται. Διαχωρίζεται δε από τα έσοδα που προέρχονται από χρηματοδοτήσεις από τρίτους (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) καθώς και από τα έσοδα που προέρχονται από άλλες υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτους από την Επιτροπή.

4. Όταν συμμετέχει σε διαδικασίες χορήγησης επιδοτήσεων ή ανάθεσης συμβάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το ΚΚΕρ δεν υπόκειται στους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1, στο άρθρο 107 στοιχεία β) και γ), στα άρθρα 108 και 109, και στο άρθρο 131 παράγραφοι 4 και 5, όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με τον αποκλεισμό και τις ποινές που επιβάλλονται σε σχέση με συμβάσεις και επιδοτήσεις.

Τεκμαίρεται επίσης ότι το ΚΚΕρ πληροί τις απαιτήσεις όσον αφορά την οικονομική και χρηματοδοτική του ικανότητα.

Το ΚΚΕρ απαλλάσσεται από την υποχρέωση κατάθεσης εγγύησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 115 και 134.

5. Οι κανόνες σύναψης των συμβάσεων του τίτλου V του μέρους I δεν εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του ΚΚΕρ για λογαριασμό τρίτων.

6. Στο εσωτερικό του τίτλου του προϋπολογισμού του αναφερόμενου στον τομέα πολιτικής «Άμεση έρευνα», η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 26, σε μεταφορές πιστώσεων μεταξύ κεφαλαίων εντός ορίου 15 % των πιστώσεων που εμφανίζονται στη γραμμή από την οποία γίνεται η μεταφορά.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 184

Εξωτερικές ενέργειες

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις εξωτερικές ενέργειες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις ενέργειες που μπορούν να χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των εξωτερικών ενεργειών.

2. Οι πιστώσεις που προορίζονται για τις ενέργειες στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή:

- α) είτε στο πλαίσιο ενισχύσεων που χορηγούνται αυτοτελώς·
- β) είτε σε σύμπραξη με τρίτη χώρα αναφερόμενη στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο (i), με την υπογραφή συμφωνίας χρηματοδότησης.

3. Όταν οι εξωτερικές ενέργειες συγχρηματοδοτούνται τόσο από πιστώσεις εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό όσο και από εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β), τα ποσά που δεν έχουν δεσμευθεί κατά τη λήξη της συμβατικής περιόδου του άρθρου 189 παράγραφος 2 για τη συγκεκριμένη ενέργεια επιστρέφονται κατ' αναλογία, μετά την αφαίρεση ενός κατ' αποκοπή ποσού που αντιστοιχεί στον λογιστικό έλεγχο, την αξιολόγηση και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις το οποίο μπορεί να δεσμευθεί αργότερα.

4. Για τις ενέργειες που αναφέρονται στον παρόντα τίτλο, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 90 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο.

Για τις επιδοτήσεις υπό άμεση διαχείριση οι οποίες υπερβαίνουν τα 5 000 000 EUR και χρηματοδοτούν εξωτερικές ενέργειες, καθ' όλη τη διάρκεια της ενέργειας δεν παραμένουν ανεκκαθάριστες περισσότερες από δύο πληρωμές προχρηματοδότησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Υλοποίηση των ενεργειών

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 185

Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών

Οι ενέργειες στις οποίες αναφέρεται ο παρών τίτλος μπορούν να υλοποιούνται άμεσα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο α), με επιμερισμένη διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή έμμεσα από όλες τις εντεταλμένες οντότητες ή πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ), σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των

άρθρων 58 έως 63. Οι πιστώσεις που προορίζονται για τις εξωτερικές ενέργειες μπορούν να συνδυάζονται με κεφάλαια προερχόμενα από άλλες πηγές προκειμένου να υλοποιηθεί κοινός στόχος.

Τμήμα 2

Στήριξη από τον προϋπολογισμό και καταπιστευματικά ταμεία πολλαπλών δωρητών

Άρθρο 186

Χρησιμοποίηση στήριξης από τον προϋπολογισμό

1. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις σχετικές βασικές πράξεις, η Επιτροπή μπορεί να παρέχει στήριξη από τον προϋπολογισμό σε δικαιούχο τρίτη χώρα, εφόσον η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της χώρας αυτής είναι επαρκώς διαφανής, αξιόπιστη και αποτελεσματική.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη χρησιμοποίηση στήριξης από τον προϋπολογισμό και για τις υποχρεώσεις των αποδεκτών.

2. Η απόφαση χρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 84 αναφέρει λεπτομερώς τους στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της παροχής στήριξης από τον προϋπολογισμό σε δικαιούχο τρίτη χώρα. Η καταβολή της συνεισφοράς της Ένωσης συνδέεται με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, και με σαφείς και αντικειμενικούς δείκτες επιδόσεων, οι οποίοι αποτελούν τη βάση για τη μέτρηση της προόδου που συντελείται με την πάροδο του χρόνου στον αντίστοιχο τομέα.

3. Η Επιτροπή συμπεριλαμβάνει στις σχετικές χρηματοδοτικές συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 184 παράγραφος 2 στοιχείο β) κατάλληλες διατάξεις με βάση τις οποίες η οικεία δικαιούχος τρίτη χώρα δεσμεύεται να επιστρέψει αμέσως, πλήρως ή εν μέρει, τη χρηματοδότηση για τη σχετική ενέργεια, αν εξακριβωθούν σοβαρές παρατυπίες στην πληρωμή των αντίστοιχων κονδυλίων της Ένωσης με ευθύνη της προαναφερομένης χώρας.

Για τη διεκπεραίωση της επιστροφής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 80 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο.

4. Η Επιτροπή υποστηρίζει τις δικαιούχες τρίτες χώρες στην ανάπτυξη κοινοβουλευτικού ελέγχου και ικανότητας λογιστικού ελέγχου, την αύξηση της διαφάνειας και την πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες.

Άρθρο 187

Καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για τις εξωτερικές ενέργειες

1. Για τις ενέργειες έκτακτης ανάγκης, τις ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης ή τις θεματικές ενέργειες, η Επιτροπή μπορεί να συστήσει καταπιστευματικά ταμεία στο πλαίσιο συμφωνίας που συνάπτεται με άλλους δωρητές. Οι στόχοι κάθε καταπιστευματικού ταμείου ορίζονται στην καταστατική του πράξη.

2. Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης εφαρμόζονται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, τη απουσίας διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης καθώς και σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που ορίζονται σε κάθε καταστατική πράξη.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης εφαρμόζονται άμεσα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο α), εξαιρουμένων των καταπιστευματικών ταμείων της Ένωσης για τις ενέργειες έκτακτης ανάγκης ή τις ενέργειες μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης, τα οποία μπορούν επίσης να εφαρμόζονται έμμεσα με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού στις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία i), ii), v) και vi).

3. Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της Ένωσης: τα καταπιστευματικά ταμεία δημιουργούνται και εφαρμόζονται σε επίπεδο Ένωσης μόνον εφόσον οι στόχοι τους, ιδίως λόγω της κλίμακας ή των δυνητικών αποτελεσμάτων τους, μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης απ' ό,τι σε εθνικό επίπεδο.

β) σε όλες τις περιπτώσεις, τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή της Ένωσης και διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε βελτιωμένο έλεγχο της Ένωσης όσον αφορά τους κινδύνους και τις εκταμιεύσεις των συνεισφορών της Ένωσης και άλλων δωρητών. Δεν πρέπει να δημιουργούνται τέτοια ταμεία εάν απλώς αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα.

4. Για κάθε καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης συστήνεται διοικητικό συμβούλιο υπό την προεδρία της Επιτροπής για να διασφαλίζει την εκπροσώπηση των δωρητών και, υπό την ιδιότητα παρατηρητών, των μη συνεισφερόντων κρατών μελών και για να αποφασίζει σχετικά με τη χρησιμοποίηση των κονδυλίων.

5. Τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης δημιουργούνται για περιορισμένη διάρκεια που καθορίζεται στην καταστατική τους πράξη. Η διάρκεια αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής που λαμβάνεται κατόπιν αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου του οικείου ταμείου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και/ή το Συμβούλιο μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να διακόψει τις πιστώσεις για το συγκεκριμένο καταπιστευματικό ταμείο ή, κατά περίπτωση, να αναθεωρήσει την καταστατική πράξη με στόχο την εκκαθάριση του ταμείου. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι τυχόν απομείνοντες χρηματοδοτικοί πόροι επιστρέφονται κατ' αναλογία στον προϋπολογισμό ως γενικά έσοδα και στα συνεισφέροντα κράτη μέλη και τους άλλους δωρητές.

6. Οι συνεισφορές της Ένωσης και των δωρητών κατατίθενται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό. Οι συνεισφορές της Ένωσης μεταφέρονται στον λογαριασμό αυτό βάσει αιτήσεων πληρωμής που τεκμηριώνονται δεόντως με προβλέψεις εκταμίευσης, λαμβανομένου υπόψη του διαθέσιμου υπολοίπου του λογαριασμού και της ανάγκης για πρόσθετες πληρωμές. Οι προβλέψεις εκταμίευσης παρέχονται σε ετήσια ή, κατά περίπτωση, εξαμηνιαία βάση.

Οι συνεισφορές αυτές δεν ενσωματώνονται στον προϋπολογισμό και υπόκεινται στη διαχείριση της Επιτροπής υπό την ευθύνη του κύριου διατάκτη.

Ο υπόλογος του καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης είναι ο υπόλογος της Επιτροπής. Είναι υπεύθυνος για τον καθορισμό λογιστικών διαδικασιών και λογιστικού σχεδίου που θα είναι κοινά για όλα τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης.

Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν τις ίδιες εξουσίες σε σχέση με το καταπιστευματικό ταμείο όπως και σε σχέση με τις λοιπές ενέργειες που διεξάγει η Επιτροπή.

Τον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό του ταμείου τον ανοίγει και τον κλείνει ο υπόλογος.

Η Επιτροπή διασφαλίζει σαφή διαχωρισμό καθηκόντων μεταξύ υπολόγου και διατακτών.

Τα κεφάλαια δεσμεύονται και καταβάλλονται από δημοσιονομικούς παράγοντες της Επιτροπής, όπως ορίζεται στο κεφάλαιο 3 του τίτλου IV του μέρους I.

7. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αποσύρει 5 % κατ' ανώτατο όριο των ποσών που συγκεντρώνονται στο καταπιστευματικό ταμείο για να καλύψει τα δικά της έξοδα διαχείρισης των ετών κατά τα οποία άρχισαν να χρησιμοποιούνται οι συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 6. Κατά τη διάρκεια του καταπιστευματικού ταμείου, τα εν λόγω έξοδα διαχείρισης εξομοιώνονται προς έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β).

Ο υπόλογος αναλαμβάνει την εκτέλεση των ενταλμάτων εισπραξής που αφορούν ενέργειες χρηματοδοτούμενες από το καταπιστευματικό ταμείο. Τα έσοδα που προέρχονται από τα εν λόγω εντάλματα εισπραξής επιστρέφονται στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό του καταπιστευματικού ταμείου. Η ακύρωση ενταλμάτων εισπραξής και η παραίτηση από αυτά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 80.

8. Η Επιτροπή υποβάλλει τα σχέδια αποφάσεών της σχετικά με τη σύσταση, την επέκταση και της εκκαθάριση καταπιστευματικού ταμείου της Ένωσης στην αρμόδια επιτροπή που προβλέπεται από τη βασική πράξη σύμφωνα με την οποία παρέχεται συνεισφορά της Ένωσης στο καταπιστευματικό ταμείο της Ένωσης.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη διαχείριση, την υποβολή εκθέσεων και τη διακυβέρνηση των καταπιστευματικών ταμείων για εξωτερικές ενέργειες.

10. Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συνολική και λεπτομερή έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που υποστηρίζονται από τα καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης, σχετικά με την εφαρμογή και τις επιδόσεις τους καθώς και σχετικά με τους λογαριασμούς τους. Η Επιτροπή προσαρτά την έκθεσή της στη συγκεκριμένη έκθεση ετησίων εκθέσεων στην οποία παραπέμπει το άρθρο 66 παράγραφος 9 τρίτο εδάφιο.

Τμήμα 3

Άλλες διαχειριστικές μέθοδοι

Άρθρο 188

Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης

1. Η υλοποίηση ενεργειών στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης κατά το άρθρο 58 παράγραφος 1 σημείο γ) υπόκειται στον έλεγχο της Επιτροπής και των επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 2. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει είτε τη μορφή εκ των προτέρων έγκρισης, είτε τη μορφή εκ των υστέρων επαληθεύσεων, είτε μεικτή μορφή.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης.

Άρθρο 189

Συμφωνίες χρηματοδότησης σχετικά με την υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών

1. Οι εξωτερικές ενέργειες που αναλαμβάνονται οδηγούν στη σύναψη ενός ή περισσότερων πράξεων, μεταξύ των ακόλουθων:

- α) δημοσιονομικής συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και οντότητας ή προσώπου που αναφέρονται στο άρθρο 185·
- β) σύμβασης ή συμφωνίας επιδότησης μεταξύ της Επιτροπής και των φυσικών ή νομικών προσώπων που επιφορτίζονται με την υλοποίηση των ενεργειών.

Οι όροι υπό τους οποίους χορηγείται η εξωτερική βοήθεια τίθενται στη νομοθετική πράξη η οποία διέπει τις χρηματοδοτικές συμφωνίες ή τις συμβάσεις ή τις συμφωνίες επιδοτήσεων των στοιχείων α) και β) του πρώτου εδαφίου.

2. Οι συμφωνίες χρηματοδότησης με τις οντότητες στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) συνάπτονται έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους $n + 1$, όπου n το έτος κατά το οποίο έγινε η δημοσιονομική δέσμευση.

Οι συμφωνίες χρηματοδότησης καθορίζουν την περίοδο κατά την οποία οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) συνάπτουν όλες τις επιμέρους συμβάσεις και συμφωνίες επιδοτήσεων με τις οποίες υλοποιείται η ενέργεια. Η περίοδος αυτή δεν είναι μεγαλύτερη από τρία έτη μετά την ημερομηνία σύναψης της χρηματοδοτικής συμφωνίας, με εξαίρεση:

- α) τις ενέργειες πολλαπλών δωρητών·
- β) τις μεμονωμένες συμβάσεις που αφορούν τον λογιστικό έλεγχο και την αξιολόγηση·
- γ) τις ακόλουθες εξαιρετικές περιπτώσεις:

i) προσθήκες σε ήδη συναφθείσες συμβάσεις·

ii) μεμονωμένες συμβάσεις που συνάπτονται μετά την πρόωρη λήξη υφιστάμενης σύμβασης·

iii) αλλαγή της οντότητας που έχει αναλάβει την εκτέλεση των καθηκόντων.

3. Η παράγραφος 2 δεν ισχύει για τα πολυετή προγράμματα που υλοποιούνται μέσω τμηματικών δεσμεύσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας·

β) μηχανισμός της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας και εταιρικής σχέσης.

Στις περιπτώσεις αυτές, οι πιστώσεις αποδεσμεύονται αυτομάτως από την Επιτροπή σύμφωνα με τους τομεακούς κανόνες.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις συμφωνίες χρηματοδότησης που αφορούν την υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Σύναψη των συμβάσεων

Άρθρο 190

Σύναψη συμβάσεων για τις εξωτερικές ενέργειες

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη σύναψη συμβάσεων στο πλαίσιο εξωτερικών ενεργειών.

2. Οι διατάξεις του κεφαλαίου 1 του τίτλου V του μέρους I οι οποίες αναφέρονται στις γενικές διατάξεις σύναψης των συμβάσεων εφαρμόζονται στις συμβάσεις που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων σχετικά με τα κατώτατα όρια και τις λεπτομέρειες σύναψης των εξωτερικών συμβάσεων που προβλέπονται στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του παρόντος κεφαλαίου είναι:

- α) η Επιτροπή, εξ ονόματος και για λογαριασμό μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών·
- β) οι οντότητες και τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 185 και στις οποίες έχουν αναταθεί τα αντίστοιχα καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

3. Οι διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων προβλέπονται στις συμφωνίες χρηματοδότησης στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 189.

4. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στις ενέργειες που προβλέπονται από τομεακές βασικές πράξεις που αφορούν την παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις κρίσης, τις επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας και τις επιχειρήσεις ανθρωπιστικής βοήθειας.

Άρθρο 191

Κανόνες συμμετοχής σε διαγωνισμούς

1. Η συμμετοχή σε διαγωνισμό είναι ανοικτή με ίσους όρους σε όλα τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Συνθηκών καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις οι οποίες προβλέπονται στις βασικές πράξεις που διέπουν τον τομέα της συνεργασίας.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 2, είναι δυνατόν να επιτραπεί, σε εξαιρετικές περιστάσεις και με τη δέουσα αιτιολόγηση από μέρους του αρμοδίου διατάκτη, η συμμετοχή σε προσκλησεις υποβολής προσφορών και υπηκόων τρίτων χωρών πέραν εκείνων στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1.

3. Εφόσον εφαρμόζεται συμφωνία σχετικά με το άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων αγαθών και υπηρεσιών, στην οποία συμμετέχει η Ένωση, οι συμβάσεις προμηθειών που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό είναι επίσης ανοικτές στους υπηκόους τρίτων χωρών πέραν εκείνων στις οποίες αναφέρονται οι παράγραφοι 1 και 2, υπό τους όρους που τίθενται στη συμφωνία αυτή.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Επιδοτήσεις

Άρθρο 192

Πλήρης χρηματοδότηση εξωτερικής ενέργειας

Μια ενέργεια μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό μόνο εάν είναι απαραίτητο για την υλοποίησή της.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Άρθρο 195

Οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες

1. Θεωρούνται «ευρωπαϊκές υπηρεσίες», για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, οι διοικητικές δομές που δημιουργούνται από ένα ή περισσότερα θεσμικά όργανα προς εκτέλεση ειδικών οριζόντιων καθηκόντων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για το πεδίο δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών υπηρεσιών καθώς και των αντιπροσωπειών των θεσμικών οργάνων στις ευρωπαϊκές υπηρεσίες.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται στη λειτουργία της OLAF, εξαιρουμένων των άρθρων 198, 199 και 200.

3. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στη λειτουργία των ευρωπαϊκών υπηρεσιών, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την πλήρη χρηματοδότηση εξωτερικών ενεργειών.

Άρθρο 193

Εφαρμοστέοι κανόνες για τις επιδοτήσεις εξωτερικών ενεργειών

Οι διαδικασίες ως προς τις επιδοτήσεις προς εφαρμογή σε έμμεση διαχείριση από τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 185 καθορίζονται στις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής και των εν λόγω οντοτήτων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις διαδικασίες επιδότησης που εφαρμόζονται υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Λογιστικός έλεγχος των λογαριασμών

Άρθρο 194

Λογιστικός έλεγχος των εξωτερικών ενεργειών από την Ένωση

Κάθε συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και οντότητας που αναφέρεται στο άρθρο 185 ή κάθε συμφωνία ή απόφαση επιδότησης προβλέπει ρητά την ελεγκτική αρμοδιότητα της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου, η οποία ασκείται σε όλους τους αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έλαβαν κεφάλαια της Ένωσης.

Άρθρο 196

Πιστώσεις όσον αφορά τις Ευρωπαϊκές υπηρεσίες

1. Οι πιστώσεις κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας, των οποίων το συνολικό ποσό είναι εγγεγραμμένο σε ειδική γραμμή του προϋπολογισμού εντός του τμήματος του προϋπολογισμού που αφορά την Επιτροπή, εμφανίζονται λεπτομερώς σε παράρτημα του τμήματος αυτού.

Το παράρτημα αυτό παρουσιάζεται με τη μορφή κατάστασης εσόδων και δαπανών, υποδιαιρούμενης κατά τον ίδιο τρόπο όπως και τα τμήματα του προϋπολογισμού.

Οι πιστώσεις που εγγράφονται στο παράρτημα αυτό καλύπτουν το σύνολο των οικονομικών αναγκών κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της για λογαριασμό των οργάνων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τις πιστώσεις που αφορούν τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης ορισμένων καθηκόντων από τον διατάκτη, της διαχείρισης ταμείου και των τραπεζικών λογαριασμών.

2. Ο πίνακας προσωπικού κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας επισυνάπτεται στον πίνακα προσωπικού της Επιτροπής.

3. Ο διευθυντής κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας αποφασίζει τις μεταφορές πιστώσεων στο εσωτερικό του παραρτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

4. Οι λογαριασμοί κάθε ευρωπαϊκής υπηρεσίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των λογαριασμών της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 141.

Άρθρο 197

Διατάκτης των Ευρωπαϊκών υπηρεσιών

Σε ό,τι αφορά τις πιστώσεις που εγγράφονται στο παράρτημα για καθεμιά από τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες, η Επιτροπή αναθέτει τις εξουσίες διατάκτη στον διευθυντή της εκάστοτε ευρωπαϊκής υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 65.

Άρθρο 198

Οι λογαριασμοί των διοργανικών Ευρωπαϊκών υπηρεσιών

1. Κάθε διοργανική ευρωπαϊκή υπηρεσία καταρτίζει αναλυτική λογιστική των δαπανών της, που επιτρέπει τον καθορισμό της αναλογίας των υπηρεσιών που παρέχονται σε κάθε όργανο. Ο διευθυντής της υπηρεσίας καθορίζει, μετά την έγκρισή τους από τη διευθύνουσα επιτροπή, τα κριτήρια στα οποία βασίζεται το λογιστικό σύστημα.

2. Η παρατήρηση η αναφερομένη στη γραμμή του προϋπολογισμού στην οποία εγγράφεται η συνολική πίστωση για κάθε διοργανική ευρωπαϊκή υπηρεσία εμφανίζει, υπό μορφή πρόβλεψης, την

εκτίμηση του κόστους των υπηρεσιών που παρέχει η εν λόγω υπηρεσία σε καθένα από τα όργανα, βάσει της αναλυτικής λογιστικής που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε διοργανική ευρωπαϊκή υπηρεσία γνωστοποιεί τα αποτελέσματα αυτής της αναλυτικής λογιστικής στα οικεία όργανα.

Άρθρο 199

Ανάθεση εξουσιών διατάκτη στις διοργανικές Ευρωπαϊκές υπηρεσίες

1. Κάθε θεσμικό όργανο μπορεί να αναθέσει εξουσίες διατάκτη στο διευθυντή μιας διοργανικής ευρωπαϊκής υπηρεσίας για τη διαχείριση των πιστώσεων που εγγράφονται στο οικείο τμήμα του προϋπολογισμού, και καθορίζει τα όρια και τους όρους αυτής της ανάθεσης εξουσιών.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την ανάθεση εξουσιών διατάκτη σε διευθυντή μιας διοργανικής ευρωπαϊκής υπηρεσίας.

2. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο κεφάλαιο 9 του τίτλου IV του μέρους I.

Άρθρο 200

Υπηρεσίες σε τρίτους

Εφόσον η αποστολή ευρωπαϊκής υπηρεσίας συνεπάγεται παροχές εξ επαχθούς αιτίας προς τρίτους, ο οικείος διευθυντής καθορίζει, μετά την έγκρισή τους από τη διευθύνουσα επιτροπή, τις συγκεκριμένες διατάξεις που διέπουν τον τρόπο εκτέλεσης των παροχών αυτών και την τήρηση των αντίστοιχων λογαριασμών.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Άρθρο 201

Γενικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις των μερών I και III εφαρμόζονται στις διοικητικές πιστώσεις, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο.

2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για το πεδίο εφαρμογής των διοικητικών πιστώσεων και των εγγυήσεων μίσθωσης.

Άρθρο 202

Αναλήψεις υποχρεώσεων

1. Οι δαπάνες τρέχουσας διαχείρισης μπορούν, από την 15η Οκτωβρίου κάθε έτους, να αναλαμβάνονται προκαταβολικά εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος. Πάντως, αυτές οι αναλήψεις δεν υπερβαίνουν το ένα τέταρτο των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην αντίστοιχη γραμμή του προϋπολογισμού για το τρέχον οικονομικό έτος. Δεν αφορούν νέες δαπάνες οι οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη αποδεκτές κατ' αρχήν στον τελευταίο κανονικός εγκριθέντα προϋπολογισμό.

2. Οι δαπάνες, όπως τα μισθώματα, οι οποίες, δυνάμει νομοθετικών ή συμβατικών διατάξεων, πρέπει να πραγματοποιούνται εκ των προτέρων, μπορούν να πληρώνονται από την 1η Δεκεμβρίου εις βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται για το επόμενο οικονομικό έτος. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το όριο της παραγράφου 1.

Άρθρο 203

Ειδικές διατάξεις όσον αφορά τις διοικητικές πιστώσεις

1. Οι διοικητικές πιστώσεις συνιστούν μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για ειδικές διοικητικές πιστώσεις, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων για ακίνητα και για προκαταβολές προς τους υπαλλήλους των θεσμικών οργάνων.

2. Οι διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από συμβάσεις οι οποίες καλύπτουν περιόδους υπερβαίνουσες το οικονομικό έτος, είτε σύμφωνα με τα τοπικά ήθη είτε για την προμήθεια εξοπλισμού, καταλογίζονται στον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιούνται.

3. Κάθε θεσμικό όργανο διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως την 1η Ιουνίου κάθε έτους, έγγραφο εργασίας σχετικά με την πολιτική του περί ακινήτων, στο οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) για κάθε ακίνητο, οι δαπάνες και η κτιριακή επιφάνεια που καλύπτουν οι πιστώσεις των αντίστοιχων γραμμών του προϋπολογισμού·
- β) αναμενόμενη εξέλιξη του συνολικού προγραμματισμού για την κτιριακή επιφάνεια και τη θέση των κτιρίων για τα προσεχή έτη, με περιγραφή των σχεδίων σχετικά με ακίνητα στο στάδιο του προγραμματισμού τα οποία έχουν ήδη προσδιοριστεί·
- γ) τελικοί όροι και οριστικό κόστος, καθώς και συναφείς πληροφορίες για την εκτέλεση νέων σχεδίων σχετικά με ακίνητα, τα οποία είχαν υποβληθεί προηγουμένως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο με βάση τη διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 4 και 5 και δεν περιλαμβάνονται στα έγγραφα εργασίας του προηγούμενου έτους.

4. Για κάθε σχέδιο περί ακινήτων που είναι πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, τα θεσμικά όργανα ενημερώνουν όσο το δυνατόν νωρίτερα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις κτιριακές ανάγκες και τον προσωρινό προγραμματισμό, πριν από κάθε διερεύνηση της τοπικής αγοράς στην περίπτωση συμβάσεων για ακίνητα ή πριν από την ανακοίνωση πρόσκλησης υποβολής προσφορών στην περίπτωση οικοδομικών εργασιών.

5. Για κάθε σχέδιο περί ακινήτων που είναι πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, το θεσμικό όργανο υποβάλλει το σχέδιο, συμπεριλαμβανομένης λεπτομερούς εκτίμησης των δαπανών και τρόπων χρηματοδότησης, καθώς και κατάστασης των σχεδίων συμβάσεων που προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν, και ζητεί την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου πριν από τη σύναψη των συμβάσεων. Εφόσον αυτό ζητηθεί από το θεσμικό όργανο, τα έγγραφα που υποβάλλονται αναφορικά με σχέδια περί ακινήτων αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικά.

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν για το σχέδιο περί ακινήτων εντός τεσσάρων εβδομάδων από την ημερομηνία της παραλαβής του και από τα δύο θεσμικά όργανα.

Το σχέδιο περί ακινήτων θεωρείται ότι έχει εγκριθεί όταν λήξει αυτή η προθεσμία των τεσσάρων εβδομάδων, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο λάβουν απόφαση αντίθετη προς την πρόταση εντός της εν λόγω προθεσμίας.

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και/ή το Συμβούλιο διατυπώσουν δεόντως τεκμηριωμένες αμφιβολίες εντός της προθεσμίας των τεσσάρων εβδομάδων, η προθεσμία αυτή παρατείνεται μία φορά κατά δύο εβδομάδες.

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο λάβουν απόφαση αντίθετη προς το σχέδιο περί ακινήτων, το οικείο θεσμικό όργανο αποσύρει την πρότασή του και μπορεί να υποβάλει νέα πρόταση.

6. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας, οι πληροφορίες της παραγράφου 4 μπορούν να υποβληθούν μαζί με το σχέδιο περί ακινήτων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξετάζουν το σχέδιο περί ακινήτων εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία της παραλαβής του και από τα δύο θεσμικά όργανα. Το σχέδιο περί ακινήτων θεωρείται ότι έχει εγκριθεί όταν λήξει αυτή η προθεσμία των δύο εβδομάδων, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και/ή το Συμβούλιο λάβουν απόφαση αντίθετη προς την πρόταση εντός της εν λόγω προθεσμίας.

7. Σχέδια περί ακινήτων που είναι πιθανό να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό είναι:

- i) κάθε αγορά οικοπέδου·
- ii) η αγορά, πώληση, δομική ανακαίνιση ή ανέγερση κτιρίων, ή κάθε σχέδιο που συνδυάζει τα στοιχεία αυτά εντός του ίδιου χρονικού πλαισίου, εφόσον υπερβαίνει τα 3 000 000 EUR·
- iii) κάθε νέα σύμβαση σχετική με ακίνητο (συμπεριλαμβανομένης της σύστασης επικαρπίας, της μακροπρόθεσμης μίσθωσης, καθώς και της ανανέωσης υπάρχουσας σύμβασης με λιγότερο ευνοϊκούς όρους) που δεν καλύπτεται από το σημείο ii) και αντιπροσωπεύει ετήσια επιβάρυνση ύψους τουλάχιστον 750 000 EUR·
- iv) η παράταση ή ανανέωση υπάρχουσας σύμβασης σχετικής με ακίνητο (συμπεριλαμβανομένης της σύστασης επικαρπίας και της μακροπρόθεσμης μίσθωσης) με τους ίδιους ή ευνοϊκότερους όρους, εάν αντιπροσωπεύει ετήσια επιβάρυνση ύψους τουλάχιστον 3 000 000 EUR.

Η παρούσα παράγραφος ισχύει και για διοργανικά σχέδια περί ακινήτων καθώς και για τις αντιπροσωπείες της Ένωσης.

8. Με την επιφύλαξη του άρθρου 17, τα σχέδια απόκτησης κτιρίων μπορούν να χρηματοδοτούνται με δάνειο υπό τον όρο προηγούμενης έγκρισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Τα δάνεια συνάπτονται και εξοφλούνται λαμβανομένων δεόντως υπόψη της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της εξυπηρέτησης του οικονομικού συμφέροντος της Ένωσης.

Όταν το θεσμικό όργανο προτείνει να χρηματοδοτήσει την απόκτηση με δάνειο, το σχέδιο χρηματοδότησης, που χρειάζεται να υποβληθεί από το οικείο θεσμικό όργανο μαζί με την αίτηση προηγούμενης έγκρισης, προσδιορίζει ειδικότερα το μέγιστο ύψος της χρηματοδότησης, την περίοδο χρηματοδότησης, τον τύπο της χρηματοδότησης, τους όρους της χρηματοδότησης και την επιτυγχάνόμενη εξοικονόμηση σε σύγκριση με άλλους τύπους συμβατικών διευθετήσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξετάζουν την αίτηση προηγούμενης έγκρισης εντός προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων, η οποία μπορεί να παραταθεί μία φορά κατά δύο εβδομάδες, από την παραλαβή της και από τα δύο θεσμικά όργανα. Η απόκτηση μέσω δανείου θεωρείται ότι έχει απορριφθεί εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν την έχουν εγκρίνει ρητά εντός της προθεσμίας αυτής.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ

Άρθρο 204

Αμειβόμενοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για τους αμειβόμενους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένης μιας ειδικής διαδικασίας για την επιλογή φυσικών προσώπων ως αμειβομένων εξωτερικών εμπειρογνομένων, ώστε να

επικουρούν τα όργανα κατά την αξιολόγηση αιτήσεων επιδότησης, σχεδίων και προσφορών, και να παρέχουν γνώμες και συμβουλές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Οι εμπειρογνώμονες αυτοί αμείβονται βάσει προκαθορισμένων ποσών και επιλέγονται με βάση την επαγγελματική τους ικανότητα. Η επιλογή γίνεται με βάση κριτήρια που τηρούν τις αρχές της αμεροληψίας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων.

ΜΕΡΟΣ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 205

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όσον αφορά τα ταμεία που αναφέρονται στο άρθρο 175 παράγραφος 1 για τα οποία οι βασικές πράξεις καταργήθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2013, οι πιστώσεις που αποδεσμεύθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 178 είναι δυνατόν να ανασυσταθούν σε περίπτωση πρόδηλου σφάλματος αποδιδόμενου αποκλειστικά στην Επιτροπή ή στην περίπτωση ανωτέρας βίας με σοβαρές επιπτώσεις στην εκτέλεση των πράξεων που στηρίχθηκαν από τα ταμεία αυτά.

2. Για τις μεταφορές πιστώσεων που αφορούν τις επιχειρησιακές δαπάνες στις οποίες αναφέρονται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1260/1999, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006, για τις οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν ακόμη πληρωμές της Ένωσης για την εκκαθάριση εκκρεμών δεσμεύσεων της Ένωσης έως την περάτωση της βοήθειας, η Επιτροπή μπορεί να πραγματοποιεί μεταφορές από τίτλο σε τίτλο, με την προϋπόθεση ότι οι σχετικές πιστώσεις προορίζονται για τον ίδιο στόχο ή αφορούν πρωτοβουλίες της Ένωσης ή μέτρα τεχνικής βοήθειας και καινοτομίας και μεταφέρονται σε ανάλογα μέτρα.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 206

Αιτήσεις παροχής πληροφοριών από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο

Για τα θέματα του προϋπολογισμού που εμπίπτουν στις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν την εξουσία να αποκτούν γνώση όλων των σχετικών πληροφοριών και αιτιολογήσεων.

Άρθρο 207

Όρια και ποσά

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, σχετικά με όλα τα όρια και ποσά που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, με την επιφύλαξη του άρθρου 118.

Άρθρο 208

Δημοσιονομικός κανονισμός-πλαίσιο για τους οργανισμούς που δημιουργούνται δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 210, για οργανισμούς που δημιουργούνται από τη ΣΛΕΕ και τη Συνθήκη Ευρατόμ και οι οποίοι διαθέτουν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν εισφορές από τον προϋπολογισμό.

Ο εν λόγω δημοσιονομικός κανονισμός-πλαίσιο βασίζεται στις αρχές και τους κανόνες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Οι δημοσιονομικοί κανόνες αυτών των οργανισμών μπορούν να αποκλίνουν από τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο μόνον όταν το επιβάλλουν οι ειδικές ανάγκες τους και με προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

2. Η απαλλαγή για την εκτέλεση των προϋπολογισμών των οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν συστάσεως του Συμβουλίου. Οι οργανισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 1 συνεργάζονται πλήρως με τα θεσμικά όργανα που συμμετέχουν στη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής και παρέχουν, οσάκις συντρέχει λόγος, τις τυχόν πρόσθετες απαραίτητες πληροφορίες, μεταξύ άλλων και μέσω παρουσίας σε συνεδριάσεις των σχετικών φορέων.

3. Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί έναντι των οργανισμών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τις ίδιες αρμοδιότητες με εκείνες που του ανατίθενται σε σχέση με την Επιτροπή.

4. Ένας ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής επαληθεύει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί καθενός των οργανισμών της παραγράφου 1 απεικονίζουν πιστά τα έσοδα, τις δαπάνες και τη χρηματοοικονομική θέση τους, πριν από την ενσωμάτωση των λογαριασμών αυτών στους ενοποιημένους οριστικούς λογαριασμούς της Επιτροπής. Με την επιφύλαξη διαφορετικής διάταξης στη βασική ιδρυτική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το Ελεγκτικό Συνέδριο καταρτίζει ειδική ετήσια έκθεση για κάθε οργανισμό, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 287 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο της κατάρτισης της έκθεσής του, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξετάζει τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή και τα μέτρα που ελήφθησαν βάσει των πορισμάτων του.

Άρθρο 209

Πρότυπος δημοσιονομικός κανονισμός για τους οργανισμούς που αφορούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

Οι οργανισμοί που διαθέτουν νομική προσωπικότητα, οι οποίοι έχουν ιδρυθεί με βασική πράξη και στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θεσπίζουν τους δημοσιονομικούς τους κανόνες.

Οι κανόνες αυτοί περιλαμβάνουν σειρά αρχών αναγκαίων για την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πόρων της Ένωσης.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να θεσπίσει πρότυπο δημοσιονομικό κανονισμό μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, σύμφωνα με το άρθρο 210, ο οποίος καθορίζει τις αναγκαίες αρχές για την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των πόρων της Ένωσης και ο οποίος βασίζεται στο άρθρο 60.

Οι δημοσιονομικοί κανόνες αυτών των οργανισμών μπορούν να αποκλίνουν από τον πρότυπο δημοσιονομικό κανονισμό μόνον όταν το επιβάλλουν οι ειδικές ανάγκες τους και με προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

Άρθρο 210

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσιοδότηση της Επιτροπής που αναφέρεται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 και 209 ισχύει έως τη λήξη του πρώτου μετά το 2013 πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που αναφέρεται στο άρθρο 312 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή εκπονεί έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο δύο έτη πριν από την εκπνοή του πρώτου μετά το 2013 πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρώς για περιόδους που αντιστοιχούν σε μετέπειτα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο διατυπώσουν αντιρρήσεις σχετικά το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της εκαστοτε περιόδου ισχύος του αντιστοίχου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 και 209 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Η ανάκληση δεν επηρεάζει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.

4. Αμέσως μετά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 31, 34, 35, 38, 41, 44, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 144, 181, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 195, 196, 199, 201, 203, 204, 205, 207, 208 και 209 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από την εκπνοή αυτής της προθεσμίας, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 211

Επανεξέταση

Ο παρών κανονισμός επανεξετάζεται όποτε καθίσταται αναγκαίο, και οπωσδήποτε το αργότερο δύο έτη πριν από τη λήξη του πρώτου μετά το 2013 πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Η επανεξέταση αυτή καλύπτει, μεταξύ άλλων, την εφαρμογή των διατάξεων του τίτλου VIII του μέρους I.

Άρθρο 212

Κατάργηση διατάξεων

Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2013, με την εξαίρεση:

- α) των άρθρων 53 έως 57, τα οποία εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων που έχουν εγγραφεί έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013 ·
- β) του στοιχείου α) του άρθρου 166 παράγραφος 3, το οποίο εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων που έχουν εγγραφεί έως και την 31η Δεκεμβρίου 2012· και
- γ) του στοιχείου β) του άρθρου 166 παράγραφος 3, το οποίο εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων που έχουν εγγραφεί από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013·

Ο τίτλος VI του μέρους I του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 μπορεί να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στις συμφωνίες επιδότησης που υπογράφηκαν και στις αποφάσεις επιδότησης που κοινοποιήθηκαν έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013 στο πλαίσιο των συνολικών δεσμεύσεων του προϋπολογισμού 2012 ή προηγούμενου έτους, αν το αποφασίσει ο αρμόδιος διατάκτης, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 213

Επανεξέταση όσον αφορά την ΕΥΕΔ

Το άρθρο 68 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο και το άρθρο 98 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο θα επανεξετασθούν το 2013, κατά τρόπο ώστε να ληφθεί δεόντως υπόψη ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της ΕΥΕΔ και ιδίως εκείνος των αντιπροσωπειών της Ένωσης και, κατά περίπτωση, μια αρμόζουσα ικανότητα χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΥΕΔ.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 25 Οκτωβρίου 2012.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
A. Δ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Άρθρο 214

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2013, με την εξαίρεση:

- α) των άρθρων 58 έως 63, τα οποία εφαρμόζονται μόνο στις υποχρεώσεις που θα αναληφθούν από την 1η Ιανουαρίου 2014·
- β) του άρθρου 50 παράγραφος 1 στοιχείο γ), και των άρθρων 82, 139 και 140, τα οποία εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2014·
- γ) των άρθρων 177, 179 και 210, τα οποία εφαρμόζονται από τις 27ης Οκτωβρίου 2012.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
ΜΕΡΟΣ Ι	ΜΕΡΟΣ Ι	ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΤΙΤΛΟΣ Ι	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
Άρθρο 1	Άρθρο 1	Αντικείμενο
—	Άρθρο 2	Ορισμοί
Άρθρο 2	Άρθρο 3	Συμμόρφωση της παράγωγης νομοθεσίας προς τον παρόντα κανονισμό
—	Άρθρο 5	Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ	ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ
Άρθρο 3	Άρθρο 6	Τήρηση των αρχών που διέπουν τον προϋπολογισμό
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού
Άρθρο 4	Άρθρο 7	Πεδίο εφαρμογής του προϋπολογισμού
Άρθρο 5	Άρθρο 8	Ειδικοί Κανόνες που διέπουν τις αρχές της ενότητας και της ακρίβειας του προϋπολογισμού
Άρθρο 5α	Άρθρο 4	Προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Αρχή της ενιασιότητας
Άρθρο 6	Άρθρο 9	Ορισμός
Άρθρο 7	Άρθρο 10	Είδος πιστώσεων
Άρθρο 8	Άρθρο 11	Λογιστικοί κανόνες για τα έσοδα και τις πιστώσεις
Άρθρο 9	Άρθρο 13	Ακύρωση και μεταφορά πιστώσεων
Άρθρο 10	Άρθρο 14	Κανόνες μεταφοράς εσόδων για ειδικό προορισμό
Άρθρο 11	Άρθρο 15	Αποδέσμευση πιστώσεων
Άρθρο 12	Άρθρο 12	Δέσμευση πιστώσεων
Άρθρο 13	Άρθρο 16	Κανόνες που εφαρμόζονται στην περίπτωση καθυστερημένης έγκρισης του προϋπολογισμού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Αρχή της ισοσκελίσης
Άρθρο 14	Άρθρο 17	Ορισμός και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 15	Άρθρο 18	Υπόλοιπο του οικονομικού έτους
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Αρχή της ενιαίας λογιστικής μονάδας
Άρθρο 16	Άρθρο 19	Χρησιμοποίηση του ευρώ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Αρχή της καθολικότητας
Άρθρο 17	Άρθρο 20	Ορισμός και πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 18	Άρθρο 21	Έσοδα για ειδικό προορισμό
Άρθρο 19	Άρθρο 22	Παροχές από χαριστική αιτία
Άρθρο 20	Άρθρο 23	Κανόνες για τις περικοπές και για τις προσαρμογές συναλλαγματικών ισοτιμιών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Αρχή της ειδικότητας
Άρθρο 21	Άρθρο 24	Γενικές διατάξεις

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
Άρθρο 22	Άρθρο 25	Μεταφορές από θεσμικά όργανα εκτός της Επιτροπής
Άρθρο 23	Άρθρο 26	Μεταφορές από την Επιτροπή.
Άρθρο 24	Άρθρο 27	Προτάσεις για μεταφορές από τα θεσμικά όργανα που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο
Άρθρο 25	Άρθρο 28	Ειδικοί κανόνες για τις μεταφορές πιστώσεων
Άρθρο 26	Άρθρο 29	Μεταφορές που υπάγονται σε ειδικές διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης
Άρθρο 27	Άρθρο 30	Αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας
Άρθρο 28	Άρθρο 31	Υποχρεωτικό δημοσιονομικό δελτίο
—	Άρθρο 32	Εσωτερικός έλεγχος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού
—	Άρθρο 33	Οικονομικώς αποδοτικά συστήματα ελέγχου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Αρχή της διαφάνειας
Άρθρο 29	Άρθρο 34	Δημοσίευση λογαριασμών, προϋπολογισμών και εκθέσεων
Άρθρο 30	Άρθρο 35	Δημοσίευση πληροφοριών περί των αποδεκτών και άλλων πληροφοριών
ΤΙΤΛΟΣ III	ΤΙΤΛΟΣ III	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	Κατάρτιση του προϋπολογισμού
Άρθρο 31	Άρθρο 36	Κατάσταση προβλέψεων των εσόδων και των δαπανών
Άρθρο 32	Άρθρο 37	Εκτιμώμενος προϋπολογισμός των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 208
Άρθρο 33	Άρθρο 38	Σχέδιο προϋπολογισμού
Άρθρο 34	Άρθρο 39	Διορθωτική επιστολή στο σχέδιο προϋπολογισμού
Άρθρο 35	—	—
Άρθρο 36	Άρθρο 40	Υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από την έγκριση του προϋπολογισμού
Άρθρο 37	Άρθρο 41	Σχέδια διορθωτικών προϋπολογισμών
Άρθρο 38	—	—
Άρθρο 39	Άρθρο 42	Έγκαιρη διαβίβαση καταστάσεων προβλέψεων και σχεδίων προϋπολογισμών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Διάρθρωση και παρουσίαση του προϋπολογισμού
Άρθρο 40	Άρθρο 43	Διάρθρωση του προϋπολογισμού
Άρθρο 41	Άρθρο 44	Ονοματολογία του προϋπολογισμού
Άρθρο 42	Άρθρο 45	Απαγόρευση αρνητικών εσόδων
Άρθρο 43	Άρθρο 46	Προσωρινές πιστώσεις
Άρθρο 44	Άρθρο 47	Αρνητικό αποθεματικό
Άρθρο 45	Άρθρο 48	Αποθεματικό έκτακτης βοήθειας
Άρθρο 46	Άρθρο 49	Παρουσίαση του προϋπολογισμού
Άρθρο 47	Άρθρο 50	Κανόνες για τον πίνακα προσωπικού
—	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Δημοσιονομική πειθαρχία
—	Άρθρο 51	Συμμόρφωση με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
—	Άρθρο 52	Συμμόρφωση των πράξεων της Ένωσης με τον προϋπολογισμό
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΤΙΤΛΟΣ IV	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Γενικές διατάξεις
Άρθρο 48	Άρθρο 53	Εκτέλεση του προϋπολογισμού σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης
Άρθρο 49	Άρθρο 54	Βασική πράξη και εξαιρέσεις
Άρθρο 50	Άρθρο 55	Εκτέλεση του προϋπολογισμού από άλλα όργανα πλην της Επιτροπής
Άρθρο 51	Άρθρο 56	Ανάθεση αρμοδιοτήτων ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού
Άρθρο 52	Άρθρο 57	Σύγκρουση συμφερόντων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Μέθοδοι εκτέλεσης
Άρθρο 53	Άρθρο 58	Μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού
Άρθρο 53α	—	—
Άρθρο 53β	Άρθρο 59	Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη
Άρθρο 53γ	Άρθρο 60	Έμμεση διαχείριση
Άρθρο 53δ	—	—
Άρθρο 54	Άρθρο 61	Εκ των προτέρων επαληθεύσεις και συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων
Άρθρο 55	Άρθρο 62	Εκτελεστικοί οργανισμοί
Άρθρο 56	—	—
Άρθρο 57	Άρθρο 63	Όρια στην ανάθεση εξουσιών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Δημοσιονομικοί παράγοντες
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Αρχή του διαχωρισμού των καθηκόντων
Άρθρο 58	Άρθρο 64	Διαχωρισμός των καθηκόντων
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Διατάκτης
Άρθρο 59	Άρθρο 65	Ο διατάκτης
Άρθρο 60	Άρθρο 66	Εξουσίες και καθήκοντα του διατάκτη
Άρθρο 60α	Άρθρο 67	Εξουσίες και καθήκοντα των επικεφαλής των αντιπροσωπειών της Ένωσης
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Υπόλογος
Άρθρο 61	Άρθρο 68	Εξουσίες και καθήκοντα του υπολόγου
Άρθρο 62	Άρθρο 69	Εξουσίες που μπορούν να ανατεθούν από τον υπόλογο
Τμήμα 4	Τμήμα 4	Υπόλογος παγίων προκαταβολών
Άρθρο 63	Άρθρο 70	Πάγιες προκαταβολές
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Γενικοί κανόνες
Άρθρο 64	Άρθρο 71	Ανάκληση και αναστολή της ανάθεσης αρμοδιοτήτων σε δημοσιονομικούς παράγοντες
Άρθρο 65	Άρθρο 72	Ευθύνη του διατάκτη για παράνομη δραστηριότητα, απάτη ή δωροδοκία

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους διατάκτες
Άρθρο 66	Άρθρο 73	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους διατάκτες
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους και τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών
Άρθρο 67	Άρθρο 74	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους
Άρθρο 68	Άρθρο 75	Κανόνες που εφαρμόζονται για τους υπολόγους πάγιων προκαταβολών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Πράξεις εσόδων
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Απόδοση των ιδίων πόρων
Άρθρο 69	Άρθρο 76	Ίδιοι πόροι
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Πρόβλεψη απαιτήσεων
Άρθρο 70	Άρθρο 77	Πρόβλεψη απαίτησης
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Βεβαίωση των απαιτήσεων
Άρθρο 71	Άρθρο 78	Βεβαίωση απαίτησης
Τμήμα 4	Τμήμα 4	Εντολή εισπραξης
Άρθρο 72	Άρθρο 79	Εντολή εισπραξης
Τμήμα 5	Τμήμα 5	Είσπραξη
Άρθρο 73	Άρθρο 80	Κανόνες περί εισπραξης
Άρθρο 73α	Άρθρο 81	Προθεσμία παραγραφής
—	Άρθρο 82	Εθνική μεταχείριση των απαιτήσεων της Ένωσης
Άρθρο 74	Άρθρο 83	Πρόστιμα, κυρώσεις και παραγόμενοι τόκοι που επιβάλλονται από την Επιτροπή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Πράξεις δαπανών
Άρθρο 75	Άρθρο 84	Απόφαση χρηματοδότησης
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Ανάληψη των δαπανών
Άρθρο 76	Άρθρο 85	Είδη δεσμεύσεων
Άρθρο 77	Άρθρο 86	Κανόνες που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις
Άρθρο 78	Άρθρο 87	Επαληθεύσεις που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Εκκαθάριση των δαπανών
Άρθρο 79	Άρθρο 88	Εκκαθάριση δαπάνης
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Εντολή πληρωμής των δαπανών
Άρθρο 80	Άρθρο 89	Εντολή πληρωμής δαπάνης
Τμήμα 4	Τμήμα 4	Πληρωμή των δαπανών
Άρθρο 81	Άρθρο 90	Είδη πληρωμών
Άρθρο 82	Άρθρο 91	Πληρωμές που περιορίζονται στα διαθέσιμα ποσά
Τμήμα 5	Τμήμα 5	Προθεσμίες των πράξεων δαπανών
Άρθρο 83	Άρθρο 92	Προθεσμίες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Συστήματα πληροφορικής και ηλεκτρονική διακυβέρνηση
Άρθρο 84	Άρθρο 93	Ηλεκτρονική διαχείριση των πράξεων

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
—	Άρθρο 94	Διαβίβαση εγγράφων
—	Άρθρο 95	Ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-Government)
—	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Αρχές διοικητικής λειτουργίας
—	Άρθρο 96	Καλή διοίκηση
—	Άρθρο 97	Επισήμανση των μέσων προσφυγής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Εσωτερικός ελεγκτής
Άρθρο 85	Άρθρο 98	Διορισμός του εσωτερικού ελεγκτή
Άρθρο 86	Άρθρο 99	Αρμοδιότητες και καθήκοντα του εσωτερικού ελεγκτή
Άρθρο 87	Άρθρο 100	Ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή
ΤΙΤΛΟΣ V	ΤΙΤΛΟΣ V	ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Γενικές διατάξεις
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Πεδίο εφαρμογής και αρχές που διέπουν την ανάθεση
Άρθρο 88	Άρθρο 101	Ορισμός των δημόσιων συμβάσεων
Άρθρο 89	Άρθρο 102	Αρχές που εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Δημοσιότητα
Άρθρο 90	Άρθρο 103	Δημοσίευση δημόσιων συμβάσεων
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων
Άρθρο 91	Άρθρο 104	Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων
Άρθρο 92	Άρθρο 105	Περιεχόμενο των εγγράφων των διαγωνισμών
Άρθρο 93	Άρθρο 106	Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται για τη συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων
Άρθρο 94	Άρθρο 107	Κριτήρια αποκλεισμού που εφαρμόζονται στις αναθέσεις
Άρθρο 95	Άρθρο 108	Κεντρική βάση δεδομένων για τους αποκλεισμούς
Άρθρο 96	Άρθρο 109	Διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις
Άρθρο 97	Άρθρο 110	Κριτήρια ανάθεσης για τις συμβάσεις
Άρθρο 98	Άρθρο 111	Υποβολή προσφορών
Άρθρο 99	Άρθρο 112	Αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας
Άρθρο 100	Άρθρο 113	Η απόφαση ανάθεσης
Άρθρο 101	Άρθρο 114	Ακύρωση της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης
Τμήμα 4	Τμήμα 4	Εγγυήσεις και διορθωτικά μέτρα
Άρθρο 102	Άρθρο 115	Εγγυήσεις
Άρθρο 103	Άρθρο 116	Σφάλματα, παρατυπίες και περιπτώσεις απάτης κατά τη διαδικασία
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Διατάξεις εφαρμοζόμενες στις συμβάσεις που συνάπτονται από τα θεσμικά όργανα για ίδιο λογαριασμό
Άρθρο 104	Άρθρο 117	Η αναθέτουσα αρχή
Άρθρο 105	Άρθρο 118	Εφαρμοστέα κατώτατα όρια
Άρθρο 106	Άρθρο 119	Κανόνες για τη συμμετοχή σε διαδικασία υποβολής προσφορών

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
Άρθρο 107	Άρθρο 120	Κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τις δημόσιες συμβάσεις
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΤΙΤΛΟΣ VI	ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Πεδίο εφαρμογής και μορφή των επιδοτήσεων
Άρθρο 108	Άρθρο 121	Πεδίο εφαρμογής των επιδοτήσεων
—	Άρθρο 122	Δικαιούχοι
Άρθρο 108α	Άρθρο 123	Μορφές επιδοτήσεων
—	Άρθρο 124	Χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά, βάσει μοναδιαίου κόστους και με ενιαίο συντελεστή
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Αρχές
Άρθρο 109	Άρθρο 125	Γενικές αρχές που εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις
—	Άρθρο 126	Επιλέξιμες δαπάνες
—	Άρθρο 127	Συγχρηματοδότηση σε είδος
Άρθρο 110	Άρθρο 128	Διαφάνεια
Άρθρο 111	Άρθρο 129	Αρχή της μη σωρευτικής χορήγησης
Άρθρο 112	Άρθρο 130	Αρχή της μη αναδρομικότητας
Άρθρο 113	—	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Διαδικασία χορήγησης
Άρθρο 114	Άρθρο 131	Αιτήσεις επιδότησης
Άρθρο 115	Άρθρο 132	Κριτήρια επιλογής και χορήγησης
Άρθρο 116	Άρθρο 133	Διαδικασία αξιολόγησης
Άρθρο 117	—	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Πληρωμή και έλεγχος
Άρθρο 118	Άρθρο 134	Εγγύηση προχρηματοδότησης
Άρθρο 119	Άρθρο 135	Καταβολή των επιδοτήσεων και έλεγχοι
—	Άρθρο 136	Περίοδοι τήρησης αρχείων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Εκτέλεση
Άρθρο 120	Άρθρο 137	Συμβάσεις εκτέλεσης και οικονομική ενίσχυση τρίτων
—	ΤΙΤΛΟΣ VII	ΕΠΑΘΛΑ
—	—	—
—	Άρθρο 138	Γενικοί κανόνες
—	ΤΙΤΛΟΣ VIII	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ
—	Άρθρο 139	Πεδίο εφαρμογής
—	Άρθρο 140	Αρχές και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στα χρηματοδοτικά μέσα
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΤΙΤΛΟΣ IX	ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΛΟΠΙΣΤΙΚΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Απόδοση των λογαριασμών
Άρθρο 121	Άρθρο 141	Διάρθρωση των λογαριασμών
Άρθρο 122	Άρθρο 142	Έκθεση για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
Άρθρο 123	Άρθρο 143	Κανόνες που διέπουν τους λογαριασμούς
Άρθρο 124	Άρθρο 144	Λογιστικές αρχές
Άρθρο 125	—	—
Άρθρο 126	Άρθρο 145	Δημοσιονομικές καταστάσεις
Άρθρο 127	Άρθρο 146	Καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού
Άρθρο 128	Άρθρο 147	Προσωρινοί λογαριασμοί
Άρθρο 129	Άρθρο 148	Έγκριση των οριστικών ενοποιημένων λογαριασμών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού
Άρθρο 130	Άρθρο 149	Έκθεση σχετικά με τις εγγυήσεις του προϋπολογισμού και τους κινδύνους
Άρθρο 131	Άρθρο 150	Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Λογιστική
Τμήμα 1	Τμήμα 1	Κοινές διατάξεις
Άρθρο 132	Άρθρο 151	Το λογιστικό σύστημα
Άρθρο 133	Άρθρο 152	Κοινές απαιτήσεις για τη λογιστική των θεσμικών οργάνων
Τμήμα 2	Τμήμα 2	Γενική λογιστική
Άρθρο 134	Άρθρο 153	Η γενική λογιστική
Άρθρο 135	Άρθρο 154	Εγγραφές γενικής λογιστικής
Άρθρο 136	Άρθρο 155	Λογιστικές διορθώσεις
Τμήμα 3	Τμήμα 3	Λογιστική του προϋπολογισμού
Άρθρο 137	Άρθρο 156	Λογιστική του προϋπολογισμού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Απογραφή των περιουσιακών στοιχείων
Άρθρο 138	Άρθρο 157	Το βιβλίο απογραφής
ΤΙΤΛΟΣ VIII	ΤΙΤΛΟΣ X	ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Εξωτερικός έλεγχος
Article 139	Άρθρο 158	Εξωτερικός λογιστικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο
Άρθρο 140	Άρθρο 159	Κανόνες και διαδικασία στον τομέα του λογιστικού ελέγχου
Άρθρο 141	Άρθρο 160	Επαληθεύσεις όσον αφορά τις αξίες και τα μετρητά
Άρθρο 142	Άρθρο 161	Δικαίωμα πρόσβασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου
Άρθρο 143	Άρθρο 162	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου
Άρθρο 144	Άρθρο 163	Ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Απαλλαγή
Άρθρο 145	Άρθρο 164	Χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας απαλλαγής
Άρθρο 146	Άρθρο 165	Η διαδικασία απαλλαγής
Άρθρο 147	Άρθρο 166	Μέτρα παρακολούθησης
Άρθρο 147α	Άρθρο 167	Ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ΕΥΕΔ

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
ΜΕΡΟΣ II	ΜΕΡΟΣ II	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ I	ΤΙΤΛΟΣ I	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
Άρθρο 148	Άρθρο 168	Ειδικές διατάξεις σχετικά με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
Άρθρο 149	Άρθρο 169	Δεσμεύσεις κονδυλίων του ΕΓΤΕ
Άρθρο 150	Άρθρο 170	Συνολικές προσωρινές δεσμεύσεις πιστώσεων του ΕΓΤΕ
Άρθρο 151	Άρθρο 171	Χρονοδιάγραμμα και προγραμματισμός των δημοσιονομικών δεσμεύσεων κονδυλίων του ΕΓΤΕ
Άρθρο 152	Άρθρο 172	Λογιστική μεταχείριση των κονδυλίων του ΕΓΤΕ
Άρθρο 153	Άρθρο 173	Μεταφορά πιστώσεων του ΕΓΤΕ
Άρθρο 154	Άρθρο 174	Έσοδα για ειδικό προορισμό του ΕΓΤΕ
ΤΙΤΛΟΣ II	ΤΙΤΛΟΣ II	ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ, ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΙΕΙΑΣ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ
Άρθρο 155	Άρθρο 175	Ειδικές διατάξεις
—	Άρθρο 176	Τήρηση των χορηγήσεων σε πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων
Άρθρο 156	Άρθρο 177	Πληρωμές συνεισφορών, ενδιάμεσες πληρωμές και επιστροφές
Άρθρο 157	Άρθρο 178	Αποδέσμευση πιστώσεων
Άρθρο 158	Άρθρο 179	Μεταφορά πιστώσεων
Άρθρο 159	Άρθρο 180	Διαχείριση, επιλογή και λογιστικός έλεγχος
ΤΙΤΛΟΣ III	ΤΙΤΛΟΣ III	ΕΡΕΥΝΑ
Άρθρο 160	Άρθρο 181	Πιστώσεις έρευνας
Άρθρο 160α	Άρθρο 182	Δεσμεύσεις πιστώσεων για έρευνα
Άρθρο 161	Άρθρο 183	Κοινό Κέντρο Ερευνών
ΤΙΤΛΟΣ IV	ΤΙΤΛΟΣ IV	ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	Γενικές διατάξεις
Άρθρο 162	Άρθρο 184	Εξωτερικές ενέργειες
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Υλοποίηση των ενεργειών
—	Τμήμα 1	Γενικές διατάξεις
Άρθρο 163	Άρθρο 185	Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών
—	Τμήμα 2	Στήριξη από τον προϋπολογισμό και καταπιστευματικά ταμεία πολλαπλών δωρητών
—	Άρθρο 186	Χρησιμοποίηση στήριξης από τον προϋπολογισμό
Άρθρο 164 (κατάργηση)	Άρθρο 187	Καταπιστευματικά ταμεία της Ένωσης για τις εξωτερικές ενέργειες
—	Τμήμα 3	Άλλες διαχειριστικές μέθοδοι
Άρθρο 165	Άρθρο 188	Υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης
Άρθρο 166	Άρθρο 189	Συμφωνίες χρηματοδότησης σχετικά με την υλοποίηση εξωτερικών ενεργειών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Σύναψη των συμβάσεων
Άρθρο 167	Άρθρο 190	Σύναψη συμβάσεων για τις εξωτερικές ενέργειες

Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002	Νέος κανονισμός	Τίτλοι
Άρθρο 168	Άρθρο 191	Κανόνες συμμετοχής σε διαγωνισμούς
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Επιδοτήσεις
Άρθρο 169	Άρθρο 192	Πλήρης χρηματοδότηση εξωτερικής ενέργειας
Άρθρο 169α	Άρθρο 193	Εφαρμοστέοι κανόνες για τις επιδοτήσεις εξωτερικών ενεργειών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	Λογιστικός έλεγχος των λογαριασμών
Άρθρο 170	Άρθρο 194	Λογιστικός έλεγχος των εξωτερικών ενεργειών από την Ένωση
ΤΙΤΛΟΣ V	ΤΙΤΛΟΣ V	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Άρθρο 171	Άρθρο 195	Οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες
Άρθρο 172	Άρθρο 196	Πιστώσεις όσον αφορά τις Ευρωπαϊκές υπηρεσίες
Άρθρο 173	Άρθρο 197	Διατάκτης των διοργανικών υπηρεσιών
Άρθρο 174	Άρθρο 198	Οι λογαριασμοί των διοργανικών Ευρωπαϊκών υπηρεσιών
Άρθρο 174α	Άρθρο 199	Ανάθεση εξουσιών διατάκτη στις διοργανικές Ευρωπαϊκές υπηρεσίες
Άρθρο 175	Άρθρο 200	Υπηρεσίες σε τρίτους
Άρθρο 176 (κατάργηση)	—	—
ΤΙΤΛΟΣ VI	ΤΙΤΛΟΣ VI	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ
Άρθρο 177	Άρθρο 201	Γενικές διατάξεις
Άρθρο 178	Άρθρο 202	Αναλήψεις υποχρεώσεων
Άρθρο 179	Άρθρο 203	Ειδικές διατάξεις όσον αφορά τις διοικητικές πιστώσεις
ΤΙΤΛΟΣ VII	ΤΙΤΛΟΣ VII	ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ
Άρθρο 179α	Άρθρο 204	Αμειβόμενοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες
ΜΕΡΟΣ III	ΜΕΡΟΣ III	ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΙΤΛΟΣ I	—	—
Άρθρο 180 (κατάργηση)	—	—
Άρθρο 181	Άρθρο 205	Μεταβατικές διατάξεις
ΤΙΤΛΟΣ II	—	—
Άρθρο 182	Άρθρο 206	Αιτήσεις παροχής πληροφοριών από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο
—	Άρθρο 207	Όρια και ποσά
Άρθρο 183	Άρθρο 210	Άσκηση της εξουσιοδότησης
Άρθρο 185	Άρθρο 208	Δημοσιονομικός κανονισμός-πλαίσιο για τους οργανισμούς που δημιουργούνται δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ
—	Άρθρο 209	Πρότυπος δημοσιονομικός κανονισμός για τους οργανισμούς που αφορούν συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
Άρθρο 184	Άρθρο 211	Επανεξέταση
Άρθρο 186	Άρθρο 212	Κατάργηση διατάξεων
Άρθρο 186α	Άρθρο 213	Επανεξέταση όσον αφορά την ΕΥΕΔ
Άρθρο 187	Άρθρο 214	Έναρξη ισχύος

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΔΠ

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός θα αναθεωρηθεί προκειμένου να ενσωματωθούν τροποποιήσεις οι οποίες θα καταστούν αναγκαίες βάσει της έκβασης των διαπραγματεύσεων σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πρόγραμμα για τα έτη 2014-2020, μεταξύ άλλων ως προς τα ακόλουθα θέματα:

- κανόνες μεταφοράς πιστώσεων στο επόμενο οικονομικό έτος για το αποθεματικό έκτακτης βοήθειας και για σχέδια που χρηματοδοτούνται από τη διευκόλυνση 'Συνδέοντας την Ευρώπη'.
- μεταφορά αχρησιμοποίητων πιστώσεων και του υπολοίπου του προϋπολογισμού στο επόμενο οικονομικό έτος, καθώς και η συναφής πρόταση για την εγγραφή τους σε αποθεματικό για πληρωμές και αναλήψεις υποχρεώσεων.
- ενδεχόμενη ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης στον προϋπολογισμό της ΕΕ.
- μεταχείριση των χρηματικών πόρων που προκύπτουν από τις συμφωνίες για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου των προϊόντων καπνού.»

ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 203

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι:

1. η διαδικασία έγκαιρης προειδοποίησης του άρθρου 203 παράγραφος 4 και η διαδικασία προηγούμενης έγκρισης του άρθρου 203 παράγραφος 5 δεν εφαρμόζονται στην απόκτηση γης με μηδενικό ή συμβολικό αντίτιμο.
2. κάθε αναφορά του άρθρου 203 σε «κτίρια» αφορά μόνο μη οικιστικά κτίρια. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να ζητήσουν οποιαδήποτε πληροφορία σε σχέση με οικιστικά κτίρια.
3. σε εξαιρετικές ή επείγουσες πολιτικές περιστάσεις, οι πληροφορίες για σχέδια περί ακινήτων που σχετίζονται με αντιπροσωπείες της ΕΕ ή με γραφεία σε τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 203 παράγραφος 4, μπορούν να υποβληθούν μαζί με το σχέδιο περί ακινήτων σύμφωνα με το άρθρο 203 παράγραφος 5· στις περιπτώσεις αυτές, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεσμεύονται να εξετάσουν το σχέδιο περί ακινήτων όσο το δυνατόν ταχύτερα.
4. η διαδικασία προηγούμενης έγκρισης του άρθρου 203 παράγραφοι 5 και 6 δεν εφαρμόζεται στις προπαρασκευαστικές συμβάσεις ή μελέτες που είναι αναγκαίες προκειμένου να αξιολογηθεί το αναλυτικό κόστος και η χρηματοδότηση του σχεδίου περί ακινήτων.
5. τα κατώτατα όρια των 750 000 EUR ή 3 000 000 EUR, που αναφέρονται στα σημεία (ii) έως (iv) του άρθρου 203 παράγραφος 7, περιλαμβάνουν τον εξοπλισμό του κτιρίου· στην περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης, αυτά τα κατώτατα όρια εφαρμόζονται στο μίσθωμα χωρίς επιβάρυνση λειτουργικών εξόδων αλλά περιλαμβάνουν τα έξοδα που σχετίζονται με τον εξοπλισμό του κτιρίου.
6. οι δαπάνες που αναφέρονται στο σημείο α) του άρθρου 203 παράγραφος 3 δεν περιλαμβάνουν τα λειτουργικά έξοδα.
7. ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή θα εκπονήσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 203.»

**ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΘΡΟ
203 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3**

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι ισοδύναμες διατάξεις θα συμπεριληφθούν στον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο για τους οργανισμούς που δημιουργούνται δυνάμει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ.»
